

Đorđija Radonjić

ORIDINALI

OR IJA RADONJI

ORI INALI

**CRNOGORSKI NARODNI
HUMOR U ANEGDOTAMA**

*Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske
Skaner studio d.o.o.*

Zagreb, 2010.

**UMJESTO UVODA
ILI
ORIGINALI SA
SLIKARSKOGA PLATNA**

Ovu su knjigu davno počeli, dugo je pisali i opet je ne završili mnogi imeni i bezimeni. Njene listove kao da su puštali na vjetru, pa sam ih nalazio i kupio svuda...

Upravo je tako stajalo na samom početku moje prethodne knjige crnogorskog narodnog humora, „Bez uzla na jezik“, pa kasnije i na početku dva njena dopunjena izdanja. Gotovo da se ništa pametnije ne bi moglo reći ni na početku ove knjige. Ona je samo nastavak one prve i njenih kasnijih dopuna. Čak će i ova knjiga, iako potpuno nova, ostati nezavršena i vjerovatno će čekati neke nove dopune, ili možda i novu knjigu. A što se tiče onih njenih listova koje sam nalazio i kupio najčešće u kafanama, na ulici i đe sve još ne, i na njima sam kao i u prvoj knjizi, dopisao samo ono što je bilo izbrisano, ili nečitko, pa su i u ovoj knjizi neka imena izmišljena, te je svaka sličnost sa stvarnim ljudima, mjestima i događajima namjerno slučajna...

Autor

Jedno ulje na platnu kojega sam prvi put vidio u postavci Umjetničkog muzeja Crne Gore na Cetinju, neđe početkom osamdesetih godina prošloga vijeka, nenadno i prijatno vratilo mi je sjećanje mnogo godina unazad - na djetinjstvo na selu i jednoga oriđinala i njegovu ženu koje sam već gotovo bio i zaboravio. Kako je muzejska postavka koju godinu kasnije promijenjena slika je dugo bila neđe u muzejskim depoima. Nažalost, u međuvremenu sam i jedinu reprodukciju te slike koju sam imao zagubio, a nešto kasnije i autor slike - i moj prijatelj, je umro. I tako, ostala mi je samo lijepa uspomena na Miška i njegovo ulje na platnu i, naravno, na oriđinale sa njega. Pripremajući ovu knjigu, ponovo sam, u cetinjskom Umjetničkom muzeju došao do slike, odnosno do njene reprodukcije, koja se nalazi na koricama. Zato knjiga i počinje pričom o oriđinalima sa slikarskoga platna. Uostalom, ovo je knjiga priča o oriđinalima i oriđinalima koji pričaju.

Pa neka ide priča...

ŠA IR I BOSANKA

Biti Ciganin a ne biti ergaš, ograničiti u sebi i u onima oko sebe onaj kolektivni skitski nagon, nikako se to ne uklapa u sliku o njima, kakvu sam ponio iz etinjstva. Ona uboga ciganska naselja i udžerice kakvih danas ima na periferiji svih naših gradova i e su se tobože skrasili, možda i njima, a i nama, li e na nekakav red, ili pokušaj dovo enja u red. Ali to je tek nered. Red je ciganski bio nešto drugo - da s jeseni, s prvim kišama, u onim brojnim karavanima, zastajkuju i od sela do sela, spuštaju se prema moru, u toplije krajeve. S prolje a – Jovo, nanovo – samo u obrnutom smjeru, izdizali bi prema gore, bježe i od nadolaze ih ljetnjih žaropeka. Ne znam je li pametno, ili ne, tek ne e u prvom razredu, kad nam je u itelj pri ao o pticama stanaricama i pticama selicama, sje am se kao da je danas bilo, pitao ga je neko od nas aka jesu li i Cigani ptice selice. Slatko smo se svi tome smijali, a oni su godinama dolazili i odlazili sa lastama. Tako su živjeli. Što bi narod rekao: e omrkni - tu osvani.

A omrcali su i osvitali esto na jednoj livadi koju smo i zvali Ciganska rudina. Razapeli bi erge, a onda se razmiljeli po selu - eca bosonoga i gologuza kao kad su od majke otpali, žene sa šarenim torbama i kartama za gatanje, a neke, uz to, sa makanj adima u onim povezima na grudima. Muškarci sa obaveznim rekvizitima - torbom sa eki em, malim nakovanjem i kalajem o jednom i pinjatama, sa evima i bruštulinima o drugom ramenu. Onda bi se od ždraka do mraka, po selu i sa svih strana, ulo ono sitno i zvu no kuckanje po kome si znao, ak i ako ih nijesi vidio, da su došli. Krpili su kazane i lonce, pravili bruštuline, tvorila za sir, sa eve i oravice, kalajisali i trampili se sa seljacima za sir, mlijeko, krtolu... U školi nam je tih godina u itelj govorio da selo zavisi od

grada, a grad od sela, ali nam nikada nije rekao da su selu, barem onima našima iz tih godina, potrebni bili Cigani. Bez njih se nije moglo. A ni oni bez sela.

I tako su se smjenjivali danima - jedni bi odlazili, a drugi dolazili. I tek pošto bi sve povorke prošle, dolazili bi Ša ir i Bosanka. Tako je to bilo godinama. Nikad nijesu išli sa plemenom. Znao si da e oni do i posljednji. Po inuli bi i oni na Ciganskoj rudini, razapeli ono par e erge, pošto cijele i dobre nijesu, ini mi se, nikada ni imali. Bili su, po prilici, i jedno i drugo bliže osamdesetoj, nego sedamdesetoj. Bosanka je bila slijepa. Pri alo se da joj je Ša ir iskopao o i. Ako onda i jesam, danas u to nikako ne vjerujem. Možda je to samo bila pri a pri e radi, ili su to, možda, izmislile naše majke koje su nas esto plašile sa Ša irom: “Evo, ide Ša ir!”; “Ukraš e te Ša ir!” – pa smo ga se bojali više nego ikoga na ovome svijetu. A on je bio jedan dobrodušni šeret koji je više od i ega na ovome svijetu volio rakiju i pjesmu. Pravi bekrija koji bi esto zapjevao:

“Oj da mi je i da mogu,
da Bosanki slomim nogu.
Oj da mi je i da smijem,
da joj slomim obadvije...”

A Bosanka je na nogama bila kao evojkica. Išla bi, cikzora, po selu, od ku e do ku e, prisila i gatala. Prosto ti je i sada nevjerovatno sa kakviom se ta noš u provla ila onim mnogobrojnim uskim i krivudavim seoskim uli icama, puteljcima i postopicama. Do sva ijega praga je nepogrješivo vodio sljepa ki štap kojim je ispred sebe jedva ujno kuckala. Kao da je sve te njene sljepa ke staze i bogaze znala napamet.

I Ša ir je rano odlazio u selo. Kovao je i kalajisao, po prilici samo onoliko koliko mu je bilo potrebno da zaradi za neku rakiju. A onda bi odmah išao u „otelj“, kako smo

zvali seosku kafanu koja je ponajmanje ličila hotelu. Kad bi se napio, ili ostao bez para, vraćao bi se u ergu i Bosanki. A mi oca smo se krili u kućama dok ne prođe, pomijerali sa prozora jedva primijetno konrtine, ili na prozorskom oknu, ako je orosilo, pravili kažiprstom kružice, tek onoliko koliko nam je bilo dovoljno da na kiljimo na jedno oko i gledamo ga, onako krivonogoga, kako tetura džadom. Bradat, podbuo i crn kao ugljijeb, pjevušio bi, ili mumlao nešto sebi u bradu. Kovrdžava i podvrnuta kosa, masna i nadimljena, prosto kao da je bila urasla u crni šešir. Nikada ga nije skidao, pa ti se činilo da je sa šeširovom, bio i rođen. I tek kad bi prošao, mi bi se izvla ili iz kućama i Cigansku rudinu zaskakali izdaleka, peli se na Skorojevu glavicu iznad nje i krišom, iza nekoga kamena, ili smreke, gledali kako se dolje, pod ergom koja se dimi, ili ispred nje, svađa sa Bosankom, strza joj krpicu sa glave i rasplije je, traže i joj u kosi pare, i e ih je, obi no, i krila. Ona bi ostajala kukaju i, a on se vraćao kafani, rakiji i pjesmi. I sve tako - iz dana u dan, iz godine u godinu.

A onda, jednoga proljeće – kao i obi no, došle su i laste, prošli su i ciganski karavani, ali Ša ira i Bosanke nije bilo. Ni naredne jeseni, ni proljeća, ni godinama. Nekoliko godina docnije čuo sam da je ona umrla, a on ostao pod to kovima nekoga kamiona, ne e kod Tivta. Ne znam ni danas koliko je to ta no, ali znam da sam ih i tada, a i godinama kasnije povremeno tražio, ili slućajno nalazio u literaturi i flmovima, jasnije, ili slabije. Kod Ajmatova, možda i Lorke, vidio sam ih kao kroz maglu, u „Skuplja ima perja“ naslućivao, a itaju i pripovijetke Gorkoga, ponekad bi mi se u činilo da je Ša ira i sam pisac znao. A onda sam ih iznenada srio u jednoj galeriji.

Ne e po etkom osamdesetih godina prošloga vijeka, slikar Miodrag - Miško Kusovac i ja pošli smo da vidimo novu postavku Umjetni kog muzeja u obnovljenom

Vladinom domu na Cetinju. I onda slućajnost - zastao sam pred jednim povećim uljem na platnu i Ciganima na njemu. To šeretsko lice sam toliko puta vidio i tako dobro znao. A sad, tu ispred mene, sjedi starac na dolini sa prekrštenim nogama, a nad njim žena izronila iz kamena. Iako se više naslućivala, i nju sam poznavao. A ne e daleko iza njih jezero.

“Ša ira i Bosanka!?”

„Jeste!“- re e mi Miško. „To je moja slika. Dobro sam Ša ira zapamtio. Bio je dobrodušan i širok. Uvijek su on i Bosanka poćievali i ergu razapinjali tamo e su svitanja najljepša. Uostalom kao i svi Cigani. Kao ovo ov e nad Skadarskim jezerom, nadomak mojega sela, pa onda na Tocilu iznad Cetinja, na Braji ima iznad Budve, na Trojici iznad Kotora...“

Tek tada se sjetih:

“Na Trojici šest prozora,
eka Ša o kad e zora....”

Ovu sam pjesmu bio skoro zaboravio, a toliko puta sam slućao Ša ira kako je pjeva. Bosanka zoru svoje najduže no i nije ni ekala, ni do ekala. Ona je uvijek i samo ekala Ša ira.

STARI ORI INALI I NOVE PRI E

U prethodnoj knjizi crnogorskog narodnog humora "Bez uzla na jezik" neki su likovi posebno bili obrađeni. Kako priču, kad krene, niko više ne može stići, mnoge od priča o tim oriđinalima, ili njihovih priča, u međuvremenu pohvatanih, posložene su u ovoj knjizi...

Dakle, ovo su nove priče starih oriđinala: boema Petrića, dva Sima - Cuca i cetinjskog zubara Vrbice, Njeguša Krsta Ilijina, jednoga staroga cetinjskog učitelja Jovana, još starijega krčmara sa Bukovice Pera Krstova, jednoga od dvojice njeguških Šutana, cetinjskog sudije Moša i jednoga Zeka, zvanog Đeko, ili iz milošte Đekica...

BOLJE NO TEBE OBRAZ

ini se da nije bilo ni jednog cetinjskog eteta, a kamoli starijega eljadeta, koje nije znalo Cetinjanina Sima Cucu. A on, onako žvert i pro ik, sa svijema je zbijao šale i zanovetao.

Iako ve prisukao i stotu, ako ne svaki dan, a ono obavezno pazarnijem danima, Simo se lijepo o ene i iz Bogdanovog kraja, e je živio, uz pomo štapa - bolj, bolj, bolj...pravo u cetinjsku pjacu, a onda i u kafanu na rakijicu i kavu.

Srije u ga jednom prilikom dva-tri fastakuna kojima bi Simo, ako ne pra ed, a ono barem ede mogao biti, pa se po ede i pri a. A onda e odjednom jedan od njih:

- Striko Simo, tako ti boga, oli mi nešto pošteno re i?
- O u, eti u, najpoštenije što uzmognem! - veli Simo.
- Kako te, života ti, služi kurac?

A Simo e, kao iz topa:

- Bolje, no tebe obraz!

NIJESI NI TI BOLJI

Lijep dan, pa krenuo starac Simo Cuca da malo obi e cetinjsku pjacu. Ne e u vrh Njegoševe ulice srete tri-etiri, za njega mla a poznanika, a ve podobro momke.

Naslonio se Simo na štap i, po obi aju, zanoveta nešto sa njima. Uto nai e i njihov zajedni ki poznanik Lazar Milošev. Kako nije, dati, imao vremena, Lazar e onako u prolazu, žurnim korakom i ne zaustavljaju i se:

- Striko Simo, uvaj se od tije fukara!

A onda e Simo kao iz puške:

- Nijesi ni ti, to aolje, bolji od njih!

KAD KOKOŠKA PROPOJE

Po elu poratna industrijalizacija, pa onda i masovna proleterizacija, pa sa sela vlast u gradove seli, i kome se seli, i kome se ne seli, i muško, i žensko jednako.

Doša Simo Cuca na Njeguše i eđi u starom „otelju“ sa poznanicima. S pri e na pri u, do e se i do pri e o ženama, onijema prvijema, pa o ovijema današnjijema. Veli neko kako bogami ove današnje, onijema od prije nijesu ni po emu prima i, a onda e Pero Markov:

- Dobro je dok s mirom eđe, pa neka ne rabotaju ništa!

- E, ma ne e one tako, no, evo i sam vidiš da su po ele da idu i u državnu službu, pa u fabrike i ao se s njima ženio, ko zna što emo još od njih do ekati! – veli Niko Perov.

- Znaš li što emo do ekati kad se ufate dva dinara, da im , ka do sad, ne smijemo pristupiti kad mi o emo i kad nam na um padne “ona rabota”, no emo ih morati malo poizdalje pitati: „Trebam li ti što?“ - veli Krsto Ilijin

- Nije to ništa, još i gore emo do ekati, a ja mnim da je to gr e ve dati i po elo – da i one primaju penziju! – veli starac Ni ola.

A na to se Simo samo nadoveza:

- Dobro veliš, bogami, ma dabogda i to do ekali! A mi prije š asmo, im kokoška propoje, odmah je prikolji!

TEŠKI KRŠ

Iako neveliko bratstvo, Matani su bili poznati u cijelom plemenu, pa i nahiji, kao uketni ljudi i po tome što su se vazda s njima i me u njima avoli ženili. Vavijek – zadovijek su se pregonili i obijali pragove sudova, a sve iz za evica i dešpekta zbog nekakvih me a, postopica i margina. Nije bilo mirnoga margina me u njima – danas ga neko rgne pedalj u baštinu jednoga, a ovaj utradan stopu u ledinu drugoga, pa ondan, ili aondan, krok u uvratak tre ega.

Plemenik i drgoseljanin Matana Petar Kova evi , pošao na jednu mobu. Sve na голу rtenicu nose se iz kamenoloma krši za novu ku u Petrovog prijatelja, a njega dopalo da kelja jednu poveliku ipu, e bi bilo posla i za dvojicu. Ali Petar ne zucnu ništa, no se pokri ušima i pušti da mu je dignu na rame. Petar se dobro odrije i jedva i sa p duha do e do majstora, tako da mu se inilo da ga ko ufati za nos, bi pukao. A onda ba i pred majstorima kameninu, poduhvati vazduha, pa e žalostivo ga gledaju i:

- Eee, kakav bi ovaj bio za margin me u Matanima!

DVA ŠIPKA

Razbolio se teško Njeguš Petar Kova evi kojega su svi znali kao - Petri a. Sredina je zime, a on ve dugo leži u kotorskoj bolnici.

Došli neki prijatelji da ga po ete, pa po njima stara Petri eva poznanica baba An e poslala boniku dvije narandže. Primi Petar poklone, ispri a se, pa e kad ovi krenuše: - Pozdravite mi babu An u, pa pošto izgleda da ja odavde ne u izlaziti prije nego rode šipci, recite joj da u joj, kad se vrnem, donijeti dva!

PREKO PROZORA

U starom njeguškom „otelju“ zamjerio se nešto gadno boem i rakijaš Petri konobaru Blažu urovome. A onda e ovaj:

- Vi i ovako, Petri, zdravo ti bio, a da te moje o i nikad više ne vide preko praga ove kafane!

Po e Petri, živ i zdrav i na noge brz, ali što nau io, ne zaboravio, pa utradan - e e, nego pravo u kafanu. Kroz otvoreni prozor vidi Blažo Petri a još dok je se ovaj peo uza stepenice na terasu, pa e odmah i glasno:

- Jesam li ti ju e rekao da prag od ove kafane nikad više ne pre eš!

A Petri e, ne ase i, sijedaju i za prvi sto na terasi i odmah do prozora:

- Pa ja nijesam ni mislio prag ti prelaziti, i ne u, no ti mene samo dodaj jednu rakijicu preko prozora!

NI ON TEBE

edi starac Pero Krstov uz staru furunu u svojoj kafani na Bukovici. Dolazi Perov mla i sin uro i on prvi po ede starca:

- Tata, u li ti da je umro Šako Stevanov?

- Ja ne, do sad od tebe, laka mu zemlja!

- E jes, bogami, danas mu je sahrana i za pare mi je žao što ne u mo i po i!

- A što, o e, ne eš mo i?

- Pre eklo me i ne mogu niku ni stope, pa kad bih sad znao da u Šaka na noge di i!

- Ajde, moj uro, ne ekiraj se mnogo, sigurno budi da ni on tebe ne e mo i na sahranu do i!

ECU BIJU DA IJU

esto je išao starac i Njeguš Krsto Ilijin Radonji u komšiluk, na ednik, pa bi se isto tako esto i potreflo da jedna mla a nevjesta i snaha njegovoga komšije prije spavanja hrani ecu. Kako ni svi prsti na ruci nijesu isti, tako i eca - jedno zloplitno, a drugo slatkorano.

Starac Krsto i nekako razumije nevjestu što ovo prvo dijete nagoni da ije, a ekad ga i šupne, ali nikako ne može da se alaverti što i u ono drugo - debeljuškasto, tiska više, nego ono može i o e. Te jednom ga prevari: “Zini, ponije e te Ciganka!”, te drugi put: “Zini, ponije e te Baro!”. A kad ne pomaže ni jedno ni drugo, nevjesta etetu da dobro iza uši i crno dijete što e - nego plakati i još mora i jesti. Gleda to Krsto, pa e onako više za sebe:

- Evo ljudi, uda! Nas su kao ecu, bili kad smo tražili da ijemo, a sad ecu biju da iju!

UTI NICA

Starom cetinjskom zubaru Simu Vrbici oslabilo srce i otud – odovud, završi na jednoj beogradskoj klinici. Doktori vele da ako misli da još epa po zemlji, mora e mu ugraditi pejsmejker. Nema druge - što se mora, nije teško, pa Simo pristade, a pred samu operaciju doktor ga pita:

- Stari, jeste li se možda malo prepali? Simo preba i na šalu:

- Ne, sinko, da aolju žicu, no bih te zamolio samo jednu stvar da mi u iniš, ako o eš!

- Sve što možemo, uradi emo! - veli doktor.

- Možeš, možeš! - veli Simo. Kad mi tu aparaturu budeš ugra ivao, ostavi mi jednu uti nicu da mogu priklju iti barem aparat za brijanje

SKLANJAJ SE, BURŽOAZIJO

Završio se onaj Drugi rat i došla, sa socijalisti kom revolucijom, neka nova vremena. Na Cetinju je u to pero bilo samo nekoliko sreskih i državnih limuzina, uglavnom onih crnih, a privatnih - da e Bog.

Neki što su cijeloga života odili za magaradima i konjima, ili u najboljem slu aju, jahali ih, do epali se položaja i službenih auta i šofera, pa se vozikaju i kad treba i kad ne treba.

Vidi sve to i stari cetinjski u itelj Jovan Ili kovi , pa mu jednom prilikom, sve to, ispade baš kao poru eno. Onom uskom ulicom što iz Bajove ulice vodi prema kapiji Bolnice “Danilo I”, erao je jedan seljak krdo ovaca. Nekako baš u tom trenutku, od bolnice nai e jedna od onijeh crnijeh limuzina, puna sreskih budžovana. Šofer usporio i svira li svira, ne bi li nekako raskr io ulicu. Sve to sa trotoara posmatra u itelj Jovan, pa sa podignutim rukama prema krdu, glasno da ga svi dobro uju, obra a se direktno ovcama:

- Sklanjaj se buržoazijo, pregazi vas proletarijat!

LIŠE NARODA

Uhvate lovo uvari Rije anina Šanja Mašanova u krivolovu, na Jezeru, a onda krivi na prijava, pa su enje u cetinjskom sudu, a sudija Mošo Martinovi . Ve bilo i nekoliko ro išta, a odbrana i da je bolja, teško da bi mogla braniti nešto što se ne može braniti.

Vidi Šanjo zlu i goru, a vide mu i ro aci, seljani, brastvanici i plemenici da ga ovoga puta ne mogu spasiti ni prtene ga e. Kako je Šanjo bio siromah oek koji je od ukljeva i šarana izdržavao famelju, uz to i pošten, oni ti

ne budu lijeni, nego uzmu i presaviju jedan foj karte i što e – nego da napišu sudu peticiju da se Šanjo oslobodi. Tako i bude. Nakite oni pri u o oj nom siromahu Šanju, napišu kako Šanjo nije jedini koji krivolovi, ali da je imao zlu sudbinu da samo on bude uhva en, te da zato mole sud da Šanjo bez ikakve globe bude oslobo en. A onda se potpišu svi koliko ih je i po jednome od njih pošalju peticiju sudiji Mošu.

Do e i dan su enja i izricanja presude. Izme u ostaloga, i od prije poznatijeh i nedvosmisleno utvr enijeh injenica, sudija Mošo ita i peticiju Rije ana, a onda nedugo zatim izri e i presudu:

„U ime naroda Federativne Naodne Republike Jugoslavije, liše naroda Rije ke nahije, osu uje se Šanjo...!“

ITANJE I PREPRI AVANJE

Žena cetinjskog sudije Moša Martinovi a je bila profesorica književnosti. Osim toga savjesna i toliko posve ena školskim obavezama, pa onda još i ku nim pripremama za nastavu, ili isprawkama doma ih i školskih pismenih zadataka, te obaveznom pra enju i itanju novih beletristi kih izdanja, da je esto znala da se zanese i zaboravi na kuhinjske obaveze.

Jednom prilikom Mošo došao s posla i zate e ženu za kuhinjskim stolom kako se zadubila u neku knjigu, a dva sin i a, koji bjehu poodavno došli iz škole, igrala su se u dnevnom boravku. Raspremi se Mošo, pa, sijedaju i u fotelju, i on uze da prelista dnevnu štampu. Podura to malo i niko se ništa ne podijeva, pogotovo ne o ru ku, iako je ve bilo kasno popodne, pa kuhinja i dnevni boravak Mošu po eli da li e, pomalo, na itaonicu, a

pomalo na vrtni. A onda e, usred one porodi ne tišine jedan od sinova:

- Tata, tata, što je danas za ru ak?

A Mošo samo spušta malo novine i preko nao ara e:

- Sine, za ru ak je itanje, a za ve eru e biti prepri avanje!

NJEGUŠKI RIBOLOV

Osim što je bio strastveni lovac, Simo Vrbica je bio jednako tako i ribolovac. I pri a Simo u jednom društvu:

- Nekim se mojim prijateljima prijela riba, pa im ja velim: „Ajde, spremite se, idemo mi na Njeguše, ja u ribati, a vaše je samo da ponesete prosulje, potpirite oganj i da pržite...!“

- ekaj malo, Simo! – prkide ga neko u pola rije i. Dobro, razumijem da ribu možete pržiti na Njegušima, ali da možete tu i ribati, toga nije bilo otkad je prase rep iskrivilo!

Vidi Simo da je omanuo, ali odmah produžava:

- Evo da vidiš da može! Poslušajte oni mene i po emo ti mi na Njeguše i od cijeloga pribora za ribanje, uzmemo ti mi samo prosulje - em što valjaju da prigaš ribu, vjerujte mi, valjaju i da ribaš. Pa kad smo došli na Krstac, velim ja da se spuštimo malo dolje, prema Kotoru. Kad smo došli na Pra išta, milina božja – mi ti tu posijedaj, a lijep dan i ispod nas dolje Kotor i mirno more. Ja onda velim da se potpiri oganj. U inješe oni i to, ma se sve nešto pripogleduju i krste se, ali, znao sam ja, Bog je veliki i ko e kao on. Ne stade mnogo, naobla i se i udari nekakva vjetrina, takvogva šiloka ne pamtim u moj vijek. Pa se onda smota i pomota malo izme u Vrmca i Pestingrada, pa zaigra more i zavr e jednu pijavicu, pa je smota i savi put Pra išta, te ti mi ne budi lijeni, no samo pruži prosulje i kupi ribu, a onda s njima na oganj... prigaj – je i, prigaj – je i... mjera – trbuh!

TRI POPOVA ZUBA

Zborilo se, a onda je ostalo i za pri u: Ubilo te jada koliko i cetinjske ulice. Vavijek zadovijek, prekopavale su se kako je kome bilo potrebno i kako se kome efne. Ali ovoga puta obnavljala se kompletna gradska podzemna infrastruktura, pa Njegoševa ulica nije više ulica, nego sve kanal do kanala.

Šetaju baš Njegoševom ulicom, ali s bande, stari poznanici i prijatelji zubar Simo Vrbica i pop or ija Mili . Kako Simo kad pri a grana rukama kao da kosi, odjednom Sima evo, a popa nema, nego se odaziva iz kanala. I bi e možda da su se baš tada pod e ali jednog njihovog zatvorskog drugovanja:

Bio je rat i 1942. godina. U talijanskom zatvotu u Bogdanovom Kraju našli se i zubar Simo, i pop or ija. Popa zabolio zub, pa sad kako i što, ali na oše se i neke zubarske kliješti i ko drugi da vadi zub, nego Simo, jer zubara, ni me u zatvorenima, ni me u Talijanima nije bilo liše njega.

A onda pop ede na jednu karijegu i re e zubaru koji ga zub boli, pa da toga i izvadi, ali kako su se popu ma skoro svi zubi kole ali i držali „kao babin zub“, Simo uze pa izvadi onaj jedan..., pa drugi..., pa tre i... Simo bi, dati, i nastavio, ali pop sko i kao oparen, pa e:

- Simo, jesi li poludio, nijesam ti rekao da mi vadiš tri zuba, no jedan!

A Simo e odmah:

- Mu i, pope, a oprost, neka ovi Talijani vide kakvi smo junaci!

ŠPORET KOD DRVA

Ne e s jeseni po eli i prvi ja i studovi, ve kad drago i snijeg da promi e, a Simo Mitrov nema, ni u oboru, ni u ku i da aolje ni kukrice, a kamoli ljske da tutakne u šporet, no se pomije u kao kukavice, i on i famelja mu. Źali se Simo Zeku Petrovome kako je još u ljetu, u Lov enu, ubrao i umetrio jedan polijepi drvljanik drva, ali da nema ko da mu ih kamionom preždene do ku e. A i da ima, veli Simo, skupo je, a njega da uzmeš za noge i obrneš naopa ke, ne bi mu aolji solad iz špagova istresao. Zeku ve dosmr elo Simovo kukumakanje, ali ovaj i dalje nastavi:

- I tako, moj dobri Zeko, kod drva – ja bez drva, ne pirim ti šporet i pomije emo se. Pa da, barem za nevolju, imamo kakvo gnjilo magare, da ekad doždennem, po jedan tovar i . No, ni to! Ta me jadi ne znali, ako znam šta u?

- Lako eš, samo ako eš me poslušati!

- A danu mi reci, kako?

- Lijepo! – veli Zeko. Magare ti ne treba to aolje, no pošto ima što od tebe, možeš i ti uprtiti šporet i iznijeti ga u planinu kod drva!

- Pa, što u s njim? - iznena eno e Simo.

- Tamo nalaži! - dodade Zeko

PREKJU E DONIJELA

Odio je esto Zeko Petrov pazarnijem danima u pjacu i skoro vazda svrtao na jutarnju kavu i rakijicu u cetinjsku kafanu „Tri krune“.

Jednoga jutra Zeko malo pridocnio, a ve popio usput i kavu, pa im ede poru i rakiju. Kako u kafani bješe

velika navalica, a konobarica Radmila sama, ona zaboravi na Zekovu rakiju, pa e tek poslije jedno p ure:

- Zeko, donijeh li ja tebi rakiju?

- Ti donese, ma prekju e! – odmah e Zeko.

RANO UMRLA

Kada je umrla, An e Petrova, majka Zeka Petrova Mirkovi a, imala je ne e oko devedeset godina, ako ne i koju pride – možda ono, što bi rekao narod, što je bosa odila. A išla su nekada eca „bosa“ i po godinu dvije, dok ne bi bila krštena i upisana u crkvene itape, ili libra.

Prošlo od tada nekoliko godina, babe An e se slabo više etivaju i oni iz ku e, ali u jednom kafanskom razgovoru povede se pri a o roditeljima. Sad neko veli da jeste uvijek teško kada se roditelj gubi, drugi kaže da jeste žao, ali manja je žalost kada se u zemlju po redu ide, tre i dodaje da je i kao žaba u koru, roditelj je isto roditelj i ne može ovjeku biti svejedno... A onda se na pri u nadoveza i Musa Nikov, pa e obr u i se prema Zeku:

- Zeko, tebe je mama rano umrla, je li tako?

A Zeko e ni pet ni šest:

- Jes' ... jes' ... ne e u sedam i petnaest ujutro!

KUMSTVO

Veli Zeku žena da treba da im se odvede krava. Zli i gori, uze on kravu za uzicu, pa put pod noge, džadom niz Njeguško polje, vodi je pod bikom u su edno selo.

Ne e na p puta, vidi on kako mu u susret dolazi neki auto, pa onda i usporava, a kad do e naspram njega i zaustavi se. Spušta šofer staklo i tek tada Zeko prepoznađe

kuma Mija Petrova, pa ugrabi prije njega, sve u jednom dahu:

- Nemoj me ništa pitati, vidiš dobro da sam krenuo sa ovom kravom kod uvegije, no produži, e mi ne možeš ništa pomo i...!

Mijo, tek zaustio nešto da kaže, ali mu Zeko ni to ne dozvoli, nego samo nastavi:

- Kume, bog i sveti Jovan je me u nama, mi smo kumovska ku a i nama se ne valja!

BEZ VUKA

Poslije više godina, pojavio se vuk u okolini Njeguša. Ve pridavio jedniga lova koga i jednoga seoskoga kera, a po obi aju me u lovcima po ele da kolaju prije, a lova ke prije, kao lova ke prije: E - vi en je ovamo, e - vi en je onamo, te: uo ga je ovaj sino kako zavija, a onaj jutros, ali niko ništa ta no ne zna... A onda po eli lovci pripreme da se ide u hajku na vuka.

Okupili se jedne ve eri lovci u njeguškoj kafani na posljednji dogovor prije ranog jutarnjeg pokreta. Posebnu ozbiljnost svemu daje najstariji lovac Boško Jovanov - pravi rasporede, razra uje varijante...nema što, nego stvorena je slika pravoga fronta. Sluša sve to Zeko Petrov, pa kad su lovci sve dogovorili i krenuli da se razilaze, pita on Boška:

- Boško, jeste li sve utana ili? - Jesmo!- veli Boško.

A onda Zeko produži: - E, vi i ovako, ne emo za vama prosipati vodu, no kad ste se sve dobro dogovorili, nemojte se slu ajno ovamo vr ati bez vuka!

- Bogami, mi ne možemo sigurno to garantovati!

- E, bogami, možete! Ako ništa drugo, vi stucite i donesite Vuka Ristova! - dodade mirno Zeko.

OBRAZ U LADOVINU

Kafana kao kafana, a kafanske pri e kao kafanske pri e. Još uz pi e, pa sve brže i lakše pada i doga a se.

U jednom se društvu našli Zeko Petrov i Niko Vladov. Sad, nije važna pri a, nego to da ne e u p nje, Zeko ostade sam protiv svih. On tvrdi jedno, a svi ostali drugo i nikako da ga ubijede. A onda, kao po dogovoru i gotovo uglas, svi po eše da se kao ispovijedaju i kunu da bi Zeka ubijedili:

- E, to ti je ovako, sigur budi, Zeko!

- Tako, nego kako! – dodaje drugi

- Tako i nikako drugo, obraza mi! – veli tre i...

A onda e Niko, koji ina e ve godinama ima odnjegovanu i redovno štućanu bradu:

- Evo, i ja ti se obrazom kunem da je to ovako!

A onda e Zeko brzo:

- Eee, a tebe se lakše zakleti obrazom nego njima!

- A kako to?

- Lijepo! – nastavi odmah Zeko. Tebe je obraz vazda u ladovinu!

DA JA POVU EM VODU

U njeguškom hotelu – odmaralištu penzionera, kao ku ni majstor radio je Zeko Petrov. Svako malo, neka baba kojeviteza po hotelu i oko hotela, i zove Zeka da joj opravi vodokotli . Zeko do e, opravi ga, ali baba, a po e da pušti vodu, opet ga poštetiti. I opet Jovo-nanovo, Zeko opravljja vodokotli . I tako nekoliko puta, pa Zeku i baba i vodokotli presmr eli.

Ali babi ao pomogao, pa ga još jednom traži. I, bogami, tref na njega u hotelskoj kafani. Pije i prije a Zeko

sa društvom, a baba e onako izubaha:

- Sinko, kameni si mi ti majstor, opet mi se oštetiо vodokotli ... Što u injeti?

Kako se ve bio dobro napu io zbog babe i vodokotli a, Zeko eknu:

- Lako ti je znati, baba, što eš injeti!

- A što sinko?

- Kad ti se pripiša, ili se posereš, odmah zovi mene da povu em vodu! - produži Zeko

CUK

Umro stari Filip Nikolin. Došli ljudi da pre ede mrca, posijedali oko ognjišta i zanovetaju. Me u prisutnijema su i Zeko Petrov i Lazar Spasojev koji su vazda zanovetali jedan s drugim i gledali ko e prije kome dosko iti. Tu su i starci Krsto Ivov i Blažo Nikov, dobri majstori - jedan kamenorezac, a drugi samouki stolar i rezbar.

Po ela se pri a kako Krsto i Blažo imaju zlatne ruke. Neko veli:

- Ma što jes, jes, ljudi moji, ovaj Krsto što mu o i vide – ruke mu isklešu u kamenu!

- Aaa, ko nije gledao što Blažo radi, veli drugi, taj ne zna što je majstorisanje. Može u drvetu iž eljati oeka, da ti se ini - samo što ne progovori!

Tada e Zeko:

- Nije to ništa, što možemo ili ja, ili bilo koji od vas u injeti!

- Ma ne beštijaj, molim te! Kako to? – dodaje neko.

- Lijepo! –nastavi Zeko.Uzmi samo ekiru i po i u Ivanovu alugu, uberi jednu duga ku bukvu i samo je okrašti da ostane cuk – i eto ti Lazar Spasojev!

NIJE JEDINAC

Nabavio Katunjanin Risto Nikov jednoga urana i isti dan se fali prijatelju Zeku Petrovome kako ima takvoga urana da mu ravnoga nema ni usred ravne Vojvodine. Po e Zeko isti dan da vidi urana, kad ono zbilja uran otutašan.

utradan u seoskoj kafani edi Zeko sa nekim društvom, kad u jedno pero dolazi i Risto. Ma još ovaj nije bio ni sio, a Zeko e:

- Evo, ljudi, ju e sam vidio i saznao što, ni u snu, nijesam mislio da u vi eti i saznati!

- A što to, o e? – skoro e svi uglas.

- Evo, ovako! - veli Zeko. Može li oek do pedesete godine da bude jedinac, a od pedesete, u samo jedan dan, da ne bude?

A onda e opet svi uglas:

- Teško!... Toga nema ni e!... Takvoga nema pod kapom nebeskom!...

- E ima! – veli Zeko. Ju e sam bio kod ovoga Rista, a evo ga i on ov e da mi ne da lagati! On ti je ju e kupio jednoga urana i pokazao mi ga je, eto mu ga u obor!

- Pa što to zna i? - pita neko.

- Zna i dosta! - veli Zeko. Od ju e, Risto nije više jedinac!

VIŠE NO JEDAN PUT

Po ela se pri a u jednom društvu o nješu kom kr maru Niku Vladovome. Jedan veli kako je to radnik mimo radnika, drugi kako je to drug ljudi, tre i dodaje kako je Niko doma in mimo doma ina, a etvrti malo sumanjka, pa veli kako jest dobar radnik, ali samo do podne.

- Kako to? - pripita neko.
 - Eto tako! - veli ovaj. Ima užancu da popije, a onda oek nije ni za rabotu, ni ni za što.
 - Dobro dobro, dodaje neko, jest da mu ku a nije daleko od kafane, ali da je i dalje, umije on doma do i im su mu Bjelici dali onakvu dobru i pametnu nevjestu!
 A onda se Zeko Petrov samo nadoveza:
 - Vala ku a mu je blizu kafani, da skoro nema ku bliže. Ali, što se pi a i puta ti e, dobro je da nema mimo ovoga jednoga jedinoga puta!
 - A zašto? Vazda je bolje kad ima više puteva! - dodaje neko.
 - Eto zato! - nastavlja Zeko. Da ima samo još jedan, ne bi nikad doma dodio!

NI E NAM JE BLIŽE

Zima je. Na Lov enu zapao velji snijeg i – ni uka, ni vuka. Jedino i zalijek, na Jezerskome vrhu dva uvara Mauzoleja - Ilija Šutan i Ljubo Šeki, ukaju sami skoro ne elju dana. Ve davno ispri ali jedan drugome sve što imaju, pa ijetki da bi se ao od njih mogao otrovati. Još uz to nadrla se neka everina i ne smiješ ni nos iznijeti preko vrata jer kida i meso od kosti.

Ali, kako snijeg bješe smrznut, Šutan se zabundao, pa od srbiguza iza e da protegne noge. Ne stade dugo, pa i Šeki iza e na bajer i sad se i jedan i drugi, viju po onoj vršini. Kad se sretoše, prvi e Šeki:

- Šutane, e si krenuo?
 - aolu pod rep! Ni e!!! A ti, Ljubo?
 - I ja ni e!
 - Pa ajdemo ovuda, bliže nam je! – dodade mirno Šutan.

NU ENI - AŠ ENI

Radio je Ilija Šutan kao stražar na Jezerskom vrhu. Rano jednoga jutra, ma još on i ne otvorio o i, a lupa neko na vratima one stražarske ku ice ispod Mauzoleja. Otvori on, kad li ko njegov poznanik, Cetinjanin Gojko Radov, nešto ijedak da bi se i zmija od njega otrovala. Kako julsko sunce ve bješe granulo, Gojko nervozno veli da ne e unutra, nego ede ispred na jedan pidžuo da ispuši cigar, a Ilija osta unutra i na rešo stavi kogulicu da skuva kavu, pa e da Gojko može dobro uti:

- Gojko, oli i ti kavu?
 - O u! - veli Gojko glasno.
 A onda e Ilija, iako je dobro uo:
 - Ne, je li?
 Ionako ve napu en, Gojko osu:
 - O uuu! O uuu!
 - Može ti biti, bogami, kako go o eš! Nu eni - aš eni! - mirno dodade Ilija.

DVA BANOVİ A

Otac i sin – cetinjski brico Božo Banović i sin Mijo... U Božovu brijračku radnju Cetinjani su navraćali više zbog šednika i priče, nego zbog šišanja i brijanja. Tu je, još kao detićak, i Mijo pekao zanat, ali ne brijrački. Talentovano spadalo, kasnije boem i pustolov, nesumnjivo se, u tome, dodatno usavršavao u očevoj brijračnici. Prije svega uz oca Boža sa kojim je, još od malena, počeo njegovati tu vrstu odnosa. Biće baš onoga dana kada je ocu u onu časnicu sa toplom vodom za kvašenje četaka kojima je Božo sapunao mušterije prije brijanja, usuo argo - supu. De će kruška, no pod krušku!

BARIN ZUB

Staricu Baru Jokovu zabolio zub, pa Bogu dušu-Bog je ne e.

Jedan Barin komšija koji je esto zanovetao sa bricom Božom Banovićem, ubijedi Baru da po e kod brica Boža i da ako joj on ne može pomo i ma ijama i brijanjem, da nije toga doktora majka ra ala koji to može. Kako je starica Bare izgleda mogla nositi pamet bez po muke, ona zdu i pravo u brijračnicu kod Boža, pa mu re e što je došla, a on se odmah eti ije je to maslo.

Božo odmah prekide jedno brijanje, u p rabote, i ozbiljno se posveti Barinome zubu: re e joj da onu krpku kojom je ve bila podvezala lice stegne toliko jako da usta ne može otvarati, pa onda da kako zna i umije, tri puta jako i kroz stisnute zube ponovi: „Božo, Baru boli zub!“

Bare ne bi lijena, no u inje sve kako joj je re eno.

„Božo, Baru boli zub“ !!!

„Božo, Baru boli zub“ !!!

“Božo, Baru boli zub” !!!

A Božo onda samo mirno nastavi:

- E, boli Boža kurac što Baru boli zub!

BRIJANJE

One male brijračke radnje, kakva je bila i radnja Boža Banovića na Balšića pazaru na Cetinju, znaju esto biti glavna mjesta zbivanja u gradu. Tu esto, a nekad i više, dolaze oni koji nemaju šta da oposle, nego oni koji imaju. Tu se kradu Bogu dani i zanoveta se, a onda i kontresaju glavne gradske novitade.

Po obi aju, jednoga popodneva kod Brica Boža se okupilo veliko društvo. Samo što se šnuju po radnji i

smetaju. Božo ne zna kako da ih se litrosi, pa e odjednom najbližemu, Andriji Spasojevome:

- Ma što si se ti barem, Andrija, popodne dovukovao kad sam te jutros i ošišao i obrijao?

- E popodne sam došao da mi obriješ muda! – kao iz topa e Andrija.

A brico Božo e, ako ima ku , još brže:

- E, ma vi i ovako Andrija, evo dvadeset punanijeh godina kako ti brijem guzicu, pa vala mogu jednom i muda!

BEZ LEBA

Došao da se podšiša kod Brica Boža Banovi a njegov stari mušterija Šuto Stevanov za kojega je svako u gradu, pa i Božo, znavao da je i prije rata, i u ratu, i po ratu svakoj vojsci i svakoj vlasti, kako je koja dolazila, bio doušnik.

Sio u stolicu Šuto i primirio se, a Božo radi svoj posao i ne veli ništa, ali i kad treba i kad ne treba, frca nožicama prvo oko jednoga Šutovoga uha, pa malo-malo, oko drugoga.

Podura to malo više, Šutu ne milo, svako malo streca, al nema ku , no m i i konta u sebi: “Trpi dušo Boga radi!” U jedno zlo doba, kad više nije mogao od juna koga straha izdržati, Šuto e bole ivo:

- A polako, Božo, jadan ne bio, nemoj me tijekom nožicama dovatiti po ušima!

- Ne boj se, Šuto, ne! – odmah e Božo. Ne u te ostaviti bez leba.

UFATITE ME...

Razbolio se Božo Banovi i leži zamrtvo. Okupili se svi uku ani i bliža rodbina da uvaju bonika. Kako go može da pri a, Božo skupi skoposti, pa veli da ostanu uz njega samo sin mu Mijo i jedan od sinovaca, a da ostali iza u. Tako i bi.

Kad ostadoše njih dvojica sami sa bonikom, ovaj po e pri u, teško i u male:

-Vi ite ovako, eco moja!- veli Božo. Ja znam da se kad-tad mora mrijeti i dobro je kad se u zemlju po redu ide. Samo vas molim da u inite sve kako valja i treba, to mi obe ajte da ne idem sa kakvom ranom u zemlju...

A onda Božo zastade malo, pa nastavi:

- Samo mi, eco moja, teško pada jedna stvar...!

- A koja, striko? - usko i sinovac Božu u rije .

- A koja...? Vazda sam se ježio od onijeh konopa, ili ne daj Bože lanaca, što se na njima mrtva ki sanduk spušta u zemlju!- veli Božo. No vas molim i kumim Bogom, kad me budete sahranjivali, da to nekako druga ije izvedete?

A onda e obojica, skoro uglas:

-A kako emo ???

- Ufatite me za kurac! - dodade brzo Božo.

MAMAAA!!!

Udvarao se Mijo Banovi , a onda i osvojio srce jedne primorke- evojke i ispri ao joj kako na Cetinju ima ku u, ali da to nije ku a - no dvorac. Pa onda da na periferiji grada ima ljetnikovac sa najljepšim džardinom na Cetinju. Ima, rekao joj je i jednu pušaricu, odakle su njegovi porijeklom, ali to je na selu i on ne denja da ide tamo... A onda se evojka okopala oko Mija da je vodi na Cetinje,

nije nikada tamo bila, i da vidi njegovo bogatstvo.

S prolje a, jedne ne elje ujutro, poranio Mijo sa evojkom i pravo na Cetinje. Ulice puste, još narod odmara, a on ti sa evojkom pravo pred Dvor kralja Nikole u kojemu je smješten Državni muzej i koji još nije bio otvoren, pa se poizmakao, a stavio obje ruke na usta i iz svega e mozga:

- Mamaaa!!! Mamaaa!!! Mamaaa!!!

Od mame Ži e ni traga ni glasa, a onda e Mijo smireno:

- Nije izgleda mama doma, bi e da je u ljetnikovac, no ajdemo tamo!

Povede Mijo evojku u Donje polje ispred jedne lijepe ku e sa još ljepšim džardinom, pa e opet poizdalje:

- Mamaaa!!! Mamaaa!!! Mamaaa!!!

Ni ov e mame ni uti – ni vi eti, pa Mijo veli evojci kako e biti da je ona na njihovu starevinu, odakle su njegovi porijeklom i povede je pravo – doma, u onu skromnu ku u, kod majke u Donji kraj, ispod Špadijerskoga vrha. ede i pri aju, kad u jedno pero, evojka e stidno i u male:

- Mijo, o eš li mi pokazati e vam je toalet, e bih da puštim vodu?

- Ajde tamo gore, uz tu glavicu, pa e stigneš! – odmah e Mijo. A ne bi bilo loše i da uzmeš i jedan kišobran, e može dok se vrneš i vrijeme promijeniti!

MANJA GLAVICA

Cetinjani Mijo Banovi i Branko Vidojev rješavali ukrštene rije i. Branko i ita i piše, a Mija pita samo ono što ne zna:

- Zeljasta biljka? - pita Branko.

- Kupus! - odvrati Mijo.

Branko po e da piše:

- K...U...P... Ne može stati! Samo tri slova!?

- Uzmi manju glavicu! - dodade brzo Mijo.

PARE U BRAŠNO

Kad su mamine ili tatine pare bile u pitanju, Miju Banovi u, što bi se reklo, nije mogao ute i ni miš u me u. e go mama Ži e sakrije pare, Mijo ih na e.

I, bogami, kako se tada pekao hljeb doma, Ži e se jednoga dana do etila, pa e e sakriti zamotuljak s parama, no pravo i duboko u jednu vre u brašna. Nekoliko dana Ži e je bila mirna, a Mijo se uzvrtio. Ne e tre i- etvrti dan, vra e se Ži e iz pjace i povede sa sinom uobi ajenu pri u:

- Mijo, sine, je li ko dolazio?

- Jes, mama, tetka Ljubica?

- A, što, sine?

- Da pozajmi jedan lonac brašna!

- Pa je li uzela, Mijo?

- Jes, mama!

- A kako je uzela?

- Ja sam joj dao, majko!

A onda e Ži e:

- Kuku mene kukavici, lako mi je za brašno, no nije za pare!

DANE, UBRE JEDNO

Godinama je Mijo Banovi , kad bi pošao za Podgoricu, svrao u jednu starovarošku kafanu u kojoj je radila neka Danica koju su svi, pa tako i on, zvali Dane. Ve Dane i Mijo dobri poznanici, pa skoro i prijatelji, a onda po ele i šale. Ponekad je znala Dane da se najjedi na Mija, ali i da mu oprost.

I tako jednoga jutra, dok je Dane iza šanka kuvala kavu jedinome gostu koji je ve bio zauzeo mjesto uz furunu, banu Mijo na vrata. I baš u tom trenutku pri eti se one poznate pjesme Vita Nikoli a:

„Dane, ubre jedno,
ne svi e se tako,
povrati se opet,
pa pristojno svani!“

Pjesni ki nadahnut, Mijo stade na vrata, pa po e da recituje:

- „Dane, ubre jedno, ne svi e se tako...“

Ma ni tre i stih nije uspio Mijo odrecitovati, a Dane ve bješe zgrabila jednu botilju rakije iza šanka, pa za njim:

- A ko je ubre, fukaro jedna...!

DA MAMA ZAKASNI

Mijova majka Ži e je radila u cetinjskoj bolnici i bila je vrijedna i ta na žena. Ama baš nikad nije zakasnila na posao. Znala je ponekad, kad se naljuti na sina, i da mu prigovori kako je ona vazda ta na i da u svoj vijek nikad i ni e nije zakasnila, a njega - te ekaj danas sa ru kom, te utradan ekaj sa ve erom, te ekaj ga po nekoliko dana da se vrne doma, a da mu se ne zna e je...

Kako se u onim starim cetinjskim ku ama, bez hodnika, pa i u Mijovoj, ulazilo pravo iz kuhinje u prvu sobu, pa iz ove u drugu, pa ako ih je još bilo, iz ove u sljede u, kada se oženio, Mija dopalo da mu bra na soba bude u sredini. Uz to dopao ga i bra ni krevet, jedna od onih starih gvozdernih ko eta sa visokim uzglavljjima i sa bednricama i šuštama koje, kad se rasklimataju, škripe da bi se mogao probuditi i komšiluk.

I tako, pošto je prva ustajala oko šest sati, da bi popila kavu i natenane se spremila i ta no u pet do sedam bila u bolnici, svako bi jutro majka Ži e morala da pro e kroz Mijovu sobu.

Ne e odmah, poslije druge, ili tre e Mijove bra ne no i, uje on da je Ži e ustala i da se sprema, a onda, ne bi lijen, no uze sa obje ruke ono visoko gvozdeno uzglavlje svoje ko ete i po e da je ljulja iz sve snage. I tako petnaest-dvadeset minuta, škripi i muzicira Mijova ko eta, a odlijeca cijela ku a. A Ži e kao miš u rupu, misli – ko zna u kakvu je rabotu, sa ženom Mijo uložio, pa se ne pojavljuje. Probudila se davno i Mijova žena, našla se onako sanjiva u udu, a onda e u jedno pero:

- Mijo, jesi li ti poludio, što radiš ovo?

A onda e Mijo, mrtav-ladan:

- E, neka, vala, jednom u svoj život i moja mama ne e zakasni!

AŠA SE SMIJE

Došao Cetinjanin Mijo Banovi sa društvom ku i, pa uz pi e, pri u i karte, ostali do kasno u no . Kako mu je od famelje ku i bila samo majka, starica ih je neko vrijeme dvorila, ali pošto je ve bilo dosta kasno, ona se pozdravi sa njima i po e na po inak.

Kao i svaka žena od reda i ista, starica je imala posebnu ašu sa vodom u koju bi prije spavanja ostavljala zubnu protezu. Tako je bilo i te noći - i donja i gornja proteza bile su u aši, a aša na natkasni pored kreveta.

Poslije nekog vremena, Mijo pođe da uzme nešto iz starijine sobe. Starica je već vrsto spavala, a Mijo pošto upali svijetlo, prvo što ugleda bila je aša sa donjom i gornjom protezom. Ni asa ne ase i, on navrat - nanos, pozva društvo, a ovi, opet navrat - nanos, svi navališe na vrata od starijine sobe i gotovo da e u glas :

- Što je, je li što slabo?

- Ne, no da vidite kako se aša smije! - odvrati brzo Mijo, pokazujući prema natkasni.

DUBOKI PJAT

Cetinjani Mijo Banović i Svetozar T. su vazda bili dobri prijatelji, ali su vavijek – zadovijek jedan s drugim zanovetali. Kako je Svetozar bio mali i ne emuran, esto je Mijo na račun toga znao da ga piljne, ali se ovaj nikad nije ijedio. Pridao se Svetozaru sin. uo to odmah Mijo, pa utradan, im u pazar sreće Svetozarevu majku, po ede pri u, ali kao da ništa ne zna:

- Strina, ima li što novo na te vaše bande?

- Ima, zafali Bogu, moj Mijo, dobila sam unuka. Svetozaru se ju e pridao sin!

- A, milo mi je, neka je živ i zdrav sto godina, da ga ni glava ne zaboli!

- Fala ti, moj sinko, i e uješ i e ne uješ!

- A e si krenula strina?

- A o e se etetu dosta. Idem da mu kupim jednu kopanju, ili banjicu za kupanje!

- Nemoj ba ati pare, strina, no vi i dobro! – brzo e Mijo.
- A ne u ba ati pare, no moram to etetu kupiti! - veli starica.
- A, možda, i ne moraš! - dodaje Mijo. Ako se bude uvrkao na oca, mo i ete ga kupati i u duboki pjat!

TRI PRŠUTA

esto je Cetinjanin Kunjo Releza, pogotovo na dužim putovanjima, uzimao Mija Banović a da ga vozi. Uz to, Mijo je kod tetka Kunja povremeno i radio.

Na jednom povratku iz Dubrovnika za Cetinje, Kunjo i Mijo svrnuše u Konavle da malo odmore i nešto stave na brke. Usput, Kunjo u jednoj kući kupi i etiri suha konavaoska pršuta. Slažu i pršute u gepek, Mijo sve nešto misli – pršuti su dobri i dobro bi bilo da barem jedan zaku i, ali kako? Da ih je više – lako, a od samo etiri – tetak e lako vi eti da jednoga nema. Ali im edoše u auto i krenuše, Mijo po e pri u kao da ne e:

- Tetak, bogami si lijepa ova tri pršuta!

- Nijesu, Mijo, tri, no etiri! – odmah e Kunjo.

- E, e, e... etiri! – kao zbunjeno e Mijo.

Malo, malo, pa e opet Mijo:

- Tetak, pa i nijesi tako skupo platio ona tri pršuta!?

- Ma nije tri, no etiri, Mijo! – opet e tetak.

- Ta no, ta no, ta no – etiri! – zna ajno e Mijo.

I tako, cipan cijeli put, oko Kotorskoga zaliva, pa uz Lovenske serpentine, i preko Njeguša i do Cetinja, svako malo Mijo e: „Tri pršuta!“, a tetak: „Nije, Mijo, tri, nego etiri!“...

Kad do oše na Cetinje, ispred Kunjove kuće, Mijo ugrabi prvi da isko i iz auta, otvori tetku vrata, a tetak e potpuno ozbiljno:

- Mijo, dodaj mi ona tri pršuta iz gepeka!

NASAU EŠ E

Zabrdsko bratstvo Simani, bilo je neveliko, a sve dobri ljudi, od svakoga lijepoga reda i obija. Ali, kao da je neko ukonavao, svi do jednoga, potrefli malesni. Ni od starijih plemenika niko nije moga da se prieti aoljega jatornijega Simana.

Umrla majka Miju Banovi u. Kako je i red, Mijo ne trmiže niku ispred ku nih vrata, no prima sau eš e, ali u jedno pero, zdrav – itav, pogrbi se, ufati se sa objije ruke za krsti kao da ga je pre eklo i samo što ne sastavi bradu i koljena. Sko iše ljudi, pa e u glas:

- Što je!?

- Što ti bi!?

- Što ti je!?

- Koji ti je ao, Mijo!?

- A kako što! – odmah dodade Mijo. Dolazili su malo prije Simani, pa sam primao sau eš e!

UKIDANJE OFSAJDA

Cetinjani i braća Mišo i Pu o Pajevi, bili su veliki fudbaleri „Lov ena“ i beogradskog „Partizana“, uz to i reprezentativci. Pod stare dane, Mišo se vratio i živio na Cetinju i do posljednjeg dana ostao veliki zaljubljenik u fudbal, posebno u fudbalsku tehniku i virtuoznost, što je i sam kao igra posjedovao, a kasnije njegovao kao trener. Nepopravljivi fudbalski romanti ar, ponekad nije imao sluha za druga iji pristup igri i moderne fudbalske šeme i strategije. Pogotovo ne za ono što je radio poznati trener Miljan Miljani, tako da bi se u estim „fudbalskim“ priama i na sami pomen „M“ od Miljana, znao unervoziti i zaki eljati, da bi iz kože iskoio.

ede u jednoj cetinjskoj birtiji Mišo i Mijo Banovi, jedini gosti, a za šankom je Mileva Miljani, ako i nije neka rodica, a ono je sigurno brastveni ki vezana sa trenerom Miljanom. Ko o emu - Mišo o fudbalu, a Mijo mu kontrira, više da bi ubio vrijeme, no što ga interesuje fudbal. I tako, rije po rije, onako ve iznerviranome Mišu, Mijo e u male, da ne uje Mileva:

- Ma, što mi ti, Mišo, pri aš da fudbal ima budu nosti! Znaš li da su se Miljani i - ova Mileva i Miljan dogovorili da ukinu ofsajd?

- Kooo!?! Ko se dogovorio da ukine ofsajd!?! - obrnu uho Mišo prema Miju.

- uješ li, ova Mileva iza šanka sa ro akom Miljanom! A onda eknu Mišo, lupaju i šakom o sto:

- Ma, ko ima pravo da ukine tu najplemenitiju stvar u fudbalu!!!

PROBANJE ŠOLJE

Pošao Mijo Banovi sa drugom Ratkom u Tuzi da u jednom salonu keramike kupe WC šolju.

Kad su odabrali šolju i sve utana ili oko cijene i pla anja, vadi Ratko pare da i to završi, ali Mijo ga prekida, u p rabote:

- Ratko, ne poteži brzo, no ekaj još malo!

- A što?- pita Ratko.

- Kako što, ne emo ništa kupovati na nevi eno!

Sad u veljemu udu i Ratko i prodavac gledaju Mija kako stoji nad šoljoma, pa im se zna ajno obra a, raskop avaju i ga e:

- Moramo, bogami, mi ovo probati prije nego platimo!

- Koga probati? – veli izbezumljeno prodavac.

A Mijo e, sada ve još ozbiljnije i sa ga ama do koljena, pa kao sijedaju i na šolju:

- Kako koga? Šolju!!! Ne bi ni ti kupovao ma ka u vre i!

DEFEKTI

Ne e krajem šezdesetih godina cetinjska pop-grupa „Fantasti“ ugovorila gostovanje na Rijeci Crnojevi a. Ta no u podne. Problem je prevoz za ljude i instrumente, ali na njihovu sre u ubrzo su pronašli prijatelja Mija Banovi a sa kombijem. Mijo ne e ni da uje za kiriju, jedino što traži jeste da za tu priliku bude voditelj na koncertu. I bi tako dogovoreno.

Grupa se okupljala kod Mijovog kombija. Prvo dolazi Venjo Markovi koji se kad ide ispravi kao da se fotografše za li nu kartu. Malo kasnije stiže i Danko Gledi koji vazda drži upadljivo iskrivljenu glavu kao da trese vodu iz desnoga uha. Na kraju pojavljuje se i Zoran Tamindži kojemu je jedna noga za šaku kra a od druge, pa onda kao da igra „Lambadu“.

Na vrijeme su stigli u Rijeku. Seoska sala je ve bila puna kao šipak i ta no u podne otvorila se zavjesa i na bini se prvi pojavio voditelj Mijo, a za njim Venjo, Danko i Zoran, svako sa svojim upadljivim fzi kim imidžom:

- Dragi Rije ani, danas e vas zabavljati sjajna cetinjska grupa.....

Mijo se naglo zamislio jer je zaboravio, ili kao da je tobože zaboravio da je ime grupe „Fantasti“. Pa onda opet:

- Poštovani Rije ani, imate veliku sre u što e te danas upoznati poznatu cetinjsku grupu.....

Malo, malo, pa e na kraju i iz jednog daha:

- Dragi Rije ani, Bog je veliki na vas pogledao, jer e te danas uživati uz muziku poznate cetinjske grupe,... sjajne grupe,...nzaboravne grupe,...grupe,...“Defekti“!

PROMAJA

Na po etku cetinjske “Ivanbegove ulice” je kaf “MD”, a na samom kraju, okrenuta pro eljem prema ulici, vatrogasna stanica.

Ljetnje je predve erje. Na terasi kaf a za dva-tri stola posijedali svakodnevni gosti, a me u njima i Mijo Banovi . A onda, sa ženom stranknjom, dolazi jedan Cetinjanin koji živi u inostranstvu. Zaba io, onako neobavezno jedan džemper preko lijevoga ramena, a neobi no se poispravio, rekao bi ovjek da e da se letrava za li nu kartu, ili da mu je cijela “Ivanbegova ulica” od eda ostala. Kako se skoro sa svima poznavao, tako se i pozdravi sa svima i predstavi ženu, ali nešto onako dosta zvani no i odurno, dok ženi, kako i prili i kavaljeru, dosta ljubazno namjesti stolicu i sa eka da edne, pa tek onda i on ede.

Ne stade dugo, pa kako je pirkao neki povjetarac, stranski Cetinjanin ustade, skide onaj džemper sa ramena i bi još jednom galantan. Teatralno prigr u i ženi džemper, glasno prokomentarisao:

- Ovaj vjetar nije nimalo prijatan!

A Mijo Banovi samo nastavi:

- A nije ovo vjetar, nego promaja, jer je neko otvorio vrata na vatrogasnicu!

JEBIGUZI

Kod Mijovoga tetka, ina e privatnoga preduzima a, radili su Mijo i njegov dobri drug Slobo. esto bi se dešavalo da danima budu odvojeni od ku e, na terenu, po cijeloj Crnoj Gori. Kako je Mijo znao da njegov tetak, ne samo što mrzi, nego i ima patološki strah od pедера, ili -jebiguza i guzaranata - kako ih je tetak zvao, on predloži Slobu da njih dvojica ukon aju da ih tetak na e u jednom krevetu. Re eno - u injeno!

Poslije jednoga ru ka, radnici po u na popodnevnu pauzu, a Mijo i Slobo pravo u spava u sobu, skinu sve za sebe, pa u jedan krevet, goli kao kad su od majke otpali, još i zagrljeni, pa kao zaspali.

Pošto im je malo strnulo ono što su i eli, radnici se okupili na gradilištu, jedino nema Mija i Sloba. Tetak, zovi - ne zovi, traži - ne traži, nema – te nema. U jedno pero, tatak pravo u baraku, pa u njihovu spava u sobu – kad li ima što vi eti. udo kakvoga još nije gledao – dva gola ojka u strastvenom zagrljaju!

Danima tetak ne zna što da ini ni od sebe, a ne još i od Mija i Sloba. Jedino što je mogao, odvojio ih da spavaju u posebnim sobama. Došla da se primi i prva sljede a plata, a njih dvojica kao nezadovoljni, pa e Mijo, kao ljutito, tetku:

- Tetak, mene i Slobu je malo ovoliko plate!

- Nije malo!- veli tetak. Isto koliko i prošloga mjeseca!

A onda e obojica u glas:

- E...e...e..., a e nam je dodatak za odvojeni život?

I tako, traje to i traje. Ali, kako je naro ito na svim dužim putovanjima, Mijo naj eš e vozio tetka, a ovaj opet imao najviše povjerenja u njega kao šofera, vra aju se jednom prilikom iz Dubrovnika njih dvojica. Mijo vozi

kombi, a tetak, cijelijem putem, nervozno i stisnutom pesnicom kucka u onaj lim ispred suvoza a i puhti kao crnokrug. A onda ne e na Debelom brijevu, odigrava se završni in višemjese ne predstave. Tetak e iznebuha i ljutito:

- Mijo, stani ov e, parkiraj se pored puta i iza i iz auta !!!

Uradi Mijo kako mu je re eno, a onda i tetak iza e, vadi pištolj iza pasa i repetira ga prema Miju:

- Klekni !!! – oštro e tetak.

Vidi Mijo zlu i goru, klekne, a tetak e zna ajno, uperivši levor prema njemu:

- Je li mu ga me eš, ili ti ga me e?

Mijo se brzo sna e:

- Me em mu ga!

A onda e tetak sa olakšanjem i vr u i levor za pas:

- Uh!!! Dobro je!!!

PILI, PILI, PILI, PILI... !

Na jednom zimskom, cetinjskom popodnevnom edniku okupilo se pove e muško društvo u stanu kod Mija Banovi a. Sve Mijovi dobri prijatelji. A onda, pri a se, zanoveta i kontresa o svemu i sva emu, pa skoro i ne primijetiše kako se brzo ufati mrak, pa onda i no . Kako je tih dana bio sam u stanu, Miju nešto žao da se razmi u, pa predloži da ostanu kod njega na ve eru.

- A što ima za ve eru? - pita neko.

- To što je Bog i ku a dala! Ili što nam d zamrziva !

- naknadno e Mijo. Imam, recimo, nekoliko zamrznutih kokošaka!

Složiše se svi da ispeku dvije-tri kokoške i ostanu na

ve eru, pa onda i podijeliše poslove. Kako ženskoga uha u stanu nije bilo, Mijo pali rernu od elektri noga šporeta, traži mast i preme e se sa prosuljama, neko uzeo da guli krtolu, a Ratka Markovi a - uku dopalo da odmrzne kokoške. Po e Ratko u hodnik otvori horizontalni zamrziva , na e i kokoške na gomilu, ali o eš - toliko i tako zamrznute da nije ni jednu jedinu, a kamoli dvije - tri mogao od epiti. Onako snažan, seka se nekoliuko minuta sa smrztim kokoškama bivši sjajni bek Rukometnog kluba “Lov en” i, po rije ima nekada najboljega rukometaša svijeta Veselina Vujovi a - njegov idol.

Potraja sve to koji minut, a Mijo vidi da ni od Ratka, ni od kokošaka - ni jave, ni pojave, pa otvari vrata i nadzirnuru se u hodnik. Kad skonta u kakve je sve probleme Ratko upao, pozva sve društvo da se okupe oko zamrziva a. A onda e:

- Ratko, kako si ti, bogami, krenuo, te kokoške ne e prispjeti ni za onu ve eru utrave e!

- A što da inim, Mijo! - veli Ratko. Vidiš li da bi sa njih mogao top pucati i da ne mogu od epiti da avolju, a ve neka - tri!

A onda e Mijo ubjedljivo:

- Eee, moj Ratko, ne radi se to tako, no moraš na lijepe s njima! Evo da vidiš kako to lako ide! - pa e, nakve ivši se nad zamrziva em:

- Pili, pili, pili, pili...!

DVA SLIKARA I JEDAN PJESNIK

EDE KROZ CILJ

Stari Cetinjanin Radovan Jokov umro na Primorju, e je i živio potonjih godina. Starac je bio ostavio sinovima u amanet da ga ukopaju na Cetinju.

Kao da je neko ukon avao, baš istoga dana kada je bila Radovanova sahrana, vožena je i posljednja etapa me unarodne biciklisti ke teke “Putevima kralja Nikole”. Na zdravlje i na dugi život biciklistima, i njima je cilj bio na Cetinju.

Ne e s podna, ožaloš ena je porodica s mrcem pošla s Primorja na Cetinje. Sprovod je trebalo da pro e i dijelom glavne cetinjske ulice - “Njegoševu” pri kraju koje je vidno i na asfaltu velikim žutim slovima pisalo: “CILJ” - kroz koji su prema planu trke, ne e predve e, trebalo da pro u biciklisti. Samo što je i povorka sa mrcem tuda prošla, cetinjski slikar oko Žigalj pri e Radovanovom sinu Šaku, pa e sažaljivo:

- Tata ti je prvi prošao kroz cilj!

FUTROLA I KOLICA

Ide “Bajovom ulicom” zabundan i poguren cetinjski boem i slikar oko Žigalj i ispod pazuha nosi jednu dosta široku i poduga ku kartonsku cijev – kao trumba od šporeta. Sustiže Žigalja autom njegov prijatelj doktor Vasilije koji je sa njim esto znao zanovetati, pa e usporavaju i, i kroz otvoreni prozor:

- Žigalj, je li ti to futrola za kurac?!

- Ne, ne boj se! – brzo e Žigalj. Pošto da jeste, morao bih muda, pred sobom, voziti u kolica!

Slikari i pjesnici... Išlo je to uvijek nekako jedno uz drugo. Ili, možda baš to, među umjetnicima, ide najviše.

Đoko Žigalj, od Živkovića iz Pšeničnoga dola, kako on voli da se predstavlja i da dā do znanja kako je on rodod iz Ržanoga dola. Slikar, scenograf, kafanski čovjek, cetinjski boem. Nikada vam neće priznati da je popio više od dvije rakije i nekoliko trećih...

Anđelko Arnautović, hercegrovski Cetinjanin. Došao kao đetićak u Herceg Novi, završio umjetničku školu i ostao tu - na pjenu od mora...

Vitomir – Vito Nikolić, pjesnik, noćobdija, boem... Đe su ga god „vile nosile“, a nosile su ga često, uz novinarstvo, poeziju, a bogami, i piće - uvijek se vraćao rodnome Nikšiću...

RADNE NAVIKE

Godinama je cetinjski slikar oko Žigalj živio i radio u Njemačkoj. Koliko je tamo radio i zaradio, nije mu niko od prijatelja tačno znavao, ali da je ovamo bio vazda slatki radnik, ne može otprilike do podne – to je znao svako ko je u njega i malo dijela imao.

Kad se Žigalj vratio na Cetinje, sreće se u želju sa prijateljem Nikom Ražnatovićem. Povede se razgovor:

- E ono ti bi, Žigalj, evo pet – šest godina?
- Ja ka pravi lebnik, na zaradu, u Njemačku!
- Pa jesi li što zaradio i donio otud?
- Jesam dosta - radne navike!
- E, bogami su te na granici, kad si se vraćao, izgleda dobro ocarinili! – dodade kratko Niko.

ŠTICA

Uga Simov je bio jedan kurep, visok, a suhorep i tanak kao da ga je neko odjeo, pa ga je zato cijelo selo zvalo Uga Štica.

Razbolio se i zanemogao Uga, pa medicinska sestra iz seoske ambulante svaki dan ide kod njega doma da mu daje injekcije. Došao tih dana u selo i oko Žigalj, uo da je Uga bolestan i kakva mu je terapija pa e, ulaze i u seosku kafanu, uspaničeno i kao bole e:

- Ljudi, nije medicinska sestra danas mogla ugi dati injekciju, no je slomila iglu!

- Kako!?!... Kako!?!... Kako!?!... – za u eno e svi prisutni.

A oko mirno nastavi:

- Potrefta je uovor!

NI PRIDALO, NI ODUZELO

edi jedno kafansko društvo na Balšića pazaru. Dolazi i slikar oko Žigalj, a nedugo zatim do e i konobarica i onda ono uobičajeno:

-Žigalj, izvolite!?

-Daj mene jednu rakiju i pitaj njih što e popiti!

Svi iz društva kažu da ne mogu ništa i zahvaljuju se, a Žigalj samo dodade:

-Ajde, isto popijte po jednu, nije mi se ništa pridalo, ali ni oduzelo!

NEKOLIKE TRE E

Cetinjski slikar oko Žigalj dobar je scenograf, isto tako i tehnički urednik, ali dobro i pije. Teško da se možeš odlučiti u čemu je najbolji. Ustvari, kada je u pitanju najbolji u ostalome baš i nije tako, ali, što bi narod rekao, nije sam - ima braće! Znaju i za to, jedan njegov prijatelj poranio iz Kotora na Cetinje, ne bi li ga našao trijeznoga, i još ne „nato enoga“, da tehnički urede jedan e iji list koji je trebalo da se štampa u cetinjskom „Obodu“.

Kada je došao na Cetinje, pozva ovaj Žigalja telefonom na stan. Bijaše rano, ali njega ne bješe doma. Pretpostavljaju i da je Žigalj već u kafani, ovaj opet telefonom, pozva jednu birtiju u kojoj on najčešće pije. I odmah ga dobi:

- Alo Žigalj!?

- Alo!

- Evo došao sam sad iz Kotora. O čemo li što danas raditi? - O čemo!

- A jesi li što pio?

- Jesam samo dvije i nekolike treće! - dodade brzo Žigalj.

DIREKTOR RAKIJE

Godinama i godinama je oko Žigalj pio uglavnom rakiju, a kažu: Ne zna rakija ko je kadija. Ali zato je Žigalj uvijek znao što je za njega rakija, ili on za nju.

Dolazi oko Žigalj u neko kafansko društvo u kojem je bio i direktor hidrocentrale "Piva". Žigalj se samo sa: "Pomaga Bog!" javlje onijema što ih zna, a rukuje se jedino sa nekim neznancem. A onda e ovaj prvi:

- Direktor „Pive“!

Žigalj se, i ne trepnuvši, predstavi: - Direktor rakije!

UTOPIO BI SE

U jednoj cetinjskoj kafani našli se na kaf, rano ujutro, pjesnik Vaso Staniši i neki mu poznanici. Me u njima je bio i Coko Marovi . Vaso ima, iako ve u godinama, svaku dlaku na glavi, još nosi i poduži per in, a Coko rijetko koju, pa je uvijek očišan „na nulu“.

U me uvremenu Coko i još neki po oše, a Vaso, sa dvojicom-trojicom, ostade da pije do ru ka. Toliko je bio popio da su ga mogli nositi „kao badnjak“ . Kako je, uz to, bio ve dobro i gladan, Vaso pre e za drugi sto i poru i jelo. Pošto konobar donese prvo supu, Vaso po e da srka: jednu kašiku, drugu, tre u... ali sve sporije, dok mu kašika ne ispade iz ruke, a glavom klonu skoro u sami tanjir. Vide to ovi što su e eli s njim ranije, puštiše ga malo da odspava, ali pošto mu ve i nos dota e supu, ustade neko iz društva, ufati ga za per in, pa mu podiže glavu. A oko Žigalj samo dodade:

- Ne daj, Bože, da je umjesto njega Coko!

- A zašto? - pita neko.

- Utopio bi se! - produži Žigalj.

PEGAZ

Pjesnik Vaso Staniši na svoj je na in bio udna pojava. Uostalom, kao i ve ina pjesnika.

Još kao mladi , robijao je na Golom otoku, a vjerovatno da ga je do Otoka vodio put još od onoga dana kada je kao etrnaestogodišnjak pošao da uva kože i nije ih vratio uve e ku i, nego pobjegao u partizane. Sa robije je, poslije sedam godina izašao kao soboslikar, ali kre enje, kaže, nije volio, pa ga je zamijenio samoobrazovanjem.

Ume uvreme je penzionisan prijevremeno pošto su doktori prihvatili njegovo obješnjenje da mu je nebo nisko, pa ne može nikako da se uspravi, a da mu je krok toliko duga ak, da mu se vrlo esto dogaa da mu je jedna noga ne e uz Mora u, a druga na Durmitoru...

Jednoga jutra Vaso Staniši šišao u cetinjsku pijacu. Prvoga koga sreće bio je prijatelj mu i slikar oko Žigalj. Prvi e Žigalj:

- Znavao sam da u te sresti! Sanjao sam te no as!

- A kojim dobrom? - priupita Vaso.

Žigalj je ve mao spremnu pri u:

- Ti, Vaso, jašeš na Pegazu naopako, držiš ga za rep i veliš: „A, kako je ovome konju vrat tanak?“

ŠTO EŠ NA START

Brdske autotrke „Cetinje – Ivanova Korita“ ve davno su postale poznate i atraktivne. Ina e, start trke je, ne e pri kraju "Lov enske ulice", od gradske kapelice i groblja, nekih dvjesto metara naprijed.

Bilo je julsko prijepodne i sve je bilo spremno za start jedne od trka. Na ulici, ne e pored samog groblja, susrije e Žigalj jednoga postarijega Cetinjanina i dobroga

poznanika. Kako go može, pogrbljeni starac, s rukama zaba enim i prekrštenim na le ina grabi uz ulicu. A onda se Žigalj prvi javlja:

- Pomaga Bog, Nikola!

- Dobra ti sre a! - zadihano e starac.

-A e si, sa sre om, krenuo? - pita Žigalj

-Idem da gledam ove trka e! - veli starac.

-Pa odakle eš ih gledati?

Duboko poduhvataju i vazduh, starac e:

- Idem na start!

A Žigalj e odmah, pokazuju i rukom na groblje:

- Što eš na start, kad si evo ve došao na cilj!

PROPALI DOGOVOR

Cetinjskim mom i ima i dobrim drugovima An elku Arnautovi u i Savu Jovi evi u prifalile pare, te oni mislili, mislili... i bogami, smisliše i odmah se prifatije posla. Stavio Savo An elku lisice na ruke i vodi ga prema zatvoru u Bogdanovom kraju, ali kao slu ajno, prolaze pored An elkove ku e. Kad An elkova majka vi e sina sa liscama na rukama, po e da kuka i po ede pri u sa „drskim sprovodnikom“ Savom:

- Sinko, a što ste mi An elka uhapsili?

- Slomio je ono veliko staklo na izlogu od „Name“!

- Pa e ete s njim?

- U „Bogdanov kraj“, pošto pri sebe nema trista dinara da plati staklo, pa neka tamo gnjije sve dok ih ne na e i plati!

- A, nemoj ga, moj sinko, tamo voditi, evo ja u ti odmah dati pare! Starica brzo u e u ku u i još brže iza e i daje Savu trista dinara. Savo mirno stavi pare u džep, pa i ne pogledavši u An elka, a kamoli da mu skine lisice,

vrže niz ulicu. A An elko e za njim:

- ekaj me, fukaro jedna, nijesmo se tako dogovorili no smo ih zajedno krvavo zaradili!

TITOV UNUK

Dva novljanska šereta i dobri prijatelji – slikar An elko i ribar Bajdo plutaju u amcu uz samu obalu u Igalu. Nekako baš tih dana u Titovu vilu u Igalu, došla na odmor neka njegova rodbina. Šjor Bajdo ve upoznao neke od njih, a me u njima i jednoga puna koga mom i a, Titovoga unuka, koji je, kao da je sve neko ukon avao, edio na jednoj ponti baš kada su An elko i Bajdo tuda prolazili. Bajdo se javi mom etu, a onda e An elku:

- Ovo ti je Titov unuk! O eš li da te upoznam sa njim?

- Ne interesuje me ta lopta debela! – mrzovoljno e An elko.

Šjor Bajdo baš ovo dobro došlo, pa utradan Titovome unuku kaza kako je onaj bradati slikar An elko za njega rekao da je debeo kao lopta. Pro oše još dan-dva, a tek onda An elko jednoga jutra nai e pored one ponte. Zaustavi ga Titov unuk:

- Jeste li vi rekli da sam ja lopta debela?

- Jesam! – odmah e An elko.

- A znate li vi da sam ja Titov unuk?

- Titov...??? Stvarno...??? – tobož zabezegnuto e An elko.

- Jeste, Titov unuk!

- E, a koliko mi je sad lakše! – kao oduševljeno e An elko. A mene je onaj šašavi Bajdo rekao da si ti Rankovi ev unuk!

PORTRET

Pri a stari cetinjski poznanik slikaru An elku Arnautovi u kako je u mladosti drugovao sa slikarom Dadom uri em i kako ima jednu sliku koju mu je još tada Dado poklonio.

- I što ti misliš, An elko, koliko valja ta slika?
- A okle, ja jadan, znam koliko valja, kad je nijesam ni vidio!
- Dobro, nijesi je vidio, ali to je Dado slikao!
- A što je slikao?
- Ma nema veze što je slikao!
- Možda baš ima i to veze. Što je na slici?
- To je jedan portret?
- A iji?
- Ma mnogo važno iji je to portret, nego što ti misliš, koliko to valja?
- A je li, možda, to tvoj portret? – brzo e An elko.
- Jeste !!!
- E onda ne valja ništa! – mirno dodade An elko.

PLA ANJE ETETOM

Krenuo hercegnovski slikar An elko svojim autom iz Novoga za Dubrovnik. Pored njega sjedi komšinica, u naru ju sa šestomjese nom bebom koju vode u dubrova ku bolnicu na neki pregled. Ne e kroz Konavle policija zaustavlja An elka zbog brze vožnje:

- Da Vam pišem prijavu, ili...?
- Ne, ne, ne, nemoj molim te! – u p rije i prekida An elko policajca.
- Dobro! – odmah e policajac, pišu i biljet. Evo Vam potvrda i platite odmah! Dvjest a i pedeset dinara, to Vam

je najniža kazna!

An elko veli saputnici u male: „Daj mi to dijete!“ - pa pošto uze bebu, kroz otvorena vrata je tutnu u naru je iznena enome policajcu:

- Pridrži ovo dijete!
- Zbunjen, policajac prihvati bebu, a An elko e zatvaraju i vrata, odmah pale i auto i brzo kre u i:
- Ja ti nemam dinara, no eti ti ga, pa ini s tim etetom što god o eš!
- Stani, stani, stani!!! – uo je iza sebe An elko viku policajca.
- I malo podalje opet se zaustavio.

BEZ OPERACIJE

Došao na Cetinje glas Mišku Škuleti u da se pridao sin slikaru An elku Arnautovi u iz Herceg Novog, ina e njegovom dobrom prijatelju iz zajedni kih, e injih i moma kih, cetinjskih dana.

Prijatelj je prijatelj, misli Miško, a i muške glave se ne pridaju svaki dan, te ti on, danas- utra, danas- utra, poslije jedno mjesec i p , put pod noge - sa Cetinja za Herceg Novi.

Pošto se prijatelji, doma kod An elka, i sastaje, i pitaše se za zdravlje, i po e eše, i ispri aše, i nazdraviše za zdravlje i napredak eteta, i popiše još po koju, veli Miško kako bi volio da vidi An elkovog nasljednika. Tako i bi.

Povede An elkova žena Miška u sobu, a on se nagnu nad kreveti em u kojemu se dijete pra akalo i granalo rukama, pa ne bi lijen, no ruku u džep i izvu e, da i ona dobro vidi, ve pripremljenu i u to vrijeme najve u nov anicu od deset hiljada dinara, da dariva dijete. A

onda ono uobičajeno:

- A, nemoj, Miško, sramota je! - veli žena.

- Ne bilo više sramote, valja se!

- Pa mnogo je toliko, Miško!

- Nije mnogo, no, da se može, trebalo bi i više, kad se kod prijatelja etički pridaju! No, ne emo ih njemu davati u ruke da ih ne destrega, e je žvert, izgleda, ka mu tata!

A onda Miško savi malo novanicu i, onako, sa polustisnutom šakom zavuče je ispod jastu i a eteta, ali je ne ispušti, nego, da žena ne primijeti, isto je tako i izvuče i, malo kasnije, opet s njom u džep.

A onda, pošto žena kaza An elku, da ih je Miško tako i toliko zadužio, pa i zastidio, pozdraviše se, i Miško, opet put pod noge i za Cetinje. Tražili nešto kasnije i An elko, i žena mu, pare i ispod jastu i a i oko jastu i a i po kreveti u i ispod i oko kreveti a, ali vide da od para nema ni jave, ni pojave.

utradan je poštar donio telegram poslat sa Cetinja i naslovljen na An elkovo ime i adresu:

“Nije potrebno operisati dijete, pare su kod mene! Miško.”

SVAKO SVOJU ECU

Pridao se An elku Arnautovi učitelj, pa stari Pero, An elkov otac etuje sina:

- E, moj sine, do sad si možda i mogao avoluu svirati, ali sad kad si sa srećom dobio dijete, više eš dobro što su eca. Za eću se moraš žrtvovati, podizati ih, vazda voditi ra una o njima. Najlakše ti je sad dok je još makanja, jer mala eca su mala briga, a velja eca – velja briga! An elko pažljivo sasluša oca, pa e mirno:

- Dobro, tata, da se sad odmah dogovorimo – neka i dalje svako svoju eću podiže i hrani!

GATANJE

Majka An elka Arnautovi a je, kažu, znala da gleda u šolju, pa žene kao žene, o e i vole da im neko ita sudbinu. Tako, kod An elkove majke nikad nije nedostajalo znatiželjnih maminih, cetinjskih komšinica i prijateljica. A onda se i on naslušao onoga: „Evo, imaš sigurno dobitak!“, pa: „Ima eš neki trošak!“, pa: „Vidi ti se neki put!“, pa, na kraju: „Zamisli želju i zavrti prstom!“...

A onda došlo vrijeme da se i An elko odvaja od porodice i Cetinja. Pošto je bio upisao srednju umjetničku školu u Herceg Novom, zapuca on, još kao učitelj, jedne jeseni na Primorje ravno i danima, a onda i ne eljama ne javlja se svojim. Kako je tada bilo malo telefona, nije se ni mogao brzo i lako javiti, a da piše pisma – mrzjelo ga je.

Tek jednoga dana, An elka je u u eni kom internatu ekalo pismo sa Cetinja, od majke. A u pismu prijekori, što se ne javi majci, da majka zna kako je, kakva je hrana, kako u i... A onda An elko pravo na poštu, pa adresira na majčino ime, ne pismo, nego samo dopisnu kartu sa kratkom porukom:

„Majko, ja sam i dalje u Herceg Novom. Sve ostalo ti znaš iz šolje! Sin An elko.“

IZA I ISPRED PLUGA

Na jednoj književnoj večeri, bez voditelja, pisci su najavljivali jedan drugoga - prethodni narednoga. Bio je tu prisutan i nikšićki pjesnik Vito Nikolić, pa njegovog prijatelja Slobodana dopalo da baš Vita najavi i predstavi. I predstavio ga je najbolje što je umio, koriste i one poznate Jesenjinove stihove:

- Poštovani posjetioci, drago mi je što vam mogu predstaviti moga prijatelja Vita. To vam je onaj pjesnik kojemu je, ini mi se, majka pisala:

„Strašno mi je krivo što si pjesnik / što ti je glava kleta postala drugom / bolje bi bilo da si od malena / oru i njivu išao za plugom...”

Iza e Vito za govornicu, odrecitova što je bio naumio, pa na kraju, iako je Slobodan ve jednom govorio, najavi ga još jednom:

- Poštovani posjetioci, iako je ve jednom govorio, nije zagorega da govori još jednom, pa zato i najavljujem ponovo mojega prijatelja Slobodana, a to vam je onaj pjesnik kojemu je, ini mi se, majka pisala:

„Strašno mi je krivo što si pjesnik / što ti je slava kleta postala drugom / bolje bi bilo da si od malena / oru i njivu išao pred plugom!”.

“POBJEDA” BEZ “BORBE”

Ne e krajem sedamdesetih godina titogradski list “Pobjeda” je, umjesto dva puta ne eljno, trebalo da pre e na svakodnevno izlaženje. Uostalom, sve republike ondašnje Jugoslavije, osim Crne Gore, ve davno su imale, ako ne više, a ono barem po jednu dnevnu novinu: u Beogradu “Borba”, u Sarajevu “Oslobo enje”...

Sve je ve bilo utana eno i spremno za start, tada jedinoga crnogorskog štampanog dnevnika, ali u redakciji “Pobjede” nikako da smisle novi i efektni reklamni slogan. Ve danima, barem po polovina novinara lomi prste, gricka nokte, obr e, prevr e, kombinuje – ali reklamnog slogana, nema - pa nema.

Na jednom redakcijskom kolegijumu, dan - dva pred izlaženje lista, opet ista pri a. Kolegijumu je prisustvovao

i pjesnik Vito Nikoli , pa pošto tada prvi put u za veliki problem, samo mirno uze par e papira i olovku, još mirnije zapisa i predade uredniku:

ŠTO E VAM “BORBA”, ŠTO E VAM “OSLOBO ENJE” KAD VE IMATE “POBJEDU”!

PIŠI, ŠEKO

esto je pjesnik Vito Nikoli navra ao u hotel „Crna Gora“ e je i upoznao konobara Šeka sa kojim se ve bio i sprijateljio. Vito ekad bez pare i dinara, a Šeko dobar ovjek koji razumije koliko pjesnici mogu zaraditi i kako se živi od pisanja, pa je Vito esto imao obi aj da, kada Šeko donese pi e, kaže:

- Piši Šeko!

A onda bi Vito, poslije šale, platio, esto još i Šeku pi e, a ako kad ne bi imao novca, Šeko nikada nije pisao dug Vitov, koji nije nikada velik ni bio, no bi to Šeko, pamtio do sljede eg susreta, ili nerijetko i sam astio.

Ali, do e ne e u „Crnu Goru“ Vito sa velikijem društvom i poru iše da iju i piju – mjera trbuh. Šeko po obiaju služi, pa kad su se dobro napolumentali, pozvaše konobara da donese ra un. Malo kasnije prilazi Šeko, pa stavljaju i ra un na sto glasno izgovori cifru koja je bila pogolema. A onda, jedan se Vitov prijatelj ufati za takulin da plati Šeku sve što je i edeno i popijeno. A onda Vito sko i kao oparen, pa re e da to ne može platiti niko pored njega živoga, do on. Tako i bi, pa kad se svi razi oše i Vito osta sam za stolom, Šeko kontaju i da je Vito nenadno došao do kakvijeh veljijeh para, do e da naplati:

- Ja sam ti, Šeko, go kao miš! – iskreno e Vito. Da me sad obrneš naopa ke ne bi iz mene ni kinte istresao... No, piši Šeko!

- Što da pišem, Vito, jesi li ti poludio?! – po e da se fata za glavu Šeko. Što ne pušte barem onoga oeka da plati?

- Piši, Šeko, da i ti vidiš jednom kako se živi od pisanja! – brzo e Vito.

TAKNUTO - MAKNUTO

Pjesnik Vito Nikoli edio je sa prijateljima u kafani hotela „Crna Gora“, cijelo jedno jutro. Pili su dosta i ve bili pripiti, pa oko ru ka svi se razi u, ali Vito ne š e, nego ostade za stolom sam. Kako je baš to vrijeme kada su kafane nekako prazne, u ovoj e je on bio, ne bijaše nikoga osim njega i dvojice, onako priprostih brkajlija, za jednim stolom. U neko doba, Vito po e da lomi aše, a konobari odmah pozvaše policiju.

Kad policajci do oše na vrata, pogledaše po kafani, pa, ne sumnjaju i da lomi Vito, onako visok i gospodin, a uz to i sam za stolom, surgum na onu dvojicu - povadiiše pendreke i po eše ih tu i. Vi e to jedan od konobara, pa im, pokazuju i na Vita, re e:

- Ne njih! Nijesu oni lomili, nego onaj tamo!

- Taknuto-maknuto! - dodade brzo Vito.

PRVA IZDAJA

Vavijek – zadovoljiek dva Nikši ka boema i dobra prijatelja, pjesnik Vito Nikoli i profesor Sloba Ristov Boškovi jedan s drugim su zanovetali, pogonili se i šokali. Njihove su lijepe dogodovštine ostale u narodu za pri u.

Izdao Vito prvu zbirku pjesama. U kafanu, u kojoj su se Vito i Sloba esto kupili s društvom, dolazi Sloba i s vrata e:

- Ljudi, u ste li da je Vito izdao knjigu?

- usmo! – skoro e svi uglas.

- E da znate, sad kad je ve po eo sa izdajama, nastavi Sloba, izda e od danas što go stigne i koga go stigne! I majku ro enu!

Nije bio tu Vito, ali kad nekoliko dana kasnije i on do e, potreflo se isto društvo u kafani, a me u njima i Sloba. A onda neki od prisutnih po eše da pri aju Vitu kako je neko ne e rekao i da se po gradu ve uveliko pri a i prepri ava, kako Vito ne izdaje samo knjige, nego i prijatelje i rodbinu... Sloba se ponevio kao da nije njegov posao, a Vito sve mirno sluša, sve dobro razumje, pa e glasno da ga svi dobro uju:

- E, ko je to rekao da mu gonim oca Rista Boškovi a!

KVIZ

Zapili se, pa se na kraju dobro i nakitili u nikši kom „Onogoštu“ pjesnik Vito Nkoli i prijatelj mu Spasoje Novakov. Došlo vrijeme da se razmi u, ali kako Vito ne može ni preko slamke, a Spasoje ima auto, Vito ga priupita da ga preba i do ku e. Spasoje veli da o e, ali prvo da odigraju jedan mini-kviz, pa ako Vito iz deset puta pogodi zamišljenu stvar, ili osobu da e ga preba iti, a ako ne-onda ne e. Vito pristade i odmah po e sa pitanjima:

- Da li je to stvar?

- Ne!

- Da li je eljade?

- Da!

- Je li muško?

- Da!
 Vito o eti kako je Spasoje samog sebe zamislio, pa mu je dalje išlo sve lako:
 - Živi li u Kli evu?
 - Da!
 - Ima li sina i dvije š eri?
 - Da!
 - Ima li ženu Mariju?
 - Da!
 - Ima li oca Novaka?
 - Da!
 - Je li najve a ništaroba koja po zemlji epa?
 - Neee! – brzo e Spasoje.
 - E, izvini, ne znam!!! – još brže e Vito.

TAŠTA, DO EM TI DVJESTA

Namjerio pjesnik Vito Nikoli da se ženi, ali o e sve da uradi po redu i kako valja i treba. Predloži on prijateljima Božu Kova u i Mrdi Boškovi u da idu u prosidbu. Re eno- dogovoreno i još da bude u injeno.

Krenu budu i mladoženja i prosci na put, ali put podalek, a proscima se pripilo. Pogotovo Božu, pa on navalio na Vita kao smrt na babu da svrnu u neku krajputašku kafanu. Kako Vito nije imao nešto previše para za trošenje, preko onoga što je uzeo i namjeravao da, po obi aju, asti budu u mladu i budu u taštu, a znaju i da bi svi trojica i aola popili, dugo se opirao, sve ne e do mosta na ur evi a Tari, ali, zli i gori, tu pristade.

A onda kafana, pa po jednu, pa po drugu, pa tre u... Pri kretanju do e i kr marica da naplati, re e i koliko, a onda Vito veli kako on nema da plati toliko para preko onoga što je ukupno uzeo da dâ u dar budu oj ženi i tašti. A onda e Božo:

- Bogami, Vito, moraš sitniti barem taj taštin dar! Ne ženimo se mi, no ti!
 - Znam, Božo, da u ja da se ženim, nemoj me to u iti!
 - veli Vito. No me ti nau i što da tamo inim kad ovu hiljadarku usitnim?
 - A i to ti je lako! - veli Božo mirno. Kad budeš tašti davao pare reci joj: “Tašta, evo ti ovih osamsto, a do em ti dvjesta!”

DOBRODOŠAO, ZETE

Pri a pjesnik Vito Nikoli :
 “Kako sam ve bio poodavno naišao na izabranicu svoga srca, riješio ja tvrdo da se ženim. Iako nijesam baš od nekih procedura, ovoga puta sam je morao ispoštovati - prvo prosidba i vjeridba, pa tek onda vjen anje. Ali kako sam po prirodi pomalo nepovjerljiv, sve se nešto mislim:
 ‘Dobro, evojka jes pristala i dala mi rije , ali što e re i njeni? Nije baš da sam neki ljepotan, ali nijesam ni ružan - srednja žalost. Ali nikad se ne zna...žene su žene. Što e, recimo, re i njena majka kad me vidi?’

I tako ja smislim i velim budu oj ženi da kaže majci kako sam ja krezub, klempav...grdan kao lopov. Veli ona da sam ja takav, da me ona ne bi ni uzela i da to nema smisla, ali poslije mojih silnih ubje ivanja, poslušaj me i tako i uradi. A onda jednoga dana, ja mojoj izabranici kažem da u uve e do i kod njenih da se, prije nego po nu procedure, mi, ipak, upoznamo. Mislim se nešto, nije mi baš do upoznavanja, ali bolje je i tako, nego da gatam što e biti na prosidbi. I tako, uzmem ja uve e mojega druga Boška M. i zapucam pravo u budu u tazbinu. Kad smo se pojavili na vratima, sko i na noge moja budu a tašta, objesi se Bošku oko vrata i ushi eno e: - Dobro mi došao, moj mili zete!”

DVA KATUNJANINA

Dva Katunjanina, Cuca Krsto Grujičin Zvicer i Dušan Lukin Vujić iz Dida - svaki na svoj način duhoviti i zanimljivi...

Krsta su iz Cuca, trgovinom i drugim poslovima, često „vile nosile“ i do Cetinja i do Boke i Kotora...

A Dušan je, za zaradom, došao na Cetinja, su ništa - bez ništa, što bi se reklo i tu se skućio. Jedino što je sa sobom ponio budući noćni čuvar cetinjske „Elektrodistibucije“, bilo je onaj zdravi seoski cinizam...

OSTAVI NAM DA LELE EMO

Odmah ne e po ratu došao sa Cetinja u Cuce visoki funkcioner Sreskoga komiteta, okupio u mjesnom odboru i babu sa toljagom i drži konferenciju. Pri a funkcioner seljacima kao je došlo sa revolucijom novo vrijeme, pa treba prihvatiti nove navike, obi aje i novu modu, a litrositi se svega što je nazadno i patrijarhalno:

- Budite sre ni što više nema da aoljega ko ega repa po Katunskoj nahiji, mo i ete ve u guzicu zime da polomite i rala i trsite volove, a dobi ete makinje za oranje; ne treba vam to ao ponio da više idete u crkvu, a ne bi ništa marilo i da grobove giliknemo izvan ena crkvenoga; kako go možete kupujte crevlje i veštite jer ih je ljepše vi eti na eljadetu, no opanke i džamadan; i ove naše svatovske pjesme nijesu više za ovo socijalisti ko vrijeme, ima novijeh i ljepšijeh, revolucionarnijeh pjesama.... I da ne zaboravim zašto sam najviše i dodio: recite ženama, kad su i u velikoj žalosti da ne tuže i nari u mnogo, a ve da vi ne pri am da bi lelekanje trebalo destregati pod hitno....

Svi seljaci ute i pripogleduju se i niko ni iza zuba, jedino Krsto Gruji in Zvicer upade funkcioneru u rije :

- A, tako to Boga, ako možeš, ukini nam sve to, ali isto - ostavi nam da barem lele emo!!!

MLIJEKO I KAZAN

U Cucima, kod Krsta Gruji ina Zvicera, na ednik su se esto okupljali seoski u itelji. Neki od njih po e pri u da doma ima kravu koja daje pedeset litara mlijeka. Neko od prisutnih priupita Krsta:

- Stri ane, što misliš ti, laže li ovaj? Da nije ovo mnogo?

- A, nema oek interesa da laže! - dodade Krsto.
Pro e od tada mjesec-dva, a opet u itelji ede kod Krsta. Pri aju ponešto, dok e ti Krsto odjednom:

- Kad sam bio u Ameriku, vidio sam nešto što do tada, a ni po tada, nijesam gledao svojim o ima. Ušlo deset-petnaest ljudi u jedan kazan i svi ga kalajišu!

- Ma, što e im, zaboga, toliki kazan? - priupita u itelj što je pri ao o kravama.

- Da kuvaju mlijeko od onijeh tvojijeh krava! - dodade Krsto, brk u brk.

MAJKA BOŽJA

Došli po ratu neki eometri da po Cucima nešto mjere, razmjeravaju i snimju. Ali najviše su avolu svirali. Upoznao se s njima starac Krsto Gruji in Zvicer, pa e jednome od njih:

- eti u, pošto vi nijeste došli, to ao ponio zbog drugoga, nego da vam guzica put vidi, bi li ti, kad ve ne iniš ništa, došao dove e kod mene da mi slikaš majku, e bi joj uveli ao sliku?

Kako su uglavili, tako i bi. Dolazi eometar kod Krsta sa fotoaparatom i pita ga e mu je majka:

- Ona, eti u, pred crkvom evo punanijeh trideset godina! – spremno e Krsto.

- Pa kako u je slikati? – za u eno e eometar.

- Lako! – odmah e Krsto. Kad ve , evo dvije hiljade godina, slikavate Majku Božju ko prije stigne, a niko je nije vidio, možeš vala i ti moju majku, koja je ju e umrla!

ŠAPURANJE

esto je Krsto Gruji in Zvicer sa jednim sinovcem – zgodnim mom etom odio da pazaruje u Kotor. Kad ne bi sve poradi ega su dodili opazarili na vrijeme, vazda bi na obno odili kod jedne dobrotske famelje koja je ve imala poprhlu i zgodnu evojkju. Momak i evojka se, dati, ve po eli i gledati i Krsto vi e koja je ura – da su se evojci zapalila donja sela, a da su i onom njegovom mom etu ve bili poru ili odozdo.

Jedne ve eri kako umorni do oše u Dobrotu i pozdraviše se sa doma inima, odmah i polijegaše. Ali, kako su preboji izme u soba bili dosta tanki i držali se kao babin mozak, Krsto u kako se u susjednoj sobi onaj dobrotski evojak i njegov frkuni sekaju i rnjaju i sve nešto šapuraju. On, dati, traži „one rabote“, a ona kao potref la sobrazna, i ne – pa ne, ne d !! Potraja to komadi , Krstu Bog sklapa o i, ali od njihovoga šušuranja ne može da zaspi, pa e u jedan vakat:

- Ajde, evojko, oganj no as u “nju” zaždio, daj mu od toga aola barem koliko ma ak može šapom pritisnuti,... e kad neko šapura ja o i sklopiti ne mogu, no mi ih Bog ispidri, a da topovi pucaju, ja spavam kao tenac!

MENI JE DOSTA DAVATI

Došli u Cuce neki opštinski i partijski rukovodioci - cijela tola. Jedni da vide ima li još e koje ko e uho po Cucima, drugi da obi u školu, tre i u Mjesni odbor..., pa utvrdili da kad oposle što su dodili, da se na u kod Krsta Gruji ina Zvicera. Skontali, dati, Krsto je pro ik i do etljiv oek, pa e malo zanovetati s njim, a uz to još i azben, punoru an i imajlija, pa dako što stave na brke i

barem osole zube. Tako i bi.

Ne e kad je bila ura od ru ka, napravi se kod Krsta cijela trlanta. Popiše gosti po rakiju – dvije, ali nikako se ne zadijevaju da opu aju okle su i došli. Vidi Krsto zlu i goru da su to nabiguzice i da e mu, ustavili ih na ru ak, iš erati i ku ku na šljeme, ali isto mu ne žao, pa re e ženi da na ognjište, u jedan veliki bron in stavi dosta zimo e ine i krtole u kile. Poslije uru – dvije posijedaše svi za punanom trpezom, ali se gosti sve kao nešto ne kaju. Zna Krsto da se oni samo malo varkaju guzicom i da je i edovi ne e danas prevariti, pa ništa ne veli, ali žena mu sobrazna i brzoreka, pa e:

- Krsto, reci tijem ljudima da nije to iznešeno na trpezu da se gleda, no da se ije. Naždeni ih da upnu!

- Ako u, ženo, manit ih nagonio! – odmah e Krsto. Meni je dosta davati, a ne još i nagoniti ih!

PRASICA PUŠI

Komšija Dušana Vuji a iz Dida posadio cijelu jednu vrta icu duvana, ali krije to kao zmija noge. Strah ga od vlasti, a i ko zna je li to, u potonje vrijeme i osim njega ikad iko inio u Katunskoj nahiji.

Duvan nikao, ve i lista, a on svaki dan u vrta icu, okopava i plijevi ga. Oftao to Dušan, pa e, prolaze i iznad vrta ice:

- Komšija, što to lijepo iniš?

- A evo pljevim ovo malo blitve! – mirno e ovaj.

A Dušan e još mirnije:

- E što e ona prasica zimus da puši dok joj ne pukne za uho!

NA GLAVU

Popeo se na ku u Dušan Lukin Vuji iz Dida, da slamom okrpi jedan somi , ali oma e mu se noga i on pade, ugruva se dobro, a glava mu sva u omigama. uli za to u Dušanovoj uj evini, pa ro aci iz istijeh stopa do oše da ga po ete. Jedan od njih e odmah s vrata:

- Bolje je, kad si tako macoglav, što si pao na glavu, no da si nedaj Bože, slomio ki mu!

A Dušan e dim u dim:

- Da sam se uvrkao na uj evinu ne bih imao što ni slomiti!

NE SAVIJAJU TI GA DRUGI

Kod Bjelice Dušana Lukinoga Vuji a svrnulo nekoliko ro aka, pa uz pi e i pri u otura iše podosta. I onda kao za inat, potre flo se da baš svi oni što bjehu puša i ostaše bez i jednoga jedinoga cigara. Pošto - za nevolju i babu vode kad nevjestu ne navode, tako i Dušanovi ro aci, zli i gori, motaju cigare od kotrobana iz Dušanove škatule.

Savija cigar i jedan od Dušanovih ro aka koji je nekada bio ugledni partijski funkcioner, a koji je u me uvremenu ostao i bez funkcija i bez partije. Ali sve mu to ide nekako pedavo, mu i se i nikako da smota cigar kako Bog zapovijeda. Dušan ga sumava neko vrijeme, pa kao da ne e:

- Ro a e, vidi se da ti ga više ne savijaju drugi!

PAMET

Stražar cetinjske “Elektrodistribucije” Dušan Vuji bio je veliki pospavuško, pa su mu popodnevnne smjene odgovarale, barem kako – tako, ali kad bi ga ufatila no na, nije mogao da pomalo ne zakomri, a bogami ponekad i skoro cijelu da prespava.

Jednom ga prilikom, ne e po pono i, ufati direktor Pavle na spavanju i veli mu:

- Dušane, dosta sam te puta ve opominjao, ali više ne u. Ovoga puta u ti odbiti od plate dvadeset posto da ti u eram pamet u glavu!

A Dušan e, iako onako sanjiv, ni pet, ni šest:

- Bogami, direktore, ja bih pristao da mi odbiješ i cijelu platu, a da mi popraviš pamet, ma barem za ciglo deset posto, pa bih onda ja bio e si ti, a ti ov e e sam ja!

DA SMO KRMAD

Cetinjani Dušan Lukin Vuji i Turo Mašanov su bili dobri prijatelji i vazda su se šega ili jedan s drugijem. Godinama i jedan i drugi su se bili dobro uobro ili, pa udebljali se, opretlili i prosto ojezali, da su bili došli spu eni kao abar.

e se god na u Dušan i Turo su jedan drugome glodali uši i pogonili se ko je deblji i teži, iako se i ofrlje moglo vi eti da je Turo i dosta viši, a bogami, i komad teži od Dušana.

Srije u se jednom prilikom njih dvojica u nekom društvu, pa e Turo prvi:

- Dušane, zanago, sam bolji o tebe!

A Dušan e dim u dim:

- Jesi, ma da smo krmad!

SIR U MIJEH

Petak je i ne e prijepodne. Dušan Vuji, žena mu Vidosava i cijela famelja u stotinu trka i velikom spremanju da svega ima dosta i da ega, ne daj bože, ne prifali, e je u ne elju svadba – udaje im se jedna od š eri. Veli Vidosava kako još sir nijesu kupili, nego su ostavili da to u ine baš petkom kad je u Cetinju glavni pazarni dan.

Kako i Dušan i Vidosava ne znaju više ni e im je glava, dadoše oni pare sinu Zoranu i rekoše mu da po e do pjace i to oposli, pa ga još i podu iše koliko da kupi i da izabere lijepi prosušeni sir. Re eno – u injeno, opru i Zoran u pazar.

Do e i podne, pa onda i vrijeme ru ka, a Zorana još nema, a onda, evo ga – nije ga, evo ga – nije ga... Za e ve i sunce, a ni sira, ni Zorana, ni od njega glasa. Pripogleduju i Dušan i Vidosava svako malo niz ulicu i tek ne e u sami mrak prva sina primijeti Vidosava, pa zove Dušana:

- Dušane, evo ga ide onaj naš prispjenak, no do i da nešto vidiš!

Sad i jedno i drugo dobro vide kako je Zoranu uska i cijela ulica, pa pobodene glave i dobro nakresan, klapusa i ide u cik – cak.

- On je pijan, Dušane! – veli Vidosava.

- Vi u i ja, ne moraš mi zboriti! – veli Dušan.

- Lako je i to, Dušane, nego on ponese pare, a sir ne nosi! - iznena eno e ona.

A onda e Dušan mirno:

- Nosi, Vidosava, nosi, no ga je stavio u mijeh!

DVA-TRI DARI A

Još jedna cetinjska porodična tradicija, u famelji Darića – sa oca Vasa na sina Sloba, a sa njega..., ko zna, možda bi moglo preći na koga. S tim što je Sloba, u zanovetanju, ubrzo prevazišao oca. Zato u ovom ciklusu i nema osim po jedna priča o dedu Vasu i unuku Maslačku, koje su, u stvari, samo ram za sliku o spadalu i oriđinalu Slobu.

A Sloba je cijeloga života zanovetao prvo o svojemu trošku, pa tek onda o tuđemu. Tako da, kada ga je strefio teški moždani udar i o dlaci ostao živ, pa mu jedna strana ostala oduzeta i iskrivio se i zašontavao u stranu dok ide, nogu mimo noge, što bi on rekao – kao robot, cetinjski se momci i njegovi prijatelji nijesu bojali da će se on uvrijediti kada su mu na ulaznim vratima ostavili poruku: „NE BRŽE OD ŽIVOTA!“

AKO PANEM

Stari Cetinjanin Vaso Dari bio je pravi kafanski ovjek. Volio je popiti, ali sve s redom i s an elima.

Ne e ispred ru ka, Vaso iz birtije krenuo ku i, po obi aju, ve malo pripit. Nausput, uze i dvije gajbe jaja.

Bilo je neko oštro zimsko vrijeme, pa se trotoari i ulice slizale i led došao kao staklo, a Vaso pripit i star, a uz to još nosi i jaja. Grdno da gr e ne može biti, pa starac epuka po ledu kao na iglama. Gleda ga neko dijete iz komšiluka, pa e :

- iko Vaso, što to nosiš?
- Ništa, ako panem! - odvrati brzo Vaso

GLEDAJ, A NE PAMTI

Dosta dugo se Sloba Dari sa nerazdvojnim drugarom Nebojšom Marcanom bavio nekakvom trgovinom, preprodajama i kompezacijama, onako privatno, da bi se preživjelo. Bile su to one godine sankcija, infacije, nestašica i malo ega legalnoga. A onda ko koga ugrabi, jer kad se nešto napla uje šupljom ožicom, mrka je kapa.

Jednom prilikom, neposredno prije leta aviona za Beograd, Cetinjanin Banja Kalu erovi srete na podgori kom aerodrodromu Sloba i Nebojšu. Pošto se pitaše za zdravlje, povede se pri a:

- A e ste to jutros zapucali vas dvojica? – pita Banja.
- Mi za Beograd!
- A kojim dobrom, da nije što, ne daj Bože, slabo?
- Ne, ne! – veli Sloba. Putujemo poslovno!
- A mogu li i ja sa vama? – nadoveza se brzo Banja.

A Sloba e još brže: - Možeš slobodno! Gledaj sve, slušaj sve, ali nemoj ništa pamtiti!

KROZ FOTOKOPIR

Dodijali Slobu Dari u brod i navigavanje, pa se vrnuo na Cetinje i zaposlio se kao portir u „Trgoprometu“. Jedan jedini fotokopir-aparat koji je „Trgopromet“ tada imao dopade portira Sloba. Kontali su, najnaru nije je da u portirnici stoji, a i neka portir barem nešto inu pošto se od druge rabote ne e predrijeti. Kako je Slobovome direktoru Mišku dosta esto trebalo da ponešto fotokopira, uvijek bi upozoravao Sloba: „Obavezno zadrži po jedan primjerak viška tu kod tebe, za svaki slu aj!“

I tako iz dana u dan, to direktorovo: “ZADRŽI GA OBAVEZNO!”, Slobu dojadilo i isko ilo na vrh glave. A onda, jednoga dana, direktor e u prolazu i žurno Slobu:

- Vi i Sloba, ja idem do grada nešto da oposlim, vjerujem da u se brzo vratiti, pa ako u me uvremenu bude dodio ov e Drago V. pošto mi je nešto dobro potrebit, ZADRŽI GA OBAVEZNO, brzo u se vratiti.

Sloba sve uredno primi k znanju, ali kad se direktor vrnu poslije uru – dvije, povedoše pri u:

- Sloba, je li dodio Drago?

- Jes! – brzo e Sloba. Dodio je i vrnuo se!

- A jesam li ti rekao da ga ZADRŽIŠ OBAVEZNO!? – ljutito e direktor.

- Nijesam ga mogao provu i kroz fotokopir! – sna e se brzo Sloba.

KAMENOLOM U BUBREGE

Izašao Sloba Dari u cetinjski pazar, pa pošto srete starinu Maksima Radojeva, po ede pri u:

- Koliko imaš godina, stri ane?

- Bi e, dati, da imam devedeset punanijeh, i, vjerujem, još najmanje pride, ono što sam bos odio! – iskreno e starac.

- A kako te zdravlje služi, tako ti Boga?

- Od svega drugoga sam, zafali Bogu, dobro, samo da mi nije jednoga aoljega kamen i a u lijevi bubreg što mi ne da ni živjeti ni umrijeti!

A Sloba e odmah:

- Ooo, moj stri ane, da je mene do ekati te tvoje godine, pa dabogda mi u bubrge našli kamenolom!

KAO VOJVODINA

Po ela se u jednom kafanskom društvu pri a o ženama. Te ima ovakvijeh, te ima onakvijeh. Jedan veli: “ ao im dobro ponio!” – drugi: “Zlo bez kojega se ne može!” – a tre i: “Žena je i aola prevarila!”...

Zadesio se tu i Sloba Dari , ali ništa ne veli, a onda se neko kao pri eti da i njega pita je li mu emu žena, a on e ni pet ni šest:

- Jest, kao Vojvodina!

A onda e nekoliko njih, uglas i za u eno:

- Kako kao Vojvodina?

Sloba samo produži:

- Lijepo! Evo dvadeset i kusur godina e je kod mene, i sva je obra ena.

NE BI GA POZNAO

Svrnuo Sloba Dari na jutarnju kavu u kafanu koju su Cetinjani u prvinu zvali „Staklo“, pošto je bila sva u staklu, ali se ubrzo neko etio da je to bolje zvati „Kod Ajhamana“, po onom uvenom staklenom zvonu u kojemu su na su enju držali Ajhmana, i tako je to ostalo do dan danas.

Kako nije bilo slobodnoga stola Sloba ede za sto kod jednoga starca, koji odmah po e pri u:

- Iji ti ono bi, sinko?
- Ja Vasa Dari a!
- Jesi li ženjen?
- Jesam, jesam!
- A imaš li poroda?
- Imam, dva eti a!
- Eeee! – kao zna ajno e starac. Znam ti ja oca, evo, dati, etrdeset godina, ma ga nešto nijesam vi ao u potonje!
- E, bogami, da ga sad vidiš ne bi ga poznao! – brzo e Sloba.
- A što, jadan ne bio?
- A on, evo, petnaest godina nije doma, no pred kapelicom! – objasni mu Sloba.

ANTIFRIZ

Slobu Dari u se razboljelo dijete. I on prehladio, pa šmrk e, a zima stisla da opada meso od kosti. Po e Sloba kod doktora da mu da neki lijek za njega i za dijete. Ovaj mu prepisa recepte, pa mu re e za neki sirup koji treba da daje etetu, da bi ga trebalo obavezno podgrijati prije upotrebe. Sloba sasluša doktora, pa mu se onda požali:

- Bogami, doktore, ja nemam e to podgrijati! Niti nalažemo, niti imam doma aolju jednu drvu, da bi je puškom ga ao, no se pometosmo i mi i dijete!

- Bogami, Sloba, ni ja ti ne mogu tu ništa! Mi drva ne dajemo na recept! - odvrati doktor.

- A, smijem li ja, kad ve nemam drva, dati etetu malo antifrizu da se ne smrzne!?! - priupita Sloba, polaze i.

NE NOSI SISE

esto se Sloba Dari znao po opešati sa Mirunom Tomovom, konobaricom iz jedne cetinjske kafane u koju je po esto navra ao. Miruna je bila jedna zmijoglava, dosta re oparna a ponekad i šporkotura, jedna glava – devet jezika. A uz to još i kržuljica – sitna, sitna, pa i u grudi, da e Bog – kao štica.

Po ko zna koji put, nešto se podavijali Miruna i Sloba, pa zake ili i jedno i drugo – on jednu, a ona sto i jednu. Vidi Sloba da joj na parlan ne može ništa, pa kako je i on znao biti dosta re oparan, odjednom e:

- Imaš li ti, Miruna, sise?!
- Imam!!! – ki eljivo e Miruna.
- Pa što ih ne nosiš!?! – dodade brzo Sloba.

DNEVNIK

Putovali autom od Podgorice za Cetinje Nebojiša Marcano i Sloba Dari . Vozio je Nebojša baš nešto manito, kao da ga je neko erao, pa Slobu u po etku ne bješe nešto prijatno, ali stiskao je bio zube i pokrio se ušima. Kako je Nebojiša vozio sve brže i brže, Sloba se ve ne e na pola puta bio isprepadao da mu se injelo da

šepavoga i sa oduzetom jednom stranom, pa e sažaljivo:

- Moj dobri Slobo, što ti bi, kao da te grom pogodio, a bio si zdrav kao drijen?

A Sloba e onda, kao ravnodušno:

- Ma nije ovo, Nikola, ništa strašno!

Tek onda e ovaj u udu:

- Kako nije strašno, Sloba, jadan ne bio?

- Ovo je, moj dobri Nikola, samo jedna od mojih sitnijih prevara! - mirno dodade Sloba.

NE E ME UFATITI RADAR

Poslije preležanog teškog moždanog udara, Sloba Dari se i jedva kre e i s mukom govori, ali što nau io ne zaboravio – u pjacu cetinjsku, mora barem po ekađ iza i. Srije e ga jedan od poznanika, pa e ono uobi ajeno:

- Kako si, Sloba?

Sloba e s mukom i jedva sri u i:

- Ja... da Bog pomože... dobro... kad ne moram... da igram u folklor!

Ovaj e još uvijek ozbiljno:

- Dobro, o e, znam da ne eš igrati u folklor! Ali se isto pripazi i s an elima božijema, polako!

- O u, o u! – brzo e Sloba. Ne boj se... ne e me ufatiti radar!

ŠTO TEBE EKA

Od kada su znali za sebe i jedan za drugoga, Cetinjani Sloba Dari i Murta Aleksi su se vavijek – zadovijek, e se go sretni, piljkali i šokali jedan s drugim. U potonje, esto i na ra un radnih mjesta - Slobovoga „Trgoprometa“

i Murtine „Treske“. Tako i ovoga puta.

Šlogiralo Sloba, pa jednu bandu ne o e a više no da nije njegova i šija se kad ide, što bi on sam rekao, kao robot. Srije e Murta Sloba na ulici, pa e, ude i se i kao da ne zna za Slobovu nevolju:

- Što si se iskeke io tako i što se degenje iš i šontaš kad ideš kao da ti je cijela pjaca od eda ostala!?

- Što, je li!? – brzo e Sloba. Ovo mi je, da te niko ne laže, sve od mojih krivinanja, manitluka i ble franja!

- A je li tako? - veli Murta

- Jes, jes, Murta! - nastavlja Sloba. No ti sad dobro vi i što tebe eka kad sam ja ovako prošao!

U FOLKLOR

Kako go može, nogu mimo noge, nakrivljen i zašontavaju i, Sloba Dari se spušta polako “Bajovom ulicom” prema “Balši a pazaru.

Ne e oko Talove trafke srije e se sa poznanikom okom Milovim. Pitaše se, a onda e oko ono uobi ajeno:

- Kako si, Sloba!

A Sloba e odmah:

- A dobro, dobro, ovako se, nekako može, samo da me ne pozovu u folklor!

BEZ PARE I DINARA

Našli se u Igalu, na rehabilitaciji Cetinjani Sloba Dari i Branko Kalu erovi . Jednoga dana krenuše njih dvojica u privatnu potu kod nekih gospo a, ali usput Slobu prifalili cigari, pa, dok su prolazili pored jednoga

uli noga štanda, veli Sloba Branku:

- Branko, oli mi kupiti jednu kartulinu duvana?

Znaju i da Sloba stalno puši „Bond“, Branko veli prodavcu:

- Nemoj jednu, nego mu daj dvije kutije „Bonda“ !

A onda e Sloba:

- Aaa, Banja, nemoj „Bond“, nego mi kupi dvije kutije ovijeh najskupljijeh, „Marlbora“!

Branko ne veli ništa, nego plati cigare, a Sloba ih uze, pa onda njih dvojica produžiše, a onda Sloba po ede pri u:

- Branko, znaš li zašto sam uzeo ove skupe cigare?

- Ne znam!

- E, re i u ti! Pošto prvi put tijem ženama idemo u ku u, da ne misle kako si ti bez pare i dinara!

IZ LOVA

Preselio se Sloba Dari da živi kao podstanar u Donjem Kraju, podalje od cetinjske pjace. Sad i nije baš da je to toliko daleko, ali za Sloba jeste pošto je obolio i teško se kre e.

Srije e Sloba prijatelj jednoga jutra, pa pošto je bio uo da je Sloba preselio, pita ga:

- Sloba, kako je u novom stanu i jesi li se privikao na Donji Kraj?

Sloba odmah nastavi:

- Jesam, jesam! Jedino mi je kad idem u pjacu i kad se vr em, kao da sam bio u lov!

AKO TI PRVI PASAŠ

Nije se znalo što je bilo teže za dvojicu Cetinjana - ili moždani udar koji je preživio Sloba Dari , ili lomovi Branka Kalu erovi a koji je preživio saobra ajni udes. Kako je to bilo ne e u približno vrijeme, poslije prvih oporavaka, baš u isto vrijeme obojica se našli na rehabilitaciji u Institutu u Igalu.

Druže se Sloba i Branko danima, pri aju o svemu i sva emu i baš kad se Branku ini da su ispri ali sve što imaju i da se više nemaju ega ufatiti, Sloba na e novu temu. Tako, i ovoga puta Sloba prvi po inje:

- Vi i ovako, Branko, pošto si ti bolje oporavljaš nego ja, a i ako bude išlo po redu, ja sam stariji, pa u prvi umrijeti, oli mi nešto obe ati?

- O u sve što mogu! - veli Branko.

- Dobro, Branko! Obe avaš li da eš snositi troškove moje sahrane?

- Obe avam!

- Tvrdo obe avaš?

- Tvrdo!

- Pošteno da jebe oca! Ali, što emo, Branko, sa etrdesnicom?

- Eto to si mi sad skinuo s jezika, i te troškove u ja snositi! Siguran budi!

Sloba je i dalje nepovjerljiv:

- Ne eš me prevariti, je li, Branko?

- Ma, ovje e, ne u te prevariti kad ti kažem!

- Eee, a što emo ako ti prvi pasaš? - zaklju uje pri u Sloba.

KAO ROBOT

Poslije teškog moždanog udara, Slobu Dari u ostala jedna banda potpuno oduzeta, pa govori, kreće se i okreće dosta usporeno, zabačuju i u stranu nogu i ruku, kao da ga neko šteluje daljinskim upravljačem.

Srije ga jedan poznanik, pa sažaljivo povede sa Slobom razgovor:

- A što u, moj dobri Slobu, da te pitam kako si, kad evo vidim!?

Slobu odmah prihvati priču:

- Ja dobro, nikad bolje!

- Kako dobro, jadan ne bio, no ti Bog pomogao?

- Lijepo, idem pravo u dvadeset i prvi vijek!

- U dvadeset i prvi vijek!!! A kako to, o čemu?

- Kao robot! – objasni brzo Slobu.

PRAZNI FRIZIDER

Pošto je već dobro bio oslabio i jedva skapulao poslije moždanog udara, Slobu Dari je redovno odio na kontrolu kod doktora i svojega dobrog poznanika Mirka Bulajića. Mirko stalno etuje Slobu što sve smije, ali ponajviše, što sve ne bi trebalo da stavlja na usta:

- Pazi, Slobu, da grdan nijesi, nemoj da obiduješ ništa od suhoga mesa, pa ni bilo kojega drugoga mesa mnogo, sve masno izbjegavaj, pa i mnogo slano, ili papreno. Pazi se i od ribe, pogotovo od sušenih ukljeva, ili suhoga krpa. Čuvaj se i od mnogo kisjeloga, mlijeka recimo, ili jakog skorupa iz mješina...

Malo, malo, pa doktor još jednom nastavi: “Pazi se....!”, “Čuvaj se...!”, “Nemoj obidovati...!”

Odjednom će Slobu, prekidajući i Mirka u priču:

- E, blago mene, doktore, nema sreće nijega o čemu danas od mene!

- A što, jadan ne bio! – za čuveno će Mirko.

Slobu samo mirno nastavi:

- Ništa od toga nemam u frižider!

RAKIJA I 50 EURA

Poslije održane etrdesnice svome ocu i svih običajaca koji uz to idu, Cetinjanin Branko Kaluđerović zadržao u kući i nekoliko bliskih prijatelja. Među njima je bio i Slobu Dari. Priča se o svemu i svačemu, pomalo se i pijucka i u samo razmicanje, Branko donese tačnu onoliko litarskih bočica njegove domaće rakije koliko je bilo i prijatelja i stavi ih među njima na sto. Pa veli:

- Možda nije, na ovakvi dan, baš ovo običaj, ali mili ste mi ljudi i, evo, da vas častim po jednu botilju rakije!

Ubrzo po oše svi, među koji - mili moji, a ostadoše Branko i Slobu sami. Tek tada primijetiše i jedan i drugi kako na stolu nema još jedne bočice rakije - one namijenjene Slobu, a bilo ih je, složili se i jedan i drugi, zbilja, tačnu onoliko koliko i gostiju. A onda će Branko, vadeći iz džepa novčanik:

- Dobro, Slobu, ti ionako ne smiješ da piješ alkohol, pa da te častim ovih pedeset eura!

Među Branko stavi pare na sto, Slobu, iako šlogiran i opav, munjevito ih zgrabi i strpa u džep. Gleda Branko u ruku i veli:

- Što to grabiš tako, Slobu?

A Slobu će:

- Kako što...da mi ih neko drpi kačonu rakiju!

IZ BERKOVI A

U vrijeme ratova i sankcija, skoro da su jedini prozor u svijet Crnoj Gori bili Berkovi i, jedna putljažina i vododerina u Hercegovini. Prodavalo se tu i švercovalo svega i sva ega, a najviše automobili. Bio je to nekoliko godina veliki auto-krš evropskih, uglavnom iš uketanih, islužanih i osaka enih automobila.

U jednoj se cetinjskoj kafani zapilo neko društvo, a našao se tu i Sloba Dari . Iako ne pije, ne može bez kafane i društva, pa kako je go mogao, onako oduzet i nakrivljen, i toga je jutro došantao nekako do pjace.

S pri e na pri u, u jedan se zeman do e i do pri e o porijeklu Crnogoraca, pa onda o plemenima i brastvima, dok ne do oše na još uže – da se izjašnjavaju posebno odakle je kome njegov najdalje poznati predak. Neko veli ovako, neko onako, ali sigurno niko ne e re i: „Kurva mi je majka!“- no sve ku i i i odžakovi i, serdari i vojvode, barjaktari i perjanici... Sluša Sloba pažljivo sve to, sluša i ne bijeli zuba, dok ga neko u samo razmicanje društva ne priupita:

- Ma dobro, Sloba, evo mi se svi izjasnismo okle smo i što smo, a ti ništa? A nijesi ni ti, dati, repa bez korijena!?

A Sloba samo mirno dodade:

- A ja ne, no evo vi i me dobro kako fguram, pa u što me vidiš u to me i piši!

- Ma, vidim dobro kako jadno izgledaš! - veli ovaj. No ja te pitam okle si ti porijeklom?

- Ja, izgleda, iz Berkovi a! - mirno produži Sloba.

JEDINAC

Godinama i godinama kao da se u Cetinju ništa nije doga alo osim sau eš a i sahrana, pa nije ni udo što su Cetinjani jednom prilikom na ulazu u grad bili stavili tablu sa natpisom: NE RADI! Ili, ako ve nekoga nijesu mogli ubijediti u to, u najboljem slu aju, priznavali su da radi, punom parom, jedino gradska kapela i ekad koja sportska kladionica.

Osim toga, u gradu u kojemu svako svakome zna što je ju e ru ao, ili ve erao, sau eš a i sahrane su postali dio dnevnih obaveza. Pomalo to li i ritualu – kada se iz kafana, ne e ispred ru ka krenu razmicati, obi no se neko pri eti i veli: „Je li ko zazrio jutros po ovim dircima i lipama koju novu plakatu, da i to završimo, pa da se vu emo doma?“

U jednoj od sli nih prilika izašao u šetnju Sloba Dari , pa okrenuo Lov ensku ulicom. I šetnje radi, a osim toga, da usput izjavi i sau eš e, ako je ko ve bio krenuo Bogu na ispovijed. Pro e pored kapelice, vi e da toga dana na svu sre u ni ona nije radila, pa se onda uputi niz ulicu do cvje are. I po ede Sloba pri u sa cvje arom:

- A, jadan ne bio, ima li što posla, isplatili ti se ovo držati? – sažaljivo e Sloba.

A cvje ar e bezvoljno:

- A, evo vidiš i sam, ni e žive duše. Nema ov e sre e i ništa do golog preživljavanja!

Sloba se samo mirno nadoveza:

- Loše bi ti pao sad jedan jedinac,a ?

KLJU U RUKE

Ve dobro potprhao, a uz to i obolio, pa Sloba Dari po eo da misli i na „onaj“ dan koji kad-tad mora do i, te on ti ne budi lijen, no pravo na cetinjsko Novo groblje. Prvo je kaparisao, a ubrzo zatim uredno i platio jednu parcelu za porodi nu grobnicu.

Da e Bog, a na cetinjskom groblju vazda ima i majstora, pa Sloba sa nekima od njih po ede pri u o izgradnji grobnice i na kraju do e se i do poga anja i stimavanja. Obrni – okreni, nikako da se na u u cijeni, a onda majstor predloži:

- Evo, ovako Sloba, ništa ti nemaš ni da misliš, ni da rabotaš. Ja u iskopati raku, kupiti materijal, podgraditi i ošalovati i sve izbetonirati...!

Sloba se kao duboko zamislio, pa e odjednom:

- I koliko ti je sve to?

- Okruglo, pet i p hiljada dinara!

- A je li to po sistemu „Klju u ruke“!? – ozbiljno e Sloba.

UHO U DŽEP

Kod Cetinjskog brica Bora Staniša a u io je zanat sin Sloba Dari a kojega su zbog bujne i i korave kose drugovi zvali Masla ak.

Kako je Masla ak ve ponešto od berberskih vješina bio nau io, majstor Boro mu re e da bi bilo dobro da po ne samostalno da radi. Masla ak bi zadovoljan i veseo, kao da mu je brod došao pod ku om, pa uze da šiša prvu mušteriju. Dobro mu krenulo, osokolio se i misli kako je ve i pravi brico. Fršte bricove makaze, kosa štrca na sve strane, ali Masla ku u svemu tome malo i avo pomoga,

pa makazama otkinu mušteriji komadi ušne resice - ma koliko kao iza nokta, ali za bruku dosta.

Posko i ovaj sa stolice kao oparen, ali se Masla ak brzo pribra i sna e, pa e prije nego je mušterija išta zucnuo:

- Stavi to brzo u džep da Boro ne vidi!

DVA TOMA

TOMO I VLADIKA

Jedne zime, u vrijeme one prve Jugoslavije, iz Kotora za Cetinje vozio državni šofer Tomo Lompar cetinjskog vladiku Gavriela Dožića i jednog primorskog paroha.

Kad su došli na Njeguše, po inuli u stari njeguški „Grand hotel“ Vrbica, ili “otelj”, kako su ga zvali mještani, da se malo odmire i okrijepe. Ali vladika i paroh ne pozvaše Toma da sedne sa njima za isti sto. Malo podalje od njih, sam za drugim taulinom, popi Tomo rakiju i kavu. Sve mu to bi malo krivo, ali što je tu je - vladika je vladika, a šofer je šofer, konta Tomo. Ali konta on i još nešto!

A onda krenuše u jedan vakat. Kako je već uz kotorske strane bilo popršalo, a uz Bukovicu već i napadalo skoro pedalj snijega, auto se teško kreće, ali i ono što bi mogao, Tomo mu ne da, no – malo ko nicom, pa malo gasom,... pa opet ko nicom,... pa gasom, da što više šlajfuje, pa u jedan vakat namjerno uinje da auto kao ne može dalje i stade na nekih dvadesetak metara koliko je trebalo da iza u na sami vrh Bukovice. Tomo se kao zamislio, pa veli:

- E, kad o e ao, on zna kako e. A e da ov e stane, da smo ugrabili samo ovo malo, mogli smo pjevaju i do Cetinja!

- Pa što da inimo, Tomo? – veli vladika.

- Nema što, vladiko! - veli Tomo. No neka jedan od vas vozi, a ja u iza i i gurati!

- Bog s tobom i an eli božji, Tomo! - veli vladika. Ne zna ni jedan od nas voziti!

- Aaaa, tako! - zna ajno e Tomo. Pa onda nema što, vladiko, no vi ete morati gurati, a ja u voziti!

Dva Toma – obojica Cetinjani...

Tomo Lompar, jedan od prvih i rijetkih crnogorskih šofera u to pero – između dva rata. A sve što je rijetko, zanimljivo je. Uostalom, kočijaš je lako tada bilo biti, ali šofer...

A njegov imenjак Poček, uopšte nije šofer, ali opet, i tu ima nešto rijetko. Rijetko ko ima takvu priču - arhaiku priče, leksiku i intonaciju priče...

EEE, SAD

Jednako kao i Tomo Lompar, bila je duhovita i žena mu Ljubica.

Iako ve u dubokim godinama, Tomo bio izašao popodne malo u cetinjsku pjacu, pa se onda kasno vratio, još i malo pripit. Pošto ve eraše, ede njih dvoje sami, jedno s jedne strane šporeta, a drugo s druge. Dosadno im, ali što da pri aju kad su jedno s drugim za skoro pedeset godina braka, sve ispri ali, po ko zna koliko puta. Pa isto, Tomo prvi po ede pri u:

- Ajde, Ljubica, u krevet, e mi je na um palo da nešto rabotam no as, s tobom zajedno, što nijesmo odavno rabotali!

- Ajde, Tomo, jesi li poludio !? – veli Ljubica.

Malo, malo, a Tomo e opet:

- u li, ne, Ljubica, što sam ti rekao, ajde u krevet da inimo nešto no as!

- Ajde, Tomo, ne beštijaj, poludio gore no si! – opet e Ljubica.

I tako, ovo: “Ajde, Ljubica!” i “Ajde, Tomo!” ponovi se još tri – etiri puta i potraja malo, a onda e Ljubica:

- Ajde, Tomo, pišaj i ajde u krevet, e je vrijeme od lijeganja!

Poslušša Tomo Ljubicu i po e da pušti vodu i olakša sebe prije po inka, a Ljubica ugrabi i leže prije njega. Kad je Tomo došao i skinuo se da ide u krevet, tek tada vi e Ljubicu, a ona e:

- Ajde, Tomo, da rabotaš što si tražio!

A Tomo e etno:

- Eee, sad!

DLAKA

Svratio stari cetinjski šofer Tomo Lompar u jednu krajputašku kafanu da ru a. Poru i porciju vadžole, a konobar mu je brzo donese i po e za svojim poslom. Tomo tek tada primjeti jednu pove u dlaku u vadžoli, pa ponovo pozva konobara i re e mu:

- Donesi mi još jednu porciju!

ude i se što e mu još jedna kad ni onu prvu nije još po eo jesti, konobar mu brzo donese i drugu. Tek tada Tomo mu vrnu onu prvu, a konobar se na e u velikom udu:

- Zašto vra ate ovu?

- Vi i dlaku unutra! - pokazala Tomo prstom.

- Pa što mi prije ne re e?

- O u, kako ne, da izvadiš samo dlaku i istu porciju mi vrneš! I još i pljuneš u nju! - dodade odmah Tomo.

NEKA FUKARA MISLI

Kao i svaki dobri doma in, i Donjokrajac Tomo Po ek pripremao zimmnicu. Izašao u cetinjski bravlji pazar, kupio jedno osrednje krme, pa ga zavezao za jednu nogu, i s njim pri jednom orahu iza ku e.

Ne stade nikoliko, uze Tomo e kiru kao da e da ga pritu e, pa po e udarati krme, ne u glavu-nego po rtenici, ali ne baš tako jako. Krme po e da kvi i, a on drugi put, opet po retnici, pa malo stane, pa tre i put, pa etvrti, peti... a prase kvi i li kvi i. Cio se kraj uleca!

Tomova strina, starica, kako u da se nekakvo udo i kastig doga aju, iza e na vrata, pa kad vi e što Tomo ini, povika:

- Što je, mr ni sine, jesi li poludio? Što iniš od toga nesre noga krmeta?

Tomo se i ne osvrnu, no samo dodade:

- Prekini i ulazi u ku u! Neka ova fukara okolo misli da bijem petšestoro!

ROGO U ŠKALJARE

Iako je bilo neko zlo vrijeme - muzgavica, a još i padalo iz neba i iz zemlje, Donjokrajac Tomo Po ek kao da je kakva sudnja ura, krenu u cetinjsku pjacu. Ve do p puta bio je mokar i pod pazuhom, ali nastavi, pa kad do e u pjacu, što nau io ne zaboravio – e e drugo nego u kafanu „Lokanda“.

Onako ulepanoga od glave do pete, neko ga od onih što su ve e eli unutra, kao ozbiljno priupita:

- Jesi li dobro, Tomo?!

- Jesam, jesam, dobro kako da nijesam, ali je isto, pri moru, u Škaljare, bolje biti kao Rogo godinu, no ov e kao juna e stotinu !

SA MURATOM JE

Starijega sina Toma Po eka Ivana rat zatekao u Sarajevu i on ostao tamo. Prošli mjeseci i mjeseci, a Tomo tek po nešto uje o sinu, ili dobije kakvu poruku, a onda nekoliko meseci od Ivana ni jave, ni pojave.

Nekako baš u to vrijeme dugo je i u Bosni, ali bogami i daleko van nje, u svjetskim medijima, jedna od glavnih vijesti i likova bio neki Murat Šabanovi koji je navodno bio minirao branu akumulacionog jezera iznad Višegrada i prijetio da e potopiti grad. Sad niko nije ta no znao je li,

zbilja, to Murat ozbiljno radi, ili prijeti praznom puškom, ali danima drama traje.

Jedno jutro, kod Toma, pod orah, dolazi njegov komšija i kum Marko Vušurovi :

- Pomaga Bog, kume Tomo!

- Dobra ti sre a, kume Marko!

- Da se nijesi, ujao slu ajno sa Ivanom, ma ne!

- Ne, bogami, kume Marko!

- Ma znaš li, kume, barem išta o njemu?

- Znam jednu stvar, kume - ako je živ sigurno je sa Muratom!

DRENJINE I BANANE

Bila je to jedna od onih godina iz vremena od cijele nam planete nametnutih sankcija, kad su nas naše vo e ubje ivale da moramo izdržati, pa makar jeli i korijenje.

Sad nije više sigurno jesmo li, možda, imali za prijatelja neku afri ku banana - državu koja nam ih je slala kriju i, ili su banane po ele da u Crnoj Gori ra aju po bukvama, tek, osim korijenja koje nijesmo morali kupovati, banana je po pjacama i u trgovimama bilo e se go okreneš. A još i jeftine, pa se kupovalo i jelo, mjera - trbuh, sve dok ti ne pukne za uho.

edi Tomo Po ek sa nekim društvom ispred “Male Lokande”, a kako je pazarni dan, pazarlija dosta, pa skoro svaka doma ica koja pro e preko “Balši a pazara” nosi i po kilo - dva banana. A onda e neko iz društva:

- Ma, evo vi ite udo, još ima ovijeh banana i aolu dosta, kao da kod nas ra aju!

- Jes, vala! - veli Tomo. Više su Crnogorci i eli banana za ovu potonju godinu dana, no drenjina otkad im se trag zakopao!

NA BABINE

Boži ujutro. Obi aj da rano po nu da se polaze komšije, kumovi, prijatelji, ro aci...

Stari Cetinjanin, Marko Vušurovi , kod koga e prvo da u e, nego kod kumašina i komšije Toma Po eka. Kad u e u hodnik, prvo koga je srio, bilo je Tomovo dijete - mali Ma a. Što e drugo Marko, nego kako je i obi aj:

- Hristos se rodi!

Mali ne re e ništa, nego brže - bolje, utra u kuhinju:

- Mama, mama! Mora eš opet ne babine!

SLIKARI ED

KOŠTAO VIŠE OD KUKO A

Bila je “Jugoplastika” uvena splitska fabrika, ali je “Jugoplastika” bila i još uveniji splitski košarkaški klub u kojem su ponikli veliki igra i Petar Skansi, Damir Šolman, Rato Tvrdi ... A onda kasnije, još uveniji Dino Ra a i na kraju velika zvijezda ameri ke NBA lige Toni Kuko . A onda došao rat, pa sve avo ponio i pokidale se veze. I baš ne e tih dana, na proputovanju kroz Cetinje, svrnu da popije kavu na Balši a pazaru Siniša V., ina e dugo i do rata, šef jedne od “Jugoplastikinih” prodavnica na Crnogorskom primorju. I baš u isto doba stu iše se u kafanu i on i Tomo Po ek, njegov dobar poznanik. I tako, rije po rije , do e se i do starih dobrih vremena bratstva i jedinstva i ve bivše Jugoslavije, a onda, bi e, dati, i zbog ovoga “Jugo”, a i zbog “Jugoplastike“, Siniša e etno:

- Lijepa li su to vremena bila, ne u nikad zaboraviti moju staru dobru “Jugoplastiku”, od nje sam živio i sve što imam tamo stekao! Žao mi je dobro!

A Tomo samo produži:

- Žao, bogami, ja ti vjerujem! Više si ti koštao “Jugoplastiku”, nego Toni Kuko !

Dva Šoća - slikar Šutan i ded mu Šako. Ovaj prvi - vrbaški slikar Ratko Šoć, sa nadimkom Šutan, rođen je na Cetinju, ali je kao detićak preselio u Vrbas. Poznat, naravno, po slikama, ali i po "Osam tamburaša s Petrovaradina", pjesmi koju je on napisao.

A dede Šako je bio upravnik Crnogorskih pošta. Kaže unuk da ne pamti da mu se dede ikada nasmijao, ali je zato znao da nasmije druge. A unuk - on se dekad i nasmije, ali više reda radi. I još jednom - će će kruška, no pod krušku.

DOSTA STE VAS DVOJICA

Još u Kraljevini Crnoj Gori radio je Šako Šo kao upravnik, a ujedno i telegrafista u pošti na Rijeci Crnojevi a. Poslije nekoga vremena dobio i dva pomo nika - dvoje rije kih mom adi.

Svaka od onijeh nekoliko poštanskih centrala u Crnoj Gori imala je samo po dva ona stara telefona na vr enje. Jedan-crveni bio je direktna veza sa kraljevskim Dvorom i služio je samo u te svrhe, a drugi-crni, za ostale potrebe.

Jednom prilikom, zazvoni dvorski-crveni telefon, a Šako, ne bi lijen, no u inje sve kako treba po pravilima službe - i sko i hitro, i skide crnogorsku kapu, i poispravi se, i obavi tako razgovor, u stavu mirno. A kad se sve završi, onda e jedan od Šakovih pomo nika:

- A, striko Šako, što skidaš kapu i staneš mirno kad kralj nije tu?

- Dosta je, eti u, da ste vas dvojica! - mirno dodade Šako.

NE VADI, JA U PLATITI

U jednoj kafani, u cetinjskoj Njegoševoj ulici, stari upravnik pošte Šako Šo , edi za stolom sa nekoliko poznanika. A onda se zapri aše, pa po jednu, po drugu, i po tre u...

A Cetinje, tek što se bješe oslobodilo od Njemaca, ali ne i od drugih napasti, pa narod i gladan, dosta ima i bolesnih, a, kao za avola, navalile i vaške, pa nije falilo ni vašljivih.

Vidi starac Šako zlu i goru - cijelo se vrijeme njegov poznanik Š epan eška, zavla e i ruke ispod kaputa - pa as ispod lijeve pazuhe, as ispod desne.

U jedno pero, i po ko zna koji put, Š epan lijevom rukom odvrnu istu stranu jaketuna i pokretom, nešto sli no kao kad se vadi takulin i pare, desnu ruku zavu e pod pazuhom, a onda ga Šako hitro ufati za nju, pa e:

- Ne vadi, ja u platiti!

ŠTO PITAŠ

Kod eda Šaka Šo a okupe se na ednik žene iz komšiluka, pa onda kafenišu, kontresaju, akulaju i pretresaju o svemu i sva emu i o svakome.

Jedne zimske no i žene za ele i što nau ile - ne zaboravile, parlaju li, parlaju, ali dobro, ženama je to Bog dao, misli sve nešto ede Šako, iako nikad nije volio te ženske kružoke. Kako to podura više nego ikad, sad ve ede konta - što je mnogo, mnogo je, pa mu sve to dojadilo. Ali ništa ne zbori, nego svako malo vadi džepni sat, pa spusti jednu obrvu, a digne drugu i, izmi u i koliko go može ruku, onako poizdaleka kao zna ajno pripogleduje koja je ura, ne bi li ih barem tako opomenuo da se razmi u. Ali žene, kao žene.

A kad ede Šako po ko zna koji put izvadi sat, jedna e od njih:

- ede Šako, koja je ura!

- Evo brzo e pono i! - kao iz topa e Šako.

- Ajde, moj ede, Bog s tobom! A nema još ni osam!

- Pa što me pitaš kad znaš! - produži ede Šako.

AKO DO E DO TAVULINA

Ne e ubrzo po ratu, onome Dugome svjetskome, nova proleterska vlast riješila da staru prijestolnicu zamijeni novom - Cetinje, za Titograd. A onda ne sele samo papire i druge sitnice, nego bogami i mobilje. Ali samo ono što valja, a što ne valja i što je raskole ano daje proleterima i seljacima da nose, kako se ko ega do epa. A sirotinja i Bogu je teška, pa kad je nešto alamaka, ne gleda valja li ili ne valja, pa Dubovljanka Joše uprtila neki veliki i teški tavulin, još dati iz vremena Zetske banovine. I e e s njim, nego kod svojega seljanina i Dubovljanina eda Šaka koji je živio u centru Cetinja. Na sto zlijeh jada, nekako u poprek useka Dubovljanka tavulin u portik eda Šaka. Kako je on živio na spratu, u inje mu se da uje nekakvu vardanju, pa iza e gore, na stepenice. im ga vi e ona e u jednome dahu:

- ede Šako, neka mi ovaj tavulin ov e i pripogledni i pri uvaj ga, tako ti Boga, da mi ne pogine, e se svaki avo ovuda mota, a ja idem da ne u zaku iti još što od ovoga mobilja!

A ede Šako samo produži:

- E, bogami, Joše, ako do e do tavulina nemamo što više uvati!

DVIJE LAŽAVE

Starca Šaka Šo a pritisle godine, a onda kad drago, do e i avo po svoje. Tako i bude.

Zanemogao ve danima ede Šako, pa ufatila se prva, a onda i druga ne elja, i sad ve Šako leži zamrtvo. Oni iz ku e dvore ga dan - no , ali bogami, kako je i red, dolazi i rodbina da ga obi e. A žene kao žene, jest da ne dolaze

što im je milo da eđe Šako mjeri oputu, nego što im ga je žao, ali isto premnogo se nešto snemognu i prenemažu kao da je eđe Šako, ne daj Bože, jedinac u devet domova.

Došle tako dvije, nekako istovremeno, pa se nakve ile nad edom i u p glasa ga ponešto pitaju i dozivaju, ali eđe ni da otvori o i, ni od njega glasa. A onda se one kod uku ana raspituju je li bonik što obidovao potonjih dana, trmiže li ime, ima li vatru, poti li se...? Pa i to im ne bi dosta, no se ponovo nakve iše nad edom i još jednom e, jedna za dugom:

- Ajde, uja e, otvori o i!
- Vi i, striko mili, ko ti je došao!
- Bi li nas poznao, uja e?
- Ajde reci nešto, striko!

I tek tada eđe Šako napola otvori o i, pripogleda ih, pa e usporeno i iza zuba:

- Eee... dvije...lažavije...u moj...život...nijesam...srijetao!

JA SAM MISLIO DA TI EDIŠ

U jednoj vrbaškoj kafani, poslije neke književne ve eri, za elo i zapilo se jedno društvo starih prijatelja i boema. Našli se tu i slikar i aforisti ar Šutan Šo i pjesnik Brana Petrovi .Mora da nije bila neka baš rodna godina kad se Šutan rodio, pa on ostao onako omanji, ali i toliki koliki je, za Branu koji mu ni do ramena nije bio, ispao grdosija.

U nekoj pri i, rije po rije , spore kaše se Šutan i Brana,pa e Brana u jedno pero, ustaju i iza stola:

- Šutane, druge nam nema, no ustaj, da iza emo napolje da ovo tamo riješimo!

Šutan se odmah ipi na noge, pa e:

- Evo, Brana, ustao sam! No, što ekaš, ustani i ti!
- Ne ekam, Šutane, evo ustao sam! - brzo e Brana. A onda e Šutan još brže, ali zna ajno:
- Aaa, a ja sam, bogami, mislio da ti ediš! Nema što, no predajem ti se!

TROŠITE LI ANDOLE

Stisla zima po Crnoj Gori, pa vrbaški slikar Šutan Šo veli u sebi: Ajde da se javim prijateljima,da vidim kako su mi tamo dolje u zaviaju. Dobio Šutan telefonom u Kotoru oka Milova, pa se povede razgovor:

- Jeste li dobro tamo dolje i je li dobro stislo? - pita odmah Šutan.

- Jest bogami stislo dobro, udarila nekakva bura, ali nije zima onome ko umije drhtati i udarati zubom o zub!

- A, dobro, reci ti mene kako ste vi doma? - nastavi Šutan

- Pa dosta dobro!

- A trošite li što ja e od "andola"?

- Ne, vala!

- E pa nemojte se onda žaliti! - dodade odmah Šutan

BOS DO MOSKVE

Vrbaški slikar Šutan Šo ubje uje prijatelja oka kako mu je najlakše i bez aola do i do njega u Vrbas vozom iz Podgorice i još uz to, kolima za spavanje.

-Ali, nemoj se slu ajno, da grdan nijesi, veli Šutan, prevariti da kreneš onim obi nim putni kim vagonom iako je jeftinije!

-A što ne, Šutane? - pita ga oko.

- A kako što, jadan ne bio! Dosta ti je jednom tim obi nim kolima da pro eš Crnu Goru i Srbiju, od Bara do Subotice, pa da vidiš da tu vlada takvi “red”, takva “tišina” i takva “kultura”, da sam ja u tim vagonima prvi put u životu povjerovao da smo mi Crnogorci i Srbi isti narod!

Tako je i bilo. No nim vozovima, i još i kolima za spavanje, i do Vrbasa i nazad, oko po e i vrnu se s an elima, još i naspavan, pa kad do e doma, javi se Šutanu i veli mu:

-Vala, Šutane, ništa me pametnije nijesi mogao nau iti no ovo što si me etovao da putujem ovim kolima za spavanje. Nijesam o etio put više no da sam doma u krevet spavao!

A Šutan e odmah:

- Ajde jadan, a rekoh li ti ja. A mene neki nijesu š eli vjerovati da sam, kad sam imao jednu izložbu u Moskvi, od Vrbasa do Moskve bos išao!

TRI NULE

Razgovaraju telefonom slikar Šutan i jedan njegov prijatelj koji iz Crne Gore treba da do e kod njega u Vrbas. Pošto vozovi esto znaju i da kasne, raspituje se Šutanov prijatelj kako je najbolje - da uzme taksi, da eka Šutana da do e po njega na stanicu, ili nešto tre e...

Podura malo taj dogovor, a oni nikako da se nakonatore, ali odjednom Šutanovom prijatelju sinu ideja:

- Ma, kad prispijem, sa sre om, zamoli u ja nekoga, tu na stanici, da mi da da te samo kratko zvrncnem na ovaj broj telefona!

- Eee, dobro ti je to!- veli Šutan. Ali, što emo, jadan ne bio, ako ja ne budem doma?

- Lako emo, zaboga, i za to!- nastavi odmah Šutanov prijatelj. Evo danas svako, od eteta u kolijevku, do babe na toljagu, ima ovaj mobilni telefon i nosi ga pri sebe, no mi daj samo broj?

A Šutan samo produži:

-E, bogami, ja ti mobilnoga nemam, a broj stabilnoga mi je - tri nule!

ME U VELIKANE

Pozvao u svoju ku u slikar Šutan Šo jedno društvo pjesnika koji su gostovali u Vrbasu me u kojima je bio i jedan crnogorski pjesnik. I e e prvo da svrate, nego u Šutanov atelje. Razgledaju Šutanove slike i crteže, a onda, e pjesnik u jedno pero, onako, malo izokolo:

-Vi i, ovako, Šutane, kneže crnogorski, i uzdanice naša, i na peru, a na ki ici pogotovo, ja u svojoj ku i i u svojoj zbirci, u mojoj radnoj sobi, imam slike, ma skoro svih cetinjskih slikara: i Lubarde, i Milunovi a, i Fila, i Dada i Dimitrije...

Pjesnik bi, dati, i nastavio da nabraja, ali se Šutan odmah nadoveza na pri u:

- A ja sam, bogami, mislio da ti nemaš nijednu sliku u ku u i š ah ti odmah jednu pokloniti! A ovako – e u ja me u te velikane?!

NIJE ON PADEŽ

Posjetili galerista Nikola Kusovac i pisac Momo Kapor starog poznanika i prijatelja, slikara Šutana Šo a u njegovom ateljeu u Vrbasu. Pri a se o svemu pomalo, od poezije do slikarstva, a Šutanu ništa nije strano.

Recimo, Šutan je mnogima manje poznat kao uspješan aforisti ar, ali i pisac poznate pjesme “Osam tamburaša s Petrovaradina”

Ne e u p njihove pri e donese Šutanova žena Desanka rakiju i kafu da po asti goste, pa prvo se obrati Nikoli, koji za njegove godine izgledaše dosta dobro:

- Ti se, Nikola, uopšte ne mijenjaš!

A onda Šutan prvi ugrabi:

- Što da se mijenja, nije padež!

NIJE RO EN NA CETINJE

Iako je ro en na Cetinju, slikar Šutan Šo ga je rano napuštio, još kao eti ak, i gotovo cio život proveo u Vojvodini. Ali, isto tako, cijeloga se života vra ao esto i Cetinju i Crnoj Gori i jednako ih dobro poznao i imao toliko poznanika i prijatelja kao da je tu proveo cio vijek.

Jednom se prilikom, u nekom pove em vrbaškom društvu, pvela pri a o jednom vojvo anskom Crnogorcu i ro enom Cetinjaninu, kojega Šutan nije nešto baš najbolje “mirisao”. Neko veli: “A, nije baš tako ni loš oek!”; drugi dodaje: “Ne, koliko se pri a!”; tre i: “Dobar je on, ko takve voli!”... pa onda e skoro svi, redom: “Dobar on i vi en jest, ali za u svatove!”... “I to kakvoj ništarobi i pominjažini!”, dodaje neko...pa: “Može ojstvo slobodno nositi bez podlima e!”...pa: “Da je visok koliko je ništavan, vazda bi na njemu bilo po p metra snijega!”...pa: “Mogao bi ojstvo slobodno objesiti o trepavicana!”...pa: “Sa manje obraza, nema poštenijega!”... “Nije sam, ima dosta društva!”, veli na kraju neko i dodaje: “Još je on i dobar kakvih ima!”

Cijelo vrijeme je Šutan slušao i nije bijelio zuba, a onda e neko:

- Ajde, o e, Šutane, nijesi ni ti pametniji od drugih! Evo se mi lijepo ispri asmo, a ti ni jednu jedinu ne zucnu, a on je tvoj više no naš. Ako ništa drugo, a ono i jedan i drugi ste ro eni na Cetinju!

Tek tada Šutan objijeli zube:

- Nije on ro en na Cetinje, nego mu se samo majka tamo porodila!

TRIO “SANTA LEDA”

Vrbaški slikar Šušan Šo i njegov drugar iz cetinjskih - dje a kih i moma kih dana, književnik Pavle onovi , održavali su i njegovali svoje prijateljstvo naj eš e humorom.

Jednom prilikom udesio Šutan da Pavle do e u Vrbas na promociju svoje knjige “Dim u dim”, na poziv tamošnje biblioteke i opštinskog centra za kulturu. Ali sa Pavlom došla i dva njegova prijatelja, pa ostali nekoliko dana. I promovisala se knjiga, i družilo se, ekad se i osolili zubi, ali po obi aju, najviše se pilo, mjera - trbuh, po vrbaškim kafanama, tako da je Šutan u jednom od tih druženja glasno prokomentarisao:

- Evo vi ite ovako, ljudi, mi Vrbašani znamo da je, ne e šezdesetih, ov e kod nas gostovao uveni muzi ki trio “Santa Kruz”, pa evo poslije dvadeset i kusur godina do ekasmo da nam sa Cetinja do e i trio “Santa leda”!

I tako, pro oše tri - etiri dana, a u hotelu “Ba ka”, na proputovanju za Lov enac, tref se i još jedan Cetinjanin. Pozdravi se sa poznanicima, a onda e ono uobi ajeno:

- A, moji Cetinjani, kojim dobrom i kad i kako ste došli ovamo? A onda Šuto ugrabi prije svijeh:

- Pavle je došao na poziv opštine, a ovi dvojica preko socijalnoga!

LJUBOTINJSKI SLIKARI

Bila je izložba, a na izložbi... Na izložbi je, naravno, bio i slikar Šutan Šo, pošto se radilo o njegovim slikama. Poslije otvaranja izložbe, prilaze Šutanu reporter i snimatelj državne televizije i zapodijeva se mini-intervju:

- Upravo je otvorena Vaša izložba i uli smo što je re eno o Vama, a onda pro itali smo što je, od strane eminentnih imena, zapisano o Vašem slikarstvu i u katalogu objavljeno i Vi ste, zbilja, poznati i veliki slikar! - naglašeno e reporter.

A onda se Šutan mirno nadovezuje:

- A, aola crnoga sam ti ja i poznat i velik!

- Ma, molim Vas, ne budite previše skromni! – uporno e reporter.

- Dakle, slušaj dobro, ja sam ti sa sela, iz Ljubotinja, i ni u moje selo nijesam, ni najpoznatiji, ni nejve i slikar!

- Kako to, molim Vas? – iznena eno e reporter.

- Eto tako! Na Ljubotinj je ro en i Petar Lubarda! – mirno dodade Šutan

KAVA ILI GOVEDINA

Svratio slikar Šutan Šo na Cetinje, pa na „Balši a pazaru“ srete staroga poznanika iz a kih dana. Pitaše se za zdravlje, a onda, vele, e e, nego pravo u prvu kafanu, na po rakijicu i kavu.

Poru e oni kod konobara i po jedno i po drugo. Donese konobar odmah dvije rakije, a kave - da e Bog. Podura to i malo duže. Konobar ve i po nekoliko puta izlazi na terasu i služi druge goste, a pored Šutana i prijatelja mu prolazi kao pored turskoga groba, pa od kava ni jave, ni pojave.

Dosadi to Šutanu, pa e u jedno pero, kad se konobar, po ko zna koji put pojavi na vratima kafane:

-Dobro, o e, poru ismo li mi ono kavu, ili govedinu?

JANKOVI A KRŠ

U dugim, pogotovo zimskim ednicima, esto su Crnogorci, kad bi sve ispri ali, znali nanovo, zbog dosade i zabave radi, ponešto izventavati. I stalno tako, Jovo – nanovo.

Ima jedna pri a, koju esto pri a slikar Šutan Šo, o onim našim pe albarima, iz vremena kraljevine Crne Gore, što su me u prvijema pošli u Ameriku na zaradu. Sad je li Šutan pri u uo baš od jednog pe albara iz Jankovi a Krša, ili od nekoga kome je pe albar pri ao, nije ni važno. Važna je pri a:

“Po emo ti ja, jedan Tatar i jedan Lopi i iz Naf Jorka za Filateliju. Pješki, nego kako. I tako: er - er, bolj - bolj, er - er, bolj - bolj, er - er, bolj - bolj...do i ti mi poslije dva - tri dana ‘oda u jedan slomivrat, taman nešto na sliku Jankovi a Krša, ako ne i gr e, a gr e nema ku . Kad odjednom, s jednoga uvika, neko zaleleka. Ja reko:

- Mora da je neko umro!

- Ada, nema što drugo! - veli oni Tatar

- E, bogami, ako je tako, veli oni Lopi i, kako go možemo i imamo vremena, sramota je da ljudima pro emo pored ku a, a ne izjavimo sau eš e!

Kad ono, ne bi ni koliko se možeš prekrstiti, a maj in sine, poiskaka ih, dati stotinu, po onim karjapima, a skoro svi za eli nekakva pera od kokota, ili kojega li aola oko sebe, a neki i oko glave. Vidimo mi zlu i goru - Indijano

Amerikani. Drž se sad, maj in sine, ako ti basta!

A onda jedan vratonja, što imaše najviše onijeh pera oko glave, nešto ciknu, a oni se ipiše svi ka jedan. Zgrabiše prvo oni onoga Lopi i a i uzeše da ga vežu u nekakve like. Zalud nas dvojica vi emo:

-Lopi i ! Lopi i ! Ceklin! Ceklin!...

Aj bo, ne pomaže. Pa oni ti onda ne budi lijeni, no jedni zgrabiše i ovoga Tataru i uzeše i njega da vežu uz neko drvo, a drugi pune vodom jedan veliki kazan i prinose drva da pale ognjište. Vidim ja da je i njemu pukla grdna pogibija - nema što, ja sve nešto mnim, no e dati s njim u kazan da ga obare. Klikujem ja, ali ka da ne klikujem:

-Tatar! Tatar! Rije ka nahija! Crna Gora! Crna Gora!...

Kad i njega sputaše, onda i mene zgrabiše, a ja stalno pripogledujem onaj veliki kazan s vodom. Ve ga bjehu donijeli i pristavili na jedne kamastre iznad ognjišta. Sve ja nešto mnim: Zakukala je i mene danas crna kukavica, nemaju e sa mnom, no u kazan, da i mene obare. A s druge bande, ja mnim, ako ne znaju za Lopi i e i Tatara, i Ceklin, i Rije ku nahiju, i Crnu Goru, ne znaju vala ni za Jankovi e. Isto ja zakojevitezaj:

- Jankovi ! Jankovi ! Montenegro! Montenegro! Montenegro!...

Ma kakvi, ka da im prdiš na uho. A onda se ja pri eti:

- Jankovi a Krš! Jankovi a Krš!

Ali sam ja to viknuo, onaj vratonja im eknu:

- Odvežite ih!

DVA KOCKARA

Krsto Marković Čeklić, kako se uvijek predstavljao, bio je poznati nikšićki kockar. Po prirodi posla vazda na terenu – danas u Nikšiću, sutra u Beogradu, ondani u Čačku, a ondani u Sarajevu...

I Cetinjanin Idžo Stanković se po prirodi istoga posla kretao sličnim putevima.

Mnogo toga im je bilo zajedničkoga – i jedan i drugi rodom Čeklići, iz susjednih sela – Miljevića i Petrova Dola. Osim toga i boemi. A o mnogim zajedno provedem kockarskim noćima, da i ne pričamo. Uostalom, upoznali su se i prijateljski uz isto zanimanje, iako je Idžo bio prilično mlađi. A srijetali su se slučajno, ili nalazili, da sve ne, a najmanje u Nikšiću, ili na Cetinju, da su, tobože, bili stalno nastanjeni.

UK I KIKICA

Ispred beogradskog hotela “Moskva” ede Krsto Marković - ekli sa prijateljima. Baš svi piju pivo i ekaju kockara kojega su Krstu preporučili ili ti isti prijatelji i sa kojima bi naredne noći i trebalo da igra. I do ekašega – prilazi uvijek sa damom i upoznaje se sa Krstom, koji je prvi:

- Krsto Marković – ekli !

- Žika uk!

- Kako reče?

- uk!

- I ja komat viši!

im posjedaše, pita Krsto ukovu pratilju:

- Nevjesto, što ćeš piti?

- Ja bih, ako može, jedan “šeribrendi”!

A onda je Krsto, podižući i desni kažiprst i desnu obrvu, značajno i onim njegovim dubokim glasom, kao iz pećine:

- E, nevjesto, to ti Kikica danas plaćati neće, no ako očeš, pij s nama ove “bire”, sve do zore, dok ti ne pukne iza uha!

ETI I DETLI

Ljeto je. Pripekla ona jabuka božja, pa gori i nebo i zemlja, a kockarske obaveze odvele Krsta Markovića - ekli a u Šumadiju. Dolazi Krsto na terasu jednog anskog hotela i sjeda za slobodnim stolom. Poprieka malo, a posluge nije. A on žedan – bogu dušu, bog je neće. Tek u neko zlo doba pojavljuje se jedan mlađi konobar, ali i prije nego je do i do stola, Krsto je onim njegovim dubokim glasom:

- Krepah danas od že i, no mi, eti u, donesi...
I baš tu mladi prekida Krsta:
- Nisam ja detli !
A Krsto samo mirno nastavi:
- Pa dobro, kad ve ne znaš da letiš, a ti mi, im te dopadne, donesi jednu „biru“!

RUKOVODILAC

Kockao je po ekad Krsto Markovi - ekli i u Valjevu. Poslije još jedne naporne no i preselili se i kockari i kibiceri na terasu restorana i askaju uz jutarnju kafu. Izme u ostalih, tu je i mladi , kockar iz okoline Valjeva, jedan od onih kojima je te no i, na kocki, Krsto bio ve uzeo lijepijeh para. Bilo o emu da se pri a, a pri a se ponajviše o kockarskim dogodovštinama, mladi svako malo nešto doda i a ne Krsta, iako bi mu ovaj mogao biti otac. A onda e neko:

- Bogami, Crnogorac, leže ti karte! Dobar si!

Prije nego je Krsto uspio išta da kaže, mladi e:

- Ma sve je otuda dobro. Eto, moj ale, im je prošle godine iz Crne Gore nabavio jednoga magarca, kojega je skupo platio, odmah je po eo da ga hvali i da nas ku i ubje uje kako je mnogo dobar! A onda Krsto mirno nastavi:

- Pa je li se, zbilja, kao dobar pokazao taj naš magarac?

- Jeste, stvarno je dobar i predobar!

- Pa dobro, eti u, kad je takav, koje ste mu zaduženje dali?- izokolo e Krsto.

Da bi bio što duhovitiji, mladi kockar e:

- Stavio mu je ale zvono i ide pred ovcama!

A onda Krsto mirno dodade:

- Bogami, eti u, im si podio pri u, znavao sam dobro da e on, ov e kod vas, biti neki visoki rukovodilac!

BLEFIRAŠ LI, KRSTO

Iako poprili no mla i, Idžo Stankovi je bio dobar prijatelj sa Krstom Markovi em- ekli em. Mnogo toga im je bilo zajedni koga – i jedan i drugi ekli i, iz su ednijeh sela – Milijevi a i Petrova Dola. Osim toga i boemi, a o mnogim zajedno provedem kockarskim no ima da i ne pri amo. Uostalom, upoznali su se i sprijateljili uz kocku i srijetali su se slu ajno, ili nalazili e sve ne, a najmanje u Nikši u, ili na Cetinju, e su tobož bili stalno nastanjeni.

im je uo glas da je plemenik Krsto umro, Idžo zdu i sa Cetinja u Nikši da se posljednji put oprosti od prijatelja. Pošto pri e odru, stade Idžo nekoliko trenutaka zamišljeno, sa blago ukrštenim rukama i uprtim pogledom u mrca i prije nego mu se pokloni, onako zna ajno e, kao da mu se obra a, ili doziva ga:

- Krsto!

Pa poslije male stanke:

- Ble fraš li, Krsto?

GLIMERICA

Na onim svojim estim proputovanjima i nešto rje im boravcima na primorju, Ižo Stankovi bi ekad navra ao u Tivat kod svojih dobrih prijatelja – bra e Ki a ribara i Nikole elektri ara. Bra a bi se uvijek poradovala Idžu kao najro enijemu, a onda bi se, pa da je sto preša, dugo e elo, pri alo, pilo, stavljalo vazda ponešto i na brke, a najviše zanovetalo. Ne zna se ko više, Idžo sa njima, ili oni sa njim.

A onda jednoga dana Idžu došao glas da je elektri ar Nikola iznenada preminuo od sr ane kapi. Iz istijeh stopa

i u što se našao, Idžo str e za Tivat. Kad do e ispred pokojnikove ku e, Idžo prvo nabasa na Ki a, pa iako nije po obi aju, prije nego u e da se pokloni nad mrcem, pruži Ki u ruku i sažaljivo e:

- Što se ovo dogodi, moj dobri Ki o?
- Ostadosmo, Idžo, bez Nikole! Iznenada, kao da ga neko ukrade!
- A jeste li dobro provjerili je li on umro?
- Kako jesmo li provjerili?
- Jeste li ga probali glimericom? – mirno priupita Idžo.

EVIN LIST

Izme u nekih šesnaest, ili sedamnaest diploma Cetinjanin Idžo Stankovi imao je i novinarsku diplomu sa nekog kursa, ili ve ernje škole iz Beograda.

Na kursu se pokupilo polaznika i s koca i konopca – i zanatlija i obrazovanih, i zaludnijih i provrtnih, i muškoga i ženskoga. Profesor drži predavanje o tome što su dnevni, a što periodi ni listovi, kako list nastaje, ko je prvi došao na ideju da izdaje list, pa e u p pri e:

- Zna li neko koji je bio prvi list na svijetu?
- Niko ništa. Tek onda Idžo stidljivo podiže dopola ruku i dva prsta malo zgr ena. A onda e profesor:
- Što ti, ako znaš, stidljivo dižeš ruku?
- A mene je nešto muka kod ovoliko pametnijih glava oko mene!
- A ime se ti, ina e, baviš?
- Ja u Cetinju imam molersku radionicu “Krejzi ki ”, ili po naški “Luda etka”!
- A zašto je baš “luda”?
- Zato što imam nekoliko majstora, sve pijanica do pijanice, gori jedan od drugoga, pa kad kre e, zidovi iza

njih ostaju šareni kao da su imali as likovnoga!

- Dobro, dobro to, nego koji je bio prvi poznati list na svijetu,?

- Ada, zaboga, zna se! Onaj što ga je Eva držala pome u noga na “onu rabotu”!- kao stidljivio e Idžo.

OLAKŠAVAJU A OKOLNOST

Sudnica Cetinjskog opštinskog suda: sudija je Mošo Martinovi , okrivljeni Idžo Stankovi , a advokat okrivljenog Primorac uran, zvani Paragraf, koji je št i eniku obe ao da e ga braniti i nogama i rukama i još i odbraniti i osloboditi optužbe.

Sudija Mošo propituje i pita, a okrivljeni Idžo, u dogovoru sa advokatom, cijelo vrijeme m i i ne bijeli zuba, no prepuštio sve uranu.

Kad advokat završi odbranu, kako je i red, sudija Mošo donese presudu u vidu nov ane kazne, ali ne tek reda radi, nego Idža dobro rebnu po džepu. A onda e, poslije male stake, sudija Mošo:

- Ima li okrivljeni kakvi prigovor?
- Tek tada Idžo objeli zube:
- Ma ne, asni sude, vala, to aolje! Jedino, druž e sudija, ako možete da mi uzmete kao olakšavaju u okolnost što me ovakvi advokat branio!

DVA PRIMORSKA BR ANINA

Primorski Brđani, ili brđanski Primorci - Rako Mrđenović i Ljubo Vulović...

Rako je iz Cetinja arivao u Kotor i tu se skućio, a Ljubo – oturači urijetko na Njegušima, podekad u Podgorici, a u potonje vrijeme, najviše u Bijeloj.

Sad, kako se ošjećaju – kao primorski Brđani, ili brđanski Primorci, to oni znaju. Ali, to je manje važno, važna je priča...

NE E TE MAMA POZNATI

Umrla Cetinjaninu Raku Mr enovi u majka. Došao na sau eš e njegov prijatelj iz Kotora Božo K. i ulazi u ku u, ne skidaju i nao are za sunce.

Kako je i obi aj, namjeri Božo da se prvo pokloni nad mrcem, pa tek onda da Raku izjavi sau eš e, ali Rako, ipak ugrabi da mu, prije svega, doba i:

- Skini nao are, e te mama nije davno vi ela, pa te ne e poznati!

EVO TI MOJ TATA

Umro Rakovom poznaniku Tiv aninu Ratku Tripkovome otac. Kako je Tripko bio u adur, pa esto sastavljao vlagu, i toga dana potegao rakije malo više, pa kad je vidio staroga poznanika i prijatelja Raka kako dolazi na sau eš e, nešto mu se posebno ražalilo, te po e da pla e kao rudišnica iako mu je otac bio postariji, pa i nije bila neka velja žalost. Uzeo Rako da tješi Ratka, pa e:

- A, moj dobri Ratko, ja znam da je roditelja žao, pa da je kao žaba u koku, ali daj se malo razlogu, stariji je bio oek, a evo i ja i ti smo ba ili u prkno po pedeset-šeset godina! Ja znam da roditelj nikad nije star, ali dobro je kad se po redu u zemlju ide...!

Ali što ga Rako sve više tješi, Ratko sve više pla e, pa e Rako odjednom:

- Pa dobro, Ratko, kad je ve tako, evo ja u ti dati mojega tatu! A onda e Ratko, još više ucvijeljen:

- Mama,mama, ma uješ li Raka daje mi njegovoga tatu !? A onda Rako samo nastavi:

- Pa što, ali bi ti loše bilo!? Moj Mitar ima bora ku penziju!

DRŽ' SE, TATA, LINIJE

Došao u Kotor Rakov otac Mitar, kod sina u po etu. Mitar ve ima i godina, ufatio se i štapa, a uz to i ne vidi najbolje, ali voli da iza e u narod i da prošeta. Kako je Rakova ku a uz samu magistralu, na samo nekoliko metara, boje se i Rako i famelja mu da ga kakav auto ne zaka i, pa ga odvra u da ne izlazi, ali Mitar - što nau io ne zaboravio.

Dosadilo to ve i Raku, pa jednom prilikom sreće se on sa komšijom i povede se pri a:

- Vala, Rako, ini mi se da ti onaj Mitar previše šeta i bojati se da ga, ne daj Bože, ne o eše kakvi auto!

- A, što da inim moj komšija? - veli Rako.

- A je li mu kakav vid, Rako? - nastavi ovaj.

Raku ve dosadila pri a, pa e odmah:

- Evo da ti kažem pošteno, vid mu je takav da mu ja, kad iza e na magistralu, vazda kažem: "Drž se, tata, one bijele linije po sredini!"

KAD DO EŠ DO 45-TE

Umro Raku Mitrovome otac, u esnik Narodno-oslobodila ke borbe. Sve Rako u inio kako valja i treba, još jedino ne zna ko e da se zahvali narodu i oprostiti se od mrca u ime porodice. Zna on da bi to kao najstariji od bratsva trebalo da u ini jedan Mitrov brat od strica, ali on treba da do e izdaleka, ali još ga nema, a do sahrane ostalo uru-dvije. Zato Rako po e da objašnjava ro aku Musi kako bi najbolje bilo da on to uradi i baš u p njihove pri e pojavi se Rakov stric, koji kad izjavi sau eš e re e Raku „u male“ kako je on pripremio govor i da e se oprostiti od mrca. Tako i bi.

Iznesoše mrca iz cetinjske kapele odmah tu blizu do groba, a onda Rakov stric izvadi iz unutrašnjega džepa pripremljeni govor. I samo što je po eo, otvori Bog nebo i udari kiša iz neba i iz zemlje. Ne pomažu ni lumbrele ni kabanice i više no pola naroda se vrnu i skloni ispod široke nadstrešnice kapele. A Rakov stric po eo govor poizdalje, još dati od Zete i Crnojevi a, pa preko Stare Crne Gore... i tek poslije prve stranice došao do predratnog revolucionarnog pokreta i „13 – julskog“ ustanka 1941. Nakve io se Rako iznad strica, vidi da ima još dvije gusto kucane stranice, pa e, upadaju i striku u rije :

- Striko, ja idem pod onu nadstrešnicu, e pogiboh, a ti kad do eš do kraja rata i 45-te, zovi me!

DA TI KUPIM BUREK

Krenuo oko R.na posao,u školu, pa izašao da stopira. Rano je ujutro, pa još onako i ne rasanjen, ne vidi ko sve prolazi. U jedan vakat, zaustavi se neki auto i tek tada oko prepoznade poznanika Raka Mr enovi a. U e stoper u auto i tako, rije po rije , do oše do raskrsnice, prema školi, a onda e oko, prekidaju i Raka u p rije i:

- Kad si me ve doveo do ov e, a ti me povedi i do škole da ne klapusam ni ovo malo pješki!

- Dobro! – veli mirno Rako kao da nije njegov posao, a onda e odjednom i usporavaju i auto,kad do oše do jedne trafke pored škole na kojoj eca kupuju marendu, onako kao denjožno:

- Oli da ti kupim i jedan burek?

ZAGRIJAVAM PORODICU

Svaka se nesreća bila rastovarila na narod – vrijeme sankcija, pa fali svega i svačega. Ljeto i nekako može da se pregura, ali dođe li zima, a uz to još obilno i restrikcije struje, kao ga je izio onome kod kuće, ili stan na struju grije.

I baš sve to se jedne zime nakolilo i Raku Mrtenovi. Pa još, za nesreću cijela dva dana je drla nekakva bura, da je, i uz more, kidalo meso od kosti. Pošao Rako nešto da oposli u Stari grad, vozi auto i u sred vožnje zazvoni mu mobilni telefon. Vidi Rako da ga zove prijatelj s Cetinja i pošto se pitaše za zdravlje pođe se priča:

- Koliko ujem, preko ove škrkalice, to si ti, Rako, u vožnji? – veli Rakov prijatelj.

- Evo jesam! – veli Rako. Ne vadim ti se po cio dan iz auta, ni ja ni famelja mi!

- A što, oče?

- Vozim ih oko zaliva da ih zagrijem! – dodade brzo Rako.

OPTEREĆENI OTAC

Ne zna se tačno ko je bio veće spadalo – ili Rako, ili njegov prijatelj mariner Laki. Uz to, esto su i na račun svojih odeva, već podobro staraca, zbijali šale. Rako je esto pričao kako onoga njegovoga ne može da uera u kuću, no da bi stalno da šeta, a slabo vidi. A kad je već tako, veli Rako, stalno ga je učio da barem ide magistralom i prati onu bijelu liniju. A Laki, godinama već pomorac, svoje postarije roditelje – Jovana i Planu, nije nikako drugačije zvao, nego, Džon i Pamela.

Umro Lakiju otac, pa Rako, kako valja i kako je red, došao na sašale. Pokloni se Rako nad mrcem i primijeti nad njim nekoliko buketa cvijeta, pa izađe napolje, izjavi i Lakiju sašale, pa se sažaljivo, ne puštaju i mu ruku, nego još jače mu je stisnuvši i tresu i je:

- Moje najiskrenije sašale, dragi Laki, ali ja mislim da je tvoj otac danas mnogo opterećen. On ne može izdržati do sahrane ovoliko cvijeta na sebi, a kamoli da to izdrži na samom putu do vječne kuće!

A onda Laki mirno nastavi:

- U pravu si, stari družo moj, pravi se prijatelji vazda u nevolji na ulici!

Pa se onda, okreću i se, prema jednoj od žena iza odra:

- Stvarno smo danas tatu preopteretili ovim cvijetom, nego mi dajte barem jedno pola sa njega!

IZLAZI, SKVASISMO SE

Palo nebo na zemlju i samo što nije udrila kiša, pa zamolio Raka poznanik čuo da ga preba i autom do posla. Rako, bez riječi, upali auto i krenuše. Riječi po riječi, uz neku priču, ali i uz prokapanje kiše, do ošeh i e je trebalo, a onda Bog otvori nebo, pa usulo i iz neba i iz zemlje.

Vidi čuo zlu i goru – sad bi trebalo pretrati nekih pedeset metara, ali skvasi se se kao kokoška, pa još čedi i nastavlja priču, a Rako ga kao pažljivo sluša, sluša... A onda se odjednom:

- Priča emo drugi put, no ajde izlazi, emo se skvasiti!

KRTOLA U VOTKU

Bili su dobri prijatelji Rako Mr enovi i Pero B. esto su znali da se druže uz šank bara hotela „Fjord“, skoro uvijek uz votku sa obaveznom kriškom limuna. Jednom prilikom došao Rako prvi i, o ekuju i Pera, poru i votku. Ali šankerica, tek neki dan ranije pristigla tu da radi, re e kako joj je žao što joj je limuna falilo, pa e, izvinjavaju i se još jednom:

- O ete li „suvu“ votku?

A Rako e odmah, potpuno ozbiljno:

-Ma nema veze što nema limuna! Po i ti do kuhinje i donesi mi jedan kokot krtole, to je isto!

Tako i bi, donese šankerica krišku krtole i stavi je u Rakovu votku. A malo zatim pojavi se i Pero i, pošto se pozdravi sa Rakom, šankerica sa njim po ede razgovor:

- Izvolte!

- Jednu votku sa limunom!

- Žao mi je, ali limuna nemamo! Može li kao zamjena jedna kriška krtole?

NEKA JE SA SRE OM

Nije nešto Raka držala ku a, pa rano ujutro izašao da protegne noge. Na raskrsnici kod kotorskog Doma zdravlja nale e na neke poznanike, te oni ti se, onako s noga, zapri aše, a ne e u p pri e, vidi Rako, malo poizdalje, još jednoga od poznanika kako žurno prolazi, pa e onako neobavezno:

- e si to, Nikola, naždio jutros?

A Nikola e, upola se priobr u i:

- Umrta mi je no as baba, Rako!

- Pa neka je sa sre om! – kao iz topa e Rako.

Tek tada Nikola zastade, okrenu se i vrati se korak-dva, pa e namrgo eno i ljutito:

- Što to veliš, Rako?

A Rako e odmah, potpuno ozbiljan i mrtav-ladan:

- Ako sam te ja uo dobro, Bog me ubio!

- Velim..., umrla mi... je baba!- usporeno i glasnije e Nikola.

- Aaaaa! Pa primi moje duboko sau eš e! – denjožno e Rako prilaze i Nikoli.

NA IJI RA UN

edi u kafani pove e društvo. Zapili se ljudi pa zanovetaju i pri aju o svemu i sva emu. Tu su i Ljubo Ilijin i njegov prijatelj Savo K. koji odjednom po ede pri u o Markiši Radovome.

Neko veli ovako, neko onako, ali u jednome se skoro svi slažu - da je Markiša sko ac i dobar doma in, ali kad treba u kafani platiti po pi e, tu je Markiša tanak – kao da mu je zmija u špag, ili u takulin.

U p pri e, o Markiši, Savo e:

- Ma ne znam, ljudi, vi pri ali što pri ali, ali ja sam sino vidio Markišu u kafani, kao ep se bio napio!

Ljubo samo u male priupita:

- A na iji ra un?

DA NE POBA IŠ

Volio je Kiko Mitrov rakiju kao ijedan. Ali godina za godinom, sve teže se s njom nosio, pa u jedno pero udari se i on umom po pame u, pljunu na aola i ostavi “beloku” kao da je nikad nije obidovao.

Sretoše se jednom prilikom u Kotoru Kiko i prijatelj mu Ljubo Ilijin. Dugo se nijesu gledali, pa da se ispričaju – e e, nego u birtiju. im dođe Ljubo viknu konobaru:

- Donesi dvije doma e rakije!

- Ne, ne! – brzo e Kiko. Ja ne u rakiju, no mi donesi sok!

- A što, o e? – iznena eno e Ljubo.

- Pljunuo sam na aola i batalio rakiju!

- A od kad to?

- Evo ušao sam prije neki dan i u tre i mjesec!

- Pripazi se dobro da ne poba iš! – mirno dodade Ljubo.

DVA OKA NA P OJKA

Razbolio se Drago Andrijin iz Bijele, pa u podgori ku bolnicu došli mu u po etu Ljubo Ilijin i Duško Tomov, njegovi dobri prijatelji. Pri a im Drago, jedva ujno, kako je toliko bolestan da su mu se poremetili i govor, i sluh, a pogotovo vid.

- Pa što ti je to, zaboga sa vidom? – pita Duško.

- Evo što... udo! Kad zažmurim na jedno oko, na ovo drugo, od jednoga oeka vidim dva! – s mukom i poluglasno e Drago, pa poslije male stanke pita Ljuba:

- A kako si ti, Ljubo?

- Nikako! – veli Ljubo

- A koji je sad tebe ao, jadan ne bio? – pita sažaljivo Drago.

Ljubo odmah nastavi:

- Evo ja, Drago, cijelo vrijeme gledam ovoga Duška, i to sa oba oka, i ne vidim u njega do p oeka!

KRENUO U TRI

Poranio u Podgoricu tast Ljuba Ilijina, da zeta Ljuba zatekne doma, pa da idu u Spuž i ugrabe dok je lijepo vrijeme da uzoru jednu baštinu. Kako je za u zemlju bio dobar radnik, ali samo do podna, a i to samo jednom ne eljno, Ljubo sa sto crnih aola pristade da ide.

im do oše, uložiš u rabotu - tast ore motokultivatorom, a Ljuba dopade da tu a grumenje. Vi e on da e se odrijeti kao ikad iko i sve misli kako da se izvu e i bogami smisli: kako je tast bio skinuo ru ni sat i ostavio ga u razdio, Ljubo ga šumolakom uze i pogura ga cijele tri ure naprijed.

U jedno pero, tast pogleda na sat, pa veli da je ve kasno i da je dosta bilo rabote. Tek kad su došli u Podgoricu i pošli svako svojoj ku i, tast vi e što mu je zet zapaprio, ali ne veli ništa. Ve i neki njihovi prijatelji uli cijelu pri u, pa jedan zove telefonom Ljubovoga tasta i pita ga što i kako je to bilo. A ovaj e:

- Kako? Lijepo – krenuo sam u tri popodne iz Spuža, a stigao isti dan na podne u Podgoricu!

IZ BASNE

Dimitrije Jovanov je živio u Bijeloj, a kako je bilo ljeto i dosta gologuzoga svijeta, do e mu jedna zgodna izvanjska evojka kao uku tica. Izveo on nju uve e, pa eli na nekoj terasi, a uto nai e njegov dobar prijatelj Ljubo Ilijin Vulovi . Da bi ga napravio ljubomornim, Dimitrije prigrl i eovjku, pa e Ljubu:

- Kako ti izgledamo. Ljubo brzo odvrati:

- Ona - princeza, kao da je sad iz bajke!

- A ja? - nestrpljivo e Dimitrije

- Kao iz basne! - dodade Ljubo.

PREPIJECAŠ LI JE

Došao Ljubo Ilijin poslije dugo vremena, kod oca i majke u Bijelu. Ali kuća ga nije mnogo gledala. Prvi dan, i odmah, sa društvom od kafane do kafane, uždno po doma ojrakiji, a rakija kao rakija – sviriguz, još kad je pomiješaš, pa ne e dobre, ali bogami ne e i brlje, ne e mahinja e, a ne e bljuštake. I tako, cijelo prijepodne.

A onda, došao Ljubo na ruak i s noga, kao da ga vojska era, pomete s taulina ono što mu je majka Ljubica bila spremila, pa odmah - nogama u guzicu, opet krenuo u kafanu. Vidi starac Ilija koja je ura, pa veli sinu da ne preprije, ali Ljubo i poslije ru ka nastavio da pije kao da je sudnja ura.

Uve e, pošto kasno do e doma, upnu samo nešto malo od onoga što je bilo spremljeno za ve eru i odmah po e u krpice. im leže, po e soba da se obr e oko njega i da mu udi – Bogu dušu, Bog je ne e. Na sto crnijeh jada ustade i ufati se nekako kupatila, pa klju na grlo, da povrati i crne utrobice. u iz druge kamare otac kako mu sin povra e, pa ne bi lijen, nego se i on diže, nakve i se na vrata od kupatila, pa e kao sažaljivo:

- Prepijecaš li je, sine, prepijecaš?

IJE KAO DA JE POBIJEDIO

Organizovao Drago Andrijin u Bijeloj simultanku izme u mjesnih šahista i velemajstora Bonje Ivanovi a. Posijedalo svih dvadeset i kusur šahista, a me u njima zalutao i Marko P. koji je jedva razaznavao fgure. I Drago i ostali ga mole i kumstvo mu vije aju da se ne bruka, ali šempre - more, o e, pa o e Marko da igra. I tako Marko ede za tablom.

Kada je završena simultanka u kojoj su svi šahisti zajedno uzeli velemajstoru Bonji samo pola poena, pre e se na ve pripremljeno jagnje e pe enje. Marko prvi uloži i uze da raskuba jednu cijelu ple ku. Gleda ga prijatelj Ljubo Ilijin, pa ga onako izokola pita:

- Marko, kako ti pro e u ovoj igri?

- Nikako, izgubio sam u devetom potezu! – priznade iskreno Marko.

Ljubo je baš to i ekao:

- Bogami, ti krkaš te jagnjetine kao da si pobijedio!

ORIGINAL I FOTOKOPIJA

Zapilo se društvo u jednoj lov ena koj kafani i ve je bila neka dobro pijana ura, debelo iza pono i. Niko više i ne sjedi za kafanskim stolom, nego se svih desetak no obdija okupilo oko šanka. A onda, pri a pomalo svako sa svakim, pa pomalo svako i za sebe, ali skoro svi kao po dogovoru rade jednu stvar- kako ko ugrabi da se poprimakne ulazu u šank, tu se posadi da je što bliže konobarici Mileni.

Potraja to satima, a pripiti ljudi dosadni, a još kad se udvaraju, pa Mileni bi svega preko glave. A onda e ona u jedno pero, onako “u male” i na uho, Ljubu Ilijinome, jedinome koji joj se, izgleda, nije udvarao:

- Evo, no as, o e, od udvara a ne mogu po inuti. Ma neka to, no svi, ni pet – ni šest, odmah bi izgleda “one rabote”, kao da je to svakoj onoj što kotulu nosi, na vrh koljena. Što, mili brate, da inim?

A Ljubo samo produži:

- Lako eš, ako eš mene poslušati. Uzmi i fotokopiraj tu “mu enicu” u jedno deset primjeraka, pa svijema podijeli po jedan, a original uvaj kod mene.

AUTOPORTRET

Sretoše se na podgori koj ulici slkar Novak N. i njegov prijatelj Ljubo Ilijin Vulovi i lijepo se ispri aše kao i svaki put, pa ko koga prvi ugrabi:

- Nova e, što lijepo radiš ovijeh dana?
- Što radim...? Ada znaš da ne prigrem krtolu, nego da slikam!
- A što slikaš?
- Portretišem!
- Dobro, portretišeš! Ali koga portretišeš?
- Sad e slikar ve nervozno:
- Koga portretišem? E kad ve o eš da znaš portretišem jednu fukaru?
- Onda je to sigurno autoportret! - mirno dodade Ljubo.

DA TE NE UBIJE

Zapilo se, još rano izjutra, neko društvo u starom njeгуškom “otelju”. I tako cijelo prijepodne, ostrugala ih rakija, a ni e niko se ne etiva da bi možda bilo dobro to pre e i i staviti nešto malo na brke.

U neko zlo doba neko veli da ne bi bilo loše kad bi se ne e našao barem jedan pršuti da ga zakolju, eto toliko da se osole zubi. I bogami, uro Labudov, ne bude lijen, no pravo doma, pa pod krov i uzme najljepši pršut što je imao i donese ga u kafanu.

Ne stade dugo, a konobar Blažo i o isti i isfeta pršut i, onako lijepo posloženoga na ovale, iznese ga na taulin. Ama nije on još bio ni lebdonio i sve postavio kako treba, a Joko Perov ve obli ke sredi nekolike fete. Uzeli i ostali da prezalogaje, ali Joko ne sumanjkuje, ali lebu

ne dosa uje, no navalio samo na pršut, kao smrt na babu. Gleda ga Ljubo Ilijin, pa uze kao da ga savjetuje:

- Joko, popij, jedan ne bio, jedan gemiš, e e te taj pršut ubiti na gladni stomak!

VIDIŠ ŠTO DRUGI NE VIDI

Starac Krsto Milošev je bio otac prijatelja Ljuba Ilijina. Pritisle Krsta godine, pa povrh svega, toliko mu oslabio i vid da više ne vidi ni bijele kobile. Zli i gori, i kako se go može, Krsto se sprema za Ljubljano. Prikupile se pare i za pasa i za operaciju, pa pred sami polazak došao i Ljubo da mu se javi. Veli starac Ljubu da je mogao da se operiše i u Crnoj Gori, ali isto – velji grad je velji grad, a za zdravlje, a pogotovo za o inji vid, ne treba ni novac, ni ništa žaliti. A onda pita Ljuba:

- Ma, moj dobri, Ljubo, o u li, zaboga, ja opet dobro vi eti?

- Znam jedino, Krsto, da tih hiljadu i dvjesta eura koliko e te koštati operacija ne eš nikad više vi eti, a za drugo, da e Bog, bi e dobro! – veli Ljubo.

I pošao starac Krsto, i operisao se i vrnuo se živ i zdrav. A onda, poslije dvadesetak dana, Krstov sin i Ljubo vode starca na kontrolu, da se na aparaturama provjeri napreduje li vid. Ušli svi trojica u ambulantu, kod doktora. Pita starac Ljuba:

- Ma, o e li, Ljubo, zaboga, ovo biti dobro?

- O e, o e! – veli Ljubo. Ja u ti to potvrditi i prije doktora! - A kako? – pita Krsto?

- Lako, Krsto! – veli Ljubo, pa produži, pokazuju i na Krstovoga sina. Vidiš li ti, Krsto, ov e ojka?

- Vidim! – odmah e Krsto. - E, bogami, Krsto, ti vidiš što niko drugi ne vidi! – odmah nastavi Ljubo.

MURTA I JOVAN

Još dvojica Cetinjana - Murta Aleksić i Jovan Jabučanin... Generacijski tu su neđe, po došetljivosti i duhu - isto...

Nije da Murta nema držanje, ali baš uvijek. I kad se neobavezno i sportski obuče i kad je opušten i u društvu. I više mu to držanje valja, kažu Cetinjani, nego školska sprema. A tek kako ga je lijepo videti - odijelo, plus kravata, plus orahovo ulje u podužoj, odnjegovanoj i talasastoj zabačenoj kosi. Plus aktovka. I plus priča koja mu valja više od svega ... I onda poentiranje.

Jovan je od manje priče, a od više slušanja, ali to je manje važno...I tu je važno poentiranje.

TRESKA

Nikoli Gorinovom koji je radio u cetinjskoj prodavnici „Treska“ neko je danima dosadivao telefonom:

- Alo! Je li „Treska“?

- Jeste!

- Tresnem ti ga!

Dosadilo Nikoli, veopetio i da se ljuti, ali na koga? Požali se prijatelju i to baš Murti Aleksi u koji je s njim „erao šegu“ i zvao ga telefonom. Prijatelj ga posavjetova:

- Ugrabi ti prije njega da mu kažeš: „Tresnem ti ga!“

Još ako mu, kao što veliš, pomalo prepoznaš glas!

Nikola poe zadovoljan u prodavnicu, a Murta do prvog telefona i još jednom okrenu broj „Treske“. Javi se Nikola:

- Alo!?

- Je li to „Drvoimpeks“? – upita brzo Murta.

- Ne, no „Treska“!

- Tresnem ti ga!

KAKAV SI, JADO

U „Hotelu Grand“, naslonjen na pult, Murta Aleksi eka da telefonira. Malo dalje, isto na pultu, jedan gost hotela potpisuje neke rane i odjednom se okrepe prema Murti, pokazuju i na hemijsku olovku:

- Evo, ova mi cr e! Imate li možda hemijsku olovku?

- Hemijsku olovku...kako da ne! – ljubazno e Murta.

Zavla e i brzo ruku u unutrašnji džep sakoa, umjesto olovke, koje nije ni bilo, napipa malo džepno ogledalo, pa ga još brže izvadi i prinese ga gostu ta no pred lice, da se dobro može vi eti i samo mirno nastavi:

- A vi i, kakav si, jado?!

KOLIKO MI DO ETE

Krenuo Cetinjanin Murta Aleksi na službeni put za Skoplje, ali niti ima auta, niti je kad on sijedao za volan. Ali, brzo se snađe: prvo ubijedi prijatelja Minja da vozi, a onda u Budvi unajmiše limuzinu “rent-a-car”.

Poslije deset - dvanaest dana rletanja po Makedoniji i Južnoj Srbiji, vrnúše se na Cetinje goli kao miševi – bez pare i dinara. E sad, jadna ti majka, treba auto vrtati i što je još gore plati – dan za dan i još pride nekoliko hiljada kilometara, koliko su prešli. Dani se sakriti ne mogu, ali konta Murta, kilometri mogu, pa zamoli prijatelja Aka da malo kilometar–sat rgne unazad, a nekada se to na onim starijim autima i moglo ako je majstor bio dobro vješt. Tako i bi, ali ne paze i mnogo, Ako i Murta vrnúše sat previše, čak i preko one brojke koja je bila kada su kretali iz Budve.

Po oše Murta i Minjo zadovoljni u Budvu da vrnú auto. Službenica koja im ga je iznajmila prvo obrauna dane, pa poe u auto da obrauna i kilometre. Gleda papire, a onda gleda kilometar – sat, pa još jednom, pa tre i put..., pa ne može udu da se naudi, pa se na kraju krsti i Murti e:

- Gospodine, kada ste uzeli auto bilo je prešlo dvadeset i šest hiljada i trista kilometara, a vi ste ga vozili dvanaest dana i sada je na dvadeset i pet hiljade i sto kilometara...

- Iii...koliko vi mene do ete!?! – brzo je prekidu Murta.

SAD SMO KVIT

Umrla Murti Aleksi u baba, pa došli ljudi da pre ede mrca i zapri ali se, a mnogi ostali i duže no su mislili jer se služila dobra doma a ceklinska rakija. Zadesio se tu i Murtin poznanik Tojo kojemu je Murta dugovao nekih dvjesta dinara.

Služe i rakiju, Murta Toja, u jedno pero, kao da ne e priupita “u male”:

- Ja ti ono dugujem nešto para, je li?

- Ma pušti to sad, Murta!- bi Toju malo neprijatno. Sad ste i u trošak oko ove babe, pa da eš pare kad budeš mogao, ne eš ni e pobje i!

Iako pokošen babinom smr u, kako go je mogao, služio je Murta cijele no i. A pošto je Murtin poznanik i povjerilac Tojo, kako je Murta donosio, redovno cijukao svaku ašu rakije, ne e u trinaestoj, ili etrnaestoj turi, Murta malo popri eka da Tojo ispije ašu, a onda e:

- Sad smo ti i ja – kvit !!!

LEZI... PUZI... DIŽ' SE...

Nabavio Cetinjanin Jovan Jabu anin rasnoga kera. uo to njegov prijatelj Nikola koji je bio šef kabineta u jednom ministarstvu. Kako su jedan sa drugim cijeloga života zanovetali, zove Nikola Jovana telefonom, ali promijenio glas i predstavio se kao novinar crnogorske Televizije koja je zainteresovana da napravi reportažu o tom udu od kera kakvog nema u cipan-cijeloj Crnoj Gori, a i malo dalje. Godi pomalo Jovanu to interesovanje medija za njegovog ljubimca, a onda se povede široka pri a – o rasi i pedigreu, o zubima kera, o dlaci, ušima,

repu...A odjednom e Nikola, vrlo zna ajno:

- A jeste li mu, gospodine Jovane, dizali rep i zagledali ispod?

Posta to Jovanu malo sumnjivo... i u trenutku mu sinu: to se, možda, baš njegov prijatelj Nikola šega i sa njim, ali nastavi potpuno ozbiljno pri u:

- Naravno, gospodine, da sam ga zagledao i prije nego sam ga kupio! Muško je!

Sada ve Jovan potpuno siguran da je Nikola u pitanju, pa obojica glume:

- Kakav je ak Vaš ker, gospodine Jabu anin – pita Nikola?

- Prili no dobar, uostalom vi e ete kada do ete da snimate reportažu:

- A poha a li redovno nastavu, što ste ga sve nau ili...?

- Što i tebe tvoj ministar: Lezi...Puzi...Diž' se! – u jednom dahu e Jovan.

JABUKA U USTA

Dok je služio vojsku, Jovan Jabu anin se sprijateljio i posebno drugovao sa Podgori aninom Urošem. Još i tada, Uroš je bio i previše debeo, a onda godinama kasnije, došao kao da su lopatom pri njemu ba ali, tako da ga je lakše bilo presko iti, nego zaobi i. Me utim, dobrodušan, nije se nikada ljutio kad bi ga ko zovnuo nadimkom – „Vepar“, kojim su mu se prijatelji sve eš e obra ali. A znao je za to, naravno, i Jovan, sa kojim se Uroš esto ujao telefonom, a ekad bi se i srijeteli.

Zove jednoga dana Uroš Jovana telefonom, pa poslije uobi ajenih pozdrava i propitivanja za zdravlje, nastavi se pri a:

- Jovane, e aš li se onoga Uži anina Milana što je sa nama služio vojsku?

- e am!

- E, on se ženi i zvao me za kuma i sad ne znam kakvi su kod njih obi aji...kako da se tamo pojavim? Stvarno ne znam? Što da kupim kao poklon?

- Ma, to je, barem, tebi lako, Uroše! Ništa ne moraš kupovati!

- Kako ništa, Jovane!

- Eto tako - ništa! - veli Jovan. Dovoljno e biti da se samo ti pojaviš!

- Ma ne može, Jovane... ma kako da ne kupim ništa?

- Ma, eto tako! Samo ti legni na sto i stavi jednu jabuku u usta! - mirno produži Jovan.

POD KOJIM USLOVIMA

Bilo je to ono vrijeme sankcija, recesija, infacija, pa onda i vrijeme dileria i kamataša. Jedan od njih bio je i Jovanov poznanik Budvanin Siniša koji i nije nešto dilerisao, ali davao je novac na kamatu.

Ljetnje je jutro i, prema “Balši a pazaru” od “Vile” se spušta Jovan Jabu anin, a od bolnice nailazi njegov kamataš Siniša. I onda uobi ajeni pozdravi:

- Koje su te vile jutros, iz Budve, ranom zorom donijele? – veli Jovan, pružaju i ruku.

- Ma, problemi, Jovane! – bezvoljno e Siniša.

- Što je, zbilja, je li što slabo! - prvi e Jovan.

- Ma, operiše se otac jednoga mojega druga, pa mu treba podosta krvi! - Pa, što, oli ti da mu daš krv?

- Dao sam ve ! – veli Siniša.

- Na koliko i pod kojim uslovima? - odmah priupita Jovan

„MARICA“ IZ PRVE RUKE

Od Cetinja prema Budvi, a nešto manje i prema Podgorici, bilo je auto-placeva kao pa ijeh repova. Ma gotovo sva auta uvezena sa Zapada i ve koriš ena.

Srije e Jovan Jabu anin jednoga Cetinjanina, vlasnika auto-placa i bivšega policajca. Pozdraviše se, a onda ovaj, iako ga Jovan nije ništa ni pitao, po e odmah da se hvali kako ima dobar izbor auta: od „opela“ do „renoa“, od „mercedesa“ do „pežoa“, pa preko „folksvagen“ do „audiya“ i „tojota“, sa crntralnom bravom i bez centralne brave, sa klimom i bez klime, sa vazdušnim jastukom i bez njega, od kabrioleta do pikapa, više voženih i manje voženih...

Sluša ga Jovan kao pažljivo, ali više i ne zna što bivši policajac pri a, pa ga naglo prekida:

- Dobro, dobro! No reci ti mene da ti nemaš jednu „maricu“ iz prve ruke!?

ŠTO SE KRISTIŠ

Nikako student Jovan Jabu anin i njegov drug Nikola iz Nikši a da ednu i sprema ispit iz sociologije, a to im je bio uslov za upis u drugu godinu. Ipak, u neko zlo vrijeme, Jovan kako tako zapeo, pa tobož spremio ispit. Bilo kako bilo, Jovan iza e na ispit i položi.

Nekoliko dana ispred sljede ega ispitnoga roka roka, Jovan ubje uje druga da i on iza e, ali ovaj uporno ne e, pošto nije ništa ni u io. Ali, Jovan oko njega kao ao oko krsta: te nije to teško, te profesor je dobar, te znaš da smo nas dvojica njemu simpat i ni, te progleda e ti kroz prste, te i ja u i i s tobom da ti je lakše i ako ti mognem što pomo i...

Otud odovud, bogami, Jovan ubijedio Nikolu. A onda na ispitu se njih dvojica pojavljuju zajedno. Vidio je profesor odmah koja je ura, što se u enja ti e, pa e iznenada:

- Dobro reci ti meni, dobri moj Nikola, što je odvojeno od države?

Nikoli to bi iznenada, ne može u trenutku da se sna e, a onda to malo i potraja. Jovan sjedi, sad se i on mu i, bi da mu šapne: „CRKVA!“ – ali kako, u e ga profesor. A onda Jovan, kako je sjedio malo postrani ke, pa da bi ga Nikola dobro vidio, ali profesor ne, uze da se krsti. I tako nekoliko puta, sve upadljivo. A onda e Nikola:

- Što se krstiš, ti si me ov e doveo!

BRA A IZ TUZI

U ono vrijeme „nebeskih“ doga anja bilo je svega i sva ega - i krize, i sankcija, i infacije, a, bogami, i rata, pa sve to pomalo zblížilo Cetinjane i Tužane. Produbile se stare, a stvorile i nove prijateljske veze, ali, isto tako, i „poslovne“. Pa, e da nabaviš bidon benzina – nego da ti ga iz Albanije i preko Jezera donesu Tužani, e po ekad da uzmeš pare na kamatu – nego da ideš u Tuzi, ako ve ne znaš kojega kamataša bliže.

Riješio Jovan Jabu anin da otvori konobu „Kum“. Ve nešto i oposlilo, ali prifalile mu pare, te on ti, zli i gori, u Budvu kod poznanika Andrije da uzme pare. Ada kako, nego na kamatu. Tako i bude.

Završio Jovan sve radove na konobi, pribavio sve što valja i što treba i zakazao sve ano otvaranje. Ne e predve e, po eše dolaziti Jovanovi poznanici, prijatelji, kumovi i ro aci, kako je i obi aj, sa po fašom pi a, a u jedno pero pojavi se i Andrija. A onda e ono uobi ajeno

– predaje Andrija Jovanu fašu pi a, pa e, celivaju i se njim:

- Brate, neka je sa sre om!

A Jovan samo produži:

- Imam ja takve bra e u Tuzi koliko o eš!

LEDI LI, BRATE

Ve mjesecima ne srije e Jovan Jabu anin svojega, poznanika, mla anoga Podgori anina i frigomehani ara Nebojšu. Ljeto je, pa Nebojša, kao serviser rashladnih ure aja, ima posla, po Crnogorskom primorju, i preko glave i urijetko navra a na Cetinje e su se bolje i upoznali u Jovanovoj kafani kada je Nebojša dolazio iz Podgorice da pe e zanat u “Obodu”.

Ne e s jeseni, kad je malo opao posao, Nebojša bio na proputovanju kod svojih u Podgoricu, pa svrnuo da se na Cetinju malo osvježi, a sa njim došla i jedna zgodna Primorka.

Prolaze njih dvoje preko „Balši a pazara“, pa uporavili pravo prema kaf u na ijoj je terasi sjedio Jovan, uz novine i jutarnju kafu. Vidi ih Jovan, preko novina, i još poizdalje, kako prilaze, drže i se za ruke, a Nebojša još i neobi no poispravljen, sa zaba enom glavom i nasmijan kao da mu je brod pod ku om došao. A onda, i ne javljaju i se, pro oše pored Jovana, kao pored „turskoga groba“ i u oše u kaf .

Sad Jovanu to malo udno, pa sve nešto misli – možda ga Nebojša, zbilja, nije vidio, a opet – ne vjeruje da nije!?

Ne stade dugo, a Nebojša i Primorkinja evojka krenuli da napuštaju kaf . Sad ve u nešto malo promijenjenoj zaljubljenosti - uhvatio Nebojša evojku rukom oko

struka, a glavu blago naslonio na njeno rame. Prolaze i pored Jovana, serviser rashladnih ure aja Nebojša se, ipak, kratko i onako neobavezno, javi:

- Zdravo, zdravo, Jovane!

A Jovan e još kra e:

- Ledi li, brate!

NECO I MI KO

GLEDA LI KO U ŠOLJU

Cetinjani Neco Prlja i Mičko Borozan - svaki spadalo na svoj način, a opet toliko "cetinjski" slični.

Oni koji su Neca bolje znali i voljeli ga, skoro kao da vjeruju kako je on smo blefirao onoga jutra, jednoga 1. janura, početkom devedesetih godina prošloga vijeka, kada su ga našli mrtvoga u sobi jednoga mostarskoga hotela i da će kad - tad banuti među njima. Kako - tako, Neco, ipak, često bane među prijatelje, barem u zanimljivim pričama i sjećanjima.

Život je to... Pa neka je ova gornja priča na zdravlje Mičku, koji je živ i zdrav i koji je život podijelio uglavnom između cetinjskih kafana i zubne ambulante. A nije da se zubar ne pojavi dekad i kući. Barem da dovede dijete iz vrtića, ili da porespava.

Ljetnje je predve erje. Na terasi cetinjske kafane „Tursko groblje“ gotovo sve mla i, ni e slobodnog stola, ista društva i baš svako svakoga zna. Za stolom za kojim je sjedio pokojni Neco Prlja, veseljak, zabavlja i zanovetalo, momci iz njegovoga društva ciju u pi e, a dvije evojke popile kafu i gledaju u šolju. Za drugim stolom - lijevo, dvije tri udava e, sve upizdrile, prvo u jednu, pa u drugu, pa u tre u šolju pa nešto šušuraju, a onda zamisle želju i zavrte prstom u fundu u dno šolje. Gataju i one. Za stolom desno Necova komšinica gleda momku u dlan i traži mu liniju života i, ne daj Bože, liniju smrti. Gata i ona. Uto nai e i stara ciganka Pašana sa Zagrablja. Necov drug je pozva da mu „ ita“ sudbinu, a Pašana, u što se našla, izvadi karte i po e i ona da gata.

Cijela se terasa zabavila oko šolja, dlanova i karata. Necu dosadno, pa kao po e da „pušti vodu“, ali se brzo vrati pa stade na otvorena vrata od kafane, ali sa ga ama na p koplja, spuštenijem do koljena, pa e jakijem glasom kao iz kakve borine i da ga svi dobro uju:

- Ima li ko da gleda u šolju?!

KUGLE

Sio Neco Prlja u baštu cetinjske „Gradske kafane“ i poru io porciju sa tri kugle sladoleda.

Po edio on poilijepo, pa krenuo ku i i zove konobaricu da naplati. Gleda ona, gleda u praznu posudu, pa se zna ajno zamislila, a onda Neco povede razgovor:

- U emu je problem?

- Ne znam koliko da naplatim!

- Kako ne znaš?

- Tako, ne znam koliko je bilo kugli. Tri, ili četiri!?

A onda e Neco:

- Lako ti je to, samo prebroj koliko ti ih je ostalo u automatu i ne možeš pogriješiti!

BUREK

Jedan od gradskih fufrija i zanovetala, još maloljetni Neco Prlja, napravio neki ispad na "Lov enovoj" utakmici, pa policajac Gavrilo dobio u zadatak da ga privede u stanicu milicije. Odmah utradan ukeba Gavrilo etika Neca i vodi ga preko Balšića pazara. Kad su bili pored Muratove slastičare, Neco e mole i vo:

- Iko Gavrilo, o eš li me puštiti da kupim jedan burek, gladan sam?

Gavrilo ga bi žao i pušti ga, a on ostade da eka ispred vrata – minut, dva, tri... pet, a onda u e u slastičaru, ali Neco str e li – mr e li, prošunjao se Gavrilo iza le a i vrgao.

Traži Gavrilo Neca, dan – dva, i tek tre i dan ga ponovo ukeba i opet ga sprovodi pored Muratove slastičare, i opet ista pri a:

- Iko, o eš li me, molim te i sad puštiti da kupim jedan burek, opet sam gladan!?

- A, ne, ne! – odmah e Gavrilo. Pa da mi umakneš kao prije. Sad ti mene ekaj, a ja u ti kupiti!

TEŠKO U ENJE

Necova majka Dragica je bila omiljena cetinjska u iteljica, dobrodušna i uvijek i za svakoga nasmijana i vesela.

Došao Neco sa evojkom, jednom simpatinom Bosankom, kod majke. Dragica ih lijepo do ekala, astila i razgovorila, a onda se u jedno pero povede pri a o školama, acima i u iteljima. Neco uti i sluša njih dvije:

- Teta Dragice, a kolika Vam je plata?

- Ne e oko tri hiljade i sedam stotina dinara!

- Ooo, pa kod nas u Bosni je u iteljima mnogo ve a plata! – kaže Bosanka evojka.

A onda se i Neco uklju i u pri u:

- Eee, ali koliko je vas teže nau iti !?

PATIKE U DAR

Obrni-okreni, e se go pojavi, Neco Prlja je, kao onaj tipini cetinjski berekin i zabavlja , uvijek bio rado vi en. Brzo je tako sticao poznanike, a onda, kasnije, i dobre prijatelje. Jedan od njih je bio i Budvanin Nikola.

Kako je Nikola trebalo da u Be i ima otvori novi kafe-bar, on na vrijeme obavijesti i pozove i prijatelje sa Cetinja. A taman posla da je zaboravio Neca. Bez njega se to nikako nije moglo.

Krenulo, sa sre om i s pomole i Boga, nekoliko Cetinjana za Be i e, pa do oše živi i zdravi i na noge, ili na to kove, brzi, a onda se uputiše prema Nikolinom kafe-baru.

Kako je, u takvim prilikama, i red, svi nose po fašu pi a, ili u kutijama, ili sve ano uvijene u ukrasni papir, sa onim fjo i ima pri vrhu. Jedino Neco, bez i ega - sam

sa sobom. Kako je, od kapije na terasi, pa nekih desetak metar do ulaza u kafe-bar, bio postavljen novi i sve ani crveni tepih, kad se približiše kapiji, Neco isko i ispred svih, brzo sazu patike, pa nose i ih u visoko podignutim rukama, stupi na tepih, pa e, kad se približi Nikoli koji je do ekivao goste na vratima:

- Druže moj, ja ovako, da ne oglibam ovaj tepih. Neka je sa sre om!

POGLEDAJ OD ŠPONDE

Ljetnje je poslijepodne u Budvi i ona mrtva ura, a na jednoj terasi ispred staroga grada zavaljeni u stolice sjede Neco Prlja i njegov drug Stevan. Stevan je ina e bio razrok, pa je na ra un toga što gleda kao bi a na dva zeca, Neco esto zbijao šale, ali Stevan se nije ljutio.

Kao po dogovoru i Neco i Stevan, ede na po jednoj, a digli noge na po drugu karijegu i ute. Još uz to i obojica zagledani visoko u brdo prema Piramidi, Braji ima i Cetinju. Prvi prekide tišinu Neco:

- Evo vi i, života ti, Stevane, špic je turisti ke sezone, a na cijelom putu od Markovi a i Staniši a, pa sve do Piramide ni e ni jednoga auta, do samo jedan šleper?

Sad se i Stevan malo pažljivije zadleda u onih nekoliko kilometara koji su se mogli vi eti kao iz kano ala, pa e:

- Ja, Neco, ne vidim ni bilo koji auto, ni šlepera.

- Ma, dobo za mali auto, to je teže i uo iti, ali šlepera moraš vi eti! - veli Neco.

- Ma, ne moram kad ga nema! Nemoj me, Neco, praviti ludoga!

- Ma, ne pravim te ludoga, ima ga!

- E, nema ga! - nervozno e Stevan. A Neco e mirno:

- A pogledaj od šponde!

LIJEP JE DAN

Onoj prvoj serpentini iznad Tocila baji koga, na izlazu iz Cetinja prema Njegušima i Kotoru, ostalo je u narodu ime – Radova krivina. A sve po starom cetinjskom profesoru i školskom nadzorniku Radu Ljesaru.

Osim što ti je sa nje Cetinje, ispod, kao na dlanu, iznad same krivine je, povisoko u kršu, a skrovita od pogleda prolaznika, jedna nevelika ublina koja rijetko kada presušuje. Pa bilo ljetno – bila zima, bilo toplo – bilo hladno, po ekad prijepodne - ali eš e po ru ku, samo ako je lijep dan, stari profesor bi, pa da je sto drugih preša, došao autom, parkirao ga na krivini, a onda gore u kršu, pored vode, satima sjedio, ekad se sun ao, odmarao i meditirao.

A onda jedne subote ujutro okupili se u Radovom stanu svadbari. Radov etvrti po redu, i najmla i sin Boro, riješio da se etvoronoži, a za evojku treba i i u Pe . Osim bra e i bliže rodbine, tu su i Borovi najbolji drugovi, a me u njima i Neco Prlja. Izme u estih šala, svako malo, neko potegne pri u da e biti najvažnije da svatove posluži lijepo vrijeme, da i utrašnja ne elja bude lijepa kao što je lijepa subota, jer treba prvo pro i ono uveno, sa vremenskih prognoza: Murino – akor – Pe , pa u povratku obrnuto.

I baš u p jedne od tih pri a, pita neko onako neobavezno:

- A o e li Rade i i sa nama?

- Ma ne, zaboga! – veli neko drugi. Nije obi aj da otac ide u svatove, a i da jeste, on je i stariji, a i put je dalek!

- A i lijep je dan! – nadoveza se na pri u Neco Prlja.

PENJANJE NA PRSTE

Bio je Miloš, cetinjski poznanik Neca Prlje, izuzetno niskoga rasta. Nije ni Neco bio baš nešto posebno jatorniji, ali za Miloša je bio ban božji.

Kupio Miloš novi auto i svaki dan sa njim u cetinjsku pjacu, parkira ga, pa se oko auta, as kurobeca, a as velja kao noga nevarena.

U jednoj od tih prilika nailazi Neco, onako usput i ne zaustavljaju i se, pozdravlja se sa Milošem, i taman kad je htio da pro e, Miloš po ede pri u:

- Neco, ne estitaš mi novi auto?

- Aaa, ja sam se nešto zamislio, pa, života mi, vidio sam tebe, ali auto nijesam nešto primijetio! – veli Neco.

- A, što misliš, Neco, kakav je ovaj „Fiat“?

Neco se tek onda, kao pažljivije zagleda, sagnu se da ga pogleda i ispod, pa e:

- Mislim da je dobar, samo ima jednu manu – previsok je!

- Kako previsok? – iznena eno e Miloš.

- Eto tako! – brzo e Neco. Moraš se penjati na prste, ili sa kakvoga škanj i a, da u eš u njega!

BEZ PATIKA

Ljeto je u Milo eru. Neco Prlja se sa društvom zaputio na jedno improvizovano tenisko igralište. Onako predve e malo rekreacije ne bi bilo s gorega, a uostalom, to mu je, pomalo, bila i neka navika koju je donio sa Cetinja.

Ali Neco na tenisera li i samo napola – nosi dva teniska reketa i lopticu, ima i šorc, ali bez majice i bosonog.

I baš se potreflo da pro u pored onda poznatoga tenisera Slobodana Bobe Živojinovi a koji je, zavaljen u

nekoj stolici, sjedio na jednoj terasi.

A onda e Neco, malo zastajkuju i:

- Bobo, o emo li ba iti barem jedan set?

- A, ne, došao sam na odmor! A nemaš ni šensu, bez patika si! – onako neobavezno e Slobodan.

- Mogu ja s tobom i bez patika! – nadoveza se odmah Neco.

DA TI POTREFIM GLAVU

Ne e do pred zoru zubar Mi ko Borozan sa društvom po cetinjskim kafanama, burdikovao i pio, pa ujutro došao na posao mamuran i na opljen kao da je pri trnu pišao. Dimi mu glava kao kla ina, a svaka ga kost boli kao da ga je mlin mlio.

Odmah za Mi kom u ambulantu u e i jedna pacijentkinja, pa ne pitaju i ništa ni sestru ni doktora, ede u zubarsku stolicu, i ozbiljno e Mi ku, zijejavu i i pokazuju i prstom :

- Doktore, ova “dvojka” me boli, polu eh od muke i odmah je vadite!

Obla e i mantil, Mi ko e mirno:

- Dobro, dobro, samo mora sestra prvo da mi pomogne da ti potrefm glavu!

SVETI LIJEK

No , duga i zimska. Vozom se iz Beograda za Crnu Goru vr u Cetinjani - zubar Mi ko Borozan i njegov drug oko Radoji i . U kupeu su i dvije evojke, slu ajni sapatnici. Mi ko drijema, a oko ispizdrio o i, ne spava mu se, nego akula sa evojkama. Predstavio druga Mi ka

kako i treba - kao zubara, ali i sebe kao doktora, još uz to i kao specijalistu-ginekologa.

U p pri e, jedna e od evojaka, ozbiljno i uštivno:

- Doktrone, što je najbolje za kontracepciju?

- "Andol" ti je za to sveti lijek! – mrtvo-ozbiljno e oko.

- "Andol"!!! - gotovo uglas e iznena eno obije. Kako zaboga doktrone "andol"?

- Lijepo! - mirno e oko. Staviš samo jednu tabletu "andola" izme u koljena, stiskaš što ja e i ne može ti niko ništa.

Tek tada se, i ne otvaraju i o i, i Mi ko uklju i u pri u

- Doktrone oko, ima nešto sigurnije i od "andola"!

- A što, doktrone? – radoznalo e evojke.

- Gramofonska plo a!- mirno e Mi ko.

DAJ KOJE BILO

Išlo je Cetinjaninu Mi ku Borozanu dijete ve dosta dugo u vrti , ali kako su za njega uvijek išle žena mu, ili majka, on nikada tamo nije obrtao. Pošto ne e ne moga za dijete po i nijedna od njih, zli i gori - po e Mi ko.

Kako nije tamo nikog znavao, pa ni vaspita ice nijesu znale njega, jedna od njih upita:

- Jeste li Vi, možda, došli za dijete?

- Jesam!

- A koje je vaše dijete?

Mi ko ga brzo ,, prona e":

- Daj koje bilo, ionako u ga utra ujutro opet vrtati!

STISNI, BABA

Babu Vasu Nikolinu zabolio jedan krnjetak što ga je, zalijek, imala u gornjoj vilici, te ona ti, a zora, oštiri pravo u cetinjsku zubnu ambulantu.

Vidi odmah zubar Mi ko Borozan da se zub babe Vase drži taman kao babin zub, pa uze kliješta da ga odmah vadi. Ali baba Vase ne e ni da uje da joj se išta škrka oko zuba, što joj se ne e dati injekcija. Mi ko je ubje uje kako se zub kole e da bi ga i ona sama mogla prstima, ili na konac izvaditi, ali aj-bo, ni na lijepe, ni na grdne, ne valja. Ne, pa ne! Vidi Mi ko da se od babe ne e lako otkrpiti, pa uze sa pulata jednu injekciju i odmah je dade babi da je drži:

- Evo, vala, kad o eš, da ti dam injekciju! Stisni je dobro, baba! Jako, jako...! Još ja e!

Baba Vase stisnula injekciju, a utoliko i Mi ko brzo ugrabi da joj cimne zub pa e onda denjožno:

- Bake, je li te boljelo, moja bake?

- Ne, sinko, no Bog ti dao svaku sre u!

- E, daj mi sad, baba, tu injekciju, e e trebati za nekoga drugoga! – odmah e Mi ko.

KRVAVI MANTIL

Došao zubar Mi ko jednoga jutra ta no i na vrijeme u ambulantu, uradio ve i nekoliko intervencija, ali vidi po sebi da nije nešto alavija, pa sve smišlja kako da se iskobelja malo do cetinjske pjace. A osim toga i društvo se sigurno ve bilo okupilo u kaf u „Galerija“ i bi e, dati, partiju preferansa po eli bez njega.

Nazirnuo se Mi ko, kroz odškrinuta vrata, nekoliko puta u ekaonicu i vidi da je sve punija i punija, i da ako

nastavi da rabota, da bi ga tu mogao i mrak ufatiti. A onda se kao pri eti jednoga dobro okrvavljenoga bijeloga bolni koga mantila što ga je za ne daj Bože, držao u ormaru, pa skide onaj isti sa sebe i obu e ovaj, pa sa kliještima u jednoj ruci i injekcijom u drugoj, namrgo en iza e u ekaonicu i onako e zna ajno:

-Ima li još ko ov e za va enje zuba!?

Taman dok se Mi ko vratio u ambulantu, skinuo mantil i obukao jaknu, ekaonica je ve bila skoro prazna.

DVA RO AKA

TRENIRA ZA MRCA

Po ru ku, uz šporet i na stolici, otac Mi ka Borozana prikunjao, a onda i dobro utvrdio, zaba io glavu unazad i hr e li hr e.

Odjednom neko zazvoni na ulaznim vratima. I ne bude i oca, Mi ko ustade da otvori, kad ono neki njegovi drugovi, navratli onako usput.

Još u hodniki po e pri a:

- e si, Mi ko, što iniš?

-Ma, vala, ništa pametno!

-A e su ti?

-Ne znam, života mi, samo smo ja i tata doma!

A onda e, otvaraju i kuhinjska vrata i pokazuju i na oca:

-A i on kao da nije doma, eno trenira za mrca!

SAMO TI, TATA, UMRI

Dva rođaka, oba špiclovi, što bi Kotorani rekli. Ili, možda, đekad i špicaškandali. Đuro Moškov i Nikša Ševaljević...

Đuro koji je, između ostalih zanimanja i bavljenja, bio i dugogodišnji student dva – tri fakulteta i koji nijedan nije dostudirao. E, sad Đuro tvrdi kako mu je baš mило što nije, jer kao što je nekada rijetkost bila biti školovan, tako je sada rijetkost i zanimljivo biti neškoloivan. Trenutno radi kao mehaničar, uža specijalnost –meštar od veločipeda i motocikala ...

Nikša, po zanimanju računovođa, ili tako nekako. Sav usporen, u pokretu, u priči, u hodu... Veliko je pitanje da li je ikada u životu potrčao. Vjerovatno da je jedino u čemu je brz, poentiranje u pričama...

Spremio se stari pomorac Marko, otac ura Moškova, da ide na brod, ali dopalo ga da nausput, kako su to u preduze u skoro uvijek i radili, ponese cijeloj posadi platu. Marko je već bio na aerodromu sa punanijem koferom para od kojega se nikako nije odvajao. Sa drugim koferom, u kojem su o eve li ne stvari, na aerodromu je i sin uro koji je došao da isprati oca. Ali pri samom kretanju, Marku nešto pozli, pa i njega i ura sa koferima prebacise u Hitnu pomoć, a onda i na bolničko odjeljenje. Ali kako go može, Marko nosi kofer i ne da živ da ga ko od njega odvoji, pa u jedno pero ugrabi da na brzinu kaže uru:

- Pazi dobro, uro, da grdan nijesi, na ovaj kofer sa parama ako mene što, ne daj Bože, gore bude. Nemoj, crni jado, da ga opuha ko, a šifra ti je kofera datum i godina mojega roenja, pa vrati, sine moj, svaki dolar u preduzeće, da nam se nos ne okine!

uro oca pažljivo saslušao, pa im ovaj završi, samo mirno nastavi:

- Samo ti, tata, umri, a ne brini za pare!

DO EKA EMO ETRDESNICU

Umro uru Moškovu otac Marko, ne samo krupan, nego uz to i debeo ovjek. Pa po onoj narodnoj: Nijesu tu debljinu vuci navukli, nego zupci natukli – Marko je me u poznanicima i prijateljima bio poznat kao poprilično slatkoran ovjek.

Pošto je Mišo B, u ime porodice, trebalo da se oprostimo od mrca i zahvali se prisutnima na sahrani, kad do oše sa mrcom na groblje, on u male, kako je i red, a i da ne bi što

pogriješio, priupita uro:

- uro, ja znam otprilike što u re i, ali ima li što posebno da kažem, ili naglasim o ocu ti?!

uro ni pet, ni šest odvrati:

- Reci, Mišo, što go o eš, samo, molim te kao Boga, nemoj nabrajati što je jeo, e emo ov e do ekati etrdesnicu!

NA GRADELE

Umro Kotoraninu uru Moškovu otac. Uradilo se sve kako valja i treba i pripremljeno da i pop obavi obred. Ali, kako se, pogotovo u tim trenucima, uvijek ne može etiti baš svake sitnice, zaboravili donijeti gran icu kojom e pop prskati mrca svetom vodicom.

Kad pop do e i po e službu, pa vi e da nema gran ice, malo zastade, pa onda e dosta prijekorno, kao da je, ne daj Bože, što više:

- uro, ne ispra a se roditelj svaki dan na ovakvi put!

A onda e uro iznena eno:

- Ja znam, pope! Ali zašto mi to kažeš?

- Zašto!? – zna ajno e pop. Kako ti to misliš da u ja mrca prskati ovom vodicom? e ti je zaboga gran ica?

- Ajde, pope, bogati, možeš i bez toga! Ne emo s njim na gradele! – dodade brzo uro.

DA JE VE A GUŽVA

Prikazuje se u gradskome bioskopu svjetski hit-film Vorena Bitija „Crveni“. Danima se traži karta više, pa redovi i gužve pred bioskopskim šalterom su veliki. Tu je i uro Moškov koji eka ve sat-dva i samo što nije došao na red.

Baš u tom trenutku stiže pred bioskop neki mladi i zastade malo, a uz to i velja se i dr i kao noga nevarena, pa svima nekako zapao za o i. Pošto je onako nervozno ufatio krug – dva i kako mu se baš, izgleda, nije ekalo mnogo, izvadi pare iz špaga i pružaju i ih uru, onako e, malo sa visine:

- Momak, uzmi mi dvije karte, za mene i evojkul!

A uro e sasvim ozbiljno:

- A, ja nijesam došao da kupujem karte!

- Pa kojega avola tu stojiš!? – sada e ve ljutito mladi .

- Da je ve a gužva! – brzo mu „objasni“ uro.

PRVO DRUGO POLUVRIJEME

Uvela se u doma em Fudbalskom savezu neka nova pravila, poznata po treneru Miljanu Miljani u koji ih je bio i predložio kao “Miljanova pravila” - nema neriješenog rezultata, nema ni produžetaka, odmah se izvode penali, i tako dalje i tako dalje...

Vjerni navija i kotorskog „Bokelja“ ve dugo navikli da njihov tim kad igra ku i, na stadionu u Kotoru, u prvom poluvrijemenu uvijek napada prema moru, a u drugom prema Vrmcu. I tako, po ela jedna od utakmica Kotorana, ali ovoga puta neuobi ajeno, i za navija e naopako - dopalo „Bokelj“ da prvo poluvrijeme napada prema Vrmcu.

Vjerni navija „Bokelja“ Tonko Škaljarin prikasnio, pa sav zadihan dolazi na tribine. Gleda on, gleda i ništa mu nije jasno. Pa onda Tonko pripogleduje na sat da nije, možda, stao i prevario ga, pa e onda onako zbunjeno uru Moškovu, prvome na kojega je potrefo, sve u jednom dahu:

- A, Rogo mili, koje je ovo poluvrijeme, ovo je nešto naopako, kad je ovo po elo...?

A uro e mirno:

- Malo prije je po elo, ali po ovim novim "Miljanovim pravilima" prvo se igra drugo poluvrijeme!

UMRLA OD ZUBA

Umrla iznanada baba ura Moškova, o eva majka, pa hitnoj pomo i nije ostalo ništa drugo nego da konstatuje smrt. Sad je li sr ana, ili moždana kap, ili nešto tre e, nije bilo više ni važno, a i baba je ve bila prispjela da joj se popije rakija.

Došli odmah komšije, okupila se ubrzo i bliža rodbina, pa kako i treba i kako se odmah i uvijek ini, prije nego se uradi i nabavi sve što mrcu treba, podvezali babi jednom bijelom maramom bradu, pa preko glave, dok je još na vrijeme i dok se ne oladi, da mrcu usta ne ostanu otvorena.

Javili odmah i uru koji nije bio ku i, da mu je baba nenadno proputila, te se i on ubrzo pojavi. Pa se povede onda ono uobi ajeno: što, kako i kad...? A onda e urova sorela Lada, uzdišu i i sažaljivo:

- Ma od ega je, zaboga, umrla?

- Izgleda od zuba! - dodade uro.

U MANDRA

Bio je urov prijatelj Savo strastveni ribar i skoro da mu nije trebalo da sluša vremensku prognozu. Naj eš e bi se predve e, ili no u, spuštao do svojega mandra a i prema plimi, ili osjeki, skoro nepogrješivo bi znao kakva

e biti no i utrašnji dan.

Umro Savu otac, pa uro pošao na sau eš e sa njihovim zajedni kim prijateljem Tinom. U jedno doba, ne e ispred pono i, pozva Savo Tina, pa malo se odvojiše od ostalih i kratko popri aše. A onda Tino krenu niz ulicu, zastajkuju i pored ura, pa kratko razmijeniše nekolicke:

- uro, nemoj po i, vra am se brzo!

- A e eš?

- Idem do obale!

Iako je uru ve sve bilo jasno, on nastavi, kao ude i se:

- A što eš dolje?

- Ma, samo da vidim i da kažem Savu, je li plima ili opjeka!

- A što, ali e tatu kopati u mandra ? – mirno dodade uro.

U KOBASICE

Po obiaju i uz jutarnju kafu, u kotorskom se „Perperu“ ita dnevna štampa. Svima bješe zanimljiva vijest kako je u Vladu Crne Gore i u opštine Cetinje i Kotor stigao zahtjev jedne me unarodne organizacije, sekte, ega li, za kupovinu jednog povelikog, ali nenaseljenoga dijela Njeguša. Organizacija, koja ima ak i svoju posebnu monetu, gradila bi tu, kaže se, turisti ko naselje isklju ivo za svoje lanove i po eks-teritorijalnom principu, a ulaganja bi trebalo da budu u vrijednosti od najmanje sedamdeset miliona eura. Ina e, pre ednik, ili vo a organizacije, bio je izvjesni Maharadža Radža Ran, ili tako nekeko.

Ve se me u kafanskim društvom razvila živa i ozbiljna pri a, pa ve skoro niklo i naselje i samo što se ve ne voze ži arom iz Taba ine, na Krstac. Izme u

ostalnih, u pri i u estvuju i oko Milov i uro Moškov. U jedno pero oko veli:

- Ma sve je to u redu i dobro, ali mi jedino jedna stvar nije jasna. Po ovome Maharadža, pa Radža, pa još i Ran moglo bi se re i da su u pitanju Indusi, ili nešto sli no? E, sad, nijesam siguran, ali može li do i vrijeme, ako se nasele ovamo, da se i mi Njeguši moramo obrezivati?

A onda se uro samo mirno nadoveza:

- Ako i budete morali, ne ete vi ni to štetovati, no u kobasice?

GRIJEMO SE NA DIJANU

Ne e krajem zime razboljela se uru Moškovu žena Dijana i ve danima nikako da joj spadne visoka temperatura. Uz to, isto tako danima, dere i neka bura da kida meso od kosti, pa uro, zli i gori, mora umjesto žene, redovno još i u špenzu.

I tako, jedno jutro uro poranio da kupi leb i mlijeko, pa pravo, preko puta, u najbližu prodavnicu u Tabu ini, a tamo ve nekoliko žena iz iste ulice, pa još i dvije prodava ice. A žene kao žene, za akulale, pa jedna veli kako ovakve zime ne pamti, druga da joj ne pomaže ni šporet na drva, a tre a da njoj ne pomažu ni šporet i termo – pe zajedno... Sluša ih uro, pa e odjednom:

- A mi doma evo nekoliko dana niti nalažemo šporet, niti palimo termo – pe , ili klimu, a nije nam hladno!

A onda žene tek za opekale, pa e jedna:

- Pa na što se onda grijete?

uro samo mirno produži:

- Mi na Dijanu! Evo nekoliko dana ne možemo joj skinuti temperaturu ispod etrdeset!

PRAVO NA POŠTU

Došla neka nova višestrana ka vremena, pa sa njima i esti izbori, te opštinski, te republi ki... a bira i, pogotovo oni stariji, teško se snalaze u svemu.

Na nekim od tih izbora uro je bio lan bira kog odbora.

Došla jedna stara Škaljarica da završi svoju gra ansku obavezu, pa onda redom - u injeli i oni iz odbora i ona sve kako valja i treba. Ali kada je izašla iz kabine za glasanje sa preklopljenim listi em, baba se zbunila, stala nasred prostorije i pita ura:

- Sine, što u sad sa ovim?

A uro e odmah:

- Baba, u koverat i pravo na poštu!

VOZI LI POP

Rijetko uro Moškov ide u crkvu, ali iz poštovanja prema prijatelju Tihu Homenu i njegovom ocu koji je bio skoro umro, odlu i da po e na pomen i jutarnju misu u škaljarsku crkvu „Gospu od snijega“.

Pošto je uro bio ve malo prispao, pa da ne bi okasnio, spremi se na brzinu, tako da nije imao kad razmišljati što mu je u džepovima, ili ima li, ili nema para. A kako su to bile one godine kada goriva za auta nije bilo u slobodnoj prodaji, nego se mjese no, na pumpama, moglo kupiti samo etrdeset litara i to uz bonove, on ti je pošao na misu samo sa jednim bonom za gorivo u džepu.

Dok je misu služio neki stariji svještenik, jedan je mla i pop, sa kvantijerom u rukama, me u okupljenima kupio dobrovoljne nov ane priloge, ili lemozinu. Kad je došao do ura, i on stavi ruku u džep da izvadi novac da

da prilog, ali izvu e samo bon za gorivo. A onda se odmah i mirno, nagnu prema svješteniku, pa e mu na uho i u „male“:

- Vozi li pop auto?
- Vozi, vozi! - veli ovaj.
- Pa daj mu onda ovaj bon! - mirno dodade uro.

UKRCAJ

Bili su urov otac Marko i Kotoranin Brato dobri i dugogodišnji prijatelji. Osim toga, jednako toliko bili su i pomorci, pa su ponekad i navigavali zajedno.

Marko je ve bio poodavno umro, a Brato, ve u godinama i nešto se razbolio, pa završio u bolnici. Kako je i red, urova majka Danica je poštovala Markove drugove i držala do prijateljstava svojega pokojnoga muža, pa im je ula da se Brato razbolio, po e u bolnicu da ga obi e. Kad se vratila, prvi po ede pri u sin uro:

- Mama, jesi li bila u bolnicu? - Jesam!
- A kako bješe Brato?
- Nikako! Eto, poznao me odmah, ali sve drugo ne valja ništa! - A pri a li što!
- On pri a, ali se stalno gubi i bunca! Pitao me nekoliko puta kako mi je Marko, što ini i e je?
- A što si mu ti rekla, mama?
- Ja sam bila strunjena i od muke nijesam ništa ni progovarala!
- E, greota je! Bogami si, mama, trebala nešto re i da mu barem malo olakšaš!
- A što da mu kažem, sine, kad me pita - plovi li tvoj tata koji je davno pod zemljom?
- Trebala si mu, majko, lijepo re i da je Marko na brod i da plovi, a da njega - ekaju na ukrcaj! - doda brzo uro.

IZVANREDNI STUDENT

Studirao je uro Moškov u Podgorici. Sad nije nikad ta no utvr eno koliko fakulteta i koliko godina - tri, etiri, pet... To samo on i vile znaju, jer nekada ga mjesecima nije ni ku a, ni famelja gledala, a onda ga mjesecima ne bi bilo u Podgorici, a bilo bi ga ku i, pa mu oni doma nikada nijesu bili sigurni da li uro redovno, ili vanredno studira. Nikada nije ta no utvr eno ni to da li je upisivao samo dva, ili možda i tre i fakultet.

Zato bi urov otac Marko, kada bi ga neko priupitao: “Koja je uru godina fakulteta?” - od godine za godinu, precizno odgovarao:

- Druga od ku e!
- Tre a od ku e!
- etvrta od ku e!...

A onda jedne jeseni, studenti se poslije ferija razmiljeli - ku koji, mili moji, a uro ostao doma i ni e ne trmiže. Sve to nešto sumnjivo ocu Marku, pa e izokolo:

- uro, jesi li ti redovni, ili vanredni student?
- Izvanredni! - kao iz puške e uro.

BOKSER I KARATISTA

Izveo uro u šetnju ku noga ljubimca, irskog terijera Kevina, malo višega od ma ke. Kad je bio ne e preko Rive, nai e neka gospo a koja je tako e na povodcu vodila jednoga ogromnoga psa.

A onda urov Kevin po e da laje na pridošlicu i još se po e zalijetati prema njemu, iako ga je ovaj komotno mogao u zubima nositi. Zategli povodce i gospo a i uro da ne bi došlo do sukoba i da ne bi krv legla, a onda e gospo a:

- Molim Vas, gospodine, Vi možete lakše zadržati toga Vašega psa, ja ne u ništa odgovarati ako ga ovaj rastrgne!

- Ma ne e, gospo o, ja bih po Vama rekao da ga nijeste tako vaspitali... oprostite, dresirali! – ispravlja se uro.

- Ne e, je li! – nastavlja ozbiljno gospo a. A znate li da je ovo jedan od najkrvolo njihovih pasa – bokser?

- Evo sad znam! - produži mirno uro. Ali, znate li Vi da je ovaj moj Kevin karatista - crni pojas, peti dan?

MORAŠ JESTI

Navalio jedan prosjak na uro kao smrt na babu:

- Daj mi koju paru!

I tek onda se povede prava pri a:

- A što da ti dam? - veli uro.

- Koju paru, koju paru, gladan sam!

- A što si gladan?

- Ne ijem, ne ijem ništa nekoliko dana, daj mi koju paru!

- A moraš jesti!

- A ja ne ijem, ne ijem ništa!

- uješ li što ti velim, moraš jesti!

- Ali ja ti velim da ne ijem! - ne odustaje prosjak.

Ali ne odustaje ni uro:

- Moraš, moraš, na silu moraš da iješ!

Prosjaku je izgleda prvome dosadilo, jer je prvi i odustao.

VISIBABA

Dok je još studirao u Podgorici, baba jednog urovog prijatelja iz Zagori a digla ruku na sebe. im je uo, po e uro sa još nekoliko prijatelja na sau eš e. Iako još zimska, no je bila vedra i lijepa i ne baš hladna, pa se ed i u ku i, i ispred ku e i o po ne emu se stalno pri a, ali niko iz urovoga društva ne zna kako je baba završila. Tek kad do e jedan od momaka što je služio kavu i pi e, ispri a im:

„Neko na posao, neko u školu i nikoga nije bilo doma, do ede i baba. A onda je prvi, iz škole, došao njihov unu i Nikola, ak – prvak, pa ga je ede odmah uzeo, kako je inio vazda kad je bio lijep dan, da prošetaju malo uz Goricu. I kad su se vratili, ede je sio ispred ku e, a unu i ostao da igra okolo. I tako se mali trefo iza ku e i on je prvi našao babu kako visi o jednoj šljivi...“

Ponovo se pri a ko zna o emu da se nekako prekrati no i tek poslije jedno sat – dva, neko e iz urovoga društva:

- Ma, mene se ono dijete što je našlo obješenu babu nikako ne skida sa uma?

- I mene ga je žao, to je makanj e! - veli drugi.

- Može to, ne daj bože, ostaviti posljedice na njega!- dodaje tre i.

A onda se umiješa i uro:

- A ne e, ne e sigurno! Ja sam uo sad tu od jednoga njihovoga komšije kako veli da je mali odmah dotr ao do eda da mu kaže: „ edo, edo, stiglo je izgleda prolje e, eno iza ku e VISIBABA!“

MRTVA BI USTA PILA

Umrla baba Kotoraninu Milanu Mitrovome. Došli na sau eš e Milanovi prijatelji, pa i da pre ede mrca, iako nije neka velika žalost. Bio je me u njima i Kotoranin uro Moškov koji je ne e do po pono i ve bio popio etiri - pet lijepijeh, doma ijeh rakija i to mu je taman bilo dosta, pošto i nije baš te ve eri bio od nekoga velikoga pi a. Kad do oše momci sa pi em još jednom. uro ne š e da uzme, ali jedan od njih navali:

- Ajde, o e, uzmi, ne stidi se!

- Fala ti, dosta mi je za no as! - odvrati uro.

- Ovo ti je, da te niko ne prevari, ista doma a kap rakije!

- Ma, ne mogu, bogami! - ne može nikako da se odgovori uro.

Ali momak iz posluge i dalje bi uporan:

- Ma, ajde uzmi, mrtva bi usta od nje popila!

- Pa što ne daš babi! - dodade brzo uro.

OŽALOŠ ENA Š ER I SRE NI SIN

Grdno se nešto naljutio Dobro anin Sreten na sestru i na majku, pa se na njih žali, u krvave, prijatelju uru Moškovu. I baš našao crkvu e e se Bogu moliti. uro ga kao tješi, nalazi i pomalo razumijevanja za njegov ijed, a onda e Sreten:

- E, ma, vala ne u mami ni na sahranu po i.

A onda uro polako širi pri u:

- A, moraš barem to!

- E, ne u sigurno, kad ti kažem!

- Dobro, ali oni e te sigurno, na osmrtnici, staviti u ožaloš ene!

- E, ne e, vala, ni to!

- Ma, i ako te stave, veli uro, ništa strašno! Samo neka napišu: „Ožaloš ena š er i sre ni sin!“

PAPAGAJ I O

Famelja urovoga komšije vatrogasca Joška imala je papagaja i a. Ali jednoga dana, od papagaja ni traga ni glasa. Dali se svi iz ku e u potragu, ali ega nema - nema. I tako danima i Joško, i žena, i eca mu, prvo po komšiluku, pa onda po cijeloj Taba ini, zovu, dozivaju, ipaju: - iii ooo! iii ooo! iii ooo...!

Dosadilo to uru, pa kad ih srete, sažaljivo e i samo što im ne izjavljuje sau eš e:

- Žao mi je, znam da je bio ku ni ljubimac, ali što da radite? Teško jeste, ali morate ga prežaliti!

- A, moj uro, veli Joško, nije nam bio samo ljubimac, nego kao lan porodice!

- Ma dobro, znam ja to, ali kažem vam - koga nema, bez njega se mora. Nego znate li što vam je najbolje da uradite - po ite subotom tu do Rive, pazarni je dan, i ja sam jednom vidio da ima da se kupi lijepih papagaja, tu ne e oko deset do dvadeset eura!

- Ali ne možemo mi kupiti nikada papagaja kao što je bio i o! - veli Joško. On je bio, osim krsta, kao eljade! Nema što nije znao!

- Aaa, pa ako je tako, onda ne brinite! - dodade uro. Kad je tako pametan i sve zna, pita e on nekoga e je ku a Joška vatrogasca i vrati e se sigurno!

KOLIKO SI NA GUBITKU

Bilo je to ono vrijeme velike infacije kada banaka kao da nije bilo, a ako je i bilo u njima je imalo najmanje para, pa se mijenjalo, razmjenjivalo i dilerisalo po ulicama, u kafanama, na svakom ošku. Od svakoga koga sretnoš, a ne znaš ga, skoro da ti se privi ao diler. A jedan od dilera bio je i Matija Paravina, urov poznanik iz Tivta. Kao da se Matija po cio dan nije u ku u savijao – te evo ga ovamo, te evo ga onamo, a naj eš e na tivatske Pine, a ekad i na kotorsku Rivu. Dileriše li, dileriše, dan – no !

A onda, desi se da je Matiji bio umro otac. Po e uro drugoga dana sau eš a da završi i tu gra ansku obavezu. Prvo se pokloni nad mrcem kako je i red, pa oko sanduka, pravo kod Matije i sažaljivo e i sa naklonom:

- Moje iskreno sau eš e za tvojim ocem...!

Pa onda, ne puštaju i Matijinu ruku i bez zastajanja, produži:

- I još jedno moje iskreno sau eš e...!

A onda se nagnu kao da e da se s njim celiva, pa e mu na uho:

- Ne ra unaju i tatu, koliko si ova dva dana na gubitku?

ZIMSKE SANDALE

U Kotoru avgust mjesec i prži sunce da oba oka isko e. Stoji uro sa društvom ispred vrata od Staroga grada i vidi kako im poizdalje, od Gurdi a, u susret dolazi njegova poznanica Gracijela koju dugo nije vidio.

A upade mu i još nešto u o i - dok od silne vru ine svako gleda da što više skine sa sebe, a neki idu i bosu, Gracijela se uparadirala i obula neke izme do iznad

koljena. Kad nai e povede se i pri a:

- e si, Gracijela, nijesam te dugo vidio? - pita uro.

- Bila sam neko vrijeme u Italiji!

- A oli mi re i nešto, života ti, ma se nemoj najjediti?

- O u, što ti ne u re i!

- Evo vi i, mene od vru ine i ove japanke smetaju, i ne znam kako tebe nije vru e i kako trpiš te izme?

- Da znaš uro da ti je sad ovo u Italiji moda!

- Aaa, zna i tako, nijesam znao!- veli uro. No vi i, molim te, oli mi kad opet po eš u Italiju donijeti jedne zimske sandale da i ja malo pratim modu !?

KOLIKO JE KVADRAT

Kod ura Moškova, u Tabu inu, došli neki potencijalni kupci da se raspituju o stanovima koji bi trebalo da se grade na njegovom placu. A onda ona uobi ajena pri a - te kolika e biti zgada, pa sa koliko stanova i kad e sve biti gotovo..., a onda se prešlo na konkretniju pri u o kvadraturi. Kad su saznali i od koliko e kvadrata biti garsonjere, a od koliko jednosobni i dvosobni stanovi, jedna e gospo a uru:

- Dobro, gospodine Moškov, evo skoro sve smo saznali i još ostaje da nam kažeta koliko je kvadrat?

- Kao i svu ! - kao iz topa e uro.

A onda e ona zapanjeno:

- Moolim? Zna i kvadrat je ov e koliko, recimo, i u Nikši u, ili Andrijevići, Plužinama, Gusinju...!?

- Jeste, gospo o! - mirno nastavi uro.

- Ma, nemojte se sprdati, molim Vas!

uro samo produži:

- Ma, ne sprdam se, gospo o! Kvadrat je i ov e isto kao i svu - metar sa metar!

VATERPOLO GOLMAN

Ne ide uro baš esto u crkvu, a pogotovo ne na mise, osim kad je neka neizbježna obaveza. Ali, jedne Badnje ve eri po e sa nekim društvom na pono ku u kotorsku katedralu Sv. Tripuna.

Po obi aju, katedrala puna vjernika, a misu služe desetak popova i biskup, što doma ih, što iz okruženja. Po obi aju, svi popovi gotovo kratko i jednoobrazno podšišani, a jedino biskup na glavi ima ljubi astu i plitku kapicu, tako da je to baš onaj, više nego upadljivi detalj. I nekako u sred onog prostora ispunjenog te nom i blagom akustikom orgulja i pjesme i smjernoš u vjernika, za u se jasno glas jedne starice koja je nekoga pitala:

- Ma, Bože mi oprost, zašto samo onaj jedan od njih ima onu ljubi astu kapicu?

uro, koji je stajao odmah iza starice prvi ugrabi da joj objasni:

- Koliko se ja razumijem u vaterpolo, ono im je golman!

PUKAO MU KILER

Pošao uro sa prijateljima na Cetinje da gleda fudbalsku utakmicu „Lov ena“ i „Bokelja“.

Poslije nekoga žestokoga sudara jedan igra doma ina ostao da nepomi no leži i svi na stadionu i na tribinama o ekuju da doktor u e na teren.

Potraja to malo duže, a onda se zbilja pojavi ovjek koji u e na teren, tr e i prema povrije enome. Ali, ovjek je ponajmanje li io na doktora, barem prema opremi - umjesto one uobi ajene ljekarske torbe, nosio je jedan bidon od nekih petnaest - dvadeset litara.

A onda jedan od doma ih navija a e, onako više za sebe:

- Ma, što mu je, zaboga, kad onoliko nepomi an leži? uro se samo nadoveza:

- A, po doktoru, ovjek bi rekao da mu je pukao kiler!

NIŠTA BEZ EKIRE

Ispampanali prijatelji Kotoranina Mija od Kaštela kako je predebeo i kako bi trebalo da po e obavezno kod doktora da se prekontroliše, pa on zbilja infsaio da nije dobro. Jedino ga je uro Moškov ubje ivao da je on zdrav kao drijen i da ne treba da brine.

Konta Mijo da ne bi isto bilo s gorega da skokne do bolnice, pa kako je i red, prvo po e da uradi analizu krvi i mokra e, a sa tim nalazima tek onda i na mediga.

Dolazi uve e Mijo u kafanu, a društvo eka laboratorijske i ljekarske izvještaje iz prve ruke. Prvo e uro kao zabrinuto:

- Mijo, je si li bio kod dotura?

- Jesam!

- I što ti je rekao?

- Rekao mi je da sam zdrav i da mi nema smrti bez ekire!

- A ovo prvo sam ti i ja zborio! - odmah e uro. Jedino sam zaboravio da ti kažem u vezi ovoga drugoga, da se tako i krmad biju!

LAJE NA DUŽNIKE

Imao je uro Moškov jedno zgr eno kev alo - irskog terijera, zvanoga Kevin. Sad Kevin nije mnogo lajao na prolaznike i na auta, ali pojavili se ko na motoru, da mu duh ispadne. Pogotovo navrati li ko u garažu kod meštra od motora ura. Kontao je uro što bi to moglo biti i skntao da nema što drugo, nego da je ne e neko Kevina dobro o ešao motorom.

Nekoliko puta je kod meštra ura dolazio sa motorom i radi opravke, njegov poznanik Budvanin Marjan. uro je po nešto škrkao i opravljaao, ali Marjan, nešto nije baš pla ao. Te jednom e Marjan: „A, ovo je sitnica!“..., pa drugi put: „A, nemam sad para pri sebi!“..., pa tre i put: „A, sve emo najedno kad bude nešto više rabote!“... Ni uro se nije mnogo podijevao za pare, ali je zato Kevin lajanjem do ekivao i ispra ao iz garaže motoristu Marjana kao i svakojega motoristu, da se ulecao komšiluk

A onda, dovodi Marjan i etvrti put motor na opravku, a Kevin kao Kevin, što navikao, to ne zaboravio. Navikao i Marjan na njegovo lajanje, pa isto priupita ura:

- Ma reci mi, uro, laje li ovaj pas na svakoga kao na mene? A uro e dim u dim: - A, ne, ne, on ti samo laje na dužnike!

IZGRIŽENA SEMMICA

urovoj k erkici Ivi po eli da ni u zubi, pa dijete kao dijete, ega se go do epa, trpa u usta i grize. Kako joj je ekad pri ruci bio i tatin mobilni telefon, postao i on einja igra ka i pomagalo za grickanje, pogotovo onaj dio telefona sa tipkama. I tako iz dana u dan, dijete ponajviše izgrizlo onaj ošak sa tipkom – sedmicom, tako

da se brojka uopšte više i ne vidi.

Izašao uro u grad i srije e se sa jednim poznanikom:

- Dobro što sam te srio! – veli uro. Prije neki dan si mi nešto trebao, a nemam tvoj broj telefona!

- Pa, evo sad ga ukucaj i memoriši! – veli ovaj.

uro vadi mobilni, a poznanik po e da diktira:

- NULA...ŠEST...SEDMAM...!

I uro po e da ukucava, pa naglo prekide:

- Moraš mijenjati broj telefona! Evo, vi i, nemam sedmice, mala Iva mi je izgrizla!

NEMOJ ANITI PRUŽITI RUKU

Starac Tripo i žena mu Anita su živjeli u Taba ini sami, a osim toga nijesu ni jedno ni drugo imali nikoga blišnjega od rodbine. A onda jednoga dana umre Anita. uju to uro Moškov i Tino Homen, pa kao dobri komšije iz istih stopa po u na sau eš e.

Kako tada u Kotoru još uvijek nije bilo kapelice, Anita je bila izložena u crkvi na školjarskom groblju. Na dvadesetak metara od crkve, srije u njih dvojica poznanika Nikolu koji se vra ao sa sau eš a. Pozdraviše se sa Nikolom, pa pošto nikada nijesu bili na sau eš u u crkvi, pitaju ga, da ne bi što pogriješili, kakav je obi aj. A Nikola e:

- Ma, kao bilo e drugo! Poklonite se nad Anitom, a Tripu pružite ruku!

Produžiše njih dvojica prema crkvi - Tino ispred, a uro iza. Kad je Tino zagazio na prvi stepenik ispred ulaza u crkvu, uro e mu u male:

- Tino, jesi li dobro zapamtio, nemoj Aniti pružiti ruku, a Tripu se pokloniti!

ZADOVOLJAVA, NE ZADOVOLJAVA

ede na jednoj kotorskoj terasi drugari uro Moškov i Perica i njihova poznanica Verica. Kako je vrijeme upisa aka-prvaka u školu, Perica se raspituje kod Verice što je to reformisana škola, jer je u dilemi da li maloga sina Marka da upiše po starom, ili po novom programu.

Pošto Verica ima dva sina koji joj ve , dvije-tri godine unazad, poha aju školu po novom programu, ona iscrpno objašnjava Perici:

- Znaš kako, ja mislim da je bolje da ga upišeš po novom programu. To ti je nešto izme u vrti a i škole, nešto neobaveznije, nego klasi na škola. Uostalom sa njima rade i vaspita ice i u iteljice, pa ima dosta i igre i zabave, ali i u enja. A onda, na kraju, ni ocjene nijesu one klasi ne – „jedinica“, „dvojka“, „trojka“, „ etvorka“..., nego opisne – „zadovoljava“, „izuzetno zadovoljava“, „ne zadovoljava“...

U tom trenutku je prekida uro:

- Pa reci mi, Verice, molim te, što oni idu tamo – da u e, ili da jebu?

E SU MU OBRAZI

Nekada crnpurasti i i eljavi Kotoranin Karino Kova po eo ve da sijedi, pa nešto veli sebi: Ma, ne u sije eti sve dok ima farbe. Tako i bi. Karino pravo u frizerski salon, pa udari neku crnu farbu da crnja biti ne može. Sad ve nije bio mali-prosijedi, nego opet, mali-crnpurasti.

Ali na zulu fma, sijede se teško mogu sakriti. Prošlo nekoliko dana, pa Karinu, u odnosu na crnilo kose, zulu f izrazito sijedi.

Dolazi Karino u jedno društvo, u kojemu je bio i uro

Moškov. A onda e neko:

- Karino, jesi li se to životati, ofarbao?

- Jesam! - veli Karino. To ti je danas moderno!

- Dobro, ali što nijesi i zulufe ofarbao?

Tek onda se nadovezuje uro:

- A mogao je on i to, ali ih je tako namjerno ostavio zbog ogleдалa!

- Zbog ogleдалa! - iznena eno e neko

- Eee! - mrno e uro. Da vazda, kad se pogleda, zna s koje mu strane do u obrazi - naprijed, ili nazad!

SKVASI EŠ SE

Obe ao uro Moškov komšinici Minji iz Tabane da e nešto popraviti i dovesti u red oko tamošnje crkve. Ali prolaze dani i dani, a onda i ne elje i mjeseci, a od urovoga obe enja i rabote – ništa. A komšinica Minja, ne da to ne zaboravlja, nego kako koji put sretne ura, odmah e i bez pozdrava: „ uro, ti obe a i ne završi ono!“, pa: „Kad eš više, uro, ono uraditi?“, pa : „Sje aš li se, komšija, što si davno obe ao?“...

Dosadilo sve to pomalo uru, ali onako ravnodušnome, na jedno mu uho u e, a na drugo iza e.

A onda jednoga avgustovskoga dana, uro edi u ladovini ispred kaf a u Tabane i pije kafu. Utoliko nailazi ulicom Minja iz špenze, pa kako je bilo ne e oko podne i pripekla ona „jabuka božja“, Minja raširila jedan veliki lumbrelin da se koliko toliko zaštiti. Kad se tref naspram ura i vi e ga, Minja zastade posred ulice, pa e, po ko zna koji put, istu pri u:

„Znaš li, uro, da smo se davno dogovorili... Grehota je to da ne završimo... Ajde, uro, poslušaj me, nema tu mnogo rabote... Ma imaš vremena da ediš po kafanama,

a za ovo nemaš...!“

I tako odužila Minja, vrte i onim otvorenim kišobranom iznad glave, i ko zna koliko bi još da je uro ne prekide:

- Ajde, Minja, doma, vidiš li - skvasi eš se!

SVI SVETI

Priprema orija R. materijal za štampanje knjige anegdota crnogorskog narodnog humora. Anegdota, po anegdota, ori inal, po ori inal, došlo se i do Kotoranina uroa Moškova. Kako se u jednoj anegdoti spominje i urova krsna slava, a autor ta no ne zapisao, ili zapamtio koja je uru slava, pozva ga telefonom i povede se razgovor:

- Alo, uro!

- Jesam!

- oko je! Vi i, molim te, znaš što mi treba...

- Ne znam! - prekida ga uro u p rije i.

- Dobro, znam da ne znaš, ali, evo, re i u ti! - nastavlja oko. Pošto pripremam za štampu jednu knjigu anegdota, ima jedna pri a u vezi sa tvojom krsnom slavom... Koja ti je slava?

- Svi Sveti!

- Stvarno?

A uro mirno nastavi:

- Jes, majke mi! Ja se nijednome svecu nijesam eo zamjeriti, pa sam ih sve uzeo!

KAKO ZNAM IZABRATI

Kotorski katolici su jedni od rijetkih koji su zadržali obi aj krsne slave. Pa tako i uro Moškov, ni jedne godine ne pregriješi, a da za slavu “Svi Sveti” ne pozove na ru ak drugove i prijatelje.

Na jednoj od slava pokupilo se društvo i posijedalo za trpezom, ali uro se sve nešto uzvrtio, pa svako malo ustaje, pa po trpezariji, pa onda do kuhinje, a sve za Dijanom, drugom, po redu, ženom – te: „Dijana, trebam li ti što pomo i?“; te: „Dijana, je li sve u redu?“; te: „Dijana, nemoj ega da fali!“...

A Dijana, iako ima posla preko glave, sve pripremila i sve stiže, ali joj uro sa njegovom pri om dosadniji i teži od svega drugoga. Pa, ipak, Dijana pristojno odgovara na sva njegova pitanja, ali e poslije još jednoga, ko zna kojega po redu, onako nervozno:

- Znaš što, uro, ako ti ne valja ovo što ja radim, ti se razvodi i traži tre u ženu:

- O u, kako znam izabrati! – brzo e uro.

RADOZNALOST

Pošao Nikša Ševaljevi u kancelariju kod šefce da nešto oposli. Kako vrata bjehu otvorena, odmah u e, a ona i ne vidi ga, a još nervozna i u nekoj gužvi, preme e po nekim papirima. Nikša malo po eka, pa tek kad ga ona primijeti, onako e blago i u tivo, kako samo on umije:

- Šefce, što radite?

A onda e ona nervozno:

- Što radim... što radim! Jebem radoznale, eto to radim! Nikša samo smireno produži:

- Da znate, šefce, da sam strašno radoznao!

U MIKROTALASNU

Razboljela se, pa onda zanemogla i zaleгла baba Nikšinog prijatelja ovanija Kaštelana pa ovaj mora po esto da ide ku i i uku anima dâ ruku pomo i.

ede jednom prilikom u kafani njih dvojica, a onda ovani pogleda na sat, naglo ustade i krenu. Iako je otprilike znao e e mu drug, Nikša ga za svaki slu aj priupita:

- e eš?

- Idem, treba e možda ve sad da okrenemo babu!

A onda e Nikša kao iznena eno:

- A što, ali babu držite u mikrotalasnu?

NA MOBU

esto možete sresti zajedno, ali samo u popodnevnim satima, ili uve e, tri kotorska drugara – Nikšu, Prca i Mija. Ve dugo rade u državnoj službi Nikša i Mijo. A za Prca, koji ne radi, Nikša kaže da ustane sigurno do podna, ali samo ako mu se, toga jutra, ne e oko 11 i p , kakvi kamion okretao oko ku e. I eto tako, Prca nije glas takvoga radnika, da kad Mija pitate koliko Prco ima godina, on e u jednom dahu: „Ima kao i ja 45, a nema bez dvije godine radnoga staža.“

Ne e predve e, okupilo se uobi ajeno društvo na terasi ispred kotorskog „Perpera“ - desetak istih koje možeš slobodno ve zavoditi i kao inventar. Za jednim stolom dvojica, za drugim neko sam edi, oni za tre im digli noge na slobodne stolice, a dvojica-trojica posijedali po skalinama. Našli se tu naravno i Nikša, Prco i Mijo. Nai e uto i Lada, poznanica baš svih prisutnih. A onda e ono uobi ajeno:

- Dobrove e!

Prihvatiše svi:

- Dobrove e! Dobrove e! Dobrove e!..

- Što radite? – pita Lada

- Kod Prca smo na mobu! – mirno dodade Nikša.

ŠTO JE ZNAO SA 35

Po ela se u nekom, uglavnom antiratnom društvu iz „Marinaia“ kafanska pri a o našoj bližoj prošlosti. Te ko je bio krajem osamdesetih za razne „AB“ i „balvan“ revolucije, a ko nije...,te ko jest bio, ali se brzo kapijo, pa poslije nije..., te ko je po etkom devedesetih podržavao „mlade, lijepe i pametne“ u „Ratu za mir“, a ko nije...

I baš usred pri e u kafanu ulazi Dragomir Kova , a onda e neko:

- E, evo ga ovaj što ulazi da mi ne da lagati, on ti je u po etku podržavao „rat za mir“, ali se poslije osvijestio!

A onda se Nikša samo mirno nadoveza:

- Ta no, ali nemojte dušu griješiti, što je on mogao znati sa trideset i pet godina!

OMETEN U RAZVOJU

Dan za danom, pogotovo zimi i s kišama – dosadno je, pa se u jednom ustaljenom kotorskom društvu kontresaju gradske novitadi. Ali u društvu još uvijek nema dugogodišnjeg prijatelja i saradnika iz iste kancelarije Rica Bašeta. Tek, u p neke pri e dolazi i Rico, a onda se pri a sa ribanja, škampa i gambora preba a na naftnu industriju.

Pita neko Rico da li je ta no da je u „Jugopetrolu“ došlo do nekih kadrovskih promjena, a on im objašnjava da je njegov pretpostavljeni direktor Milan iz sektora za prodaju preba en u sektor za razvoj. A onda pita neko:

- Rico, o e li Milan i tebe za saradnika povu i u sektor za razvoj?

Tek tada se u pri u uklju uje i Nikša Ševaljevi :

- O e, pa da „Jugopetrol“ ostane ometen u razvoju!

NAPUNI EŠ BOLNICU

edi se na terasi kotorskog „Marinaia“ za nekoliko stolova i pri a svako sa svakim. A onda Mijo od Kaštela uze da ispri a jedan vic:

- Imao neki postariji ovjek saobra ajni udes, pa završio u risanskoj bolnici. Poslije anestezije i hirurške intervencije, budi se i ni im ni makac – cio u gipsu. Dolazi doktor, a on prvo što e da ga pita: „Doktore, o u li ja mo i upražnjavati seks kad mi skinete ovaj gips?“ „O eš, što ne eš!“, veli doktor. A on e sav sre an: „Blago mene, dosad nijesam mogao!“

I im Mijo završi, nastavi Nikša:

- Ispri aj ti to još u tri – etiri kafane, pa eš za ne elju dana napuniti risansku bolnicu!

OV E BI BIO MOŠKOV

Zimsko je vrijeme pa se stalno društvo iz kotorskoga “Perpera” sabilo u kaf i kako je davno i po sto puta ispri anos sve što je imalo da se ispri a, skoro svi se zagledali u prenos jedne utakmice košarkaške Evrolige izme u španske “Tau Keramike” i gr kog “Olimpijakosa”.

Izme u ostalih tu su i ro aci - Nikša Ševaljevi i uro Moškov. Ina e uro ima nadimak Junac, ali to njemu ni najmanje ne smeta, naprotiv, ako treba po ekad se tako i predstavi: uro Junac!

Tijesan rezultat, pa se svi zagledali, svi komentarišu i svi manje - više imaju i stru no košarkaško mišljenje. Kako je u španskom timu ponajbolji na terenu bio neki Teletovi , za e se i o njemu pri a, pa e neko, ne e u p nje:

- Odakle je rodom ovaj Teletovi ?

- Iz Bosne! - dodaje odmah uro Moškov.

A Nikša se odmah nadoveza na ro aka:

- Da je odavde sigurno bi bio Moškov!

NIŠTA NA NJEGOVU VISINU

Godinama je Rico Bašeto, drug Nikše Ševaljevi a, bio onako umjereno puna ak, pa opet, iako omalen, bilo je to, koliko-toliko, sa mjerom i ne previše upadljivo. Ali, onako gulozan, zadnjih se godina i edov Rico dobro uobro io, pa došao širi no duži. Kao da je ko lopatom pri njemu ba ao, raš inio se da ga je, još na onu njegovu “visinu”, lakše bilo presko iti, nego zaobi i.

Kako je Rico vremenom po eo da ima problema sa krvnim pritiskom i masno om u krvi, u jednom se društvu u kojemu su bili i on i Nikša, po ela pri a o Ricovim terapijama i neophodnom mršavljenju. Rico ih ubje uje kako on ve preduzima potrebne korake na sanaciji svoje tjelesne mase i kako mu doma kažu da on ve na o i mrša, a onda e neko:

- Ma, nemoj molim te, da pri aš! Ti nijesi ni grama smršao!

- I ja mislim! - dodaje drugi.

- Koga ti ubje uješ! - veli tre i. Jesi li se kod mene ju e mjerio na ku noj vagi i imaš preko stotinu kila!

- Nije to ništa na ovu njegovu visinu! - nadoveza se Nikša.

OD PLATE

U papirnici „3M” Kotoranina or ija Jankovi a radio je Nikša Krstov Ševaljevi . S jedne strane duhovit i do etljiv, ali s druge toliko okretan da bi mu i špugar mogao pobje i.

Jednoga dana dolazi u papirnicu or ije, vode i za ru icu sina Marka, koji tek što je bio prohodao i kaže Nikši:

- Drži ovoga maloga i pripazi ga dok ja skoknem do Rive da nešto kupim!

Nikša uzme dijete, a or ije se, kad krenu preko vrata, nešto kao pri eti:

- Ali pazi, Nikša, ako ga izgubiš, ti eš morati drugoga praviti!

- Bolje onda da mi ga odmah odbiješ od plate! - odvrati brzo Nikša.

CIKOTI I I KOMŠIJE

Ko to zna zašto Podgoričane, ili tačnije – Staropodgoričane, zovu Cikotići? Možda baš zbog one neobične ironije i cinizma u njihovim pričama. A i da ne znate o kome se radi, samo za sebe, to – Cikotići, vuče na nešto takvo. Osim toga, nije se reklo baš slučajno: S one strane Morače, sve je drugojače!

Ali, čini se da ni sa “ove” strane Morače, nije mnogo drugojačije, pa ovdje ima, ne samo staropodgorčkih priča, nego i onih iz komšiluka... I sa obje strane Morače, i malo uzvodno, i malo nizvodno, i malo pokrajvođanskih, i malo ševernijih...

NE CUKA NULU

I kad se oženio, staropodgoričanin ki fastakun i „pr i “ Aljo, što nau io ne zaboravio. Ili u kafani, ili u škuribandu i „štetu“ po tu ijem ženama i „tu oj mucu“, tek u bezdom se vr e u deset, jedanaest, pono i... pa do zore kad ga vile donesu. Žena mu se ki elja i i ela ve i samu sebe, ali Aljo kao pravi talauh i povikov ušunja se u sobu i šumolakom se useka kod nje pod jorgan–planinu.

Vr e se ne e Aljo, po obi aju dockan, kao ma ak se šunja da stopanicu ne probudi, a ona e ispod jorgana:

- Koja je ura, ojku?

- Evo taman deset!

Ma skoro da nije Aljo to ni izgovorio, a Sahat–kuli otkuca jednom. A opet e ona:

- A kako deset, moj ojku, kad Sahat–kula cuka samo jednom?

- A e si vi ela da sat nulu cuka! – brzo se sna e Aljo.

VJERUJEŠ LI U BOGA

Bili su dobri prijatelji i esto su zanovijetali jedan sa drugim Staropodgoričanin Miroje Tomov i pop Mitar Kaži .

esto je Miroje znao da nešto a ne popa Mitra na ra un crkve i službe, a opet otac Mitar Miroja na ra un stasa i rasta, pošto ovaj, neka što je bio s godinama baš nešto dobro poružnjao, nego je bio i cotav, malo pogrbljen i na jednu stranu iskeke en.

Ovoga puta prvi za ede Miroje popa:

- Pope Mitre, vjeruješ li ti stvarno da ima Boga?

- Vjerujem, kako ne vjerujem! - veli pop. No, reci,

Miroje, ti mene vjeruješ li ti u Boga?

- Ja ne, pope! - veli Miroje.

A onda e pop Mitar odmah:

- E, oca mi jebi, Miroje, ako bih i ja da me nagrdio ka tebe!

SAVO I URO

Odmah ne e po ratu Savo Vrbica priješao da službuje i putuje s Cetinja u Podgoricu. Poslije službe, vavijek-zadovijek mogao si ga na i kako uz rakijicu u jednoj kafani kod Sahat-kule eka autobus za Cetinje.

U e ne e u kafanu neki Staropodgori anin kojega je Savo znao samo iz vi enja, pa pošto poru i sebi pi e, dodade konobaru:

- Daj i Simu još jednu rakijicu!

Savo mu uljudno nazdravi, ispi rakiju, pa kako baš tada nalježe autobus koji se zaustavljao ta no ispred kafane, žurno e:

- uro, fala ti, moram opu ati!

- Nijesam ja uro! – brzo e i glasno gost.

- Ni ja Simo! – još brže e Savo, uska u i u autobus.

DA OBJAVIMO RAT

Zapri ali se Podgori ani Bego Asanovi i fudbalski sudija Cujo Boškovi o ratu, onome Drugom svjetskome, pa onda o poratnim godinama i tako došli do današnjice. A onda e Cujo:

- Ma vi i nešto, Bego, je li ovo udo što u ti sad re i: Njema ka, Italija i Japan su izgubile rat, a sad su me u najbogatije zemlje! A mi ga, tobož dobili, a nemamo ga a

na guzicu, no bi sa svakijem od nas ojak svijet oprosio?

- Jes, vala! - veli Bego. Sve ti je to ta no, Cujo!

A onda Cujo nastavlja:

- A što misliš ti, Bego, možda ne bi bilo loše da i mi, kad smo ve ovakvi kakvi smo, nekome jakome objavimo rat?

- Možda, bogomi, ne veliš loše! - veli Bego. Ali koliki smo baksuzi, mi bismo ga dobili!

PREKLOPLJENE NOVINE

Staropodgori anin Džavit A. bio je širi no duži. Kao da su lopatom pri njemu ba ali. Na njegov ra un su se kafanski prijatelji esto šalili, a on dobrodušan, nije se ijedio. Te srka supu iz satelitske antene, ili kaina, a salatu ije vilama, te prika en je direktno na kanalizaciju, te vode ga da ga kuplju u perionu gradskoga Auto–moto društva.

Pošao Džavit na neku važnu utakmicu „Budu nosti“, a utradan se „Pobjeda“ pojavila s fotografijom strastvenih navija a baš s te utakmice i to na naslovnoj strani. Džavit u krupnom planu, a oko njega svi kao e ica.

Poranio jedan Džavitov prijatelj, kupio prvo novine, pa pravo na jutarnju kahvu u starovarošku pr varu. Ve prije njega bjehu došli nekolicina, a me u njima i Džavit. Ovaj ede za sto, uze da lista novine, pa pošto mu bi izubaha, samo što ne po e da vi e:

- Lju i, lju i, evo Džavitova slika u novine!

- Na koju stranu? – mirno e konobar.

- Zamisli, na prvu!

- Dobro je te nije u sredinu, e ih ne bi moga prekalopiti!

– mrtvuljasto dodade starac Aljo koji je za su ednim stolom ve srkao kafu.

KOZA I MINISTAR

Na jednom dnevniku kod Gornjogori anina Janka uginoga okupilo se dosta seljana. Me u njima je bio Periša Koza, kako su ga svi zvali i znali, a on se zbog toga nije ljutio. Bio je Periša povisok, ali suvonjav, sama kost i koža - dati svega nešto malo preko pedeset kila.

Na Jankovom televizoru, tada jedinom u selu, odgledaše seljani ve ernji dnevnik u kojemu se najviše govorilo o najnovijim ekonomskim reformama druga Tita. A opet najviše je o reformama govorio Slovenac Stane Dolanc, poprili no i visoki i preko svake mjere debeli, tadašnji ministar policije.

Kad se završi dnevnik, nastaviše seljani o istoj temi - te o e uspjeti reforma, te ne e i sve tako, o e-ne e, o e-ne e, a onda, u neka zla doba, neko pita Pera Jovanova koji do tada nije zuba bijelio:

- Dobro, Pero, što ti misliš, o e li uspjeti ova reforma?

Pero je ve imao spreman odgovor:

- O e, o e sigurno, ali znaš li kad - kad onaj Stane Dolanc mogne obu i odijelo Periše Koze!

BEZ GLAVE

Iako je imala punanijeh devedeset godina i još ono što je bosa odila, baba Miruna iz Ku a je bila pro ik i žverta da bi znala i buhu potkovati. e di baba Miruna na pižuo ispred ku e sa unukom koji je volio sa njom da kontresa o svemu i sva emu još od baba - zemana. A onda e unuk:

- Ma jesi li ti ujala, baba, i je li ta no da je jedan ku ki junak tako hitro i vješto u boju od e kao sabljom glavu nekom Tur inu da je ovaj još cijelijeh dvadeset

metara išao bez glave?

A baba e odmah:

- A, sinko, ko ti je to pri ao?

- Tomo Š epanov!

- E, mogao je, božja ti vjera, taj Tur in i i bez glave i više, no dvadeset metara, kad Toma bez nje ide cijeloga života! - dodade baba Miruna.

PAZI NA SUDIJU

Na jednom boksterskom me u u tadašnjem Titogradu uobi ajena scena: u uglu ringa poskakuje i zagrijava se doma i bokser Šu o, a uz njega trener Gojko Radunovi savjetuje ga kako da sa jednim Rusom odboksuje me . I kona no, po elo je.

U prvoj rundi Šu o jest da je žestoko po eo, a onda dobio i žestoke batine, ali u pauzi Gojko ga ipak hrabri:

- Nijesi loš Šu o, budi i dalje hrabar, nastavi još žeš e!

A onda, prvu rundu Šu o zaboravio pri drugoj - završio je sav u masnicama, jedno oko mu poluzatvoreno i jedva se drži na nogama. Kad ga osvježi malo i pred sami udarac o gong za po etak tre e runde, Gojko o e još jednom da ohrabri svojega pulena:

- Pazi, Šu o, nastavi samo tako, majstore! Bolji si..., bolji si..., Šu o..., samo hrabro!

A onda e Šu o jedva otvaraju i usne:

- O u, Gojko, o u, samo ti pripazi malo na sudiju, e mene danas neko jeba majku maj inu!

LUKINA NAFTA

Bio je dugo Maksim Zagorin na živijem žestokijem mukama od sina Luke. Te nema ga doma, te napravi štetu ovamo, te onamo, te potuci se... I što je i što nije, e je nešto što ne valja, svako odmah veli: „Luka je!“ A Maksim, moli ga - ne moli, kumi ga - ne kumi, pa „na lijepe“ - ne valja, pa „na grdne“ – ne valja. Luka, što nauio, ne zaboravio – avo, te avo, kao da je neko baio maije na njega.

Krenuo ne e Maksim u grad, pa podno puta e je prolazio vi e veliku mehanizaciju i dosta radnika okolo. Maksim obrnu odozdo, pa e, prilaze i radoznalo:

- Što to, sa sreom, inite lju i?

Prepoznaje Maksima skoro svi, pa e jedan od radnika kao ozbiljno:

- Tražimo naftu, Maksime!

Maksim samo nastavi:

- Batalite rabotu i ajte doma, jadni ne bili! E, da je tu blizu i e ima, moj bi je Luka ve odavno naša!

ŠTO SE NE DIŽEŠ

U podgori kom hotelu „Crna Gora” neki gost poruio kod recepcionera Miloša buenje u sedam sati ujutro.

Pro e toga jutra i sedam, i osam, i devet... i tek u neka zla doba, ne e oko jedanaest sati, recepcioner na pultu primijeti biljet - pod etnik za buenje. On samo mirno uze telefon i pozva gosta:

- Jeste li Vi poru ili buenje u sedam sati?

- Jesam! - odvrati gost sanjivo.

Recepcioner mirno dodade:

- Pa što se ne dižeš više, evo ti jedanaest!!!

OOO, RIBE!

Umirala Pokrajvo aninu i šaljjvdžiji Mi u uraševu majka. Bogu dušu, Bog je ne e, ali nije ni to jedina njena i njegova muka. Što joj go ponudi da stavi na usta, ona ne e, nego uvijek traži nešto ega nema, ili što se ne može nabaviti. Po ko zna koji put, nudi je sin:

- Majko!?

- Evo me, sine!

- Bi li što obišla?

- Bih ribe, sine!

- Ooo, ribe, i ja, mama, bogami! - odmah produži Mi o.

DVA NOVA GENERALA

Posljeratni crnogorski general Dušan Mugoša predvodio neku našu vojnu delegaciju u zvanijnoj po eti Sovjetskom Savezu.

Kad je službeni dio poete bio gotov, ostane Dušan sa dva sovjetska generala u jednom luksuznom moskovskom restoranu do kasno u no. Stalno se pilo, a što bi drugo nego votka. Popiše nekoliko faša. Dušan se drži dosta dobro, što bi se reklo - kao limica, a ostali ve sa glavama u šake. Dušanu se još pije, ali vidi da nema više sa kim, pa pozva poslugu.

Kada jedan od konobara do e, Dušan e zna ajno, kao da komanduje, pokazuju i na jednu praznu fašu od votke:

- Ješ jo adnu (još jednu), i dva nova generala!

BIH LI BIO MOKRIJI

Podgori anin Bonja etkovi edio sa društvom u kafani, pa kako do e vrijeme ru ka, njemu se ide doma, ali ne može jer kiša pada iz neba i iz zemlje, a on pri sebi ni kišobrana, ni ogrta a. Ali, nai e mu jedan poznanik, pokri ga svojim kišobranom i otprati do ku e. Kad se utradan sretoše, ovaj odmah Bonju pod eti na veliku uslugu:

- Bogami sam te ju e spasio da se ne skvasiš!

Bonja priznade da ga je spasio, ali kako je koji dan prolazio, a oni se strijetali, Bonju je poznanik stalno pod e ao na svoje dobro instvo:

- Da ti mene ne bi, bio bi onaj dan mokat kao kokoška!

Pa tre i, ili ko zna koji put:

- Ja ti dobro u inje, da te ne pokrili onijem kišobranom, ne bi bio suh ni pod pazuhom!

Pošto mu je ovaj ve dobro bio natrljao nos, Bonji to dosadi, pa ga uze za ruku i povede pravo na Skaline, do vode, ostavi ga, a on onako u odijelu sko i u rijeku, pa kad iza e, pripita ga:

- Bih li bio mokriji, no sam sad?

- Ne, brate, bogami! - odgovori ovaj.

- E o ina u ti oca jebati ako mi to ikad više spomeneš!
- dodade Bonja.

MI A

Voja Vuk evi a iz Bobije uhvate lovo uvari na jezeru u krivolovu. Kako nema nikakvih dokumenata kod sebe, uzimaju mu podatke. Vojo zna da je kriv i da e ga platiti kao vuk aprom, pa pokušava nekako da se ukrije i izmišlja i datume i imena:

- Ime?

- Mašan!

- Ime oca?

- Marko!

- Ime majke?

- Mi a!

Lovo uvar napisao - „MI” ... pa zastade, a onda pita Voja:

- Kako se piše „ “?

- Izmisli ga ka ja majku! - odgovori brzo Vojo.

SVA TROJICA IZVAN

Cijeloga je života staropodgori ki no obdija i meraklija Musa ponavljao: Ne jaši ajvana, ne puši duvana, ne ljubi insana - u što ti život pro e? I tako je i živio. Ali ostarao, pa ono posljednje davno i batalio, ali druženje, duvan i dobru kapljicu još ne.

Zapio se Musa sa društvom, pa ga ve i no ufatila. U neko zlo doba krenu i on u svoj dom, ali ne e posred nekoga soka i a pripisalo mu se, te ti se on zašontaj iza jednoga oška da olakša sebe. Kako jedva stoji na nogama, jednu ruku podigao i naslonio se na neki zidi , a drugom otpu io šlic, pa muti rukom po ga ama, ali nikako da na e ono što traži. Podura to malo i tek na sto crnijeh jada, izvadi naizvan ono što je mislio da treba i pripiša se.

Kad je završio, tek onda Musa vidi što je u inio, ali bi mu ga rabota: on umjesto pišulina izvadio jedno jaje, a popišao se u ga e. A onda e Musa, etno:

- Dobro, dobro, jarani! Vala ste me ovoga puta dobro zajebali, ali drugi put ete svi trojica izvan.

ODBRANA BRITVOM

Kako se nekoliko dana nije imao kad od rabote ni za nos ufatiti, Podgori anin Pavle Mitrov zarastao u bradu da se nije mogao gledati, pa po e u jednu starovarošku berbernicu da se obrije. Brico radi svoj posao, s an elima i kako Bog zapovijeda. Ali kad š ede nešto da oposli oko Pavlova lijevoga brka, oma e mu se ruka i ericu ga posije e. Krivo mu, da propadne u zemlju, pa e ljubazno:

- Oprosti, pole e mi britva! Što u!?

- A da ništa zaboga, svo zlo o tome! – iskreno dodade Pavle.

Malo kasnije, kada je ve dovršavao posao, ne e oko Pavlova desnoga brka, bricu se opet oma e ruka i opet ericu na e i okrvavi Pavla, pa e opet, sad ve i pani no i mole ivo:

- Uh, uh, uh! Molim te ka brata, oprosti, opet mi se oma e ruka! Što u!?

- Ništa! – dodade mirno Pavle. No daj i mene jednu britvu da se branim!

DUGA KI TOPLOMJER

Razgovaraju Staropodgori anke i komšinice Jovanka Jankovi i Faka:

- Kako ste, Fako?

- Bogu šu ur, svi zdravo i dobro, no ni je Adnan bon!

- Ajde de, a što?

- Ne umijem ti kazat prije no ga povedemo kod doktora!

- A jeste li mu mljerali vatru?

- Ada no što smo!

- Pa kolika mu je?

- Kolika? Kijamet i ne znam ti ta no re , moja Jovanka, a da blješe toplomljer duži š aše i više imat!

PREDSTAVA SE ODLAŽE

Na scenu Crnogorskog narodnog pozorišta postavljen komad “Predstava se odlaže”, pisca Jevrema Brkovi a. uli Jevremovi plemenci Piperi da se izvodi neka njegova predstava, pa iako nijesu ta no znali ni kako se zove, ni o emu se radi, kontaju: iako nijesmo mnogo ni dosad na jade bili idu i u pozorište, plemenik je plemenik i trebalo bi po i.

Na dan kad je bila zakazana premijera, nekolicina njih se sprema i o enu kako valja i kako treba u sve anijem prilikama i zapucaše pravo za Titograd. Došli oni poranije, nekoliko sati prije predstave, da ufate red i karte kupe na vrijeme i prije nego prifale, kad ono pred pozorištem ni e nikoga, a kamoli unutra. Smeli se Piperi, a nemaju koga ništa da pitaju i tek onda e ti jedan od njih:

- A što smo ludi, eto na ulazna vrata plakat, no ja idem da vidim u koliko je ura predstava!

Pa pošto se prima e, prije no je išta drugo pro itao, upadoše mu u o i najkrupnija slova, a onda e da svi dobro uju:

- Ljudi, vi ite što ov e piše: „PREDSTAVA SE ODLAŽE“!

Krenuše i ostali da vide, ali nijesu se morali mnogo primicati, nego su poizdalje mogli pro itati da zbilja – „PREDSTAVA SE ODLAŽE“.

- Da nas niko ne obavijesti da se džabe ne motamo! - veli jedan, a to, ili nešto sli no, ponoviše i ostali i iz istijeh stopa zdu iše u Pipere.

IZDAJE SE STAN

Šetali jedne ve eri glavnom podgori kom ulicom jedan umišljeni mladi pjesnik i muzeolog Dušan Otašević, ina e po ro enju Njeguš, a onda dugo Sarajlija i na kraju privremeno Podgori anin.

Pri a se o svemu pomalo, a onda pjesnik prvi zastade ispred spomen-plo e na ku i u kojoj je ro en veliki romanopisac Borisav Peki .

ute neko vrijeme i jedan i drugi, a onda e pjesnik, zamišljeno i nekim uzvišenim tonom:

- Sami Bog zna što e poslije moje smrti pisati na mojoj rodnoj ku i?

A Dušan mirno dodade:

- Pisa e: "Iznajmljujemo stan"!

KOGA U UGRISTI

Na jednoj titogradskoj ulici ujeo muzi ara Purka Aleksi a pas. Odvedoše ga prijatelji kod doktora kad tamo potrefo doktor - Purkov poznanik. Poslije pregleda i intervencije, povedoše razgovor:

- O u li umrijet, doktore?

- Ne, umrijeti ne eš, Purko! - veli doktor.

- Onda je dobro!

- Da je dobro, nije još uvijek dobro! Nije isklju eno da ne eš dobiti bjesnilo!

- Onda, doktore, reci jednoj sestri da mi donese jedan isti foj karte i olovku!

A onda ga doktor ubje uje:

- Ali nije možda, Purko, sve tako ni loše da bi morao baš odmah da pišeš testament!

- Ma ne mislim ni ja to! - veli Purko. O u samo da napravim spisak onih koje mislim da ugrizem kad pobijesnim!

OD ŠTAMPARSKJE GREŠKE

Radio arhitekta Vojo Knežević u jednom podgori kom muzeju i baš tamo je, kod njega, po esto navra ao jedan njegov bolešljivi prijatelj. Sad jeste da je bio bolešljiv, ali ne ni prima i onoliko koliko se žalio i kenjkao, pa po onoj narodnoj: „Žuti žutuju, a crveni putuju“, potraja to. Tako Vojo postade pomalo prijatelju i rame za plakanje.

A onda u potonje, pri a prijatelj Voju kako sve manje ide kod doktora, a sve više sam sebi nalazi lijeka, najviše raznim prirodnim medidžinama - ajevima i drugim travama, te narodnim preparatima koje sam spravlja.

Sluša ga Vojo, sluša i sve se nešto misli: „Dobro se reklo, pojekuća – sto godina“, pa ga onda priupita:

- Dobro, znam i ja da su ti prirodni ljekovi najbolji i najzdraviji, ali pošto ti to sam spravljaš, o'li mi re i kako dolaziš do recepata.

- Ne radim ja to napamet! - veli ovaj. Koristim razne knjige i neke stare „Narodne ljekare“!

A onda mu Vojo upade u rije :

- Samo pazi dobro da e ne umreš od štamparske greške!

NA RAME

Podgori anin Stevo Jovanov je pio više nego je mogao. Jednom, ne e pred sami mrak, krenu on iz kafane ku i, pijan - nagr en. Do e Stevo do naselja e mu je bio stan, ali ve iznemogao, ne može nikako da potre f zgradu u kojoj živi, pa se naslonio uz jedan zid i tako ostade neko vrijeme.

Nai e momak koji ga je znao iz vi enja, pa pošto ga prepoznade i vi e da je pijan, bi mu ga žao, te ga uze

preko ramena i krenu prema zgradama. Kako nije bio siguran u kojoj Stevo živi, on jedno dijete, koje se tuda motalo, priupita:

- Mali, znaš li e živi Stevo Jovanov?

Dijete se nije mnogo mislilo:

- Eto ti ga na rame, pa ga pitaj!

MOGLA BI MU PITI S GLAVE

Ispred Skupštine Republike Crne Gore postavljen je spomenik ruskome pjesniku Aleksandru Sergejevi u Puškinu, dar jednoga ruskog vajara glavnom crnogorskom gradu.

Ina e, bronzani Puškin zamišljeno stoji pored neke klupe, a na klupi edi jedna dama. I možda prvo što upada u o i je da su proporcije takve da je glava dame koja edi skoro u ravni sa glavom pjesniku koji stoji.

Pošli Ljubo Vulovi i slikar Vojo Tatar da vide spomenik, prišli na nekoliko metara, a onda zastali i posmatraju. Prvi po ede pri u Ljubo:

- Ti si, Vojo, slikar i kompetentan si..., što misliš... kakvi su ti prvi utisci?

A Vojo je ve imao formirano mišljenje:

- Evo, vi i, kakvi - da se ova evojkica digne, mogla bi mu piti vode s glave!

U TROP

ede u jednom podgori kom kafanskom društvu slikar Vojo Tatar i njegov prijatelj Ljubo Vulovi . Po ela se pri a o zdravlju i bolijestima, a onda nastaviše pri u samo Vojo i Ljubo koji su, ionako, esto zanovijetali

jedan s drugim:

- Ti si, Vojo, zdrav ka' cekin, a eto koje su ti godine!

- Ajde ne rugaj se sa mnom! – veli Vojo.

- Ja se, bogami, ne rugam! Što tebe sad odjednom mu i! – dodaje Ljubo, iako je znao da Vojo ima povišeni še er u krvi.

- Kako što me mu i, znaš i sam da imam povišeni še er!

- A koliki ti je bio na posljednjem mjerenju?

A onda e Vojo ubjedljivo:

- Znaš koliki - da kome, ko pe e rakiju uletim u trop, ne bi mu da aolje zrno cukra trebalo dodati!

IMAO JE KAD NAU ITI

Pošto su doselili iz Rijeke Crnojevi a, Marko i Jovanka Jankovi su živjeli u jednoj ku i uz samu Ribnicu.

Dobro zabolovao i zalegao u ko etu Jovankin stric iz Bjelopavli a, te ti ona jedno jutro, kao svaka dobra odiva, porani i pravo u rod da ga obi e. Kako je starac imao ve preko devedeset godina, svi su vjerovali da e mu brzo rakiju popiti, ali baš tih dana on se bješe malo objehnuo i okojasio, baš kao pred smrt, pa Jovanka na e strica kako edi na ko etu, ali na noge ne može da se opre.

Vrati se Jovanka uve e u Podgoricu, pa je odmah Marko pita za zdravlje tazbine:

- Jovanka, kako ti bješe striko?

- A eto, od drugoga je bolje, ali ne može niku , na noge se ne može oprijeti da u ini barem dva kroka!

A Marko odmah nastavi:

- Ada imao je kad nau iti da prohoda!

PREBA I GA NA POŠTU

Poranio, pa zapucao autobusom iz Kotora za Podgoricu oko Milovi i po običaju navratio u kancelariju do prijatelja Ljuba Vulovića. Zadesio se tamo i slikar Vojo Tatar. Po kavu, a Ljubovi i oko i po rakiju, pa se zapričao i za eše jaku uru vremena.

Iako se oku žurilo da obavi stotinu nekakvih poslova zbog kojih je i došao, ostade i on cijelo vrijeme, ali u potonje vidi da ako se ovako nastavi biće kao da nije ni dodio. Tako i bi na kraju, ali kontatko da može ponešto i telefonom obaviti, pa „legao“ na jedan nesretni telefon i tek poneku prozbori s domaćinima, a ostalo s onijema preko žice.

U neko zlo doba, veli oku:

- Nema što, Ljubo, ja sam završio što sam završio, no ajde da me preba iš autom!

A onda upade u razgovor Vojo:

- A eše s njim, Ljubo!

- Na autobusku stanicu! – veli Ljubo

- Bolje i jeftinije bi ti bilo da si ga odmah preba io na poštu! – dodade brzo Vojo.

LEB I SMOK

Staropodgori ki poštar Aljo Dž. penzionisan, ali od penzije da se živi, da e Bog. Mala – taman za duvan i rakijicu u onome umezu od jedne starovaroške birtije.

Poranio Aljo u trgovinu, pa iz pekare pod pazuhom nosi jedan panjok još toploga mekofuka. Srije e ga stari prijatelj, pa brzo poedoše i završiše kratku priču:

- Kako živiš, Aljo?

- Zafali, Bogu, dobro. Država mi daje leba, a od sina

Sala mi ne fali smoka!

- Kako, o e?

- Lijepo. Imam malo penzije i to mi je ta no za leb, a sin mi Sale palamudi i laže e prije stigne, pa mu svako veli: “ Izio ti govno otac!”, i eto mi smok!

NA PUMPU

Bio rat, a onda i sankcije, pa nestašica svega i sva ega. Ali ljudima koji imaju auto najteže pada nestašica goriva. Na pumpama ga ima tek za lijek, a to što ga ima i e ga ima malo više, švercovano je gorivo, iz Albanije i preko Jezera. A onda, po Zeti i Tuzima došlo do, kako je tada bilo u modi re i, prestrukturiranja privrede, pa svaki drugi podrum, ili garaža transformisani u pumpne stanice sa najmodernijom opremom u tadašnjoj tržišnoj ponudi - ba vama, bidonima, šlaufma i pirijama. Nerijetko, auta su snabdijevana gorivom i po trotoarima, oškovina, na zelenim pjacama...

Jedan podgori ki “tatin sin” dokopao se para preko no i, pa iako nije nikad u životu bio dalje od Bio a, skoknuo do Italije, a onda i ostao koji mjesec dana na “mrskom” Zapadu. Kad se vratio, sreće prijatelja i povede se razgovor:

- Pobre, nijesam te dugo vidio?

- A malo sam bio skoknuo tu, preko “Bare”!

- A e si bio, sa srećom?

- Bio sam u Milano, dva - tri mjeseca!

- I kako bješe u Milano, pobro!

- A kako bi bilo u Milano no ka u Milano, dobro da bolje bit ne može! Jedino što im ne valja, gorivo u auto možeš dolijevati jedino na pumpnu stanicu!

DEVIZNA ŠTEDNJA

Izjavio neko u štampi kako svu e u svijetu ljudi krađu banke, a da jedino kod nas banke krađu ljude, a onda je to toliko ljudi o etilo na koži i toliko je puta bilo prepri avano, da samo što to nijesu cvrkutali i vrapci na grani.

Staropodgori ki šeret Bimo je imao nešto crkavice od devizne ušte evine, pa to, pred sami rat, oro io na banci. Eto, za utjehu mu je bilo jedino to što je bio samo jedan od hiljade i hiljade sli nih, ali sa mnogo ve im ulozima. A onda ti niko ne da ništa, ne možeš podi i svoje pare i još ne smiješ ni pitati ništa, ni banku, ni državu, ni nikoga.

Zaputio se Bimo iz Stare varoši prema Ljubovi u i nale e na prijatelje, staropodgori ke trgovce Rama i Šu a koji su e eli na jednoj klupi. Prvi e Bimo:

- A što ste eli tu i utite i prežite kao ma kovi... da ne ekate ljubavnice?

- Do ekali smo ih mi davno, moj dobri Bimo! - veli Ramo.

- Dobro, dobro! - veli Bimo. Ma, isto mi recite kako ve služi “ona rabota”?

A Šu o i ne trepnu:

- Ja ti samo za mene mogu posigur garantovati, ali bogami, kad drago i za Rama! Služi nas, znaš li kako, Bimo – ka’o tebe ona devizna štednja.

- A kako to? – izre e se Bimo.

- Lijepo, imaš je, a ne možeš je podi i! – odmah e Šu o

NEPOVRATNA NEVINOST

Udala se poznata starovaroška barjakoša ur a za Zeka sa Cvijetinoga brijega, uvenoga udarnika sa mnogih poratnih radnih akcija. Kažu da je Zeku poslije svake radne akcije lopata ostajala kra a za barem pet santimetara, a kramp za dva-tri.

Došla i prva bra na no i Zeko pošao prvi u moma ku sobu, pa onda u ko etu, go golcijat kao kad je od majke otpao. Ali, bogami, pod punom ratnom i radnom opremom da ni jednu radnu akciju nije tako pripravan do ekao da bude naredan svemu što ga sna e. Pa do e onda i ur a na konak i na naredno, ali se nešto ponevila i ne ka se da legne, a onda za e pri u Zeko da bi je malo posokolio:

- Ajde, o e, u ko etu, ne boj se, jedva sam te do ekao!

- O u, Zeko, ka ne u, ali ti isto moram nešto re i prije no budemo što injeli!

- Ada re i, zaboga! Kome eš slobodnije, no mene!

- Znaš, Zeko, oni ti komšija i pa a pogan od onoga Labuda me, ne e poprije, prevario i uzео mi je nevinost!

A onda e Zeko iskreno:

- E, ne e ti je vrtat više no mene jednu lopatu što sam mu je pozajmio prije dvije godine!

INFLACIJA

Ne e sredinom devedesetih došlo vrijeme infacije, pa se ljudi sve teže snalaze. Ali i to se zaboravilo pri hiperinfaciji, kad ti je za novine, ili kartulinu duvana trbalo puna kesa para, a za nešto malo više i cijela vre a.

U jednome du an i u kod podgori ke Sahat-kule okupili se ljudi na jutarnji ednik i kavu i glavna je tema

infacija. Za jednim stolom ede i davni starovaroški trgovci Šu o i Ramo. Slušaju oni ve sat - dva istu pri u, pa e u jedno pero Šu o:

- Ma dobro, Ramo, i mi smo se davno i prije no je možda ko od ovijeh i bio ro en, bavili trgovinom i premetali se s parama, i ne esa ovakvoga, u naše vrijeme i u onu bivšu državu, nije bilo! No, o'li ti mene re što je to infacija?

- O u, Šu o, kako ne! - veli Ramo. Koliko se ja razumijem i koliko vidim, i kakva ni je država, infacija ti je, moj dobri Šu o, isto ka' da ti ku a gori, a ni e plama nema!

NEUROZNA BABA

Okupila se brojna famelja Šanje Cikoti a oko trpeze da ru aju. Kad baš svi posijedaše, Šanjina žena iznijela da se ije ono što su Bog i ku a dali. Kako se bila neka siromaška vremena i mesa najmanje – na jednoj pjadeli tek toliko okidoljaka da svijema pripadne po jedan.

Uzeše svi prvo da posrkaju ono malo bistre orbe sa kri kama, a starica Miluša, Šanjina majka, orbu i ne pogleduje, no navalila na ono malo mesa kao smrt na babu. Gledaju oni svi babu, gledaju, a onda e jedan od unuka:

- Baba, što si navalila na to malo mesa, i mi imamo prkno?

- Dome, nešto sam nevrozna! – veli baba, žva u i.

A onda e unuk:

- Pa ima u ku u i tableta, baba!

SLAVA MU I MILOST

Izmišljena, ili ne, tek jedna je podgori ka anegdota ve postala klasika.

Ženi jednog novope enog podgori kog “bizmismena” došle pare kao uku 'tica, pa i ona voli da se predstavlja kao “bizmismenka”. A onda, poslije para, došlo i ljetu, pa sa njim i sun anje i kupanje, ali da ona ide da ljetuje po nekakvim sindikalnim i kolektivnim smještajima, ili privatno, po ku ama, kao nekad - to nikako. A o onome svakodnevnome “kupa em” vozu za Sutomore i Bar, da i ne pri amo.

I tako “bizmismenka” tvrdo riješila da ide tamo e dolazi doma i, a bogami i stranski, mada nikad nije bila potpuno sigurna je li - “džet set” ili “set džet”. I po e ona, i bude tamo, i vrnu se u Podgoricu, a onda se ve utradan pojavi na ulici, jer što je bolje što si ljetovao, pa kupao se, pa dobio boju, ako to narod ne vidi i ne zna. I srete se sa poznanicom:

- Ooo, bogoti! - ova e. Vi i kako si lijepu boju dobila!

A “bizmismenka” e nestrpljivo da joj zadnja prvu pretije e:

- Bila sam na ljetovanje..., aj još me pitaj i e?

- Pa e si bila?

- Na Sveti Stefan, slava mu i milost!

NEVINA OD KREDITA

Staropodgori anki Nevzeti izgleda o e da se ženi sin. Vidi i ona, a i ostali u ku i, da su mu se zapalila „donja sela“, i da se na pušku mom e dalo, pa traži štogo zarunjalo. I tako, jednoga dana, Nevzeta za e pri u:

- Što si se pomamio, dome majkin, da nej to da se etvoronožiš?

- Ja o u, mama, e svi Turci - tu i Mujo mali!

- A znaš li, dome, s kojom eš, e ti taj dan za cijeli vijek ili svi e, ili mr e?

- Znam, majko. Brzo u i da se vljerivam!

- E kad znaš, dalje te, dome moj, ne u ništa pitati, teke isto za svaki slu aj vi i dobro da je nevina, ma od kredita!

O'LI DA TI UFATIM JEDNO

Bio je Stanko Lješkopljac ponten mimo Crnogorca i nije davao punanijeh petnaest godina ženi da patihne, nego se navrnio na nju kao dijete na trešnju. I tako pridalo se Stanku i Miruni i trinaesto dijete. U neka ranija vremena to nije bilo baš nesvakidašnje i doga alo se izreda da oek ima po desetoro - dvanaestoro ece, ali bogami u današnje vrijeme to je ve vijest, ne dana, ili ne elje, no mjeseca i godine.

I tako jedna televizijska ekipa odlu i da snimi reportažu o Stankovoj famelji, pa zapucali na katun e je on ljeti izdizao sa stokom. Kad do oše, prva slika koja im je upala u o i bjehu baš eca, brojna i raštrkana po oboru. Na vratima kolibe se upoznaše sa doma inom, a onda e snimatelj, pripremaju i kameru i priobr u i se:

- Jesu li stvarno, doma ine, sve ovo tvoja eca?

A Stanko e odmah:

- Jesu, o' li da ti ufatim jedno?

JE LI SE GALULJA OTELILA

Kolašinska krtola je vazda bila na dobrom glasu, da bi i mrtva usta mogla od nje jesti, a Vranještanin Rajko Radonjin kao i svaki dobri doma in, nije nikad zemlju varao, pa mu je ra ala dobro, te je esto iznosio krtolu u Podgoricu na pazar, kod Sahat-kule.

Jedne jeseni Rajku rodila krtola tako i toliko, da je imao i avolu dosta, pa je iz dana u dan dolazio na podgori ki pazar. Ali u onim pazarskim gužvama dogodi mu se jednom, da mu iz zadnjeg džepa suknenijeh ga a neko obrija nov anik. Pa lako je i za pare, no mu ao pomagao da mu sa nov anikom nestadoše i li na karta i još neka druga važna dokumenta. Izme u ostaloga, u nov aniku mu je bio i jedan od onijeh malih crkvenih kalendara koji obi no imaju po nekoliko istih i slobodnih listova što služe za pribilješke. I baš je te bilješke Rajko esto koristio i zapisivao da ne bi što važno zaboravio, pa je i u ovom kalendaru, što mu je zajedno sa nov anikom dobio noge, pored ostaloga, bio pribilježio da se desetog juna vodila jedna od njegovih krava - Galulja i da je toga dana vodio pod bikom, te da Galulja treba da se oteli sredinom marta slede e godine.

Pomirio se ve davno bio Rajko sa štetom, prošlo i mnogo vremena, pa se Rajko i ne e a nov anika više nego lanjskoga snijega. Ali ne e sredinom marta mjeseca, dolazi poštar iz Mateševa u Vranješticu i donosi telegram poslat iz Podgorice na zadnju poštu-Mateševo, selo Vranještica, a na ime Rajka Radonjinoga. A u telegramu:

„Rajko, je li se Galulja otelila?“

S REPOM

Samo koju ne elju pošto se bio oženio, Lješkopljac Jovan, ne e po ru ku, sio sa ženom Stanom u ladovinu ispod jedne murve. Naslonio se Jovan le ima na drvo, a ona mu stavila glavu u krilo, pa malo trenula. Ljetnje je vrijeme, pa muha, da e bog, ne fali, a muhe kao muhe -dosadne, pa kako koja sleti na Stanine gole gnjatove, ruke, ili lice, Jovan maše jednom granicom i era ih.

Nailazi poizdalje i Jovanov stric Mašan i vidi da Jovan stalno nešto mlatara, pa mu udno, ali kad se poprima e, bi mu jasno što mu sinovac ini, ali ga isto priupita:

- Što iniš to, Jovane?

- Evo vi i što, stri ane, veli Jovan, branim ženu od muha!

- Pa kad si ve bio ponten da se ženiš, što ti, Jovane, ne na e jednu s repom da se sama brani? - priupita ga Mašan.

NE ZNA DA LETI

Dva Pokrajvo anina, dobri drugovi, ozbiljno riješili da se bave lovom. Nabaviše prvo, kako je i red, puške, a onda se dadoše u potragu za dobrijem psom – pti arem. Sve nešto kontaju, najviše e i i u teren pored jezera, na ptice. I kao kad o e Bog, na oše ga brzo preko novinskih oglasa, ni e drugo nego u Subotici.

Zdu iše odmah i što su se našli vozom za Suboticu, pa iako je bio u krv skup, kupiše psa-pti ara i zadovoljni se vrnuše u Podgoricu.

Nekoliko dana, a cik-zora, izvodili su psa u teren, trenirali, probali ga...i tako po cipan-cijeli dan, da im duh ispadne i njima i njihovom „pti aru“. A onda jednoga

jutra sa mjesne pošte poslaše telegram uzgajiva u pasa u Subotici:

„Ili on ne zna da leti, ili ga mi nisko ba amo!“.

PAS NA SVADBU

Pone eljak je ujutro i udario neki ever da kida meso od kosti, ali se isto, i po obi aju, Zabjel ani okupili u kafanu. Jedino nema strastvenoga lovca Bogdana, ali ne stade dugo i on se pojavi. Vide ga oni još poizdalje, pod punom lova kom opremom i još uz to, više vu e, nego što vodi na povodcu lova koga kera. Priveza Bogdan kera za ogradu ispred, pa banu unutra. A onda e Lazar, isto strastveni lovac:

- Dobro, Bogdane, e bî ti jutros po ovome i u, a još je i lovni zabran?

A onda Bogdan uze rije :

- E, ma, evo vi i ovako, ta no u vi re i, ka da u sad umrijet, da ve niko ne laže, a eto ga i onaj skot od onoga veseloga svata što sam ga priveza za onu ogradu, pa da mi ni on ne da lažat, no ga pitajte za ovo. No, da ne duljim:

„Kupio ti ja u petak ovoga kucka kod jednoga poznanika iz Tuza. Veli mi ovi da e to bit dobar balkanski goni , ali da je još štene, pa da ga uporno podu avam i dresiram. Te ja što u ti, eti se bogomi: kako sam mora odit u Masline na jednu svadbu, ja sve nešto kontam -tamo e se dosta pucati, pa bolje i njega da povedem da se za po etak barem na to navikne. I tako, uzmem ti ja i njega sa mnom još u subotu ve e, pa pravo na svadbu i priveži ga ja za jednu murvu, malo poizdalje. I što da vi pri am, svadba ka svadba, cijeli se dan i dobar komat od no i i jelo, i pilo, i pucalo, i pjevalo. A tek utri dan, jovo

– nanovo. Nije se znalo je li se više pjevalo, pucalo, ali bogomi i igralo, najviše po crnogorski. I tako ti se ja i on vrnusmo sino sa svadbe, malo pokasno, pa isto mi jutros nije bilo teško da se dignem, a cik – zora, da ga, iako je lovni zabran, malo izvedem u teren, uz Ljubovi , da vi u je li što nau io. Pušti ti ga ja sa povodca, pa se sakrij iza jede smreke. Pomota se on malo, a onda ja opali dva puta iz ovoga karabina, kad da vidiš udo - prope se kurvin sin na zadnje noge, a prednje poraširi: OJ – HA!!!

PRIMORCI I FUREŠTI

PROMIJENIO PREZIME

Ne e u Hercegova koj ulici Saša Ivanov vidi kao mu u susret ide neki oek kojega zna dobro i trebalo bi da mu se javi. Na vrh jezika mu kako se zove, ali u trenutku nikako da se eti. I baš kad se stu iše, Saši prole e kroz glavu: ma, vala, nema ko drugi biti, nego bivši školski drug sa kojim se ranije esto srijetao po gradu, ali kojega nije vidio ve godinama, pa se, dati i promijenio. Pružaju i ruku, Saša e u jednom dahu:

- A e, si moj dobri Damjanovi u, ne bi te oek poznao! Promijenio si se, a i postarao, bogami...!

A onda e ovaj iznena eno:

- Oprosti, nijesam ja Damjanovi !

Saša se brzo sna e:

- A fukaro, ti si i prezime promijenio!

VOJVODA I BEG

Na moru je vazda bilo od svašta majstora. Od priče pogotovo...

Ima tu i špiclova i špicaškandala, i lokadura i ćućadura, i onih što beštijaju i onih što galiotaju, i onih što kiškaju i onih što zanovetaju, i čakulona i lajona, i berekina i škercuna, i vardačina i škacakina, i domaćih i fureštih... I sve to na kumbulj. A onda su i furešti, koji ostanu na pjenu od mora, sve više kao domaći, pa se jedan od njih i kleo: „I ja sam Katunjanin, Gospe mi!“

A s druge bande, i domaći imaju užancu da čupnu po nešto od fureštih, pa Škaljari i Muljani više ne „preše“, nego „žure“, ne „paričaju“, nego „kuvaju“, sve rjeđe „marendaju“, a sve češće „doručkiju“... Pa onda, nije ni čudno da iza jednoga kantuna sretnoš nekoga domaćega koji je krenuo u trgovinu, a iza drugoga nekoga fureštoga što je pošao u špenzu...

I tako, dan za danom, a priča za pričom. A sve te primorske priče - tačne, ili ne - uglavnom su, barem zericu, nešto ono - kao Zaliv, i neđe kao u ljetnji suton, kad se površina gotovo primiri, a ti pođeš da peškaš, bačiš abrum i prežiš. I jedno i drugo odmara... Kao onaj davni škerc jednoga staroga ribara iz Strpa:

„Deboto, Rogo moj mili i dobri, da je to ovako bilo, kako ću ti sad pravo reć, ka da ću šutra umrijeti... Kad je ono, bome, bio doša jedan stranski kralj, a ono ti tri barke naše vlade iz pušaka: tika-taka, tika-taka, tika-taka..., a šjor Baldo je sa Mačkove ponte, iz fjonde, strefio kralju kapelin...“

Poslije prelaska Bara iz turskih u crnogorske ruke, kralj Nikola je govorio da se tu Crna Gora vjenala sa morem, pa je o Baru vodio rauna više nego o mnogo emu drugome. Starobarskim i turskim porodicama koje su ostale da žive u novoj državi nije smjela faliti ni dlaka sa glave. Ostao je u crnogorskoj kraljevini i barski beg sa svim svojim bogatstvom.

Kako je grad po eo naglo da se razvija i izgrađuje, tu je esto kao kraljev izaslanik i nadzornik boravio i crnogorski vojvoda i ministar Mašo Vrbica. Poznavali su se još od ranije vojvoda i barski beg, a sad se još i sprijateljili.

Jednom prilikom, dolazi vojvoda Mašo kod bega, pa pošto bijahu po ašeni i kad se lijepo ispriše, izvadi vojvoda jedan pak nekakvih papira i, pružaju i ga begu, veli:

- Beže, ovo ti je izvještaj mojemu Gospodaru. To su nacrti, predrauni i rauni za ono što je ove godine oko pristana i na drugijem mjestima i radovima do danas uinjeno i plan što sumavamo još uinjati i koliko je još para potrebno. Ka si ti i uen i znaven, a i vodio si ovakve poslove u tvojoj carevini, reci mi, tako ti Boga, što ti misliš o ovome?

Uze beg papire, preme ih, pažljivo ita, vrti povremeno glavom, ali se stalno smješka. Dosadilo ve vojvodi, pa e:

- Dobro, beže, što se smješkaš?

- A smješkam se što e se od tebe ovajditi ova tvoja kraljevina, kao ona moja carevina od mene!

- Ma, dati, nije tako, o e!?

- A, što ti, vojvodo, misliš!? - nastavi beg. Da ja, more, nijesam ovakve izvještaje šiljao mojima gospodarima u Carigrad, da bih danas imao sve ovo meteha što imam?

LELE, FRANJO

Na Pra ištima, ne e baš na samoj granici izme u Crne Gore i Austrije, put nanese plemenike Tura i Filipa. Turo ve potgovao i iz Kotora, sa jednim saketom brašna na rame, ide gore, a Filip tek treba da pazari u Kotoru, i stu io se dolje. edošē da saviju po cigar, pa znaju i da Filipa pamet mnogo ne smete, Turo, kao da ne e, po ede pri u:

- Vala, Filipe, ja mnim da brašno nije nikada bilo, ma i ne e, biti enje nego je danas!

- A kako to, o e?

- Lijepo, da te niko ne laže. Umro je car Franjo Josif, cio Kotor je u pla i kolež i ko ga lijepo zalele e i ožali, odmah mu daju vre u brašna!

- A, dobro si mi u inio na znanje jer sam i ja namjeran bio da trgujem brašna? – odmah e Filip i kao strijela vrže niz kanice.

Ufati se Filip Kotora, pa iza e i na Rivu i cicnu se na jedan gorogled, podbo i se i uloži:

- Lele, Fraaanjo Josifeee..., druuuže ljudiii..., lele iskopaani domeee! Lele, ooojku od ooojka..., lele caaarska glavooo..., lele za tobboom..., danas i zadoovijeeek...! Leleee...!!! Leleee...!!!

Poslije nekoliko dana provedenih u kotorskom zatvoru bi e da Filipu nije na um padalo da i e, ikad i ikoga više zalele e.

MIŠEVI U TRK

U Starom kotorskom gradu, odmah ne e iza vrata na Gurdi u, ili Vrata od Šuranja, kako su ih još zvali, nekada je bio kažin, ili „javna ku a“. Još od tada je u narodu i ostala izreka: “Pošten, ili poštena kao Vrata od Šuranja!” Crnogorci su to mjesto još zvali i „Kod crvenog ferala“, baš po crvenom feralu po kojemu su ga nove mušterije, po pri ama, najlakše i nalazile.

Pošao Katunjanin Peruta Lazarev u Kotor da proda nešto suhe ko evine i ko ih apara. Kad iza grada, na Crnogorskom pazaru, oposli zbog ega je i dodio, sa punanijem špagovima para, u e u grad da skvasi grlo kojom rakijicom. Ali ne po e u birtiju, nego nešto skonta sam sa sobom da bi bilo dobro da malo promijeni, a ne da mu cijeli vijek pro e sa ono malo ženice što ga doma eka. I Peruta, tvrdo riješi da ne e obrtati uz kanice i doma dok ne na e „Crveni ferao“ o kojemu je ve dosta slušao. Lako ga je našao, a onda mu, uz pi e, osla ale i žene, pa ostade i na obno . Od jedne do druge žene, Peruta dobro „oposli“ zbog ega je dodio, ali i žene koje su Perutu dodavale jedna drugoj, dobro su se nakužale. A onda Peruta, sad ve praznijeh džepova i kao mokra ku ka, rano izjutra, uz „kanice“, e e nego pravo doma.

Davno ve ula seoska mom ad i za “Crveni ferao”, a sad ve i da je Peruta bio tamo, pa ga poslije nekoliko dana jedan od njih zaustavi, da ga pita ima li rašta i on tamo ođiti. A Peruta e mu iskreno:

- Vi i ovako, i uj me, juna e, dobro da te niko ne laže – to je dera ina da tamo puta nema onome kojemu se preko kurca ne mogu dva miša u trk razminuti!

IJE LI LUKA

Poranio Zalažanin Mašo Lazov sa nešto suhe ko evine na Crnogorski pazar u Kotor. Opru i brzo niza Stube, još brže opazari pošto je sve to nosio na pogo eno, pa pri povratku, pošto mu bješe nausput, svrnu u Dobrotu kod starih poznanika i prijatelja or Tripa i ore Jane. Izrazgovaraše se dobro, pa se pri Mašovome kretanju or Tripo požali gostu kako ga je našlo udo, što nikoga nije, od jednog bi ini a, ku noga ljubimca koji je zlopitan i slabo o e išta da obide:

- Moj dobri gospar Mašo, ora Jane mu mora sve u pinjaticu zgotoviti, pa i to više ne denja!

- A jesi li užao kad da mu daješ da ije luka? – ozbiljno e Mašo.

- Ne, ne! A e luka, moj dobri gospar Mašo!?

- E daj ga ti mene jedno deset – petnaest dana, pa u ga ja nau iti i to da ije! - ozbiljno e Mašo, pa uze bi ina i opru i s njim uza Stube, u Zalaze.

Sveza Mašo bi ina za jednu murvu iza ku e, pa ga tako popridrža nekoliko dana, a da mu ne dade na brke da stavi da avolji zalogaj. Ufatila bi ina krivanja i ci anje, a osušio se kao da su ga iznad ognjišta na dim držali i sušili i tek tada Mašo s njim pjombo niza Stube u Dobrotu. Predade ga or Tripu, a ovaj po e da ga nahrani. Ije bi in kao da se propao, a Tripo se vrnu u ku u, pa e Mašu:

- A pomogao ti Bog, moj dobri gospar Mašo! Dobro si ti mene rekao, izgleda da ga više ni luk ne e klapiti!

KAKO JE KO NAVIKAO

Kao i svake uboge godine o Nikoljdanu, Katunjanin Pušo Rakov porani s prvijem kokotima, obu e najljepši feštit što ima, prigru kabanicu i pješke zdu i niz Krstac za Primorje na krsnu slavu kod staroga prijatelja Muljanina šjor Joza. Kad je arivao, nakrivio Pušo crnogorsku kapu, pa se preko Mua, putem i uz obalu, dega kao da mu je cio Zaliv od eda ostao. U jedno pero Pušo zazre jednoga Muljanina koji je sa ponte, ispred ku e, ede i na škanji u, ribao. Vidi Pušo udo i u prvi mah ne vjeruje ro enim o ima. Muljanin kako koju gavicu cicne na udicu, otka i je, pa zadigne glavu kao poskok, i s njom, dok još štika: Kljuc!!!- u usta. Tako jednom, drugi put, tre i... i ko zna koliko još puta.

U prvinu, Pušo sve nešto konta da ne vidi dobro, ili da mu se to pri injava, pa se malo poprime ribaru - prvo sa lijeve bande, pa sa desne, a natukao kapu do obrva i stavio ruku na elo kao da ga bije sunce. A Muljanin, bi e, dati ve i deset u gavicu: Kljuc!!!- u usta. Sad ve Pušo, potpuno siguran u ono što vidi, konta u sebi: Što jes, jes! - pa se kao strese i dubokim e glasom:

-Uuuuu! Uh, uh, uh, uh, uh, ja bih ra e govno izio!!!

I ne obr u i se, Muljanin e brk u brk:

-Kako je ko navikao, moj šjor!!!

KOTORSKE CREVLJE

Jozo Barov gandža mimo drugoga oeka, pa mu se nove crevlje brzo i ele odozdo, te on s njima pravo na „Pjacu od salate“ kod kotorskog šustera i ori inala Mila Petovi a, da im ovaj udari novi koram. Pita Jozo Mila koliko e mu to biti po špagu, ovaj mu odmah napravi ra un:

- Jedan koram – etrdeset dinara, dva korama – osamdeset dinara!

Jozo se u ini da bi to moglo biti i enje, ali se pošuti, ostavi crevlje, pa poslije dva- tri dana do e za njih.

Po eše odmah Jozo i Milo da se kusuraju, ali se brzo i raskusuraše:

- Okrpi li mi crevlje, Milo?

- Okrpih!

- A koliko je tvoje? - brzo e Jozo, tanje i usta.

- Sto i šezdeset dinara! – još e brže Milo, kao da je udarao etiri, a ne dva korama.

- A dobro, o e, re e li ti mene kad sam ih ostavljao, osamdeset dinara?

- Pa što pitaš kad znaš!?! – odmah e Milo.

DA TI PROBIJEM CREVLJU

Jedan od kotorskih ori inala bio je i Muljanin, šuster Milo Petovi . Na “Pjaci od salate” je držao radnju u koju su esto navra ali i drugi ori inali i ostalo društvo.

Od krpjenja crevalja, više je Mila interesovalo pi e, a bogami i žene i zanovetanje. Radio je pored samog prozora i više prežao, nego što je krpio crevlje, pa kad pro e kakva zgodna žena, Milo se prodere: “Da mi se jadnome oženitiii !” - iako je bio oženjen i imao ve davno ecu i na udaju i na ženidbu.

Krpjenje crevalja Milo je naj eš e napla ivao u rakiji, ili pivu, za ta no onoliko aša, ili botilja koliko je društva bilo kod njega.

Dolazi kod Mila u butigu njegov poznanik Nikola Fastakun, vadi iz kese par crervalja, pa e, stvljaju i ih na sto:

- Milo, ova lijeva mi to i!

- A ova desna?

- Ona, ne!

- Pa o eš li onda da ti i nju probijem? - ozbiljno e Milo.

POPIŠAO SE U GA E

U Starome kotorskome gradu nekojega turistu ufatio estopiš, pa onda bogami i velja trka, te – drž ga e, drž' levor – nemaju i ku , on se se pripiša pri jednome zidu u nekoj od onih uskih gradskih ulica. Ali za avola njegovoga, u p rabote, nabasa na njega starac Stevo Purov, pa po e da beštima i tuturi e:

- Milicija...milicija...milicija...!!!

Ovaj nemaju i se kad ni obu i i zapu iti, no gologa pišulina i s ga ama u rukama, oštiri, ali Stevo se stu i za njim, vitlaju i štapom i kojevitezaju i:

- Milicija...milicija..., evo se jedna pog n piša u sred grada, a ja sam se, kad sam bio u jedan velji grad, morao popišati u ga e!!!

ŠKOPACUN

Izveo jedan Bokelj ženu na muziku ispred starog kotorskog hotela “Slavija”. Društvo je bilo lijepo, pa se dosta pjevalo, plesalo i zabavljalo. U neko doba, ona mu šapnu na uho da bi trebalo da po e da pušti tanku vodu, nadaju i se da e on biti kavaljer da je isprati. Ali on ne bi, pa kako to primijeti jedan od prisutnijeh, kao pravi kavaljer, ustade i otprati je.

Pro e pet, deset, petnaest...minuta, a njih dvoje se

ne vr u. Pogleduje Bokelj na sat, ali i žena i pratilac joj, kao da su u zemlju propali. Muž ne bi lijen, no ustade, pa šumolakom oko hotela, i brzo je na e “na gomilu” sa “kavaljerom”, u parku neposredno iza “Slavije”. Bokelj uze ženu za ruku, pa e ijetko:

- Ma, bi ti sad jedan škopacun, znaš! Ajde sad za kaznu doma!

SAMARI I MAGARAD

Stari prijatelji i kotorski ori inali stolar Rogo i marinero Barba ostali praznijeh džepova i goli kao miševi. A pije im se, popili bi, ini im se, i otrova, ali ni e ni pare, ni dinara da eš ih puškom ga ati, za barem po bi erin rakije.

ede Rogo i Barba kod „Staroga kapetana“, uru, dvije, tri... a ni jezik ne skvasili. Prvi po ede pri u Rogo:

- Što da radimo, Barba?

- Ako znam, jadi me znali!

- Znam ja, Barba!

- A, što znaš, Rogo?

- Da radimo ono što najbolje znamo, pa da zaradimo koji dinar!

- A što bi ti radio, Rogo?

- Pravio bih samare!

- Dobro, Rogo, ti imaš zlatne ruke, a što u ja raditi?

- Što eš raditi, je li. Barba? Ti pravi magarad! – brzo e Rogo.

DRŽALA BEZ VORA

Jedna se poratna godina zalomila sušna i gladna, fruta – da e Bog, a od malo se ega drugoga ovjek – seljak može ofajditi, pa ekli a Toma Radova nagnala muka da cijele zime elje bukova držala za ekire, kosijere i lopate. Spremio Tomo nekih sto i nešto držala, a onda ve ne e u guzicu zime spušti se do Kotora da ih kome, ako uzmogne, useka pošto–zašto, pa se objehnu kad na ulici, kao poru enoga, srete seljanina Vlada koji je radio u Kotoru. I na e crkvu e e se Bogu moliti.

Tomo Vlada zamoli da mu, ako može, na e nekoga za trgovinu sa držalima i baš ne e u p njihove pri e Vlado malo poizdalje zazre direkora Pipa sa kojim je bio u volju i esto zanovetao, pa ga odmah preporu i Tomu, a ovaj ne bi lijen, no odmah pre e ulicu i zate e Pipa i ponudi mu držala. Pipo se prvo za udi, pa kad s druge strane ulice zazre Vlada, pri eti se da mu je on pripremio trgovinu, te i on po e ozbiljno da se poga a:

- Dobro, stari, ali to je malo, meni treba najmanje pet stotina držala!?

- Pet stiotina? – kolebljivo e Tomo. Za toliko rabote ja sam ikonosan, al dobro neka bude tako!

- To smo utana ili, mirno nastavi Pipo, ali meni ne valjaju držala ako su ispod etiri metra!?

Tomo po e po malo da se ne ka i vrti glavom:

- Držala od etiri metra!?! Ajde dobro, ne e ni jedno kra e biti!

- Eeeee, ali stari, mirno se i dalje poga a Pipo, meni trebaju držala bez vorova. Svako koje bude imalo vor, vrnu u ti!

- E, da sad ja jebem oca! – eknu Tomo - i tebe, i mene, i onome ko me kod tebe poslao!!!

KILO TATE

Umro Vasu Vidakovome otac. Poslije skoro godinu dana u jednoj se kotorskoj fabrici, na ednici sindikata, razgovara i utvrđuje visina nadoknade onijema kojima neko bližnji u porodici umre. Troškovi su veliki i ljudi sami, od radničkih plata, teško mogu sve to podnijeti. Svako ima svoje mišljenje i svako predlaže, ali nikako da se dogovore o konačnoj i pristojnoj visini nadoknade. Vaso ne priča ništa i sve mu već dosadilo.

Ipak, poslije sat-dva, nekako se dogovoriše. Pred ednik sindikata pročitaju zaključak:

- "Da visina nadoknade za one radnike kojima neko u porodici umre, bude dvjesto dinara!"

Tek tada se za riječ javi Vaso:

- To je malo! Mene je prošle godine kilo tate koštalo trideset dinara!

MRAVI I VATERPOLO

Došao gost u kotorski restoran „Papalada“ da nešto stavi na brke.

Konobar Baro Škaljarin, kako valja i kako treba, do eka uljudno gosta, pa pošto ovaj zatraži jelovnik, Baro mu ga dostavi. Gost odmah poruči i supu, a reče da e malo porazmisliti što e uzeti za jelo.

Ne bi nikoliko, a konobar Baro donese supu i samo što se od stola odalji nekoliko koraka, gost ga mrzovoljno pozva. Vrnu se Baro, a gost e ijetko, pokazuju i rukom na tanjir:

- Vidiš li ti, ovje e, da po ovoj supi plivaju mravi! Sagni se i pogledaj dobro!

Baro se se malo nakvne i iznad stola, a gost u jednom

dahu nastavlja:

- Plivaju mravi, ovje e! Plivaju, plivaju...!

A Baro e, ni pet ni šest:

- A što bi ti, Rogo mili...! Da ti igraju vaterpolo!?

UTOPIO SE

Odmah ne e po onome Drugome svjetkom ratu, Kotoranin Neno Pajov studirao i završio agronomiju u Zagrebu. Vratio se onda Neno u Kotor i odmah se oženio Primorkom evojkom iz Lepetana. Nedugo zatim, kako je to bilo ono vrijeme ubrzane socijalističke izgradnje, kada su ljudi naredbama i dekretima države dobijali namještenja e e raditi, Neno dobi premještenje u Pločice u Banatu. Iako mu se nije išlo baš tamo, mladi agronom, zli i gori, uze ženu i pravac za Banat. U međuvremenu, pridao se Nenu i etički, a onda tamo i odrastao.

Ljeti bi Neno sa fameljom dolazio na višenje i na ljetovanje kod svojih u Kotor. Svih tih godina i od prvoga dana od kada joj se sin oženio, Antica Pajova, Nenova majka, nije nikako "mirisala" snahu iz Lepetana, ali kao kulturna i vaspitana žena, nije nikada, ne daj Bože, što grdno o snahi rekla, nego je kontala: "Kad je dobra njemu, dobra je i meni. Sam pao - sam se ubio!"

A onda jednoga ljeta vraćaju se iz Tivta, preko Pranjana, za Kotor baba Antica i unuk joj, Nenov sin, već etički. Autobus klacka oko Zaliva - Opatovo, Seljanovo, Lastva... Unuk se raspituje kako se koje mjesto zove, a baba Antica objašnjava. Kad se autobus zaustavi na jednom od stajališta, unuk e:

- A kako se, bako, zove ovo mesto?

- Ovo su, sine, Lepetani!

- Lepetani! - uzbuđeno je unuk. Tu se rodila moja majka, je li tako, bako?

A baba Antica samo produži:

- Jes, jes, sine! Majka ti se u Lepetane rodila, a tata se utopio!

OTANJALO VINO

Na istom spratu, stan do stana i vrata do vrata, u jednoj tivatskoj vojnoj zgradi živjeli su penzionisani oficiri Marko Janković i njegov dobri prijatelj Stevan. Bili su neke i približno i istih godina.

Kako je Marko vazda doma imao lijepe domaće rakije i vina iz Crmničke, ili Riječke nahije, iz koje je bio rodom, Stevana bi ponekad i ostao. Ali Stevanu oslađalo posebno vino, pa se na njega navnuo i sve češće i češće bi, poručio, kod Marka, načašu, nekada i dvije, da skvasi jezik. I tako, jednoga dana, dolazi Stevan i povede se priča:

- Da nemaš, Marko, i još jednu ašicu od onoga vina, da mi strne ovo malo crkavice što sam izio? - veli Stevan.

- Imam Stevane! - veli Marko, pa e, trljaju i palac o kažiprstu i srednjem prstu i pokazuju i prema Stevanu:

- Pare! Pare! Prvo plati, Stevane, aša ti je pet dinara, pa pij dok ti ne pukne iza uha!

Zli i gori, Stevan izvadi iz takulina pet dinara, daje ih Marku, a ovaj mu tek tada natoči i dadečašu vranca. Sad Stevan nešto konta: "Mogao bih popiti i još jednučašu, ne e mi, dati, i ovu naplatiti!" Ali i sa drugom ašom bi kao i sa prvom. Marko e opet, trljaju i ona tri prsta prema Stevanu:

- Pare! Ništa bez para!

Poslije ove drugečaše dobro oslađalo Stevanu vino, ve mu se i uši malo zagrijale, pa traži i treučašu, a Marko opet traži pare. I sve bi kao i prva dva puta - Stevan prvo plati, a Marko uze botilju da mu natoči, ali primijeti da u njoj nije ostalo mnogo vina. Nali i potonju kap, otprilike tek polačaše, pa neprimijetno pored kuhinje i ono do vrha nali vode. A onda Marko dade Stevanučašu, a ovaj e, im otpi prvi gutljaj, onako izokolo:

- Ma, zaboga, Marko, je li ovo vino nešto otanjalo!

- A, ne, ne! - odmah e Marko. Tako se vazda i mene, pa i sad tebe i ni poslije prve dviječaše!

KOMANDANT BEZ OKA

Radio je Tivatinin Boro Plamenac kao loža u tamošnjem vojnom kupatilu. Me utim, kako je bilo vrijeme kada se teško živjelo, Boro nabavio jedan kamion i, pa je prekovremeno vršio usluge prevoza u Tivtu i okolini. Ali, bogami, po nekada i u toku radnog vremena, ako bi tura bila za dalje. A onda bi Boro uvijek našao nekoga od slobodnih vojnika, da ga po dva - tri sata odmijeni u kupatilu i pripazi na loženje i kotlove. Znao je za sve to i Borov nadređeni, kapetan Marko Janković. Gledao je on Boru pomalo kroz prste - em bili su rodom i istijeh krajeva, em bio mu je Boro simpatičan, pa se ve i sprijateljili Ali...

Jednom prilikom ispalo Boru da ubije dobru kiriju do Dubrovnika, ali kako - put je dalek, pa mora u toku radnog vremena, a komandant je nezgodan. Te on ti se do eti. Poranio Boro i eka komandanta u hodniku ispred kancelarije, a jednu vlažnu maramicu stavio na zdravo desno oko i uporno je pridržava rukom. Kako su još nekolicina njih bili došli ranije i ekali ispred Bora da ih

primi kapetan Marko, ovaj im se pojavi, ipak e:

- Plamenac, u i ti prvi!

Ulazi Boro, ne skida maramicu i ruku sa oka, a onda po e pri a:

- Što je Plamenac?

- Boli me oko, družo komandante!

- Boli li te mnogo, Plamenac?

- Boli, družo komandante! Sve ja e i ja e!

- Pa što o eš, Plamenac?

- Treba mi jedan dan poštete, družo komandante!

- Kako poznaješ crnogorsku istoriju, Plamenac?

- Dosta dobro, družo komandante!

- Dobro, kad znaš, reci ti onda meni, Plamenac, što nije imao vojvoda Lazar So ica?

- Nije imao jedno oko, družo komandante!

A onda kapetan Marko zna ajno zaklju i:

- E, vi i Plamenac, kad je vojvoda Lazar mogao komandovati bez jednoga oka, možeš i ti raditi u kotlarnici!

PRAZNA I PUNA TE A

Ne e s prolje a, jedna srednjovje na Beogra anka došla u Kraši e kod Tivta e je imala i vikendicu. Kako joj je još od ranije, od svih ve ih radova, ostalo jedino kupatilo nezavršeno, našla Beogra anka majstore, a majstori našli papir i olovku i popisali što bi sve trebalo odmah kupiti na stovarištu gra evinskog materijala. I tako se, sa an elima božjima, podijeliše poslovi - majstori uzeli da rade to što mogu da rade, a doma ica spisak u ruke i put pod noge, na jedno tivatsko stovarište.

Kada je potrgovala, ili kada je ona mislila da je ama baš sve potrgovala po spisku i ništa ne zaboravila, uze da

se raspituje ko ima neki omanji kamionet da joj to preba i do Kraši a. Taman što su joj na stovarištu bili preporu ili Tiv anina Bora Plamenca, nekako kao poru en, baš on nai e. Pošto se brzo na oše u pogodbi, utovariše robu i, opet s an elima božjima, Beogra anka i Boro drito za Kraši e. A onda uzeli majstori da istovaraju poru eno, pa e svako malo: “Gospo o, zaboravili ste kupiti tuš-bateriju!”, pa: “Nijeste kupili ni vodokotli !”, pa: “A, e vam je slivnik!”... Gleda ih i sluša Beogra anka, pa e, krste i se:

- Bože, pa nije mogu e da sam posenilila? I još toliko!

A oda Boro uze da je tješi:

- A, moja draga gospo o, nije to ništa. Evo, nijesam ni ja u nekim dubokim godinama, pa sam strašno senilan i esto mi se nešto sli no doga a!

- A kako se, gospodine, ta senilnost kod vas manifestuje?

- Evo kako! - odmah nastavi Boro. Svaki put kad oko podna do em ku i, ja pravo u kuhinju i odmah dignem poklopac sa jedne te e na šporetu, i ako je te e prazna ja ne jedem - zna i ru ao sam, a ako je puna - ja ru am!

POZAJMI U TI JA MA KU

Godinama je, na dan-dva ispred Boži a, Tiv anin Daro išao sa prijateljem Sre kom u ribolov da bi im porodice za blage dane imale svježje ribe. Dugo i dugo im je taj “boži ni” ulov išao od ruke i bio bogat, ali svemu do e kraj, pa im se jedne godine zalomilo da su ulovili svega dva -tri kila ribe. Ali to što je ribe bilo - bila je, zbilja lijepa.

Vidi Daro da nema što od toga da se dijeli, pa pita

Sre ka:

- Imaš li ti, Sre ko, doma ribe?

- Ne, da eš je puškom ga ati! Ni grama! - veli Sre ko.

- Dobro, Sre ko!- dodaje Daro. Nosi ti sve ovo, a ja u se sna i!

Tako i bude, pa pro e i nekoliko dana, a onda Daro na ulici srije e evoj icu, Sre kovu š er, i pita je kakva je bio onaj njegov i Sre kov ulov, a dijete e iskreno:

- Odli na je bila riba, iko Daro, ali nijeste trebali sve nama poslati, imali smo mi u zamrziva u još ribe!

Daro sve to pre uta, pa i cijelu sljede u godinu dana ne veli Sre ku ništa, a onda samo što nije došao i naredni Boži , a Daro i Sre ko e u još jedan “boži ni” ribolov. Kad se vratiše i privezaše barku, iznesoše na pontu desetak kila, uglavnom, dobroga ulova.

- Kako emo ovo dijeliti, Sre ko? - pita Daro

A Sre ku kao da je avo pomogao, pa kaže:

- Ti si, Daro, i prošle godine pošteno u inio, pa eš i ove godine pošteno podijeliti!

Uzeo Daro da dijeli pa u svoju kantu stavlja sve ono što je najve e i najljepše, a u Sre kovu onaj sitniš, što nije ni za spremati, ni za ba iti, nego jedino za ma kama dati.

Kad Daro završi podjelu, Sre ko ga gleda u udu, pa e:

- Što e mi ovo, Daro? Nema se što od ovoga sitniša spremati, nego da ovo ba im!

- A greota ti je to ba ati!- Veli Daro. Daj barem onda to ma kama!

- Ali, ja nemam ni ma ku doma!

- Pozajmi u ti ja moju ma ku! - dodade brzo Daro.

OR PROFEŠUR

Šetao jedan stari i ugledni profesor kotorskom Rivom. Nekako uporedo sa njim i aše i jedna, u svoje pero, poznata gradska “radodajka”. ak su i gradska mom ad, pa i eca, znali da se nije mnogo branila dok je bila “na polici”, pa je, pri alo se, od svake vojske koja je Kotorom prošla imala po jednoga mulca. Na ra un toga su gradski berekini i škercuni, iako je ona sada ve bila starica, pravili šale, a ponekad joj i glasno i nepristojno doba ivali, na što se ona kao ijedila.

I baš toga dana, nai oše neka eca, pa je a nuše:

- e si, kurvo talijanska!?

Njoj bi muka više zbog toga što to u stari i ugledni profesor, pa e, kao iskreno i povjerljivo:

- Evo, užete li Vi, moj profesore, što mene od ovih godina zbore ova balav ad!?

Profesor samo mirno dodade:

- A, moja draga gospo o, nemojte se uđiti. Evo, vidite koliko ja imam godina, a ve davno sam i u penziji, pa me svi još uvijek zovu: “ or profešur”!

S KAMIONA

Budvanin Ratko Radovanov je bio previše debeo ovjek, pa došao širi no duži. Neko budvansko kafansko društvo pri alo o svemu i sva emu, pa se po elo i o Ratku i njegovoj debljini. Njegov prijatelj Petar Tomov koji je bio tu prisutan, itavu pri u o Ratku zaklju i rije ima:

- Ma, jest, brate, bogami, predebeo i što je mnogo, mnogo je! Više li i krmetu, nego krme krmetu!

Iz toga društva, neko odmah utradan to prenese Ratku. Nije mu baš bilo pravo, ali, ipak, na prijatelja

se nije previše naljutio. Me utim, poslije dva-tri dana, sretoše se Ratko i Petar. Prvi e Petar:

- O, Ratko, zdravo bio! Odakle si to sad?
- S kamina! - odvrati Ratko, dim u dim.

A ŠTO AKO NE UMREŠ

Burno je život proživio jedan stari Kotoranin, ženio se, da se zna, dva puta, a da se ne zna – to je sami Bog znao, i isto tako - da se zna, imao šestoro zakonite ece – po troje i sa jednom i sa drugom ženom. Je li imao još koje dijete po vilajetu – o tome nije htio nikad da se podijeva.

Ova potonja žena mu je bila još živahna i lijepa, a osim toga i mla a od njega. Ali došao avo po svoje, pa on ve danima leži zamrtvo u postelji i samo što se eka da proputi na posljednji put.

Vidi i on zlu i goru, pa svodi životne ra une. A onda e “u male” ženi:

- Evo vi i..., moja dobra..., ja u ionako brzo na onaj svijet..., no mi pravo reci..., jesi li me varala u životu, a?
- Ona malo zastade, pa e:
- Da ti kažem, a? A što ako ne umreš?

NIKAD I NIKO

Lijep zimski dan u Budvi, pa ljudi izmiljeli iz ku a kao gušterice. Na jednoj kafanskoj terasi edi sa društvom Ivan Purov. Piju i zanovetaju, a onda vide kako poizdalje dolazi Š epan Nikov, pa e Ivan, dosta glasno, da bi ga uli i oni okolo:

- Š epane, obraza ti, je li ti ikad iko rekao da si lijep?

- Ne, Ivane!

- E, ne e ti nikad i niko ni re i! - dodade Ivan
Svi se izasmijaše, a uto se i Š epan približi, pa se opet po ede razgovor:

- Dakle slušaj dobro i vi i ovako lijepo, molim te! - izokolo e, a potpuno opzbiljno Š epan Ivanu. Ja u sad tebe, Ivane, re i što ti nikad i niko nije rekao...!

Ivan malo ustuknu, ali morao je prihvatiti pri u:

- Ajde reci, Š epane!
- I ne samo, Ivane, što ti nije rekao nikad i niko, nego ti nikad i niko ne e ni re i!
- Pa, reci, odmah, zaboga, Š epane!
- Ma re i u ti, ali jesi li zapamtio dobro da ti ovo što u ti ja sad re i nikad i niko nije rekao, i nikad i niko ne e ni re i!?

A onda e Ivan, sad ve nervozno:

- Ma jesam, o e, zapamtio sam! Zapamtio dobro! No ti ve jednooom reci to što mi niko nikada ne e re i!
- Ti si, Ivane, jedan mnogo dobar i pošten oek!!! - mirno dodade Š epan.

TO JE NEKO MOJ

Šofer “Rumijatransa” iz Bara Nikola S. izašao rano u grad da na brzinu nešto oposli, ali kako to obi no biva da nije kako je kome re eno, nego kako je su eno, na e se sa jednim prijateljem i e e, nego na jutarnju kavu i rakijicu. A onda nai e i drugi, pa tre i, pa etvrti... i tako jednu - po jednu, uru - po uru, došlo i vrijeme ru ka, a društvo se ne razmi e. Kad u jedno pero evo ti i Nikolinog sin i a na vratima od kafane, sav zadihan, pa e u jednom dahu:

- Taj, taj, rekla ti je mama da ideš doma, ali

odmah!

Nikola misli da će žena samo da ga lukavo izmami da ide na ručak, pa je mirno:

- A je li ti rekla zašto, sine?

- Umro je neko, tajo!

- A plaće li mama, sine!- tek tada se malo trže Nikola.

- Ne, tajo!

A onda Nikola skoči kao oparen:

- Kuku mene, to je neko moj!

JE LI I TEBI VRUĆE

Škaljarski berekin Rogo Mili volio je više nego drugi žene, ribu i vino.

Rogo se ne može dobro natrikulao, pa dimi kao kladunaru, te on, iako je već bio novembar mjesec, kad je prolazio preko Macela skide samo mantil i onako obučen i obuven skoči u more.

Plutao je Rogo tako neko vrijeme na leđima, dok ga nije spasio Ilko Barba. Vidi Ilko čudo i ne vjeruje svojim očima, a onda pomisli - eljade se davi, pa i on brže bolje obučen skoči u vodu i dopliva do Roga. Vidi ga Rogo kraj kom oka, pa se i dalje mirno plutajući:

- A što, da nije i tebe vruće ka mene?

VI SE NAJBOLJE ZNATE

Prvo se malo sporije krali, a onda, bogami, skoro došlo i do grdnijeh riječi i izmeću dvojice komšija u jednom barskom naselju. A uzrok - septička jama. Azim zautupio da je Simon dok je obilježavao radnicima kaže da iskopaju septičku jamu za njihove zajedničke potrebe, zašao nešto

više u njegovu katastarsku parcelu. I tako, kako je jama već bila iskopana, ispada po azimu da je dvije trećine jame u njegovu, a trećina u Simonovo, a Simon tvrdi da nije, nego pola - pola.

U sred te njihove prepirke naiđe putem Iso Mustafić. A onda kaže Simon:

- E, vala, Iso, naišao si kao poručnik!

- A što, zaboga? - mirno kaže Iso.

- Evo što, azim i ja smo se malo sporije krali oko jednoga pišanoga metra zemlje, a pošto znaš i mene i njega dobro, dođi i ti presudi, pa kako kažeš neka bude tako! Važi li azime? - priupita Simon.

- Ma, more, važi! - veli azim. Znam ja da će Iso - ni po babu, ni po stričevima!

- Dobro kad velite! Ali, što je, more, u pitanju! - priupita Iso, prilazi mu.

- Septička jama! - uglas kaže Simon i azim.

A onda Iso zastade:

- E, ja vam se u te stvari ne bih mešao, pošto se po tom pitanju vi u komšiluku najbolje znate.

MORE ILI MORNAR

Našli se slučajno na catari Kamenari - Lepetani kotorski profesori Vesna Liopovac i njen stariji kolega Škaljar Čuranovi. I jedno i drugo krenuli za Kotor i što drugo nego da stopiraju u Lepetanima. Ne stade dugo, zaustavi se „mercedes“, sa šoferom u vojnoj uniformi i ofcirom na mjestu suvozača. Sjedoše stoperi otpozadi i onim krivudavudavim i sporim putem preko Pranjana, po čemu uobičajene priče.

Poslije početnog upoznavanja, ofcira otvori dušu:

- Danas je najsretniji dan u mom životu!

- A kojim dobrom? - priupita stari profesor.
- Žena mi se porodila u kotorskoj bolnici i idem tamo, ali ima i još jedan dodatni razlog. Znae, ja sam vam iz unutrašnjosti i tu sam u Boki odnedavno, a u braku sam ve pet - šest godina i nismo imali dece. Pokušavali smo mnogo toga, i onda nam je na kraju lekar savetovao kako je more mnogo lekovito i da bi možda dobro bilo da promenimo sredinu. Tako sam vam ja dobio prekomandu, došli smo pre jedno godinu dana da živimo u Kumboru, i eto vidite, more je u inilo svoje!

Stari profesor samo mirno dodade:

- A moj dobri gospodar, ko zna ko je u inio svoje - more, ili neki mornar !?

“FI O” i “LADA”

Prodao Baranin Andrija Pantov staroga “f u” i kupio novu “ladu”. I e e, za vikend, nego po obi aju, pravo na selo, da obi e majku i malo odmori od državne rabote i gradskog života.

Do e Andrija u selo i parkira auto ispred roditeljske ku e, a uto se pojavi i starica. Zagleduje starica novi tomobilj, a onda se povede pri a:

- Jesi li to, sine, sa sre om promijenio auto?

- Jesam, majko?

- A e ti je onaj “f o”?

- Prodao sam ga!

- A koji ti je ovo auto?

- Ovo ti je “lada”! - veli Andrija otvaraju i gepek. Vidiš li, majko, koliki je ovo auto, i koliko više može po erati nego “f o”!

- Da ga zdravo ti voziš! Ali, bogami, taj tomobilj je, sine, mogao više i do erati! - mirno dodade starica.

ŽALOST I ZA MAMOM

U jednom povisokom barskom prigradskom naselju umro otac poznaniku Baranina Nika Simova. Pošao Niko na sau eš e autom, dokle se moglo, a onda put pod noge do ku e, sve kao uz nos, a još i poprili no daleko. Ali da je bilo i duplo bliže Niku bi opet to, sa onih njegovih sto i nešto kila, bilo daleko, pa bogu dušu-bog je ne e i inilo mu se kad bi ga za ufatio za nos, da bi pukao.

Kad u e u ku u Niko u inje sve kako valja i kako je obi aj, a onda pri e prijatelju, pa e, još duboko udišu i:

- Moje najiskrenije sau eš e za ocem i majkom!

A onda e ovaj iznena eno:

- Samo mi je otac umro, nije majka!

- Nema to veze! - produži Niko. Jer, oca mi jebi, ako se uz ovu stranu ikad više mislim penjati!

KAO OPAN INA

Riješio starac Ilija urov iz Markovi a iznad Budve da proda kravu. Ali kome i kako? Krava stara, a još davno i zapragla, pa niti ima mlijeka, niti valja da se drži, niti e mesari da je kupe. A onda se ede Ilija uzvrtio kao avo oko krsta, oko šefa kuhinje jednoga budvanskoga hotela. I bogami, ede i šef uzeše da stimavaju kravu, na oše se i u cijeni, pa ede stu e kravu i prodade je šefu u etiri ereka.

Poslije nekoliko dana došao ede Ilija da se raskusura sa šefom kuhinje, pa po ede pri u:

- Šefe, je li kakvo bilo ono meso?

- Ma jest, vala, zgodno..., kao opan ina! - malo e ljutito šef kuhinje. Kuvaš ga po p dana i opet nema toga lova koga bi ina koji bi ga mogao sažvakati, ili od njega obisti!

A onda šef nastavi malo smirenije:
- No, e de, oli ti mene re i nešto pošteno?
- O u, obraza mi, sve što budem znao! - veli e de Ilija.
- Koliko je, života ti, bila stara ona krava?
- E bogami eš, sinko, to morati pitati nekoga starijega u selo od mene! – iskreno e de Ilija.

VAŠU MAJKU

I ko nije znao, mogao je lako potrefiti da Primorac Ivo Macakan radi na macelu – udebljao se i ojezao da se ne može gledati. A još uz to i visok, pa došao kao stog sijena.

Bilo je rano prolje e i svanuli prvi lijepi dani. Poslije ru ka Ivo proteže noge do Gradske kafane da popije kafu. Na terasi ni e žive duše da eš je puškom ga ati, a zubato sunce prigrinjalo, pa Ivo, kad popi kafu, dremnu malo u stolici, ali odnekud vile doniješe dva – tri eti ka s loptom. Igraju, lupkaju, vežgaju i svako malo bude Iva, pa e on kad mu dojadiše:

- e vas, aoli, danas ao donese, jebem vam ja mater!

eca se samo malo pošute i opet – Jovo nanovo, bude Iva, a on im svaki put „kalava“ mater:

- A mater vam ja jebao što ne date narodu po inuti! – pa: Bježite, jebao vam Ivo mater!

Poslije ko zna kojega ve Irovoga „kalavanja“, jedan od eti a e:

- iko, a zašto vi nama jebete mater?
- Da bolje porastete, dijete moje! – mirno e Ivo.
- A, iko, bi e da su vašu majku mnogo jebali kad ste toliko porasli? – priupita mirno dijete.

GOSPAR, PUŠE

Još u ono vrijeme dok je Bog po zemlji odio, odio je svaki dan po dva puta i autobus cetinjske “Tare” iz Titograda za Dubrovnik i obrnuto.

Jednoga poslijepodneva krenuo iz Dubrovnika na redovnu liniju „Tarin“ par voza a – boema, Nikica Joveti i Pan o urovi . Nikica vozi, a Pan o piše biljete putnicima.

Autobus je ve bio neka krtija, pa na nekoliko mjesta pod ve propao, a poneg e i „progledao“. Baš ispod sjedišta e se bio smjestio neki stari Dubrov anin bila je tolika rupa da je baš dobro buri alo i ladilo ga. A da zlo bude ve e, onaj krovni otvor na autobusu zaštekao i ne može da se zatvori, pa se napravila takva promaja da se starcu nije drijemalo. U jedan vakat, ne e kroz Konavle, stari dubrova ki gospar pozva konduktera Pan a, pa e nevozno, ali i u tivo, pokazuju i na rupu:

- Gospar, puše!

Pan o se pravi kao da ništa ne uje i nastavlja da piše biljete, a onda e starac, sad ve upornije, blago cimaju i Pan a za rukav:

- Gospar, puše!!!

Pan o ga brzo utješi:

- A šta bi rekao da si na krov!

U MENZU

Pošto mu je sin Marko završio srednju poljoprivrednu školu, Baranin Nikica Šestan odluo da ga i dalje školuje. A i sin raspoložen da ide na velje nauke i što drugo da upiše, nego agronomiju, i e drugo, nego posred žitnice, ravne Vojvodine, u lijepom gradu Novom Sadu. Tako i bude.

Pošto ispred kuće, kada je prvi put kretao za Novi Sad, prosuše vodu za Markom da mu sve ide glatko, krenuše glatko i godina za godinom – prva, druga, treća, četvrta..., pa se ufatila i peta. Glatko je išlo i sa novcem. Nikica je redovno slao sinu da vazda ima i za dom i za menzu i još pride, da nije nikada bez centa u špagu. Glatko je, ubjeđivao je uvijek Marko oca, išlo i sa naukom.

Ali, bogami, kada se već ufatila i šesta godina, Marko dođe po ekad doma na višenje, ali diplome nema da nešto je puškom gađati, pa Nikici postalo sve to već nešto sumnjivo. A o sedmoj godini Markovih studija, da i ne priamo. Nikici već jasno kako je agronomija možda izgubiti mnogo, ali je on sam sigurno već izgubio više. A onda, ne baš onako usput, pita jedan prijatelj Nikicu:

- Tako ti Boga, Nikica, otkri mi reči koja je godina studija onome tvom Marku?

A Nikica kaže iskreno:

- U menzu mu je sigurno sedma, a za školu ti ne bih tačno znao reći!

ŠTO JE TI KNJIGE

Poslao Novljanin Bajdo Medin sina Frana na studije u Beograd, ali se te sinovljeve velje “nauke” nešto mnogo otegle. Upiši jedan fakultet, pa se prebaci, poslije koju godinu, na drugi, i ko zna... „Možda je počinjao i treći, a da mu mi doma ne znamo?“ - konta nešto sam sa sobom Bajdo. Ali, otac i sin, i kada se sretnu, ne podijevaju se mnogo o tome na koja je doba sin sa naukom. Bajdo samo uredno šalje pare, a sin- dugogodišnji student ih uredno troši.

A onda, jednoga dana Bajdu poštar donosi telegram. Poslato iz Beograda, a od koga, nego od sina:

„Tata, pošalji mi onu knjigu iz natkasne pored mojega kreveta! Frano.“

Bajdo ne bi lijep, nego iz istijeh stopa, pravo na poštu i poštu ispisa na telegramu sinovljevu adresu, dodade tekst:

„Poslaću ti knjige, ali ne znam što će ti!? Bajdo.“

TIMUN NA DESNO

Sastali se stari poznanici Sloba Kaženegra, učuro Moškov i Mile milicajac. Ispričaše se, a onda Sloba otvori novu temu:

„Znači već da moja šer i zet žive u Engleskoj i trebalo bi ljetos da dođu. I moja ti žena priča meni sad ne baš skoro:

- Sloba, da znaš da sam se jutros ulula telefonom sa šerom i zetom i bilo pogodilo što sam tražila da mi donesu kad ljetos dođu?“

- Ma neću pogadati, velim ja, no mi kaži?

- Evo da ti kažem! - veli ona. Tražila sam da mi kupe i donesu jedno žensko biciklo, ali baš iz Engleske!

- A jesi li polula, jedna ne bila! - velim ja. - e baš iz Engleske da ti ga donesu, znaš li ti da je kod Engleza timun na desnu stranu!?“

Kad Sloba završi priču, svi trojica se baš slatko izasmijaše, a tek onda baš Simo milicajac:

- A što je to timun?

NASMIJAO BIH SE

Nikšić anin i pisac Slobodan Vuja i slikar Luka Berberović iz Morinja, bili su kolege profesori na Nikšićkoj Pedagoškoj akademiji, a uz to i dobri prijatelji. Ali i kontrasti, prave slike i prilike rodnonog podneblja – Slobodan, gorštak i violentan, a Luka primorski smiren i tih.

Jednom prilikom, na proputovanju za Herceg Novi, navratio Slobodan do Luke u Morinj i na e ga, a e bi drugo nego u ateljeu. Slobodan i Luka, pozdraviše se na samim vratima, a onda e ono uobičajeno:

- A moj, Slobodane, dobro mi je milo što si došao!

Pa onda, pošto preko Slobodanovih ramena pripogleda napolje, samo nastavi:

- Ajde ulazi i sjedaj, Slobodane, ako nema niko više s tobom!

A onda e Slobodan:

- eš u ja, Luka, sa mnom nema niko, no sam na tvoju sreću u sâmu došao!

Ali kako nije baš potpuno bio sam, nego pomalo i sa rakijom, Slobodan šaljivo nastavi:

- No, reci ti mene, Luka, što bi ti u inio da sam se ja danas na Primorju pojavio sa etom mojih gorštaka, na konjima i pod oružjem, pa ov e u Morinj, pred ku om ti banuo?

- A što bih u inio, moj Slobodane, nasmijao bih se! – mirno e Luka.

PIŠI... PIŠI... PIŠI...!!!

Kažu, bila jedna Primorka skoro cijeli jedan vijek sa mužem na brodu. Potrajalo sve to nekoliko mjeseci, a onda kad je brod pristao u jednoj američkoj luci, odlučio iše da se ona vrati u Boku, a on nastavi navigirati. Brod je bio na sidru, a njih dvoje se provodili po gradu nekoliko dana.

Ali došlo vrijeme da brod isplovljava, pa na obali se dogodio i dirljivi rastanak bokeljskog marinera i njegove prinipese. Kad se ispozdravljali, u e on na remorkera koji se nedugo zatim po e odaljivati od obale. Mašu dugo jedno drugome, šalju se i poljupci, a kad je marinerio već bio podaleko i kako je to bilo ono vrijeme kada još nije bilo mobilnih telefona, nego vrijeme pisanja pisama, prvi on po e i dovikivanje:

- Piiiiiiii mi!

- Što kažeš?

- Piiiiiiii!

A onda ona nemoćno odmahuje rukom:

- Ne ujem tebe!

Tek onda i on nervozno odmahnu rukom i nešto e tiše i više za sebe:

- Ajde, jebi se tamo!

- O u, o u! - produži i ona više za sebe.

SPECIJALNA ŠKOLA

Zabrani Pe o Klapusan je bio vjetrovit i buzdoglav i nije ga pamet nikad mnogo smetala, a luda je pamet blago Božje. A i sin mu, mali Tepo, nije mnogo pokorio oca – ito on, a o u aola.

Došlo vrijeme da e ti ide u školu, upisaše ga u prvi

razred, ali Tepo nikako da uporavi, i ne može kao druga
eca da prati nastavu, pa u iteljica i direktor škole pozvaše
Pe a i vele mu:

- Bogami, Pe o, nije nam milo da ti kažemo, ali o emo
- ovaj e tvoj mali, morati da poha a specijalnu školu!

- Ne vjerujem da e, preko mene živoga, bez u ovu
obi nu e i svi idu, a vama fala, ka ljudima! – odmah e
Pe o.

- Ma nijesi nas dobro razumio, Pe o! - vele oni.

- Jesam, jesam!- dodaje Pe o. No neka on završi
redovno ovijeh osam razreda, pa e se imati kad
specijalizovati!

ETI U DAR

Ve je bio Bogdan Marcano dobro potprhao kad mu
se pridala š er Paola. Iako nije eti , na estitku se kod
cetinjskoga Talijana pokupilo veliko društvo, a me u
njima i Primorac Dragan Markov. U jedno pero po eše da
debatuju o tome od koliko je godina oek najviše ponten
da ogradi dijete. Neko veli ovako, neko onako, a Bogdan
tvrđi kako je baš on najbolji mogu i umetak – kombinacija
italijanskog ljubavnika i katunske odive od sojlja.

- Evo, veli Bogdan, ja sam bliže pedesetj nego
etrdesetj, pa sam ogradio dijete kao iz pra ke!

- Nije to ništa, dodaje Dragan. Jedan je moj seljanin
ogradio sina u osamdeset i drugoj godini i da ve niko ne
laže ne e oca pokoriti – iti on. Li i na oca kao ao u
aola!

- Vala da li e ka jaje jajetu, isto je toga eda neko
lijepo astio! - dodade mirno Cetinjanin Vesko Pejovi .

IZME U OSME I DEVETE STRANE

Ve se zalomila i sedma, ili možda i osma godina kako
sin Novljanina Bajda Medina studira u Beogradu. Nikad
Bajdo sinu Franu nije mnogo dosa ivao sa pitanjima kako
ovaj gura sa „naukom“, ali u posljednje vrijeme sve mu to
nešto sumnjivo, pa po eo da se, onako izokolo, propituje.
Svaki put kad se sin javi telefonom, ili dosta urijetko do e
doma, na Bajdovo pitanje kako “stoji” sa školom sin veli:
“Nikad bolje, tata!” A novca nikad mu dosta, koliko mu
go pošalji, kao da u jamu ba aš.

Jednom prilikom, sin se javlja telefonom i kaže Bajdu
da bi dobro bilo da mu po nekome ko ide za Beograd, ili
poštom, pošalje jednu knjigu koju je on zaboravio kad je
potonji put bio kod roditelja, da mu je to hitno i da bez nje
ne može spremati ispite. Bajdo tako i u ini, ali prije nego
spakova knjigu, izme u osme i devete strane stavi hiljadu
ondašnjih dinara i pravo na poštu, a poštom knjiga drito
za Beograd.

Poslije ne elju-dvije, zvoni Bajdu telefon, kad li ko
- sin:

- Alo, tata!

- E, sine, jesi li mi dobro!?

- A kako, tata, mogu biti dobro, kad sam evo toliko
dana bez pare i dinara? Nijeste mi davno ništa slali!

- Dobro, sine, posla e tebe tajo pare, no reci mi u iš li
ti, sre o tatina, što iz one knjige što sam ti poslao?

- U im, tata, u im, ne dižem glavu s nje od kad si mi
je poslao!

- A do koje si strane došao, sine?

- Eno vidio si, tata, koliko je debela, ostalo mi je još
samo nekoliko strana i do i u joj brzo vrha glave!

- Ne eš njoj, no mene, sine! Pare su ti izme u osme i
deveta strane! - dodade mirno Bajdo.

NE RAZLIKUJE VO KE

Studirao je agronomiju sin Baranina Nikice Šestana punih sedam godina i bi e da je diplomirao tek ne e kad se ve dobro bila ufatila osma.

A nekako baš tih istih godina, barski se pe albar Aton po eo, uglavnom s prolje a, vra ati na starevinu podno Sutormana i ure ivati je. Poslije dvije – tri godine, od Antonove ku e, vo njaka i maslinjaka nijesi mogao oka odvojiti – sve ure eno s redom i sa na inom i inilo ti se da nema tu ega nije bilo. Jedoga prolje e donio Anton iz Amerike ak i jedan okot tamošnje loze, pa je zasadio i loza primila.

Ve sljede ega prolje a, trbalo bi lozu, koliko koliko, i obrezati. Boji se Anton da on kao laik što ne pogriješi, pa se uze raspitivati da to uradi neko ko je stru an. A onda mu komšija kaza kako Nikica Šestan ima sina koji studira agronomiju. Obradova se Anton i odmah - put pod noge i pravo kod Nikice. Nijesu se ranije poznavali, pa Anton odmah poslije pozdrava, pre e na stvar:

- Ja sam, gospodine Nikica, uo da Vaš sin studira agronomiju, pa mi je potrebna jedna usluga od njega!

- Dobro ste uli, studira, studira ve godinama! – veli Nikica.

- Odli no! Onda je sigurno jako stru an?

- Što se stru nosti ti e, boljega stru njaka ispod Rumije i Sutormana, za tu stvar, ne možete na i!

- Ja bih, gospodine Nikuca, htio zamoliti Vašega sina, ako je tu, da mi obreže jednu lozu, pa da platim koliko god treba?

- Ma nije problem pla anje! – veli Nikica. No ima tu jedan drugi problem - vi njemu morate prvo dobro objasniti što je maslina, što je smokva, što je jabuka, što je loza...!

O U UFATILA POLICIJA

Bogami, izgleda da nije baš isto kad o a ubode obi noga oeka, ili nekog pre ednika. Ne e davno jednoga je eti ka na Cetinju napala baš o a, i to, kažu, cetinjska, pa je od svega i poslije zapomaganja: “Lele mene, apa me o a!”, ostao njegov nadimak - “ apa”.

Godinama kasnije, jednog Budvanina, a sve za sve, još i po funkciji pre ednika, “ apala” neka budvanska o a. E sad, to jeste vijest za medije i to u najboljem slu aju u rubrikama: “Zanimljivo”, ili “Ukratko”, ali bogami ako je pre ednik alergi an na “ apavanje” o a, onda nije udo što je utradan udarna vijest na svim naslovnim stranicama novina bila, otprilike: “Predsjednik za dlaku pretekao”. Još kad je pre ednik poslije nekoliko dana otvorio dušu za medije i svjedo io o svom bliskom susretu sa o om i smr u, obi ni smrtnici shvatili su da je zbilja vrug bio odnio šalu.

I tako, dvojica od tih mnogobrojnih obi nih smrtnika, pre ednikovi sugra ani Nikola P. i Mijo R. srije u se na ulici i o emu e drugo, nego o najaktuelnijem tih dana. Pri u po ede Mijo:

- Ma vi e li, mili brate, pre ednik nam jedva skapulao od one o e!?

- Vidio nijesam, ali sam uo! - veli Nikola. No, reci ti mene, Mijo, e novine o tome ništa ne javljaju, zna li se što više o toj o i, je li preživjela?

A Mijo e kao iz puške:

- Zna se, zna, kako ne, preživjela je! Interventni vod policije je odmah locirao i ufatio ne e izme u Svetoga Stefana i Petrovca!

ZEMLJOTRES

Vjerio se Donjopoljanin Šogo sa jednom Primorkom, ali ga vjerenica ne pušti da joj pristupi prije uglave. Uglaviše i svadbu, a ona ga ni tada ne pušti vrh sebe, prije nego stavi vijenac na glavu i everi je u ku u ne dovedu. Šogu svaki dan kao godina, ali zli i gori susteže se, ništa manje, no cijelijeh šest ne elja.

Poslije prve bra ne no i Šogu samo što ne to i so iz o i, kao da je sve po ku i pokopao, pa e ijetko nevjesti:

- Ada, o e, po tvojoj pri i i veljanju, ja sam se skoro htio zakleti da si ti u moju ku u došla nevinna!?

A nevjesta e, bez uzla na jeziku:

- Ajde, jadan ne bio, a i sam znaš da su, kad je bio zemljotres, ov e i brda pucala i odvajala se, a ne ova moja mu enica!

VOLI TI NJU

Jednom od kotorskih špacakomina Franu Talovome se u inilo da mimo doma ih obaveza, može malo “ istiti komine” i po narodu, pa se “dao na pušku” da traži ono što ve doma ima. I tako, span ao ti se on sa nekom raspuštenicom, pa svako malo sa njom u kakvu škuribandu.

Poduralo to neko vrijeme, a onda do e pri a i do njegove žene. Tek kad je bila potpuno sigurna da Frano i tu e “ isti komine” i ima mantenjutu, ona ga napade, pa osula na Frana - jedna glava, a devet jezika.

Brani se Frano kako zna i umije i koliko može, da nema ljubavnicu, ali vidi da je sa eran uza zid, u eskotu, i da odbrane nema.

A onda se ponevio, pa e zli i gori:

- Znaš što, ženo, ja sa njom samo ljubavim, a tebe volim! A žena e, kao iz puške:

- Ma, ljubavi ti sa mnom, a nju voli!

PONIJEI SU ME U BOLNICU

Sad, nije se baš ta no znalo je li Kotoranin, starac Vuko urov, pošao u penziju na samom po etku radnog vijeka i kao mom i , ili malo kasnije, tek mnogi koji su ga poznavali, znali su da mu se radni staž mjeri, ako ne mjesecima, a ono godinu – dvije, da kam pukne. Uz penziju, imao je Vuko i tu u njegu – dodatak za one, toliko bone, koji zalegnu u ko etu i koji ni ašu vode ne mogu sami uzeti.

Ne bi sve to bilo udno da Vuko nije više vremena provodio odmaraju i po onim klupama na kotorskoj Rivi, nego u ko eti. A, bude li lijepi dan, nije ga ku a nikako mogla držati, a kamoli ko eta – no obuci feštit, pa uzmi lagani šeširi i o ale i pravac Riva.

Jednom prilikom nai e Rivom Vukov poznanik Vojo Ljesar, ede i on da prozbore dvije, pa e Vojo odmah:

- Au, Vuko, dobro što sam te vidio, da ti kažem da ovijeh dana moraš dobro da se pripaziš! uo sam da jedna komisija iz penzionog osiguranja i doma zdravlja obilazi po Kotoru sve ove što imaju dodatak za tu u njegu, i koga na u na noge i da nije u krevetu, ukidaju mu dodatak!

Po e Vuko iz istijeh stopa doma, pa pro e i taj dan, a onda i no i do e jutro. Vuko se ne diže iz ko ete, ali mu neobi no, pa se uzvrtio. A onda kad sunce ve bješe dobro odsko ilo iznad Pestingrada, ipi se starac na noge, obrija se i namirisa, pa odijelo, šešir i kano ale, i prije nego krenu napisa nešto na jednoj ceduljici. Kad iza e i zaklju a ulazna vrata, zaka i izme u njih i dovratka ceduljicu:

„PONIJEI SU ME U BOLNICU!“

POGREŠENICE

Došao u Kotor sarajevski Njeguš i istoričar Dušan Otašević i srio starog i dobrog poznanika i ve dugo kotorskog Cetinjanina Tomaša. Na Pjaci od sata, uz kavu, pričaju o svemu i svačemu pomalo, a onda dođe i do priče o starom crnogorskom putu, kotorskim “kanicama”, ili “stubama”, pa o pasaportima i granici između Crne Gore i Austrougarske na Prašćinama, pa o Crnogorskom pazaru u Tabanini i tako, malo pomalo, dofatije se i davnih crnogorskih običajima.

Priča Dušan da su Crnogorci bili najgrublji prema evojkama koje “pogriješe” i ostanu samodruge, prije nego se udaju, ili ženama koje “pogriješe” van braka, a onda se Tomaš nadovezuje:

- Ta no ti je to i znaš li da su Crnogorci pogrešenice erali preko granice, u Kotor!

- Znam, dobro! – odmah kaže Dušan. Zato si ti, ovako u Kotoru, evo trideset godina!

POP JE POŠAO DOMA

Umrla Kotoraninu Slobu Kaženegri baba. Sve se uinjelo kako valja i treba, a poslije nekoliko dana sriječe Sloba jedan poznanik koji nije bio na sahrani, pa kaže, malo nešto previše ožalošćen:

- Slobo, nijesam, vjeruj mi, stigao kad je trebalo, pa evo sad - primi moj iskreno sahrani i za babom!

Misli se Slobo, dobro narod veli: “Umro onaj kome nemaš kad poći na sahranu!”, ali prima pristojno sahrani e:

- Hvala ti! Mnogo ti hvala!

Tek onda Slobov poznanik nastavi ljubopitljivo:

- A jeste li, bogati, babu ukopali sa popom?

A Sloba, onda, samo produži:

- Nijesmo, pop je pošao doma!

U APARTMAN DO UJUTRO

Neće ispred same ponoći došao u Bijelu, kod Mila J. njegov davni poznanik iz mornarskih cetinjskih dana. Za udio se malo Milo kasnome gostu, ali isto, pošto se pitaše za zdravlje, poče i popričaše. Ali cijelo vrijeme se odoznjeli Cetinjanin sve nešto vrpolti, pa kaže nećaku i mnogo, ali kolektivno kao maćka oko vrućice kaše:

- Ma viđi, Milo, ti si drug ljudi i Bog ti je dao da imaš dosta, a od svačijega dobra je bolje. Ako ništa drugo, onaj ko nema može se vazda zalećeti kod tebe da pozajmi.

Vidi Milo odmah da ovaj tu kaže žicu za koju paru, pa veli:

- Dobro veliš i svaka ti je na mjesto i nemoj ćolju jednu više progovoriti!

- Ma oću još samo nešto, Milo, i zbog toga sam sa Cetinja zapucao pravo ovamo kod tebe. Hitno mi je potrebna hiljada i nešto maraka! Ja znam da ti vazda u kuću imaš toliko, i vazda imao i ćinio ljudima, a ja ću ti ih ujutro vratiti, ne ćvao se ja kako se zovam, no ka najgora ženetina.

A onda Milo zazva ženu, pa kaže joj odmah:

- Ženo, spremi ovome ćoku da nešto i ćede za večer, a onda mu spremi krevet u najljepšem apartmanu koji imamo, eće kod nas konaćiti!

- Ma ćekaj, Milo, jesi li pri svijesti! – veli ovaj.

Nijesam ja došao kod tebe da kona im, no da pozajmim pare i da ti ih ujutro vrnem!

- Znam, znam ja to dobro! – odmah e Milo. No, ako ti dam ja te pare, moram te držati kod mene do ujutro da mi ih vratiš!

VELIKIN TELEFON

Bio je slikar i boem Jovo Abramovi, gotovo neponovljivi kotorski ori inal. U mladosti je, kao mnogi Kotorani, nešto malo plovio, pa batalio navigavanje i posvetio se slikanju, a uz to i ugostiteljstvu za svoju i dušu svojih prijatelja. Vjerovatno da Kotor nikada nije imao originalnije birtije od „ota“, one njegove, kako je još zvao, „Kr me izgubljenog vremena“ na Gurdi u, kroz koju se, kroz dvojna naspramnih vrata i bukvalno prolazilo kao kroz portun. A iznad vrata ono njegovo oslikano na dasci: „Trattoria del tempo perso - GIOTO“.

ekad bi, u onim me uvremenima - sve od pi a i nesanica, pa do slikanja i odlazaka biciklom do Staroga grada - navra o Jovo kod majke Velike. A onda bi se sa njenoga ku noga telefona javio prijateljima i popri ao. Po elo to da smeta majci, pa kako se Jovo ufati telefona, Velika e: „Jovo, potroši mi taj telefon!“, pa opet drugi put, i svako malo: „Jovo, potroši eš mi telefon!“

I sve tako, i sve eš e, iz dana u dan ista pri a, pa Jovo dobro ušlo u uši: Trošiš mi telefon!... Trošiš mi telefon!... Trošiš mi telefon!..

A onda, jednoga dana do e Jovo sa jednom kesom kod majke, iz nje izvadi svoj ku ni telefon, pa iz uti nice na zidu iska i Valikin telefon, a uka i svoj. Gleda ga Velika, pa e: - Što radiš to, Jovo?

A Jovo e odmah:

- Evo, mama, da trošim malo i moj telefon!

IMAO BITI ZAKLAN

Dobri tivatski drugari Slobo i Gašo su se u mnogo emu slagali a najviše u pi u. Ali se dogodi da se izjutra na u u gradu, sami ili sa društvom, pravo da protegnu noge preko Pina, a onda u kafanu, pa po jednu, pa po drugu, pa po nekoliko tre ih, pa ko zna koliko etvrutih... A doma, žene ih ekaju sa ru kom, ali prosto to što ih ekaju, kada oni ne bi, sve eš e, dolazili uletvljeni.

Po elo sad ve, bogami, da to debelo smeta, pogotovo Slobovoj ženi, pa im se on pojavi pripit na vratima, ona – jedna glava, a devet jezika. Ali Slobo ne abada za to, no što nau io - ne zaboravio.

A onda, jednoga se jutra ponovo na oše Slobo i Gašo i odmah povedoše pri u o još jednom, pijanom, ju erašnjem danu. Veli Gašo:

- A, bogami smo se ju e bili baš dobro na u ali. Ja sam, im sam došao ku i, nešto malo izio i odmah zaspao kao zaklan!

A Slobo e odmah:

- Eee, ti si zaspao kao zaklan, a ja sam imao biti zaklan!

PO NI TI

O etvoronožio se se Kotoranin Vu ko Milanov sa izabranicom svoga srca Vjerom, pa onda se dogovorili da on, e je i do tada, još koji mjesec, ili možda i cijelu godinu, nosi ecu pri mudima. Jer vele, jest da su eca radost, ali ajde malo da se provedu i obi u svijet, a toga drugoga leba e imati kad da se najedu.

Tako i bude, pa ne e poslije jedno godinu dana, riješiše da prave ecu. Vjera ve poodavno izra unala kad

su joj plodni dani, pa redovno obavještava Vu ka; „Još tri dana!“, pa: „Još dva dana!“, pa: „Mora emo utrave e!...“, pa do e i to utra, ali predve e, pošto se Vu ko, po obi aju, spremi da iza e sa društvom do konobe na partiju trešete i briškule, ona ga upozori:

- Vu ko, znaš moramo no as „rabotati“, pa nemoj molim te kasniti, ili se slu ajno zapiti!

A Vu ko, što nau io ne zaboravio. Bilo je i trešete i briškule, ali bogami i družbe i pi a, pa onda, dati, i pjesmice ispod glasa i potraja to do iza pono i. Vra a se Vu ko ku i pripit, umoran i sanjiv, a Vjera ve legla. Ne pale i svijetlo zavu e se on pored žene pod jorgan – planinu. Vidi sad i ona koliko je sati, a on zakomr io i premlije io o ima i samo što ih ne sklopi. A onda e Vjera, prijekorno i etno:

- Pa, Vu ko, jesmo li se dogovorili da emo no as nešto raditi?

A on e onako sanjivo:

- Jesmo, jesmo, dogovor važi! Ajde ti po ni, a ja u nastaviti!

NI METRA VIŠE

Volio je kotorski pomorac Božo N. da navigava mimo drugoga pomorca, ali mu navigavanje omrzlo, ne zbog broda, nego zbog aviona. Kad mora da se ide na brod, treba skoro vazda i i u daleke zemlje, a kako drugo nego avionom. A on je od toga udovišta i takve vožnje vazda imao strah, ali i za to je izmišljao lijek, kakav - takav. Na p ure - uru prije ulaska u avion znao bi popiti viskija, što više - to bolje, da bi mogao, kad u e u avion, što prije zaspati i što duže spavati.

I jednom prilikom, krenuo Božo sa tivatskog aerodroma

za Beograd, pa dalje za Frankvurt, pa onda za Singapur... Prvo u Kotoru, pa u Tivtu, pa na aerodromu, poduže se Božo, uz viski, ispozdravljao sa prijateljima i im je ušao u avion, zaspao je kao iza sise.

A onda ga iz sna trže glas stjuardese:

“Dragi putnici, letimo iznad Valjeva, na osam hiljada metara...!”

Onako bunovan, Božo e glasno:

- Ni metra više!!!

NE MOŽE SE OKRPITI

Bilo neko zimsko vrijeme, a Bokelj Sveto putovao autom i sa ženom iz Kotora, preko Cetinja, pa za Podgoricu. Ve iznad same Budve bilo je poledice, a ispod Piramide i preko Braji a sve više i leda i snijega. Svetovoj ženi se usput pripisalo, ali kako stati na uzbrdici, pa se poslije namu iti da kreneš, ili da ne kreneš uopšte.

I tako, izdrža i auto, ali nekako i Svetova žena, do na vrh Obzovice. I im su se krenuli spuštati, Sveto zaustavi auto uz jedan veliki smet, a žena iza e, u nu izme u auta i smeta da olakša sebe. Kako je po putu bio led kao staklo, a pošto sve to potraja malo duže, napravi se poto i ispod Svetovog auta, pa još i zadimilo ve i na drugoj strani. I baš u tom trenutku iz suprotnoga pravca nai e jedan auto, pa ne vide i ženu koja je u ala, a vide i kako isparava ispod Svetovog auta, dobro uspori i spusti staklo, pa e kad je bio naspram Sveta koji bješe isto spustio staklo:

- Prskao ti je kiler!

A Sveto odmah viknu za njim:

- Znam, znam! Ali ovaj se ne može okrpiti!

A KAKO JE JOZOVOJ ŽENI

esta jutarnja slika na tivatskim Pinama: stari kompanjoni i komšije Tripo i Jozo fataju po nekoliko krugova i protežu noge. Osim toga i upadljivi - Tripo mal i lak kao pero, a Jozo otutašan i podebeo, pa ti se ini da su drito sa flmske trake isko ili Stanio i Olio. A onda obi no završe u kafani, na po jednu, drugu, tre u...

Jednoga jutra Jozo se ne pojavio, a Tripo zaglavio u nekom drugom društvu. Popilo se dosta, pa ne e, ispred samoga ru ka, krenuo Tripo ku i, polako, nogu mimo noge i teturaju i. Nekako uz put sustiže ga i njegova žena, pa onako ijetka na njega, a i povisoka i jaka da bi ga u zubima mogla nositi, obuhvati ga rukama i zadiže ga na rame, pa produži ku i.

Kad su prolazili pored komšijine ku e, vidi Tripo Joza, pa po e da se smije, a žena e onako nervozno:

- Nemoj se smijati, e u te sad ba iti!

A Tripo e odmah:

- Mu i i nosi! A kako je Jozovoj ženi!

TATIN OSMI RAZRED

Bio je Josip, sin Kotoranina Blaga lijepo i vaspitano dijete. Pa onda ve uveliko i srednjoškolac i solidan ak. Ali, ni drveta bez grane, ni ovjeka bez mane, pa tako i Blagov sin. Nije neka velika mana, ni ništa baš strašno bilo to što je eti ak propušio. Na kraju, svi puša i i po inju ne e oko šesnaeste - sedamnaeste godine.

Krio je to Josip neko vrijeme od roditelja, ali jednoga dana majka otkrije da joj sin puši, pa e: "Te ne valja, sine!", te: "Nije dobro za zdravlje!", te: "To dosta i košta!"...

Sluša Josip neko vrijeme, a onda mu dosadilo, pa da bi se kako tako opravdao, prekida majku:

- Dobro, majko, ali ja sam propušio u srednjoj školi, a moj tata kaže da je po eo pušiti kad je bio u osmom razredu!

A ona odmah nastavi:

- Eee, ali tvoj tata je u osmom razredu imao osamnaest godina!

NE GLEDA ME LIJEPO

Umro otac marineru Lakiju, pa kako je i red, njegov drug Kotoranin Duško Jovanovi došao na sau eš e.

Kako mrca nijesu držali u kapelici, nego u ku i, ostao da ga pre edi, izme u ostalih, i Duško. I baš se potre flo da je na jednom zidu, ta no preko puta njega, bila obješena jedna uveli ana i uokvirena slika nekog postarijega ovjeka, sa crnogorskom kapom i podužim, zasukanim brkovima. im je sio, Dušku odmah sve to upalo u o i. Ali i još nešto - starc je bio razrok, pa je gledao kao bi a na dva zeca. A onda Duško odmah zove Lakija:

- Laki, ko ti je ono na onoj slici?

- Jedan od mojih predaka! - veli Laki.

A Duško e brzo i ozbiljno:

- Laki, da znaš da me ne gleda nešto lijepo!

NAGLUVI POP

Vidi pop Mate da mu neko stalno potkrada od lemozine, ali nikako da utvrdi ko je. Po elo popa ve to i da mu i, pa posumnjao na crkvenjaka Dina, ali Dino se brani i veli da bi ra e sebi otkinuo ruku, nego uzeo iz crkve.

- Dobro, moj Dino! – veli pop. Ali ajde, isto, da te ja ispovijedim!

Dino kleknu po sredini crkve, a pop Mate u e u ispovjedaonicu u dnu crkve, zaškrinu za sobom vratanca i ede na klupicu. A onda po e ispovijed:

- Dino, zakuni se da nijesi krao od lemozine?

- Ne ujem, pope, ništa! – veli Dino.

- Pitam te, jesi li, ili nijesi krao crkveni novac! – sad e ja e pop.

- Opet ne ujem ništa! – uporno e Dino.

Sad e pop najglasnije i što mu grlo daje:

- Pitam, jesi li krao novac iz crkve???

- Ne ujem, pope, zbilja ništa! – mirno e Dino.

Izlaze i iz ispovjedaonice, pop Mate e bijesno:

- Dobro, Dino, idem ja sad napolje, a ti unutra u ispovjedaonicu, pa me pitaj nešto da vidimo uje li se?!

Tako i bi. Osta pop na sredini crkve, a Dino u e unutra i prikrenu vratanca, pa e dosta glasno, i preglasno:

- Pope, jesi li mi spavao sa ženom?

- Ovo se, stvarno, ništa ne uje! - ozbiljno dodade pop.

UMJESTO POGOVORA

Ovo je, zbilja, jedna od onih knjiga koja nije nastala baš slu ajno, ali koja, opet, ima mnogo slu ajnosti. Zapravo, ona je nastajala od slu aja, do slu aja - s vremena, na vrijeme; od ori inala, do ori inala; od pri e do pri e. Zato se ni ovoj, kao ni prethodnoj mojoj knjizi crnogorskog narodnog humora u anegdotama, ne zna baš ta no ni vrijeme kada je nastajala, ne zna se, do kraja, ta no ni ko je sve pisao i dopisivao, niti se zna da li e, kada e i ko e je sve dopisivati. I kao što sam napisao na po etku i ove knjige: i nju su davno po eli, dugo pisali i opet je ne završili mogli imeni i bezimeni, a ja sam samo prikupio i posložio njene listove.

A to prikupljanje traje ve preko trideset godina. I tih listova – pri a ima podosta preko hiljadu. Ta no tri stotine (300) ih je objavljeno u ukupno tri izdanja prve moje knjige „Bez uzla na jezik“. U ovoj knjizi se našlo trista dvadeset i etiri (324) anegdote, podijeljenih u etrnaest ciklusa. Od toga, dvjesti i devedesetjedna (291) nova i trideset i tri (33) pri e koje su ve objavljene u prvoj knjizi. Dakle, ovo je nova knjiga sa, tek nešto malo starih pri a.

Naime, u mojoj prvoj knjizi anegdota posebno je bilo obra eno trinaest likova. Sve nove pri e o tim „starim“ ori inalima, u me uvremenu prikupljene, našle su se u ovoj knjizi, u prvom ciklusu „Stari ori inali i nove pri e“. S druge strane, u sljede ih jedanaest ciklusa ove knjige posebno su obra ena dvadeset i tri „nova“ lika. Ali ni svi oni nijesu baš potpuno „novi“. Iako nijesu posebno obra eni u prethodnoj knjizi, neke anegdote o ovim likovima su ve u njoj objavljene. Zato sam iz prethodne knjige i preuzeo neke od njih, ili ta nije – dvadeset i jednu anegdotu, da bih zaokružio cjeline o „novim“ ori inalima.

Kako sam ve u drugom, dopunjenom izdanju moje

prve knjige, posebno obradio humor u anegdotama vojvo anskih Crnogoraca i objavio ciklus „Dim u dim u Vojvodini“, a u tre em, opet dopunjenom izdanju, i humor u anegdotama everne Crne Gore u ciklusu “ everne rije i”, ini mi se, da gotovo, kao da je bilo potrebno da se u ovoj knjizi, uz pozajmljenih dvanaest anegdota iz ranijih izdanja, na u i posebno zaokruženi ciklusi podgori kog i primorskih humora - “Cikoti i i komšije” i “Primorci i furešti”. Sve ovo, je li potrebno napominjati, uz cetinjski humor, kao najprepoznatljiviji u Crnoj Gori i kao “nose i”, kako u prehodnoj, tako i u ovoj knjizi.

Kad je jezik ove knjige u pitanju, gotovo da ne bi trebalo ni napominjati koliko je potrebno bilo ovu gra u što autenti nije prenijeti. Na kraju krajeva, moja prethodna knjiga “Bez uzla na jezik”, koja je, u stvari, prva beletristi ka knjiga koja je još 1995.g. objavljena na crnogorskom jeziku, sa glasovima , i , uz, naravno, jekavski jotovane i , najbolja je potvrda za to. Kako je u me uvremenu došlo do pravopisnog normiranja crnogorskog jezika (istini za volju, sa trideset i dva glasa), naravno, da je i ova gra a na isti na in obra ena, uz napomenu da nijesam išao baš do kraja sa dosljednom primjenom gore navedenih glasova, izme u ostaloga i da bi se pokazalo svo bogatstvo crnogorskog jezika, kako “varijantsko”, tako i leksi ko.

O jednom drugom nivou jezika ove knjige je, tako e, neophodno nešto re i. Naime, u prethodnoj knjizi sam dosljedno nastojao izbije i, psovke, grubu, ili vulgarnu rije . Ili, što bi narod rekao “šporku” rije , šporkecu. I ovoga puta sam se dugo kolebao da li tako da uradim. Me utim, kako sam poslije prve knjige imao dosta sugestija, ili ak i zamjerki, što sve nijesam ispri ao iz “punanijeh” usta i “ne spuštaju i jezik iza zuba”, ovoga puta sam se odluo da pri e ori inala prenesem, zbilja

“bez uzla na jeziku”. Uostalom, takvih slučajeva u ovoj knjizi i nema puno i, u tom smislu, nadam se da mi ne e biti zamjereno. Ili ne, barem, previše. Jer, zbilja, anegdota nije ono što jeste ako joj i jezik nije autentičan.

I na kraju, mislim da ova knjiga ne bi bila kompletna bez navođenja izvora, a pogotovo rješenika manje poznatih riječi i izraza. Možda sam mnoge riječi i izraze i mogao izbjeći, ali ako se želi sačuvati autentičnost i životnost anegdote i cijeloga konteksta iz kojega nastaje, ili u koji je smještena, onda itekako treba voditi računa i o jeziku koji uz, naravno, “poentiranje” na kraju, čini, u stvari, i suštinu anegdote. U tom smislu, u rječniku manje poznatih riječi i izraza, nijesam se bavio ni porijeklom ni, moguće, višeznačnošću u riječi, nego samo neophodnim objašnjenjima za lakše razumijevanje ove knjige.

Autor

RJEČNIK

MANJE POZNATIH RIJEČI I IZRAZA

Abadati – pridavati važnost

Abrum – mamac za ribu

Aj-bo – u značenju: ne, pa ne; ne e, pa ne e

Alamaka - džabe

Alavertiti se – doći sebi, osvijestiti se, shvatiti, ukapirati

Alavija – kako treba, dobro

Arivati – doći, stići

Baba zeman - davnina

Bajer – vjetar, vjetrina, promaja

Ban božji – neko, ili nešto što nije ubjedljivo, upećljivo, ali što je u poređenju sa nekim, ili nekim drugim, sličnim ubjedljivo

Banda – u značenju: strana;

Bandača – ona daska, drvo i sl. koja je sa bande, strane

Banjica – vešća posuda za kupanje

Barabar – jednako, podjednako, fifti-fifti

Barakin – spadalo, zanovetalo, šaljivdžija

Bedrnica – daska na krevetu, ili slično, koja dolazi sa strane

Berekin – vragolan, mangup, šaljivdžija

Beštijati, bestijati – blesaviti, lupetati gluposti

Beštija – šaljivdžija, orijental

Beštimati – psovati

Bezdom – kuća onih koji rijetko, ili kasno idu svojoj kući

Bićerin – ašica

Biljet – karta, ulaznica, priznanica, cedulja

Bira – pivo

Biti u volju – biti raspoložen, otvoren; sa nekim se slagati, prijateljevati

Biza – ku ka; pogrдно: za ženu
Bljuštaka – najgora rakija; fg: loš, najgori ovjek
Bočica – boca, faša
Bon, -a, -o – bolestan
Bolj, bolj, bolj... – u zna enju: idi, idi, idi...
Borina – pe ina
Botilja – boca, faša
Briškula – vrsta kartaške igre
Brlja – loša rakija
Brzorek, -a, -o – onaj koji je brz na rije i, koji mnogo ne razmišlja prije nego kaže
Budžovan – funkcioner
Burdikovati – avolu svirati, lutati, praviti probleme
Burićati – puhati, duvati
Butiga – prodavnica, zanatska radnja

Catara – trajekt
Cicnuti (se) – podi i, zadi i; sko iti, isko iti
Ciglo – malo, samo malo, tek toliko
Cijukati – u zna enju: piti, ispijati ašu, lagano piti
Cipan-cijeli, -a, -o – itavi, bez ostatka, cijeli, baš cijeli
Crnokrug – vrsta zmijske
Cuk – kra i balvan

Čabar – badanj, ba va
Čapati – brzo, ili iznenada zgrabiti, uhvatiti
Čazben, -a, -o – koji voli, kojemu nije žao da asti
Čĕpati – i i, kretati se
Čestopiš – esto mokrenje
Četvoronožiti, očetvoronožiti se – oženiti se
Čibijoša – ironi no: poviso ija evojka, ili žena
Čiti, -a, -o – isti, baš isti
Čomiga – voruga

Čakulati, čakula, čakulona – ogovarati, prepri avati, pretresati; ogovaranje; ona koja ogovara
Čaondan – prepreko utra
Časica – mala posuda, an i
Čenje, poćenica – jeftinije, pojeftinjenje
Čeo – htio
Českota – tijesno mjesto, tjeskoba
Čić – jaka hladno a, mraz
Čitapi – knjige, libri
Čivoruša – ironi no: poviso ija evojka, ili žena
Čopešati se – sva ati se
Čučadur – onaj kji voli da u a, da pije, pijanac
Čučati – sisati, piti
Čukati – biti sam, samovati
Čumez – malo, neugledno i zapušteno mjesto
Čuvik – kamena uzvišica

Da kam pukne – u zna enju: najviše
Dati – u zna enju: valjda
Davija – vika, graja, sva anje
Deboto – skoro, gotovo, ini mi se, mislim
Degati se – veljati, poljuljkivati se i zanositi se pri hodu, dr iti se
Degenječiti se – veljati se, zauzimati neke neprirodne poze i pokrete, dr iti se
Denjati, (ne denjati) – udostojiti, imati volje, želje, ili poštovanja prema nekome, ili ne emu
Denjožan, -a, -o – vaspitan, umiljat, sažaljiv, susretljiv
Destregati – izgubiti, nestati, uništiti nešto, oštetiti, ukinuti
Dešpekt – volja za ina enjem, inat
Dojaditi – dosaditi
Dosmrđeti – dosaditi
Došantati – dovu i se, docotati, do i jedva i s mukom

Dotur – doktor, ljekar
Dragarati, zadržarati – lupkati, lupetat ine im, zatresti
Drito – pravo
Drpiti – ukrasti
Drugojače, drugojačije – druga ije
Drugoseljanin – ko je iz drugoga sela
Dvoriti – uvati bolesnika, biti stalno pored nekoga

Džardin, đardin – bašta

Đekad, pođekad – ponekad
Đetićak – poodraslo dijete, mom i , mladi
Đevojak – evojkica (ironi no)
Đipiti se – sko iti, di i, zadi i
Đonati – cotati
Đuvegija – ljubavnik

Fastakun, fastače, fastak – u zna enju: fakin i , spadalo; može, ali ne mora biti u pogrđnom zna enju: neozbiljan, nevaspitan
Feštiti (veštiti) – od: vešta (odje a), muško odijelo
Fundać – toz, talog od kafe
Figurati – izgledati
Fijok, fjočić – podvezak, zavezak u kosi, na odje i, ili na nekom sve anom, ukrasnom pakovanju
Fijumanat, ili fjomanat (novo) - baš novo, potpuno novo, iz paka, neupotrebljavano
Fjondra – pra ka
Foj (karte) – list papira
Frkun, frkunić, frkunčić – tek poodrasli momak
Frut – rod, prinos u zemljoradnji
Fundać – toz, talog od kafe
Furešti – stranci, novopridošli, oni koji su doselili

Galiot (galijot) – mangup, ženskar
Ganđžati – i i nespretnim, nezgrapnim korakom
Giliknuti – ba iti, izba iti, izmjestiti
Gnjat, gnjatovi – listovi noga
Gorogled – dobro vidno, uo lljivo, iznešeno mjesto
Gradele – metalna rešetkasta plo a za pe enje ribe na vatri
Grduljica – mala, sitna i neugledna; ne mora uvijek zna iti i pogrđno
Gulozan, -a, -o – od: gulozeca - halapljiv na hranu, poslastica

Ijed, ijediti – ljutnja, ljutiti
Imajlija – onaj koji ima, koji je imu an
Infisati – umisliti
Inokosan, -a, -o – onaj koji je sam, ili oni kojih je malo u porodici za neku ve u rabotu
Insan - eljade
Iskekećen, -a, -o – uko en, usukan, ispružen
Iskekečiti se – izviti se neprirodno, isprsiti se
Ispampanati – isprepadati
Ispizdriti (oči) – razroga iti o i,
Izdeventati – iza i na kraj sa nekim
Ižedov – koji je slatkoran, halapljiv na hranu
Ižesti – pojesti, izgristi
Upizdriti – upadljivo se zagledati
Iznebuha – iznenada
Izubaha – iznenada
Izvanjski, -a, -o – koji je izvana, sa strane, strani
Izventati, izventavati – izmisliti, izmišljati

Jaketun - kaput
Japrak, japrčina, japrakoša – visok i snažan ovjek (žena)

Jatoran -a,- o – krupan, razvijen
Jovo-nanovo – ispo etka, ponovo, opet

Kain – lavor

Kalajisati – presvu i i zaštititi kalajem lim i sl.

Kalavati, kalavanje – psovati, psovanje

Kamara – soba

Kamastre – lanac iznad vatre, ognjišta; verige

Kanice – serpentine

Kanoćal, kanoćao – dvogled

Kanoćale – nao are

Kantun – ugao, ošak

Kapiti se – osvijestiti se, do etiti se, ukapirati

Karijega – stolica, naj eš e drvena

Karjapi – ljuti krši, nepristupa ni kamenjar

Kartulina (duvana) – kutija, škatula duvana

Kažin – javna ku a

Keljati – sekati, teško i jedva nositi, s mukom vu i

Kenjkati, (kenjkav,-a,-o) – stalno se žaliti, kukati

Kičeljati (kičeljiv, -a, -o) – vje ito zakerati, dosa ivati, sitni ariti, nervirati se

Kiškati – podbadati

Klačunar – kal ina, e se gasi kre

Klapusati – mrzovoljno i i, degati se, poviti se naprijed pri hodu

Kočeta – postelja, krevet

Kogulica – ibrik, džezva za kafu, pi onica

Kojevitezati – dizati viku, galamiti, preglasno psovati

Kokot – u zna enju: kriška; npr: kokot krtole

Kolećati se – ljuljati se, pomijerati se na dodir

Kolež – pla i lelekanje

Koliti – vr eti se, namiještati, stvarati zgodnu situaciju

Kontati – ra unati

Kontresati – prepri avati, ogovarati, pretresati

Kopanja, kopanjica – posuda za kupanje i sl., naj eš e drvena

Koram – on

Kotroban – škija, duvan za motanje, ili savijanje

Kotula – suknja

Krička, kričke - kriška – kuvano jelo sa kriškama krompira

Krnjetak – kvarni, slomljeni zub

Krok – korak

Kržuljica – mala, sitna, ne emurna i neugledna; ne mora uvijek zna iti i pogrdno

Kucov – pas, bi in

Kukrica – zakržljalo, malo drvo

Kukumakati, kukumakanje – vje ito jadanje, stalno se jadatai; jadanje

Kumbulj (na kumbulj)– gomila, zajedno, isto, na gomilu

Kurcobecati se – veljati se, praviti se važan u uspravnom položaju i pri hodu, dr iti se

Kurep – visoki i štrkljasti ovjek

Kurnjaviti – dimiti

Kurobecati – u stavu, u pokretu se, dugo i uporno praviti važan, veljati se, dr iti se

Kušin – jastuk

Kvantijera (gvantijera) – pjadela, tacna, metalni poslužaoNIK

Lajati, lajona – ogovarati, mnogo pri ati; ona koja olajava

Lebnik – neradnik; uglavnom ironi no: onaj ko zara uje za hljeb, odnosno ko ne zara uje (ironi no)

Lemozina – nov ani prilozii koji se daju, ili ostavljaju u crkvi, uglavnom sitni novac, milodar

Lentrati, lentravati – fotograf sati

Libri, libra – knjige

Lika – kaiš od zelene kore drveta, ili sl.

Litrositi se – osloboditi se, otarasiti se

Lokadur – onaj koji mnogo pije, “lo e”; pijanac

Lumbrelin, lumbrela – kišobran

Ljemozina – novac, uglavnom sitni i metalni koji vjernici ostavljaju, u crkvi, kao prilog, milodar

Ljuska – epanica, duga ko i glatko uzduž rascijepljeno drvo

Macakan – mesar, strvoder

Maceo, macelo – klanica, mjesto se kolje stoka

Macoglav, -a, -o – zadrž, tupoglav, kojemu je debela “kruga”

Mahinjača – vrsta loše rakije, od mahinja

Makanja, makanjče, makanjčad – beba, bebe

Makinja – mašina

Mandrać – na obali, ograničen prostor za barke i amce

Mantenjuta – ljubavnica

Marinero – mornar, pomorac

Matrosina – visok i snažan, a nezgrapan i priglup ovjek

Medidžini – medikamenti, lijekovi

Medigo – doktor, ljekar

Mekofuk – tek ispečeni i još topli i meki hljeb (Od: “mek” i “fukati” - jesti)

Meštar, mešter – majstor

Meteh – bogatstvo, imovina, imanje

Mistio – veliki limeni sud za kupanje i pranje

Mjera-trbuh – kada ima dovoljno, i previše da se jede

Mnim – mislim

Mobilje – namještaj

Mošnje – testisi, muda

Mrtvuljasto – sporo, bezvoljno

Nabiguzica – i edov, onaj koji je slatkoran, koji voli džabe da jede

Naćopljen, -a, -o, naćopiti se – koji je digao nos, ljut; naljutiti se

Nakoliti, skoliti se – namjestiti se, sluajno se dogoditi

Nakonatoriti se – nakaniti se; nagoditi, dogovoriti se

Nakužati, kužati, skužati – naplatiti dug, naplativati, izraunati

Nakvećiti se – nadnijeti se, pogledati, pripogledati, nagnuti se

Naljesti – naiti

Napolumentati – dobro se najesti

Napučen, -a, -o, napučiti se – ijedak, ljut, previše ljut; naljutiti se

Naredan – spreman

Natrikulati se – napiti se

Navalica – gužva (u prodavnici i sl.)

Navigavati – ploviti

Nećemuran, -a, -o – mal, zakrčljao, neugledan, zgraben

Ni pet-ni šest – u znaju: odmah, brzo, „kao iz puške“...

Novitadi – novosti

Nožice – makaze

Nužden – koji ima potrebu, nuždu

Obariti – skuvati, prokuvati

Objehnuti se – promijeniti se na bolje, izgledati bolje, oveseliti se

Obličke – halapljivo; brzo i nedovoljno sažvakano jesti

Obnoć – noć, konać

Obrecnuti se – brzo i nervozno reagovati, oštro odgovoriti

Oćale – naočale

Odćasiti se, rasćasiti se – zavrnuti, poditi i suknu ili haljinu, raskopati se

Odurno – odbojno, nadmeno, odvratno
Ođenuiti se, ođesti se – obu i se, obu i nešto sve anije
Ofajdara – ljubavnica (*pogrdno*)
Ofajditi se – okoristiti se; od: fajda (ili: vajda) – korist
Ofrlje – otprilike
Oftati – otkriti, saznati, zazreti, prokužiti
Ojezati – udebljeti se, predebljati
Okidoljak – par e, par ence
Okojasiti se – oporaviti se
Okojaviti se – malo se oporaviti
Okopati se – zauzeti se, zagristi, namjeriti se
Okrašiti – od e i grane sa stabla
Okrojka – uglavnom visoka, a može uz to i lijepo gra ena
 i zgodna evojka
Ona rabota – muški, ili ženski polni organ
Ondan – preko utra
Opretiliti – udebljati se, popuniti se
Opručiti – po i naglo i brzo, po i daleko, pobje i
Opučati – i i, po i, polaziti
Opuhati – ukrasi
Oštiriti – po i naglo i brzo, pobje i
Otkrpiti se – osloboditi se
Ošporkati – unerediti se
Oturačiti – zadržati se, ostati dugo
Otutašan, -a, -o – velik, povelik
Ožica – kašika

Pak – svežanj, nešto upakovano
Palamuditi – lagati, lažikati, krivinati, blefrati
Panjok (hljeba) – štruc, vekna
Parićati – kuvati
Parlan – jezik, oštar jezik
Parlati – mnogo pri ati
Pās – uzn: pojas

Pasać, pasad – putovanje, putarina, put
Pasamisao – muški polni organ, metafori ki od: da te
 pasa, (pro e) misao
Patihnuti – stati, odmoriti, po inuti
Pazariti, pazarovati, opazariti – trgovati, potrgovati u
 pazaru
Pedavo – nevješto, nezgrapno
Pero – u zna enju: vrijeme, doba
Pero, u to pero – u zna enju: vrijeme; u to vrijeme
Peškati – loviti ribu
Piljkati, piljnuti – zadirivati, a kati
Pinjata, pinjatica – lonac za kuanje koji se ka i nad
 ognjištem
Pirija – lijevak za vodu, vino
Pišulin – penis
Pjadela – poslužaoNIK
Pjombo – pravo, pravo naniže
Plijeviti – upkati sitnu travu i korov oko zasada
Poćenica – pojeftinjenje
Počopešati (čopešati) – posva ati se, podavijati se
Podavijati se – posva ati se (od: davija - sva a, vika)
Podijevati, pođesti – po injati, po eti pri u
Pogān – ništaroba, fukara
Pogrešenica – ona koja “pogriješi”, koja van braka ima
 odnose, ili vanbra no dijete
Pojekuša – ona koja se stalno žali, je i da je bolesna
Pokriti se ušima – pre utati
Polijepo – u zna enju: podosta
Pominjažina – loš ovjek
Poneviti se – praviti se nevin, izigravati nevinašce,
 blefrati
Ponta – ogra eni dio uz obalu za vezivanje barke, za
 odmor i sl.
Ponten, -a, -o – sposoban; koji ima ponat, snagu

Poprek, u poprek – poprečno
Portik – hodnik
Poružnjati – postati ružan, ružniji
Posigur – sigurno, tačno
Posokoliti, osokoliti – ohrabriti
Pospavuško – onaj koji je pospan, koji mnogo spava
Postopica – puti, uski put kojim samo pješak (stopa) može proći
Postraničke – sa strane
Poštetiti, oštetiti – pokvariti
Pošto-zašto – bud zašto, za bilo koliko
Poštiti se – „pokriti se ušima“, prešutati, primiriti se
Pot, potiti se – znoj, znojiti se
Potonje, u potonje – posljednje, u posljednje vrijeme
Potprhnuti – poodrasti, prispjeti za ženidbu, ili udaju
Potrebit – koji ima potrebu
Povukov, povukulja – pogrдно: onaj koji se „vuče“ po narodu, koji luta
Prčić – momak, ve kad drago prispio za ženidbu
Preboj – zid od pruća oblijepljen krečnim malterom
Pregnati – u značenju: prebačiti, preerati
Pregriješiti – preskočiti, zaboraviti
Premliječiti (očima) – zasanimati, gotovo sklopiti trepavice
Presmrđeti, dosmrđeti – dosaditi, dojaditi
Preša – potreba, neodložni posao
Prešiti – žuriti
Prežati – strpljivo i nepomično osmatrati, nekoga čekati
Prida, pride – dodatak
Principesa – priceza, ljepotica
Pripeka – žaropečina, kada pripeče sunce, var od dnevi (oko podna)
Prispjenak, prispjenko – ironično: sin; od: onaj koji je prispio za ženidbu
Prišalati – nešto (može i nekoga) nečemu na brzinu, ili

reda radi dodati, priljepiti (najčešće pogrдно)
Pritakati – nešto (može i nekoga) nečemu na brzinu, ili reda radi dodati, priljepiti (najčešće pogrдно)
Prkno – guzica, zadnjica
Proćik, -a, -o – bistar, promuran
Promicati – po etici, tek po etici i proriječeno padati (za snijeg)
Provratan, -a, -o – snalažljiv
Prten, -a, -o – pamučno
Prvina – po etici
Punoručan, -a, -o – koji ne šteti i voli da šteti
Pušarica – kućerak
Puštiti vodu – pomokriti se

Raskolećan – rasklimatan
Razgaćiti se – skinuti gaće
Rebnuti – kazniti
Rečoparan, -a, -o – onaj koji ima oštar jezik, koji mnogo priča, koji je šporkoga turina, jezika...koji je šporkotur
Rgnuti – pomjeriti, malo pomjeriti
Rletati – lutati, obijati po narodu i po svijetu
Rnjati se – jakati se, rvati, drpati
Rtenica – kima, leđa
Rudina – livada

Saket – papirna vrećica
Samodrugica – ona koja je trudna
Sekati se – nositi se sa nekim, ili nečim
Skapulati, ukapulati – spasiti se, preteći, uteći
Skočac – koji je brz, okretan, sposoban
Skopost – snaga
Skućiti se, okućiti se – zasnovati porodicu i dom
Slatkorač, -a, -o – koji voli da jede, koji je gurman
Slomivrat – teški, nezgodan put u brdu, planini, kamenjaru

Smêsti se, pomêsti se – izgubiti se, ne snalaziti se
Smok, smočiti – hrana (uglavnom meso) što ide uz hljeb, jesti hljeb sa još ne im (uglavnom oskudnim)
Snemoći se – oslabiti, preneto i se, izgubiti mo
Sobrazan, -a, -o – stidljiv, pošten
Sojlja – onaj koji je od soja, od dobre ku e, ku i
Solad – novac
Somić – bo ni otvor u slamenom krovu kuda izlazi dim
Sorela – sestra
Spadalo – šaljivdžija, duhovit ovjek, zanovetalo
Sporiječkati, sporečkati, porečkati se – posva ati se
Spučiti (se) – uobli iti, udebljati se
Srbiguz, svrbiguz – dosada, objest
Staplajisati (se) – smiriti, primiriti
Starevina – edovina, onoi što je ostalo od predaka (ku a, imanje)
Staviti na brke – pojesti, i esti
Stimavati – procjenjivati u pogodbi, može: i davati prednost i po ast nekome; opremati i otpremati...Od stima: ast, posluživanje
Stopanica – žena, supruga (od: ona koja ide u stopu, za mužem)
Strći, strknuti – naglo po i, izgubiti se
Strknuti-mrknuti – izgubiti se, nestati bestraga
Stube – stari crnogorski pješa ki put iznad Kotora
Stučiti se – po i žurno, brzo i i, sresti se, na i se u isto vrijeme na jednom mjestu
Suhorep, -a, -o – mršav, koš at
Sumanjkati, sumanjavati – smanjiti, usporiti, smanjivati
Sumavati – posmatrati pažljivo, namjeravati
Sviriguz – nešto (npr: loša rakija. ili pi e uopšte), ili stanje kada je ovjek sklon lutanju, rletanju, kada ga ne drži mjesto; onaj koji luta

Šapurati – šaputati, došaptavati se
Šempre-more – uzre ica u zna enju: ne pa ne; kada se neko nešto zainati, kada ne e da se pretvori i posluša
Šilok – vjetrina, jaki vjetar
Škacakin – mangup, probisvijet
Škanj, škanjić, škanjčić – vrlo niska i mala stolica, uglavnom etvrtasta i bez naslona
Škatula – kutija
Škerac, škerc – šala
Škercun – šaljivac, koji se šali, koji izvodi škerce
Škikati – zadirxivati
Škopacun – šamar
Škuribanda – mjesto sa strane e je manje, ili nije uopšte vidljivo, nevi elica
Šmitati, pošmitati – i i bez cilja, vu i se, povu i se
Šnovati se, snovati se – bez cilja i bez potrebe vr eti se, i i ne e, besposli ariti
Šokati – sprdati se, ismijavati nekoga
Šontati – i i, zanositi u stranu
Špacakomin – ista komina, odža ar
Špag – džep
Špenza – trgovina
Špica, spica – u zna enju: za evica
Špicaškandalo – ori inal, duhoviti ovjek, onaj koji ba a „špicu“, za evicu da bi se napravila zanimljiva pri a, zanimljivi doga aj
Špiclov – onaj koji voli da stavlja špice, da podbada, da pravi za evice, špicaškandalo, koji je do etljiv i promu uran, koji brzo reaguje
Šponda – bo ni zid, ili daska u ogu za bo anje, ili gumeni odbojnik na biljaru, koji igra i esto i namjerno koriste da se od njega odbije bo a, ili kugla
Šporak, -a, -o – prljav, ne ist
Šporkeca – prljavština

Šporkotur, -a, -o – onaj koji je šporkoga turina (gubice), jezika

Špugar – puž

Štikati – koprcati

Šumolak(om) – lakim korakom da te niko ne vidi, ili o eti; neprimijetno, tajno, ne ujno

Šuster – obu ar

Šušurati – šaputati, došaptavati se

Šeknuti, šekomantii – brzo, nervozno, ljutito i glasno reagovati, oštro odgovarati

Šen crkveni – ogra eni, grobni dio oko crkve, crkveno dvorište, stobor

Šetivati – pri e ati

Šetovati – savjetovati

Takulin – nov anik

Talauh – onaj koji ne mari, ne e da uje; ili uje, a ne uje

Tavulin, taulin – sto, astal

Tenac – mrtvac

Timun – upravlja , volan, kormilo

Tola – gomila ljudi

Toljaga – drveni štap

Tomobilj – automobil

Trefiti – nai i na nešto, ili nekoga

Trešeta – vrsta kartaške igre

Trlanta – gužva, metež

Trmizati – pomijerati se, i i, kretati se

Trn – u zna enju: dra a (kao drvo), bodljikavo drvo

Trumba – sulundar

Tući žicu – pri om pripremati teren, navrtati vodu na svoju vodenicu

Tutaknuti – naložiti, gurnuti drva na vatru da se razgori

Tuturikati – previše glasno i mnogo pri ati, ili vikati,

može i pjevati, kukati i sl.

U guzicu... – zna i: krajem, na samom kraju; guzica zime – krajem zime

U male – re i tiho, jedva ujno, sa vrh jezika

Udariti vrata po petama – stupiti u brak, prihvatiti nove, bra ne obaveze

Udavača – evojka prispjela za udaju, ona kojoj se priudalo

Uditi – škoditi, povra ati

Uglava, uglaviti – dogovor; dogovoriti sve detalje svadbe

Uglijeb – komadi ugljenisanog drveta

Ukebati – uloviti, uhvatiti

Uketan, -a, -o – nepretvoren, onaj koji je inadžija, koji ni po cijenu života ne e da popušti

Ukončavati – namiještati

Ulecati se – glasno se i na daleko uti, odjekivati, odzvanjati

Ulepan, -a, -o – pokisao, mokar

Umetak – ukrštenik

Ubročiti se – redovnim, estim i obilnim obrocima udebljati se

Upizdriti – upadljivo se zagledati

Uporaviti – u zna enju: uputiti se; može i: nau iti, ste i naviku, znati

Uprasiti se – udebljati se

Urijetko – vrlo rijetko

Usekati – na silu, silom-nasramotu nešto uraditi, uvaliti, unijeti, smjestiti, nabiti

Uštivan, -a, -o – pristojan, vaspitan

Uvratak – ogra eni pašnjak

Užanca, užati – navika, imati naviku, stalno pokušavati

Vadžola, fadžola – pasulj
Vardanja – škripa, galama, klaparanje
Vardati, vardačina – mnogo pri ati (ali uglavnom bezazleno)
Vavijek-zadovijek – cijeloga vijeka, oduvijek, baš uvijek
Velociped, velosiped – biciklo
Veljati se, veljanje – praviti se važan, dr iti se, dr enje
Vešta – odje a
Veštit – muško odijelo
Vežgati, vežgalo – mnogo i dosadno pri ati, onaj koji vežga
Viđenje – u zna enju: po eta; Do i na vi enje - u po etu
Vijađ – put, putovanje i vrijeme koliko pomorac ostane na brodu
Vilajet – svijet
Vratonja – koji ima snažni, debeli, široki vrat
Vrći, vrgnuti – pobje i
Vrnuti – vratiti se

Zabundati – dobro se obu i, zapu iti se
Zadevica – razlog za sva u, sitna sva a, prepirka
Zakečiti – zainatiti se, od: ke iti - inatiti
Zakičeljati – zainatiti se, prepirati se, od: ki eljati - inatiti
Zakojevizati – di i graju, zakukati, zalelekati
Zakomrčiti – prispavati se, zasaniti, objesiti o ne kapke
Zakučiti – barem malo i na brzinu nešto dobiti, okoristiti se
Zālijek – malo, vrlo malo, tek toliko
Zaludnji, -a, -e – uzaludni
Zamlatina, zamlatast, -a, -o – onaj koji je malo “udren u glavu”, priglu, drvoglav
Zamrtvo – iscrpljeno, kao na samrti, kao mrtvo, nepomi an
Zanago – vala, jes vala, zaista, odista

Zančati – za i, izgubiti se iz vida
Zanemoći, zanemoćati – izgubiti mo , oslabiti, oboljeti
Zanovetati, zanovetalo – zbijati šalu, besposli ariti, gubiti vrijeme; onaj koji zanoveta
Zapapriti – nekome nešto neobi no, ili loše pripremiti
Zapragnuti – ostati bez mlijeka, ne musti se (krava, ovca)
Zapucati – u zna enju: naglo, brzo i pravo po i ne e
Zaškrinuti – zatvoriti, pritivoriti
Zašontati – okrenuti, zanijeti se u stranu, za i iza ne ega
Zautupiti – tvrdo umisliti, uporno tvrditi
Zazvati – pozvati
Zdučiti – po i, naglo i brzo po i, otputovati, po i ne e daleko
Zera, zerica – malo; vrlo, vrlo malo; jedva; mal ice
Zimošečina – soljeno i na dim sušeno meso, meso spremljeno za zimske dane
Zlopitan, -a, -o – slaboga apetita
Zmijoglava – ona koja ima malu glavu, a oštar jezik
Zucnuti – kratko re i, prozboriti

Žvert, -a, -o – okretan, snalažljiv, brz, nestašan

Žera, zerica – malo, vrlo malo, jedva, mal ice

Žipa – kamen

Žipati - mnogo glasno, uporno i esto zvati, dozivati

Žog - ogra eni prostor za bo anje

IZVORI:

ABRAMOVI Novak, sa Cetinja: *Miševi u trk, Barin zub, Mamaaa!!!, Dnevnik, Štica, Krvavi mantil, Đetić u dar*

ABRAMOVI , pok. Jovo, slikar iz Kotora: *Velikin telefon*

BABOVI Rajko, slikar iz Nikši a: *Prva izdaja, Kviz*

BANI EVI Budo, iz Nikši a: *Dobrodošao, zete, „Pobjeda“ bez „, Borbe“*

BERBEROVI Luka, slikar iz Morinja: *Nasmijao bih se*

BOGDANOVI Pavle, sa Njeguša: *Cuk*

BORILOVI Mi an - U o, sa Cetinja: *S repom*

CEROVI Rajko, publicista iz Podgorice: *Tašta, dođem ti dvjesta*

OVI Velibor, novinar iz Podgorice: *Ne cuka nulu*

DARI Slobor, ori inal sa Cetinja: *Ne bi ga poznao, Kamenolom u bubrege*

DRAŠKOVI uro, nastavnik sa Cetinja: *Kroz fotokopir*

DRAŠKOVI Velimir, iz Podgorice: *Propali dogovor*

DRAŠKOVI Vido, iz Kotora: *Je li i tebi vruće, Vojvoda i beg, Piši, Šeko*

GOJKOVI Perica, iz Kotora: *Pravo na poštu*

ILI KOVI Miodrag – Miko, sa Cetinja: *Sklanjaj se buržoazijo*

IVANOVI Duško, penzioner iz Beograda: *Dosta ste vas dvojica, Titov unuk, Plaćanje detetom*

IVANOVI , pok Gojko – Bato, sa Njeguša: *Opterećeni otac*

JANKOVI or ije, inženjer iz Kotora: *Od plate, Imao je kad naučiti, Dugački toplomjer, Odbrana britvom, Šor profešur*

JOLI I Rajko, pjesnik iz Bara: *Žalost i za mamom*

KADIJA Zoran, sa Cetinja: *Sitna prevara, Kugle, Teško učenje, Bez patika, Patike u dar, Penjanje na prste, Pogledaj od sponde, Lijep je dan*

KALU EROVI Branko - Banja, sa Cetinja: *Gledaj, a ne pamti, Kao Vojvodina, Bez pare i dinara, Nalaz, Promaja, Ako ti prvi pasaš, Rakija i 50 eura, Ledi li, brate, Što se krstiš, „Marica“ iz prve ruke*

KALU EROVI Rade Savov, pomorac sa Cetinja: *Sad smo kvit, Slava mu i milost, Čaša se smije, Ako panem*

KALU EROVI Stanko, nastavnik iz Kotora: *Držala bez čvora, Brijanje*

KALU EROVI Željko, pomorac iz Kotora: *Da ti potrefim glavu*

KNEŽEVI , pok. Mili, muzi ar sa Cetinja: *Defekti, Evin list*

KOVA EVI , pok. Božidar – Boško, sa Njeguša: *Čitanje i prepričavanje, Tri popova zuba, Njeguški ribolov, Dva nova generala*

LATKOVI Taki, sa Cetinja: *Neće me ufatiti radar*

LIPOVAC – RADULOVI , pok. Vesna, profesorica iz Kotora: *More ili mornar, Nagluvi pop, Utopio se*

MARKOVI Dragan, iz Budve: *Kao opančina*

MARKOVI Stanka, nastavnica iz Kotora: *Neće te mama poznati*

MARTINOVI , pok. Dušan - Dujo, nastavnik sa Cetinja: *Manja glavica, Antifriz*

MARTINOVI Ilija, iz Bajica: *Ključ u ruke*

MARTINOVI Jovan – Jovica, arheolog iz Kotora: *Koliko je kvadrat, Ništa bez šekire,*

MARTINOVI N.N., sa Cetinja: *Nijesi ni ti bolji, Bolje no tebe obraz, Ufatite me...*

MARUNOVI Slobodan, glumac iz Podgorice: *Na saučešće, Futrola i kolica*

MIJANOVI Krsto, novinar sa Cetinja: *Bih li bio mokriji*

MILETI Milorad - Mi ko, iz Kotora: *Koliko si na gubitku, Drž se, tata, linije*

MILI oko, iz Bara: *To je neko moj, Vi se najbolje znate, „Fićo“ i „Lada“, Sva trojica izvan*

MILOŠEVI uro Brankov, student, sa Njeguša: *Rano umrla*

MILOŠEVI Branko, sa Njeguša, Bukovice: *Ni on tebe*

MIRKOVI Dragoljub - Zeko, sa Njeguša: *Nije jedinc, Prekjuče donijela, Da ja povučem vodu, Više no jedan put*

MIRKOVI Ljubo, iz Kotora: *Samari i magari*

MOŠKOV uro, ori inal iz Kotora: *Ne može se okrpiti, Pop je pošao doma, Pukao mu kiler, Laje na dužnike, Moraš jesti, Bokser i karatista, Papagaj Čičo, Zimske sandale, Vaterpolo golman, Umrla od zuba, Ukrcaj, Visibaba, U mandrač, Vozi li pop, Dočekaćemo četrdesnicu, Na gradele, Izgrižena sedmica, Ožalošćena šćer i srećni sin, Tatin osmi razred, Imao biti zaklan, Timun na desno, Voli ti nju, Kako je Jozovoj ženi, Skvasićeš se*

MR ENOVI Musa, sa Cetinja: *Kad dođeš do 45-te*

MR ENOVI Rako, iz Kotora: *Evo ti moj tata, Krtola u votku*

MRVALJEVI Bosna, profesorica sa Cetinja: *Gatanje*

MRVALJEVI Rašo, sa Cetinja: *Tomo i Vladika, Eee sad, Što tebe čeka*

MUDREŠA Mišo, iz Lov enca: *Da mama zakasni*

NIK EVI LJako Steva Vilipova, iz Jezer(cet)a eklickoga: *Ne gleda me lijepo, Neka je sa srećom*

OTAŠEVI Dr Dušan, istori ar iz Sarajeva: *A što ako ne umreš, Od štamparske greške, Izdaje se stan, Koga ću ugristi*

OTAŠEVI Vlado, iz Kotora: *Specijana škola*

PAJEVI Saša, sa Cetinja: *Prazni frižider, Portret*

PAVLI EVI Saša, sa Cetinja: *Sa Muratom je, Koštao više od Kukoča, Sveti lijek, Uho u džep*

PEROVI Slavko, pjesnik sa Cetinja: *Kakav si, jado, Olakšavajuća okolnost*

PO EK Tomo, sa Cetinja: *Neka fukara misli*

POPOVI Andrija – Pura, iz Kotora: *Ponijeli su me u bolnicu*

POPOVI Niko Blažov, pomorac sa Njeguša: *Zna li motor*

POPOVI Jovan - Donjokrajac, iz Tivta: *Između osme i devete strane, U menzu, Ne razlikuje voćke, Što će ti knjige, Otanjalo vino, Komandant bez oka, Prazna i puna teća, Pozajmiću ti ja mačku,*

RA I or ije, nastavnik iz Kotora: *Je li se Galulja otelila*

RADOJI I , oko, organizator u Kraljevskom pozorištu “Zetski dom” na Cetinju: *Pili...pili...pili...pili...!*

RADONJI Dragan Vasov, sa Njeguša: *Rogo u Škaljare, Drenjine i banane*

RADONJI Tomislav, sa Njeguša: *Preko prozora, Bez leba, Treska*

RADONJI , pok. Petar, sa Njeguša: *Lele, Franjo!!!*

RADOVI Goran, iz Kotora: *Samo ti, tata, umri*

RADUNOVI Mijo, iz Budve: *S kamiona*

RADUNOVI , pok. Miško – Žuti, sa Cetinja: *Ošu ufatila policija*

ROSANDI Nikola – Mišo, iz Kotora: *Da ti probijem crevlje, Ni metra više, Braća iz Tuzi*

SAMARDŽI Vesna, profesorica iz Kotora: *Počni ti, Izvanredni student*

SKLENDER Dragan – Pele, novinar iz Kotora: *Kako je ko navikao, Gospar, puše*

STANIŠI pok. Vaso, pjesnik sa Njeguša: *Utopio bi se*

STANIŠI Miodrag – Bo a, sa Njeguša: *Grijemo se na Dijanu*

STANOJEVI Zoran, pjesnik sa Cetinja: *Direktor rakije, Stisni baba*

ŠEVALJEVI Andrija, sa Njeguša: *Leb i smok*

ŠEVALJEVI pok. Ljubomir, sa Njeguša: *Nuđeni - čašćeni, Niđe nam je bliže, Burek, Što se ne dižeš*

ŠEVALJEVI Zoran Savov, iz Podgorice: *Kilo tate, Ooo, ribe, Miša*
ŠO Ratko – Šutan, slikar i ori inal iz Vrbasa: *Ljubotinjski*

slikari, Jankovića krš, Trio "Santa leda", Nije on padež, Ne vadi, ja ću platiti, Nije rođen na Cetinje, Među velikane, Bos do Moskve, Ja sam mislio da ti šediš, Dvije lažave, Ako dođe do tavulina, Što pitaš

ŠPADIJER Marko, publicista iz Podgorice: *Ne nosi sise*

USKOKOVI Pero, penzioner iz Kotora: *Svako svoju decu*

VICKOVI, pok. Miroslav, sa Cetinja: *Jebiguži, Probanje šolje, Pare u brašno, Ukidanje ofsajda, Iz lova, Trenira za mrca, Promijenio prezime, Neurozna baba*

VI EVI mr.Vesna, iz Kotora: *Utičnica*

VRBICA Vjera, iz Podgorice: *Duboki pjat*

VRBICA Marko, inženjer sa Cetinja: *Savo i Đuro*

VRBICA, pok. Uglješa, slobodni umjetnik iz Beograda: *Popišao se u gaće, Mravi i vaterpolo, Čuk i Kikica, Đetić i detlić, Rukovodilac, Škopacun*

VUKOVI Milan, ekonomista iz Kotora: *Da je veća gužva, Prvo drugo poluvrijeme, Mrtva bi usta pila, Nemoj Aniti pružiti ruku, Zadovoljava- ne zadovoljava, Kako znam izabrati, Ometen u razvoju, Ovđe bi bio Moškov, Što je to na njegovu visinu, Daj koje bilo*

VUJKOVI Branko, sa Njeguša: *Dva šipka*

VUJOVI Ilija Nikolin, sa Cetinja: *Dlaka*

VUJOVI Sreten, pisac sa Cetinja: *Jabuku u usta, Pod kojim uslovima*

VUK EVI Pero, pomorac iz Kotora: *Iz Berkovića, Vjeruješ li u Boga, Oli da ti ufatim jedno, Da objavimo rat*
VUKOTI Vesko, iz Kotora: *Tri pršuta, Gleda li ko u šolju, Bez operacije, Taknuto-maknuto*

VUKOVI, pok. Miloš, nastavnik iz Kotora: *Zemljotres*

VULOVI Ljubo Ilijin, iz Bijele: *U apartman do ujutro, Sir u mijeh, Pamet, Ne savijaju ti ga drugi, Prasica puši, Kumstvo, Đede kroz cilj, Radne navike, Koza i ministar, Inflacija, Mogla bi mu piti s glave, Nevina od kredita, Lukina nafta, Da ne pobačiš, Na čiji račun, Krenuo u tri,*

Dva oka na pō čoecka, Ije kao da je pobijedio, Preprijecaš li je, Vidiš što drugi ne vide, Devizna štednja, Iz basne
VULOVI, pok. Milan, profesor iz Kotora: *Pogrešenice, Vašu majku, Na glavu, Da smo krmad, Autoportret, Šporet kod drva*

ZVICER Bogi, iz Lov enca: *Majka božja, Mene je dosta davati, Šapuranje, Ostavi nam da lelečemo*

ŽIVKOVI oko - Žigalj, slikar sa Cetinja: *Što ćeš na start, Pegaz*

ŽIVKOVI Miodrag, advokat iz Kotora: *Jedinac*

ŽIVKOVI Zoran – Žile, slikar iz Kotora: *Liše naroda*

KADA su u pitanju sljede e dvadeset i etiri anegdote, prire iva ove knjige, ili je bio i sam u esnik, ili neposredno prisutan:

U kobasice, U mikrotalasnu, Na mobu, Što je znao sa 35, Napunićeš bolnicu, Radoznanost, Da ti kupim burek, Izlazi, skvasismo se, Original i fotokopija, Bez vuka, Decu biju da iju, Tri mule, Kava ili govedina, Trošite li što jače od andola, U folklor, Ni pridalo, ni oduzelo, Prebači ga na poštu, U trop, Će su mu obrazi, Kad kokoška propoje, Da te ne ubije, Nekolike treće, Svi Sveti

ZA sljede ih dvadeset i pet anegdota, zbog uvijek ne baš ažurnoga zapisivanja, autor ove knjige nije siguran od koga ih je uo i zapisao:

Teški krš, Obraz u ladovinu, Dane, đubre jedno, Kao robot, Iza i ispred pluga, Koliko mi dođete, Kotorske crevlje, Piši...Piši...!!!, Ije li luka, Preklopljene novine, Predstava se odlaže, Pazi na sudiju, Na pumpu, Pas na svadbu, Nepovratna nevinost, Zagrijavam porodicu, Ne zna da leti, Glimerica, Nikad i niko, Mlijeko i kazan, Blefiraš li, Bez glave, Na babine, Lezi..., puzi..., diž 'se, Na rame

O AUTORU

Dordija Milov Radonjić rođen je na Njegušima 1953. godine. Stipendijstvo je proveo i školovao se prvo na Njegušima, a onda na Cetinju i u Nikšiću. Predavao je maternji jezik u osnovnim školama na Cetinju i u Kotoru, a sada radi kao bibliotekar u osnovnoj školi u Dobroti. Književne radove, reportaže, intervjue, komentare i kolumne objavljivao je u mnogim listovima i časopisima. Devedesetih godina prošloga vijeka bio je, svih godina izlaženja lista, član redakcije i kolumnista "Liberala", prvog opozicionog glasila u Crnoj Gori, a u prvim godinama izlaženja prvog nezavisnog crnogorskog dnevnika "Monitor", tako je kolumnista i član redakcije.

Prvu knjigu crnogorskog narodnog humora u anegdota "Bez uzla na jezik" objavio je 1995. godine, drugo dopunjeno izdanje 1997. godine, a treće, tako je dopunjeno izdanje, 2005. godine

Član je Udruženja profesionalnih novinara Crne Gore, Crnogorskog društva nezavisnih književnika i Matice crnogorske.

SADRŽAJ:

UMJESTO UVODA	3
ŠA IRI BOSANKA	4
STARI ORI I NAL I NOVE PRIJE	9
BOLJE NO TEBE OBRAZ	11
NIJESI NI TI BOLJI	11
KAD KOKOŠKA PROPOJE	12
TEŠKI KRŠ	13
DVA ŠIPKA	13
PREKO PROZORA	14
NI ON TEBE	14
ECU BIJU DA IJU	15
UTI NICA	15
SKLANJAJ SE, BURŽOAZIJO	16
LIŠE NARODA	16
ITANJE I PREPRI AVANJE	17
NJEGUŠKI RIBOLOV	18
TRI POPOVA ZUBA	19
ŠPOMET KOD DRVA	20
PREKJU I DONIJELA	20
RANO UMRLA	21
KUMSTVO	21
BEZ VUKA	22
OBRAZ U LADOVINU	23
DA JA POVU I EM VODU	23
CUK	24
NIJE JEDINAC	25
VIŠE NO JEDAN PUT	25
NI I NAM JE BLIŽE	26
NU ENI - AŠ ENI	27

DVA BANOVI A	29
BARIN ZUB	31
BRIJANJE	31
BEZ LEBA	32
UFATITE ME...	33
MAMAAA!!!	33
MANJA GLAVICA	34
PARE U BRAŠNO	35
DANE, UBRE JEDNO	36
DA MAMA ZAKASNI	36
AŠA SE SMIJE	37
DUBOKI PJAT	38
TRI PRŠUTA	39
NA SAU EŠ E	40
UKIDANJE OFSAJDA	40
PROBANJE ŠOLJE	41
DEFEKTI	42
PROMAJA	43
JEBIGUZI	44
PILI, PILI, PILI, PILL...!	45
DVA SLIKARA I JEDAN PJESNIK	47
EDE KROZ CILJ	49
FUTROLA I KOLICA	49
RADNE NAVIKE	50
ŠTICA	50
NI PRIDALO, NI ODUZELO	51
NEKOLIKE TRE E	51
DIREKTOR RAKIJE	52
UTOPIO BI SE	52
PEGAZ	53
ŠTO EŠ NA START	53
PROPALI DOGOVOR	54

TITOV UNUK	55
PORTRET	56
PLA ANJE ETETOM	56
BEZ OPERACIJE	57
SVAKO SVOJU ECU	58
GATANJE	59
IZA I ISPRED PLUGA	59
“POBJEDA” BEZ “BORBE”	60
PIŠI, ŠEKO	61
TAKNUTO - MAKNUTO	62
PRVA IZDAJA	62
KVIZ	63
TAŠTA, DO EM TI DVJESTA	64
DOBRODOŠAO, ZETE	65
DVA KATUNJANINA	67
OSTAVI NAM DA LELE EMO	69
MLIJEKO I KAZAN	69
MAJKA BOŽJA	70
ŠAPURANJE	71
MENI JE DOSTA DAVATI	71
PRASICA PUŠI	72
NA GLAVU	73
NE SAVIJAJU TI GA DRUGI	73
PAMET	74
DA SMO KRMAD	74
SIR U MIJEH	75
DVA-TRI DARI A	77
AKO PANEM	79
GLEDAJ A NE PAMTI	79
KROZ FOTOKOPIR	80
KAMENOLOM U BUBREGE	81
KAO VOJVODINA	81

NE BI GA POZNAO	82
ANTIFRIZ	82
NE NOSI SISE	83
DNEVNIK	83
ZNA LI MOTOR	84
NALAZ	85
SITNA PREVARA	85
NE E ME UFATITI RADAR	86
ŠTO TEBE EKA	86
U FOLKLOR	87
BEZ PARE I DINARA	87
IZ LOVA	88
AKO TI PRVI PASAŠ	89
KAO ROBOT	90
PRAZNI FRIŽIDER	90
RAKIJA I 50 EURA	91
IZ BERKOVI A	92
JEDINAC	93
KLJU U RUKE	94
UHO U DŽEP	94
DVA TOMA	97
TOMO I VLADIKA	99
EEE, SAD	100
DLAKA	101
NEKA FUKARA MISLI	101
ROGO U ŠKALJARE	102
SA MURATOM JE	102
DRENJINE I BANANE	103
NA BABINE	104
KOŠTAO VIŠE OD KUKO A	104
SLIKAR I ED	105
DOSTA STE VAS DVOJICA	107

NE VADI, JA U PLATITI	107
ŠTO PITAŠ	108
AKO DO E DO TAVULINA	109
DVIJE LAŽAVE	109
JAM SAM MISLIO DA TI EDIŠ	110
TROŠITE LI ANDOLE	111
BOS DO MOSKVE	111
TRI NULE	112
ME U VELIKANE	113
NIJE ON PADEŽ	113
NIJE RO EN NA CETINJE	114
TRIO "SANTA LEDA"	115
LJUBOTINJSKI SLIKARI	116
KAVA ILI GOVEDINA	116
JANKOVI A KRŠ	117
DVA KOCKARA	119
UK I KIKICA	121
ETI I DETLI	121
RUKOVODILAC	122
BLEFIRAŠ LI, KRSTO	123
GLIMERICA	123
EVIN LIST	124
OLAKŠAVAJU A OKOLNOST	125
DVA PRIMORSKA BR ANINA	127
NE E TE MAMA POZNATI	129
EVO TI MOJ TATA	129
DRŽ' SE, TATA, LINIJE	130
KAD DO EŠ DO 45-TE	130
DA TI KUPIM BUREK	131
ZAGRIJAVAM PORODICU	132
OPTERE ENI OTAC	132
IZLAZI, SKVASISMO SE	133

KRTOLA U VOTKU	134
NEKA JE SA SRE OM	134
NA IJI RA UN	135
DA NE POBA IŠ	135
DVA OKA NA P OJKA	136
KRENUO U TRI	137
IZ BASNE	137
PREPIJECAŠ LI JE	138
IJE KAO DA JE POBIJEDIO	138
ORIGINAL I FOTOKOPIJA	139
AUTOPORTRET	140
DA TE NE UBIJE	140
VIDIŠ ŠTO DRUGI NE VIDI	141
MURTA I JOVAN	143
TRESKA	145
KAKAV SI, JADO	145
KOLIKO MI DO ETE	146
SAD SMO KVIT	147
LEZI... PUZI... DIŽ' SE...	147
JABUKA U USTA	148
POD KOJIM USLOVIMA	149
„MARICA“ IZ PRVE RUKE	150
ŠTO SE KRSTIŠ	150
BRA A IZ TUZI	151
LEDI LI, BRATE	152
NECO I MI KO	155
GLEDA LI KO U ŠOLJU	157
KUGLE	157
BUREK	158
TEŠKO U ENJE	159
PATIKE U DAR	159
POGLEDAJ OD ŠPONDE	160

LIJEP JE DAN	161
PENJENJE NA PRSTE	162
BEZ PATIKA	162
DA TI POTREFIM GLAVU	163
SVETI LIJEK	163
DAJ KOJE BILO	164
STISNI BABA	165
KRVAVI MANTIL	165
TRENIRA ZA MRCA	166
DVA RO AKA	167
SAMO TI, TATA, UMRI	169
DO EKA EMO ETRDESNICU	169
NA GRADELE	170
DA JE VE A GUŽVA	170
PRVO DRUGO POLUVRIJEME	171
UMRLA OD ZUBA	172
U MANDRA	172
U KOBASICE	173
GRIJEMO SE NA DIJANU	174
PRAVO NA POŠTU	175
VOZI LI POP	175
UKRAJ	176
IZVANREDNI STUDENT	177
BOKSER I KARATISTA	177
MORAŠ JESTI	178
VISIBABA	179
MRTVA BI USTA PILA	180
OŽALOŠ ENA Š ER I SRE NI SIN	180
PAPAGAJ I O	181
KOLIKO SI NA GUBITKU	182
ZIMSKE SANDALE	182
KOLIKO JE KVADRAT	183

VATERPOLO GOLMAN	184
PUKAO MU KILER	184
NIŠTA BEZ EKIRE	185
LAJE NA DUŽNIKE	186
IZGRIŽENA SEDMICA	186
NEMOJ ANITI PRUŽITI RUKU	187
ZADOVOLJAVA, NE ZADOVOLJAVA	188
E SU MU OBRAZI	188
SKVASI EŠ SE	189
SVI SVETI	190
KAKO ZNAM IZABRATI	191
RADOZNALOST	191
U MIKROTALASNU	192
NA MOBU	192
ŠTO JE ZNAO SA 35	193
OMETEN U RAZVOJU	193
NAPUNI EŠ BOLNICU	194
OV E BI BIO MOŠKOV	194
NIŠTA NA NJEGOVU VISINU	195
OD PLATE	196
CIKOTI I I KOMŠIJE	197
NE CUKA NULU	199
VJERUJEŠ LI U BOGA	199
SAVOI URO	200
DA OBJAVIMO RAT	200
PREKLOPLJENE NOVINE	201
KOZA I MINISTAR	202
BEZ GLAVE	202
PAZI NA SUDIJU	203
LUKINA NAFTA	204
ŠTO SE NE DIŽEŠ	204
OOO, RIBE!	205

DVA NOVA GENERALA	205
BIH LI BIO MOKRIJI	206
MI A	206
SVA TROJICA IZVAN	207
ODBRANA BRITVOM	208
DUGA KI TOPLOMJER	208
PREDSTAVA SE ODLAŽE	209
IZDAJE SE STAN	210
KOGA U UGRISTI	210
OD ŠTAMPARSKE GREŠKE	211
NA RAME	211
MOGLA BI MU PITI S GLAVE	212
U TROP	212
IMAO JE KAD NAU ITI	213
PREBA I GA NA POŠTU	214
LEB I SMOK	214
NA PUMPU	215
DEVIZNA ŠTEDNJA	216
NEPOVRATNA NEVINOST	217
INFLACIJA	217
NEUROZNA BABA	218
SLAVA MU I MILOST	219
NEVINA OD KREDITA	219
O'LI DA TI UFATIM JEDNO	220
JE LI SE GALULJA OTELILA	221
S REPOM	222
NE ZNA DA LETI	222
PAS NA SVADBU	223
PROMIJENIO PREZIME	224
PRIMORCI I FUREŠTI	225
VOJVODA I BEG	227
LELE, FRANJO	228

MIŠEVI U TRK	229
IJE LI LUKA	230
KAKO JE KO NAVIKAO	231
KOTORSKE CREVLJE	231
DA TI PROBIJEM CREVLJU	232
POPIŠAO SE U GA E	233
ŠKOPACUN	233
SAMARI I MAGARAD	234
DRŽALA BEZ VORA	235
KILO TATE	236
MRAVI I VATERPOLO	236
UTOPIO SE	237
OTANJALO VINO	238
KOMANDANT BEZ OKA	239
PRAZNA I PUNA TE A	240
POZAJMI U TI JAMA KU	241
OR PROFEŠUR	243
S KAMIONA	243
A ŠTO AKO NE UMREŠ	244
NIKAD I NIKO	244
TO JE NEKO MOJ	245
JE LI I TEBI VRU E	246
VI SE NAJBOLJE ZNATE	246
MORE ILI MORNAR	247
“FI O” i “LADA”	248
ŽALOST I ZA MAMOM	249
KAO OPAN INA	249
VAŠU MAJKU	250
GOSPAR, PUŠE	251
U MENZU	251
ŠTO E TI KNJIGE	252
TIMUN NA DESNO	253

NASMIJAO BIH SE	254
PIŠI... PIŠI... PIŠI...!!!	255
SPECIJALNA ŠKOLA	255
ETI U DAR	256
IZME U OSME I DEVETE STRANE	257
NE RAZLIKUJE VO KE	258
O U UFATILA POLICIJA	259
ZEMLJOTRES	260
VOLI TI NJU	260
PONIJELE SU ME U BOLNICU	261
POGREŠENICE	262
POP JE POŠAO DOMA	262
U APARTMAN DO UJUTRO	263
VELIKIN TELEFON	264
IMAO BITI ZAKLAN	265
PO NI TI	265
NI METRA VIŠE	266
NE MOŽE SE OKRPITI	267
A KAKO JE JOZOVOJ ŽENI	268
TATIN OSMI RAZRED	268
NE GLEDA ME LIJEPO	269
NAGLUVI POP	269
UMJESTO POGOVORA	271
RJE NIK	275
IZVORI	294
O AUTORU	300

or ija Radonji
ORI INALI

Izdavači

Nacionalna zajednica Crnogoraca Hrvatske
Skaner studio d.o.o.

Za Izdavača

Radomir Pavi evi
Dragi Savi evi

Glavni urednik

or ija Radonji

Korice

Aleksandar Berkuljan

Korektura teksta

Danilo Ivezi

Prelom, grafička priprema i tisak

Skaner studio, Zagreb

Tiraž

600

CIP zapis dostupan u ra unalnom katalogu Nacionalne
i sveu ilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 740256

Nacionalna Zajednica Crnogoraca Hrvatske

ISBN: 978-953-7239-28-2

Skaner studio d.o.o.

ISBN: 978-953-7080-20-4

Knjigu sufinancira

Savjet za nacionalne manjine Republike Hrvatske

*Na koricama: Miodrag Kusovac, "Stari Ciganin", ulje na platnu,
Umjetnički muzej Crne Gore Cetinje*

